

G O R

D U Y

S U S

E R L E

S T A N L E Y

G A R D N E R

7 9

POLISYE

Orijinal adı:

The Case of the Mythical Monkeys

Dizgi	:	Gül Matbaası
Baskı	:	Kardeş Matbaası
Ciltler	:	TABES Ciltevi
Kapak Baskısı	:	Vahdet Matbaası

GÖR DUY SUS

Erle Stanley GARDNER

Çeviren:
Coşkun Yavuz GÖKSU

**SUÇLULAR
SUÇSUZLAR
POLİSLER**

GLADYS DOYLE

: Güzel bir sekreterdi. Sabah saat dokuzdan beşe kadar çalışacağına, dağda kayak yapmayı tercih ederdi.

Şu patronu ona bir sürü şeyden bahsetmiş bu arada Avukat Perry Mason'un ismini de söylemişti.

MAUVIS MEADE

: Herkesten çekinen bir yazar. Adâlet, kitabının kapağına basılmış olan resmiyle çok fazla ilgilendi.

PERRY MASON

: Kitabından ziyade yazarıyla ilgilenen bir cinayet avukatı.

DELLA STREET

: Mason'un sekreteri.

KOMİSER TRAGG

: Açıkgöz bir cinayet masası komiseri.

PAUL DRAKE

: Mason'un sağ kolu olan hususi bir dedektif.

MİSİS MANLY

: Birbirini tutmaz hareketlerini lâstik eldivenleriyle gizlemeye çalışıyordu.

IRA KELTON

: Paul Drake'in yanında çalışan bir hususi dedektif. Haklı itirazı. Mason'un başına bir hayli dert açtı.

EDGAR CARLİSLE

: Mülâkat yapabilmek için tatlı davranan bir serbest makale yazarı.

GREGORY ALSON

Şişman merhametsiz bir adam.

DUNKİRK

MORRISON FİNDLAY

: Açıkgöz bir mal sahibi. Kiranın yirmi dolarını kulübe-ye karşılık, seksen dolarını da kendi işleriyle meşgul olmak için alıyordu.

AKBA

YAYINEVİ

Bu kitap 1971 yılında
Akba Yayınevi tara-
fından Modern Polis
Romanları serisinin
79. kitabı olarak İs-
tanbul'da yayınlan-
mıştır.

(AKBA) kelimesi,
(KEDİBAŞI) monog-
ramı ve PARALEL
ÇİZGİLER (Bu çiz-
gilerin kullandığımız
ve kullanacağımız sa-
ğa eğri sola eğri düz
ve dik şekilleri) Mar-
kalar Kanunu hü-
kümleri dairesinde
tescillidir. Aynen ve-
ya benzetilerek kulla-
nılamaz.

BİR

Gladys Doyle Ocak ayında, Mauvis Niles Meade'in sekreteri olarak çalışmaya başladı. O gün Şubatın altısıydı. Bir aydan beri yanında çalışmakta olduğu kimse hakkında hiç bir bilgiye sahip olmadığıнын farkındaydı. Zaten bunu arkadaşlarına da söylemişti.

Tabii, mektuplar yazıyor ve ziyaretçilerle konuşuyordu. Fakat, en çok satılan bir kitabın yazarının, sekreteri ve yardımcısı olarak bir aydanberi çalışmakta olduğuna göre, onun hususi hayatı hakkında bir hayli bilgisi bulunması icabederdi.

Mis Meade herkesin gözünden uzakta kalmaya çalışıyordu. Gladys bunu, tamamıyla etrafı kandırmak için, bilhassa yaptığıнын farkındaydı.

Mauvis Niles Meade, Los Angeles'de Penthouse apartmanında bir daire kiraladıktan sonra gazeteye bir ilân vermiş, yirmidört yaşından büyük, yirmiiki yaşından küçük olmayan, güzel, işbilir, tecrübeli, ketum ve idareci bir sekreter bayan aramakta olduğunu bildirmişti.

Aranan vasıfları Gladys Doyle'de buldu. Mis Meade günün yirmidört saatinde çalışacağını anlatarak, ona, Penthouse apartmanındaki dairede, cadde üzerinde güzel bir yatak odası tahsis etti. Gladys ertesi gün çalışmaya başladı.

İşin esası, kısa mektuplar ve telgraflar yazmak, telefonlara cevap vermek, reklâm ilânları için randevulaşmak ve bilhassa, Mis Meade istemediği zaman rahatsız edilmesine mâni olmaktı.

Gazeteler, Mis Meade'in yeni bir kitap yazmakta olduğundan bahsediyorlardı. Fakat Gladys Doyle, onun kitap yazdığına dair en ufak bir emare görmemişti.

Mauvîş Meade'den daha önce kimsenin haberi bile yoktu. Yazmış olduğu (ERKEKLERİ ALAŞAĞI EDİN) isimli kitabı, senenin en çok satılan kitabı olunca, herkesin dikkati üzerinde toplandı.

Kitap, küçük bir taşra şehrinden, büyük bir şehre gelen genç bir kızdan bahsediyordu. Bir hafta sonu gezintisinde, alnına kara yazı yazılmış, pahalı bir iptilâ olan uyuşturucu madde iptilâsının, maddi ve manevî problemleriyle bir anda yüzyüze kalmıştı.

Genç kızın güzelliği, bir vicdansız adamın ona tutulmasına sebep oluyor, bu tutku zamanla büyük bir aşk haline geliyor. O kadar büyük bir aşk oluyor ki, erkek, kadına uyuşturucu madde temin edenlerin ölüm hükmünü imzalıyor. Sonra, eroinin renkli hayalleri, zeki ve çok nüfuzlu bir avukatı da cezbediyor. Bu nüfuz beklenilmeyen bir yöne dönüyordu bilâhare.

Arka plânda kalan esas karakterler, gençlerin hayalinde fazlasıyla renklendiriliyordu ama bu arada yazarın çirkin alışkanlıklar ve hareketler hakkındaki bilgisi de dikkati çekiyordu. Kitabın romantik kısımlarının ne kadar hakikata uyduğunu kimse çıkıp sormuyordu. Sadece bir münekkit, kitabı (kokmuş hakikat) diye tarifi etmişti.

O cuma günü öğleden sonra, Mis Meade çağırınca, Gladys not defterini ve kalemini alıp yazarın odasına gitti. Mis Meade uzun, oymalı fildişi sigaralıktan sigara alıyordu.

«Nekadar paraya ihtiyâcın var Gladys?» diye sordu.

«Elli dolar kadar.»

Kadın çantasını açtı ve bileğinin kalınlığında bir para destesi çıkardı. İçinden üç tane yüzlük dolar ayırarak katladı ve iki parmağının arasına sıkıştırarak sekreterine uzattı.

«Daha fazlasına ihtiyacın olacak. Şunu al.»

Gladys parayı aldı ve elindeki not defterine kaydettikten sonra bekledi.

«Benim yerime bir randevuya gitmeni istiyorum.»

«Bir randevuya mı?»

Mis Meade «Bir randevuya,» diye tekrar etti. «Bâzan, şu Allahın belâsı kitabımın film hakkını hiç satmamış olsaydım diyorum.»

Hakikatte, Mis Meade, kitabının filmini çevirmelerine müsaade etmesi neticesinde ikiyüzyetmiş beş bin dolar para almıştı. Gladys hiç bir şey söylememeli diye düşündü. Zaten patronu da cevap vermesini beklemiyordu.

Mis Meade «Adamın adı Edgar Carlisle,» dedi. «Onunla TEPE HAN'ında buluşacaksın. Bu haftada sonunda oraya kayak yapmaya gideceğimi söylemiştim ama şimdi vazgeçtim.

«Benim steysinwagonu ve kayaklarını al. TEPE HAN'ında ayrılmış bir odam var. Her hafta sonu için bana ayırırlar. Aydan aya parasını öderim. Orada para vermene lüzum yok. İhtiyacın olan şeyleri iste ve faturayı imzala, kâfi. Oraya gittiğin zaman, gece Carlisle sana telefon edecek. Ona gelemediğimi ve yardımcım olduğunu söyle. Ne istediğini öğren. Bilhassa filmin reklâmının serbest bırakılması hususunu konuş.»

Gladys, «Ne kadara kadar konuşabilirim?» diye sordu.

Mis Meade «Kafanı kullan,» dedi. «Reklâmla ilgili olan herşey kitabın satışına tesir eder. Şayet film-den bahsederse yüzde istediğimi söyle. Onlar peşin olarak verdiklerinden başka bir şey tanımak istemiyorlar. Zannedersen iş ajanım da bu husus üstünde duruyor.

«Filmin reklâmı için bir sürü aptalca şey yapacağımı zannetmiyorum. Sadece mantık çerçevesi içinde kalmak istiyorum, hepsi bu kadar.

«Carlisle kimsenin hayrına çalışmaz. Onların ilgilendikleri tek şey filmin reklâmı. Sen çok dikkatli ve diplomatça hareket edeceksin. Onun teklifini engelle ve bana fazla bir külfet yüklemeyecek bir şekilde reklâm yapılmasına müsaade et. Aynı zamanda reklâmın, kitap satışlarını arttıracak şekilde yapılmasını temine de dikkat et..... Sonra, bir şey daha var Gladys.»

«Ne var?»

«Carlisle genç bir adam. Telefondaki konuşmalarına bakarsan kadın mevzuunda kurt diyebilirim.»

«Yani şahsî münasebetlerimizde soğuk ve uzak, iş mevzularında samimî olacağım, öyle mi?

Mauvis Meade «Hay Allah » dedi. «Ne şekilde hareket edeceğine zerre kadar aldırdığım yok. Ben sadece işin çekici olan tarafını belirtmek istedim.

«Bir ikinci şey daha var Gladys. Handan dönerken pazar günleri trafik çok sıkışık olur —Zira pazar gününe kadar orada kalacaksın.— Dağ yolu seni bir hayli yoracak. Dönerken kestirmeden gelebilirsin. Handan yedi mil sonra ana yoldan ayrılacaksın. Ondan sonra on mil kadar kötü bir yoldan geçeceksin ama, o kadar da kötü değil. On millik yoldan sonra ikinci şehirler arası yola çıkacaksın. Çekmecedde harita var. Onu bana verir misin?»

Gladys masaya gitti, çekmeceyi açtı ve katlanmış olan bir tomar kâğıdı patronuna verdi.

Mauvis parmağıyla işâret ederek «Bu yola sapayım deme sakın,» diye ikaz etti. «Yağmurlardan sonra çamur deryası halini almıştır. Geliş, gidiş kadar zor değildir. Fakat etraf uçurumdur.

«Elinde not defterin var, söylediklerimi kaydet... Handan çıkınca ana yoldan şehrin merkezine git. Postahâneyi geçtikten iki blok sonra sağa sap. Beş blok daha gittikten sonra sola dön. Bu yol biraz darca bir şosedir. Bir mil kadar hafif meyilli gider. Sonra sağa dönünce, dik olarak dağdan aşağıya inmeye başlarsın. Postahanede kilometre saatini sıfır yap. Kilometre do-

kuzu gösterince yol kavşağına gelirsin. Oradan tekrar sağa dön. Şehirler arası yolu buluncaya kadar o yolu tâkibet. Şehirlerarası yola çıkma, aynı yolu tâkibederrek, şehirler arası yolu geç. Ana yolu geçince takibetmekte olduğun yol oldukça düzelir ama daha da darlaşır. Portakal bahçelerinin arasından geçer. Üç mil sonra Los Angeles'e gelen düzgün yola çıkarsın.»

Mauvis Meade elindeki kâğıt tomarını Gladys'e uzattı «Masanın çekmecesine koy,» dedi. Sonra «Lüzumlu elbiselerin var mı?» diye sordu.

Gladys başını salladı.

«Kayağın?»

Gladys «Tabii var, kayak yapmak hastalıktır benim için,» diye cevap verdi.

«Bugün öğleden sonra saat üçte yola çık Gladys. Pazar akşamı burada olabilecek şekilde hareket et. Fakat pazar akşamı saat altıya kadar handa kal.»

«Öğleden sonra saat üçte yola çıkayım mı?»

«Evet. Benim steysinagonu alırsın. Garajda her tarafına baktılar ve depoyu doldurdular. Zincire ihtiyacın olmaz. İyi eğlenceler. Hepsi bu kadar. Ben şimdi dışarı çıkıyorum. Telefonlara cevap ver. Arayanlara pazartesiye kadar dönmeyeceğini, nerede olduğumu bilmediğini söyle.

«Şimdi git toparlan. Hafta sonunu biraz şatafatlı geçirmen hiç de fena olmaz. Yapacağın işle, eğlence bir arada yürüyebilir. Saat yarımda senin için berberden randevu aldım. Ondan sonra hemen yemeğini yersen daha iyi edersin. Masan ayrıldı canım. İyi eğlenceler.»

Gladys hemen dışarı çıktı. Gidip valizini hazırladı, yemeğini yedi ve berbere gitti. Berberden dönüşünde ancak valizini alabilecek zaman buldu, deposu ful dolu beklemekte olan otomobile bindi.

Tam o sırada not defterinden, dönerken kestirmeden gelebilmek için takibedeceği yolun tarifini yazdığı sahifenin yırtılmış olduğunu farketti. Mis Meade gitmişti.

Not defterinden bu sahifenin niçin yırtılmış olabileceğini bir türlü kavrayamıyordu. Nihayet gideceği

hanı, buluşacağı adamın Edgar Carlisle olduğunu biliyordu. Sadece dönerken takibedeceği kestirme yol kalıyordu. Pazar gününün sıkışık trafiğine girmek istemediği için, tekrar yukarıya çıktı ve çekmecedeki haritayı açarak, dönüşte takibedeceği yol hakkında not aldı. Haritada sadece ikinci kavşağa kadar olan yer vardı. Ne tarafa doğru döneleceği de kaydedilmişti. Gladys Mauvis Meade'in kendisine üçyüz dolar vermesine hayret etmişti. Zira bütün masraflarını bir imza ile halledecekti. Herşey organize edilmişti. Ama bilhassa pazar akşamı saat altıdan evvel yola çıkmamasını üst üste niyetlenbih etmişti patronu? Fakat bütün bunlar ,üstünde durulmıyacak kadar küçük şeylerdi. Her ne olursa olsun burada ofiste kapanıp kalacağına, hafta sonunu TEPE HANI gibi bir yerde, kayak yaparak geçirmek, sonra bir hayli cazip bir erkekle beraber olmak, hele kadınlar için tehlikeli olan bir erkekle, çok daha iyiydi tabii. Gladys daha fazla düşünmeden gaz pedalına bastı.

İKİ

Hava tam kayak yapacak havaydı. Edgar Carlisle de bir hayli yakışıklı, anlayışlı bir gençti. Mauvis Meade'in gelmediğine sıkılmış da değildi. Mis Meade'in sekreterine her hususta itimadettiğini belli ediyordu. Gladys onunla beraber hakikaten çok hoş vakit geçirdi.

Mis Meade'in dediği gibi kadınları kandıracak bir kurt değildi. Tam bir erkekti. Nerede duracağını bilen bir erkek. Velhasıl Gladys çok eğlendi ve TEPE HANI'nda saat altıya kadar kaldı.

Hava bulutluydu, saat dörttenberi kar yağıyordu. Gladys, zincirleri takıp şehirler arası yoldan gitmeliydim diyordu ama, arabada zincir yoktu. İşin esasına bakılırsa şehirler arası yolda da, dikkatli gidildiği takdirde zincire lüzum yoktu. Fakat trafik polisleri işi

sıkı tutuyorlar, zincirsiz arabanın trafiğe çıkmasına inüsaade etmiyorlardı. Yolda biraz kar olunca zincir takmaya mecbur ediyorlardı.

Gladys, kestirmeden gideceği ve polislere rastlamıyacağı için bir kere daha memnun oldu, TEPE HANIN postahânesinde kilometre saatini sıfıra getirdi, tarif üzerine hareket ederek, dağdan aşağıya inmeye başladı.

Kar tipi halinde yağıyor, Gladys arabayı çok dikkatli kullanıyordu. Ayağını fren pedalının üstünden kaldırmıyordu. Zaten dağ yollarında araba kullanmakta tecrübesi vardı, bilhassa kaza yapmaktan çekinmiyordu.

Mauvis Meade'in dediği gibi yolda araba yoktu. Düzgün yolda iki otomobilin aksi istikamette geldiklerini gördü sadece, daha sonra bozuk yola girdi.

Kar gittikçe şiddetini arttırmıştı, sulusepken arabanın camlarını kamçılıyordu. Gladys ikinci kavşağa geldiği zaman bir an tereddüt etti. Bozuk yol aleni bir şekilde sağa doğru gidiyordu, fakat haritada sola dönüleceği işaret edilmişti. Bir an sonra genç kız sola döndü ve ilk defa olarak içini bir huzursuzluk kapladı.

Kapkaranlılık ve fırtınalı bir geceydi, bir mil sonra yol daha da kötüleşti. Her taraf çamur içindeydi, araba bir sağa bir sola savruluyordu. Yolu yer yer akan seller, hendekler halinde kesmişti. Gladys bir çukura düşmemek için çok yavaş gidiyor, virajlarda dikkatli hareket ediyordu. Şimdi artık yanlış yola saptığının farkındaydı. Harita hatalıydı. Bir kere daha hatırlamaya çalıştı, acaba Mauvis Meade sağa dönmesini mi söylemişti diye. Fakat haritada sola dönülmesi işaret edilmişti.

Gladys artık kapana kısılmıştı. Geriye dönmeksinin imkânı yoktu, zira yol çok dar ve tehlikeliydi. İlk defa olarak bu dar yolda bir vasıtayla karşılaşırsa ne olacak diye korktu. Fakat daha sonra keşki birisine rastlasam diye düşündü. Bu dar yolda dağdan aşağıya yuvarlanır gibi inerken kendisini çok yalnız hissetmeye başlamıştı. Arabanın farları, önünde, çok keskin bir

virajı aydınlatıyordu. Viraja girdiği anda Gladys yolu göremez oldu. Yolun sağ tarafı küme haline gelmiş karlarla kaplıydı. Sol tarafı aydınlatmakta olan farlar birer huzme halinde boşlukta kayboluyordu, hiç bir şey gözük müyordu. Tam dönerken araba kaymış ve çamura saplanmıştı. Gladys ani olarak hareket etmesinin, kuvvetli gaz vererek arabayı kurtarmasının lâzım geldiğini biliyordu.

Motorun silkelediğini duydu. Tekerleklerin patinaj yaparak çamura gömüldüğünü farkettiği zaman gazı kesti ama geç kalmıştı. Artık durumun ümitsiz olduğunu biliyordu.

Yeisle içini çekti, motoru stop etti ve arabadan dışarı çıktı. Herşeyi iyiden iyiye görebilmesi o karanlıkta imkânsızdı. Fakat motorun su kaynattığını ve sıcak suyun taşarak yerde bir metre kadar karları erittiğini farketti. Son anda yanlış hareket etmişti. Zira sol ön tekerlek bir kayaya yaslanmış, sol arka tekerlek de yumuşak çamurda patinaj yaparak bir çukur açmış ve gömülmüştü. Gladys ümitsizlik içinde arabanın ancak geri geri giderek kurtulabileceğini düşündü. Fakat dönmüş olduğu keskin virajdan korkuyordu. Ama yine de tecrübe etti. Motörü çalıştırdı, gaz pedalına yavaş yavaş basmaya başladı. Steysinwagon yerinden oynadı, bunun üzerine biraz daha gaz verdi. Tam çukurdan çıktığını zannettiği anda araba olduğu yerde tekrar çamura gömüldü. Artık ne ileri, ne de geri kımlıdıyamıyordu.

A rabada el feneri yoktu. Her taraf zifiri karanlıktı. Yağmur yağıyordu, Gladys dışarı çıktığı zaman bu karla karışık, yağmurun yüzünü kamçıladığını farketti. Tekrar arabaya girdi, motoru stop etti ve farları söndürdü. Elinde fener olmadan hiçbir şey yapamayacağını biliyordu. Artık ya gün ağarmasını ve yahutta birisinin gelip kendisine yardım etmesini beklemekten başka yapacak bir şey kalmamıştı. Koltuğa daha iyi yerleşerek beklemeye başladı. Fakat onbeş dakika sonra arabanın içinin iyiden iyiye soğuduğunu hissetti. Yarım saat sonra her tarafına soğuktan kramp girmişti.

Tekrar motoru çalıştırdı. Egzozu çatlamış olan

motordan çıkan gazlarla zehirlenebilirdi. Ama aksi halde soğuktan donacaktı olduğu yerde.

Beş dakika sonra arabanın içi ısınmış, vücudu rahatlamıştı. Motoru tekrar durdurdu.

Biraz sonra otomobilin içi tekrar soğumaya başladı.

Yarım saat geçince Gladys böyle oturacak olursa kemiklerinin bile donacağına kanaat getirerek dışarıya çıktı. Dizlerinin üzerinde geriye doğru giderek arka kapağı açtı ve valizinden çıkardığı ceketini sırtına geçirdi. Ama bunun da bir faydası olmamıştı. Soğuk iliklerine kadar işliyordu. Bir yerlerden çalı, dal ve taş parçaları bulup tekerlerin altına koyabilecek olursa arabayı kurtaracağını düşündü ve yürümeye başladı.

Yedi millik bir mesafeyi yürümeden yardım alamıyacağını biliyordu. Bu mesafenin üç, dört millik kısmı ise tamamiyle karla kaplıydı. Bunun üzerine aksi istikamete, dağdan aşağıya doğru yürümeye karar verdi. Bu yol herhalde bir yere gidiyordu, muhakkak ki orada birileri oturmaktaydı.

Son kavşakta yanlış tarafa dönmüş olmalıydı. Vadinin içinde akmakta olan suyun, çamların arasından esen rüzgârın ve yağmur tanelerinin çıkardığı ses-ten başka bir ses duymuyordu. Etrafta bir otomobil olduğunu belirten bir gürültü işitilmiyordu. Gladys tehlike içinde olduğunu farkındaydı. Çamurlu yolda milim milim ilerliyebiliyordu. Etrafı karanlık yağmur bulutları kaplamıştı. Önünü görmesine yardım edecek en ufak bir aydınlık bile yoktu.

İlk defa olarak Gladys büyük bir korkuyla titredi. Bu zor durumdan kurtulamıyacağım diye düşündü. Daha fazla ilerliyecek olursa belkide bir uçuruma yuvarlanacak. Geriye dönseydi ancak sabahın geç saatlerinde Tepe Hanına varabilirdi. Fakat kar yağın yere gelince yolunu daha iyi bulacağından emindi.

Birdenbire nefesi kesilir gibi oldu. İlerde zayıf bir ışık görmüştü.

Bunu önce yaklaşımakta olan bir otomobilin farı zannetti. Fakat sonra ışığın hiç oynamadığını an-

ladı. Ağaçların arasından gözükmekteydi ve pek o kadar uzakta da değildi.

Bir müddet evvel korkuyla gerilen damarlarının içinde bir ateş dolaştı, bağırmak ışığa doğru koşmak istiyordu. Yine de kendisine hâkim oldu aynı ihtiyatla yavaş yavaş ışığa doğru ilerledi.

Küçük bir kulübeye vardı. Kulübe çam ağaçlarının altına sığınmıştı sanki. Kütüklerden yapmışlardı. Gördüğü ışık bu kulübenin penceresinden gözüken ufak bir elektrik ampulüydü. İçerde hareket eden birisi vardı. Duvara vuran gölgesini görüyordu.

Gladys «İçerde ki, içerdeki,» diye bağırarak kapıyı yumrukladı. «Lütfen yardım edin bana!»

İçerde bir şeylerin çekildiğini, bir kapının çarparak kapandığını duydu. Sonra ön kapı açıldı. Arkadan vuran ışık adamın sadece silüetini belli ediyordu. Geniş omuzlu, uzun boylu, dalgalı saçlı bir erkekti karşısındaki. Oldukça gençti, can sıkıntısı ve şüphe sebebiyle sesi boğuklaşmıştı. «Merhaba,» dedi. «Burada ne yapıyorsunuz?»

Gladys «Lütfen,» diye cevap verdi. «Tepe Hanından dönüyordum yolumu şaşırdım. Yüz metre kadar yukarda, arabam sellerin açtığı çukura saplandı... İşte bu halde kalakaldım.»

Adam bir hayli tereddüt ettikten sonra «O halde içeriye girin,» diye geriye çekildi. «Hiç olmazsa burada ısınırsınız.»

Gladys kaba köylü kulübesinden içeriye girdi. Kulübe basit fakat zevkli döşenmişti. Birdenbire vücudunu hoş bir sıcaklık ve güzel bir tütün kokusu sardı.

Adam «Sobanın yanına gidin,» dedi. «Bir hayli ıslanmışsınız.»

Genç kız «Belki de karınız...» diye tebessüm etti.

Adam «Karım yok,» diye başını salladı. «Burada yalnızım.»

«Yaa!»

O zaman adama daha iyi baktı. Yirmisekiz, otuz yaşlarındaydı. Sivri bir çenesi vardı. Canının sı-

kıldığı soğuk durmasından ve somurtmasından belli oluyordu.

Genç kız «Telefonunuz var mı?» diye sordu.

«Hayır.»

«Fakat elektrik var kulübede.»

«Elektriği, rüzgârla dönen bir motörden elde ediyorum. Bu sebeple mümkün olduğu kadar az kullanmıyorum.»

Soba, elli galonluk bir varilden yapılmıştı. Gaz yakıyor, kulübeye tatlı bir sıcaklık veriyordu.

Gladys, elbiselerinden buhar çıkmakta olduğunu görüyordu.

«Bakın,» dedi. «Bu gece Los Angeles'e gitmek mecburiyetindeyim. Acaba bir yar...»

Adam başını sallıyarak genç kızın sözünü kesti.

Gladys «Fakat niçin?» diye sordu. «Size para veririm.»

Adam «Para meselesi değil,» dedi. «Böyle bir iş için gündüz olması lâzım. Şayet orasını sel basmışsa, çamur deryası halini almıştır.»

Genç kız «Evet öyle,» diye ıslak bacaklarına ve ayakkabılarına baktı. «Bu yol nereye gidiyor? Dağın altına mı?»

«Evet. Bir, birbuçuk mil ilerde, vadinin içinde bir umumi kamp ve piknik yeri var.»

Genç kız birdenbire, «Muhakkak ki bir Jipiniz var,» diye ümide kapıldı. «Yukarıya çıkar arabamı çeker aşağıya getirirsiniz. Burada bir yerde dönecek yer...»

Adam başını sallıyarak onu yine susturdu.

«Fakat bir otomobiliniz olmalı herhalde. Burada inzivaya çekilmediniz zannederim. Nasıl araba olursa olsun benimkini çamurdan çekip çıkarabilir. Sonra kampa giderim. Burdan sonraki yol iyi olmalı.»

Adam, «Bu gece arabam yok maalesef,» diye cevap verdi.

«Yani hakikaten otomobiliniz yok mu?»

«Hakikaten yok.»

«Fakat otomobiliniz olmadan burada nasıl yaşarsınız? Bir yerlere gitmeniz icabeder. Sonra...»

Adam «Benim şahsi durumumu münakaşa etmemize lüzum yok herhalde,» diye terslendi.

Genç kız «Fakat bütün gece burada kalamıyacağım bir hakikat,» diye ellerini yana açtı.

Adam «Peki o halde?» diye omuz silkti.

Gladys hemen «İriyarı, güçlü kuvvetli bir erkeksiniz,» diye atıldı. «Arabanız yoksa da, muşambanız ve çizmeleriniz var. Beraber arabaya gideriz. Ben de size yardım ederim. Zaten ıslandım. Tekerleri çukurdan kurtarırız.»

«Bu, gün ışığında yapılabilecek bir iş.»

«Elektrik feneriniz var ama.»

«Pili yok. Gündüz olsun belki arabanızı çıkara-bilirim. Özür dilerim, bu gece o işi yapamam.»

«Çok, çok mühim olduğunu anlamıyor musunuz?»

Adam «Özür dilerim,» diye kesip attı. «Zatürree geçirdim, soğuk havada ve yağmur altında keyfiniz için tekrar hasta olamam. Sonra buraya niçin geldiğinizi de bilmiyorum. Anlattıklarınız beni tatmin etmedi.»

Genç kız «Ben bir şey...» diye parladı.

Adam «Pekalâ, anlaşıldı,» diye cevap verdi.

«Size söyledim, yolumu şaşırdım.»

«Dağdan inerken mi?»

«Kestirmeden inmek istedim.»

«Niçin soseyi takibetmediniz?»

«Elimdeki tarife göre bu tarafa dönmem söylenmişti.»

Adamın gözleri parladı «Oh, demek onun için bu tarafa döndünüz,» dedi. «O halde yolunuzu şaşırmadınız. Peki size bu tarafa dönmenizi kim söyledi?»

«Bilmem ki sizin gibi cevap verebilecek miyim? Fakat tecrübe edeceğim... Benim hususi işlerimi münakaşa etmemize lüzum yok.»

Adam kızın bu sözlerine güldü.

Gladys «Şayet biraz viskiniz varsa, evinize gelen kıza lütuf göstermiş olursunuz. Sonra bütün gece burada kalacaksam, şunu hatırlatmak isterim ki, ba-

na sataşmaya kalkacak olan, hayatında görmediği bir belâyı başına alacak.»

«Şunu bilin ki size sataşacak değilim. Yaklaşmıyacağım dahi. Sonra burada bulunmanız benim için çok can sıkıcı. Anlattığınız şeylere de inanmış değilim zaten. Adınız ne?»

«Sizin adınız ne?»

«John diyebilirsiniz.»

«Soyadınız?»

«Başka adım yok.»

Genç kız «Benim adım Gladys,» dedi. «Soyadımı öğrenmenize lüzum yok.»

Adam «Pekalâ,» diye cevap verdi. «Anlaştık sayılır. Şimdi biraz sıcak su alayım da, bir içki hazırlıyayım. İçiniz ısınsın.»

Gladys «Çok içki doldurmayın,» diye ikazetti.

Oturduğu yerden adamın hareketlerini kontrol ediyordu. Çok iriyarıydı. Fakat hareketleri yumuşak ve ölçülüydü. Bu adam ya cambaz, ya futbolcu veya bok-sördü. Belki de her üçüydü.

«Bütün gece bu sobanın başında mı oturacağım?» diye sordu.

Adam «İçerde iki yatak odası var,» diye cevap verdi. «Yalnız soğuk. Fakat çok battaniye var. Bir de sıcak suyu olan banyo. Sobanın yanındaki boru...»

Gladys «Fevkalade,» diye doğruldu. «Şayet bir itirazınız yoksa hemen sıcak bir banyo alayım.»

Adam «Sıcak duş,» diye düzeltti.

«Pekalâ, sıcak bir duş.»

«Ne zaman?»

«Siz içkiyi hazırlar hazırlamaz. Ben de ıslak elbiselerimi çıkarırım.»

İçki çok hoştu. Genç kız içkisini bitirince, banyo kapısının arkasına geçti ve ıslak elbiselerini çıkardı. Hemen sıcak duşun altına girdi. Sonra kalın Havluyla kurulandı. Adamın yatabileceğini söylediği bitişikteki odaya geçti. Odanın soğuğu onu biraz daha canlandırdı.

Islak elbiselerine uzandı, sonra vazgeçti. Yatağa doğru gitti bir battaniye aldı, vücudunun etrafına

iyice sarı. Islak elbiselerini aldı, banyonun kapısını açarak oturma odasına girdi.

«Sobanın yanında elbiselerimi kurutacağım,» dedi. «Battaniyelerinden bir tanesini entari gibi kullan...» birdenbire odada kimsenin bulunmadığını, boşa konuştuğunu farketti.

Bunun üzerine sobaya bir sandalye yaklaştırdı ve elbiselerini üstüne serdi. Biraz sonra elbiselerden buhar çıkmaya başladı. Bir başka sandalyeye de kendisi oturdu, iyice battaniyeye sarındı ve sıcakta uyustu kaldı. İçtiği içki ve sıcak uykusunu getirmişti. Elbiselerini çevirdi, sonra bir kere daha çevirdi, kurumuşlardı.

Tam giyinmeye hazırlanıyordu ki, kapıda ayak sesleri duydu ve giriş kapısı açıldı. İçeriye soğuk bir hava dalgası hücum etti. Adamın üstünde bir muşamba vardı. Yağmurdan pırıl pırıl parlıyordu. İri potinleri, döşemede ıslak izler bırakıyordu.

Genç kız «Nasıl oldu da hasta olmaktan korkmadan çıktınız?» diye alay etti.

Adam ona öyle bir şekilde baktı ki, korkudan kızın nefesi kesildi. Belki de üstündeki battaniyeyi çekip alsa bu kadar korkmazdı. «Görüyorum ki enikonu yerleşmişsiniz?»

«Kötü bir şey yapmadım!»

«Yaptın demedim.»

«Islak elbiseler içinde oturamazdım.»

«Kimse oturmanızı istemedi. Burası hür bir memleket.»

«Size daha evvel de söyledim. Kendimi korumasını bilirim. Bana sataşayım demeyin.»

Adam «Bana bakın,» diye sinirlendi. «Güzel bir kızsınız. Belki de ömrünüzde aynı yerde kalıp da size aldırmayan bir erkekle beraber bulunmadınız. Buraya sizi ben davet etmedim. Gelmeniz canımı sıktı ve konuşmalarınız sinirlendirdi beni. Elimden geldiği kadar size iyi davranmaya çalıştım. Yatak odasının kapısında kilit var. Hadi kardeşim, kalk eşyânı topla, yatak odasına git kapını kilitle ve uyu.»

Gladys «Dışarda yağmurun altında ne yapıyordunuz?» diye birdenbire şüphelendi. Perdesiz banyo-

yu hatırlayınca kıpkırmızı kesildi «Neredeydiniz...? Beni mi seyrettiniz?»

Adam yatak odasını işaret ederek «Uyku saati geldi,» dedi. «Küçük kızlar yatağına girdi. İçeri gir ve uyu.»

«Bana çocuk gibi davranmanız hoşuma gitmiyor.»

«Beni Holivut'un aç kurtlarından mı sandın sen? Haber vereyim her önüme gelen kadınla yatıp kalkmam.»

Gladys «Aman ne kadar enteresan,» diye alay etti.

Adam ayağa kalktı, sandalyenin üstündeki elbiseleri kontrol etti, «Kurumuşlar,» dedi. Sonra yatak odasına gitti elindeki elbiseleri içeriye fırlattı.

«Hadi bakalım Gladys,» diye kıza baktı.

Gladys çekinerek onu kontrol ediyordu. Kendisi gitmediği takdirde adamın onu kucaklayıp odaya taşıyacağını anladı.

Yerinden kalktı ve yatak odasına girdi.

Mubalağalı bir edayla «İyi geceler Jhon,» dedi.

Adam «İyi geceler Gladys,» diye arkasını döndü. Sesinden çok mühim başka şeylerle ilgilenmekte olduğu anlaşılıyordu.

ÜÇ

Kapıyı kapatır kapatmaz Gladys ufak elektrik lâmbasını yaktı. Pencerenin üstünde ne bir gölge ne de bir perde vardı. Battaniyeyi üstünden atınca kendisini umumi bir yerde çıplak bütün ışıklar üzerindeymiş gibi hissetti. Elektriği hemen söndürdü. Karanlıkta bir müddet çıplak durdu, sonra battaniyeyi yatağın üstüne yaydı, altına girip yattı. Bir müddet sonra uyandığı vakit yatak odasının kapısını kilitlememiş olduğunu hatırladı. Fakat lüzumsuz bir tedbir diye düşündü.

Böyle yatarken bir otomobilin gürültüsüyle yerinden bağırarak sıçradı. Bir kolunun üstüne yaslanarak bir müddet durdu. Sonra uykusu galip geldi, yatağın içine düşüp derin bir uykuya daldı.

Tekrar uyandığı zaman etraf gündüzdü. Fırtına dinmişti. Kol saati yedibuçuğu gösteriyordu.

Yatağın önünde bir halı parçası vardı. Çıplak ayağını buna basınak hoşuna gitti. Hemen elbiselerini sırtına alıp oturma odasına geçilen kapıyı açtı. Soba'nın bütün gece yanacağını ve oturma odasının sıcak olacağını tahmin etmişti.

Oda soğuktu ve kimse yoktu. Soba sönmüş, etrafı kuru bir soğuk kaplamıştı.

«John!» diye bağırdı.

Hiçbir cevap alamadı.

Sokak kapısını açtı ve dışarıya uzanarak baktı.

«John!»

Sesi ağaçların arasında kaybolup gitti.

Geriye döndü ve hırsla kapısı kapalı olan öbür yatak odasına doğru baktı.

«John ne yiyeceğiz?» diye bağırdı. «Karnım acıktı.»

Cevap alamayınca kapının tokmağını hafifçe çevirdi. Açılmayacağını, John'un kapıyı kilitlemiş olacağını tahmin ediyordu. Fakat kapı açıldı.

Gladys «Hadi bakalım uyku küpü,» diye başını uzattı. «Ben çalışan bir kıyım. Şimdi ne yapacağız?»

Yerde uzanan şeyi görünce birdenbire nefesi kesilir gibi oldu.

Bir an eli kapı tokmağında hareketsiz kaldı. Sanki senelerce öylece beklivecekmiş gibi duruyordu.

Sonra çığlık çığığa bağırmaya başladı.

Neden sonra yere diz çöktüğünü, döşemeye göllenmiş olan kanı, yerdeki ufak tabancayı eline alıp tekrar düşürdüğünü, cansız yatan adamı, müphem bir şekilde hatırladı. Daha sonra birdenbire kulübeden deli gibi çıktığının ve çamurlu yolda koştuğunun farkına vardı.

Perry Mason'un sekreteri Della Street «Dışarda son derece heyecanlı ve berbat bir durumda olan bir genç kadın, çok mühim bir mesele için derhal sizi görmek istiyor,» dedi.

Mason kaşlarını kaldırdı.

«Adı Gladys Doyle,» diye devam etti. «(Erkekleri Alaşağı Edin) isimli kitabın yazarı Mauvis Niles Meade'in sekreteriymiş.»

Mason «Ah, evet,» diye cevap verdi. «Yazı sanatının bir lekesi. Tabii öyle olunca da senenin en çok satılan kitabı oldu. Mis Doyle çok berbat bir halde mi dedin?»

«Onun hali için berbat kelimesi yetersiz. Sanki evinden buraya kadar yağmur altında koşmuş gelmiş.»

«Kaç yaşlarında?»

«Yirmiiki - yirmiüç yaşlarında. Güzel bir kadın. Vücu...»

Mason, «Gelsin göreyim,» diye Della'nın sözünü kesti.

Della Street güldü.

Mason, «Güzelliği için değil,» diye izah etti. «Çok perişan olduğu için. Şayet tarif ettiğin güzellikte bir kadın, avukatını baştan çıkarmak isterse, berbere uğramadan avukata gitmez. Tarif ettiğin şekilde kimse çaresizlik içinde olmalı. Ücretini de peşin ödeyeceği muhakkak.»

Della Street «Bu, işin bir tarafı,» diye kabul etti. «Bense sadece vücudunun güzel yuvarlaklarını düşünmüştüm. Onu getireyim.»

Della öbür odaya geçti ve Gladys Doyle'le beraber döndü.

Mason «Günaydın Mis Doyle,» dedi. «Mis Street çok mühim bir mesele için beni görmek istediğinizi söyledi.»

Genç kız başını salladı.

«Bana hemen anlatırsanız, bir yardımım olup

olamıyacağını söylerim. Yalnız çok dikkatli ve en ufak teferruatına kadar anlatın. Aklın yatarsa size yardım ederim.»

Genç kız «Hafta sonunda kayak yapmaya gittim,» diye başladı. «Çok az tanıdığım bir erkekle beraberdim. Mis Meade namına bir iş konuşmak için o erkekle buluşmuştum.»

Mason «Eve gitmediniz mi?» diye genç kızın ıslak ve çamur içindeki ayakkabılarına baktı.

Gladys başını salladı. «Kestirmeden dönmek istedim,» diye anlattı. «Arabam çamura saplandı. Bir kulübeye gittim. Kulübede bir adam vardı. Adam yirmisekiz - otuz yaşlarında kadardı. Yakışıklı, iri yarı bir adam. Geceyi o kulübede geçirdim.

Mason «O adamla kulübede yalnız mıydınız?»

«Evet, yapacak başka bir şey yoktu. Ben...» diye kaşlarını kaldırdı.

Mason «Zannedersen polise gitseniz daha iyi edersiniz,» diye kızın lâfını kesti.

Gladys «Lütfen anlatacaklarımı bitirmeme müsaade edin,» dedi. «Adam iki yatak odasından bir tanesine girip kapıyı arkadan kilitlemem ve o şekilde uymam için ısrar etti. Bu sabah uyandığım vakit kulübede kimse yoktu. Çağırdım, cevap veren olmadı. Bunun üzerine öbür yatak odasının kapısını açtım ve içeriye baktım. Yer... yerde ölü bir adam yatıyordu.»

Mason «Kulübede sizinle beraber olan adam mıydı?» diye sordu.

Gladys «Hayır bir başkasıydı,» diye başını salladı. «Şa... şayet müsaade ederseniz herşeyi anlatacağım.»

Mason «Devam et,» dedi. Bakışları değişmiş, alâkası artmıştı.

«Koşarak kulübeden çıktım. Arabamı çamura saplanmış bırakmıştım. Oraya gittiğim zaman otomobilimin çamurdan çıkarılmış olduğunu gördüm. Geldiğim tarafa doğru çevrilmiş olarak bırakılmıştı. Kolay hareket edebilmesi için az çamur olan bir yere kadar getirilmişti. Kontak anahtarı üstündeydi. Harekete hazır bekliyordu.»

Mason «Sonra ne yaptınız?» diye sordu.

«Arabaya binip geldim.»

«Adamın ölmüş olduğundan emin misiniz?»

Genç kız başını salladı.

«Ölmüş olduğunu nasıl anladınız?»

«Rengi... Cansız hâli. Yerde birikmiş olan kan. Diz çöküp nabzına baktım ve...»

Mason «Kan mı?» diye sözünü kesti.

Gladys başını salladı.

Mason «Devâm edin,» dedi. «Sonra ne yaptınız? Doğru bana mı geldiniz?»

Genç kız «Hayır,» dedi. «İlk önce Penthouse apartımanına gittim, Mauvis Niles Meade'in ve benim kaldığım apartımana.»

Mason başını salladı.

«Her taraf harâbe hâline gelmişti Mister Mason. Çekmeceler dışarıya çekilmiş, içindeki eşyalar etrafa saçılmıştı. Yerlere kâğıtlar yayılmıştı. Böyle bir karışıklık görmemişsinizdir.»

«Ya Mauvis Niles Meade?»

«Ondan hiç bir iz yoktu,» diye genç kız başını salladı. «Bir keresinde başı belâya girecek olursa onu kurtaracağınızı söylemişti. Şimdi ise... benim başım belâda... Ben de geldim.»

Mason «Pekalâ,» dedi. «Galiba hakikaten başınız belâda. Yalnız polise haber vermeden evvel tamamen aydınlatmamız icabeden şeyler var. Cesedi görür görmez niçin derhal polise haber vermediniz? Yani arabaya binince niçin ilk önce polise gitmediniz?»

Gladys «Çünkü,» diye izah etti. «Birdenbire ne durumda olduğumu farkettilim. Sayet imkân olursa kimse-
nin o gece kulübede olduğumu bilmesini istemiyordum.»

«Niçin?»

«İlk önce isminin kötüye çıkmaması için. Fakat daha mühim olanı düşeceğim zor durum. Kulübede beraber olduğum adamın ismini ve kim olduğunu bilmiyordum. Bana adının John olduğunu söylemişti, hepsi o kadar. Zannedersen ben kulübeye gittiğim zaman öbür adam ölmüştü, öbür yatak odasında yerde

yatıyordu. İki kere iki dört ettiği ne kadar doğruysa, John'un da, adamın odada olduğunu bildiği muhakkaktı.

«Zâten ben kulübeye girince adamın canı sıkılmıştı. Her haliyle **bunu belli etmişti.**

«Kendinizi benim yerime koyun Mister Mason. Elbiselerim ıslaktı ve ben çıplaktım. Odaya gittim ve battaniyenin altına girdim. Pencerede perde yoktu. Zannedersem adam dışarda duruyor yaptığım her hareketi takip ediyordu. O zaman beni seyrediyor zannetmiştim. Halbuki öbür odadaki cesedi görmemem için beni kolluyormuş.»

«Yattığınız odanın kapısında kilit mi var demiştiniz?»

«Bir sürgü vardı. Kapının iç tarafında.»

«Odaya girdiğiniz zaman tabii bu kolu sürdünüz değil mi?»

Genc kız «Her şeyi olduğu gibi anlatmak daha yerinde galiba,» diye güldü.

Mason başını salladı.

«Hakikat olan şey, kapıyı sürgülemedim. O zaman bir ara uyandım, sürgülemeyi unuttum diye düşündüm, ama yine uyudum. Şimdi emnim bilhassa sürgülemedim.»

«Yani şey mi demek isti...»

Gladys «Hayır yanlış anladınız,» diye sözünü kesti avukatın. «Öyle burnu büyük bir adama fırsat vermek ve yaklaşıncı da tersliyerek burnunu sürtmek arzusu içinde kıvranıyordum.

«Bütün bundan başka, iğrenilecek bir kimse değildim. Bir hayli güzel olduğumu zannediyordum. Adamın perdesiz pencerenin arkasından beni seyrettiğini zannediyordum. Öyle yaptıysa bile, sonra içeriye girdi, battanivenin altında çırlçıplak olduğumu bildiği halde beni yatak odasına koydu ve kapıyı sürgülememi söyledi. Zannedersem odama girsin diye bilhassa kapıyı sürgülemedim.»

Mason genç kızı uzun uzun süzdü.

Gladys «Bütün herşeyi anlattım işte,» dedi. «Bunları bir avukattan başka birisine anlatmazdım zaten.»

Mason «John size yaklaşmak istemedi mi?» diye sordu.

«En ufak bir ilgi göstermedi. Hareketleri tamamen anormaldi. Yani ne demek istediğimi anladınız tabii. Belki de endişe içindeydi de ondan.»

«Aranızda hiç bir şey geçmedi mi?»

«Kat'iyen geçmedi. Hiç bu kadar anormal bir vaziyet başıma gelmemiştir.»

Mason «Ben durumu anlıyorum,» dedi.

Genç kız «İşte böyle,» diye anlattı. «Üstümde sadece battaniye vardı, ona iyice sarınmıştım... Vaziyete hâkim olabileceğimi zannetmiyordum... Fakat böyle bir imkân bulmaya çalışıyordum... Bütün geceyi dışarda yağmur altında geçiremezdim.

«Beklediğim hareketin aksine adam beni yatmaya gönderdi. Zannedersem ben yattıktan sonra gidip otomobilimi çamurdan çıkardı... Galiba kimseye bir şey söylemiyeyim diye bana vardım etti. Otomobilimi çamurdan çıkarıp, harekete hazır bir hâle getirdi.

«Bana otomobili olmadığını söylemişti ama... herhalde yayan gitmemiştir. Sabahın çok erken saatinde uyandığım vakit bir otomobil motörünün sesini duyduğumdan eminim. Herhalde jipiyle benim otomobilimi çamurdan çıkardı. Evin önüne kadar indirip geriye çevirdi, sonra tekrar yola çıkarıp bıraktı.»

Mason «Otomobil sabahleyin, gece saplanmış olduğu çamurun daha mı ilerisindeydi?» diye sordu.

«Evet.»

Mason «Bu işi nasıl yaptı acaba?» dedi. «Arabanın iyice çamura saplandığını söylüyorsunuz. Bu, kolay başarılacak bir iş değil.»

«Herhalde jipi vardı. Belki de böyle işlere alışkindi. Herşeyi yapabilecek tipte bir adamdı.»

«Jipin tekerlek izlerine baktınız mı? Yani bu sabah lâstik izleri gördünüz mü?»

«Hiçbir şeye dikkat etmedim Mister Mason. Sadece oradan uzaklaşmak istiyordum. Sonra Mis Meade'in apartımanında da birşeyler olmuştu. Evin içi bir viraneye dönmüştü. Birisi orada bir şey aramış olmalıydı. Gardroptaki elbiseler yerlere atılmıştı. Çekmece-

ler boşaltılmış, kâğıtlar etrafa serpilmişti. Sanki evin içinde bir fırtına kopmuştu.»

Mason «Kulübenin yerini tam olarak tarif edebilir misiniz?» diye sordu.

«Evet. Aklımdan bir krokisini çizebilirim size. Hafta sonunu Tepe Hanında geçirdim. Bu da gelirken takibettiğim kestirme yol. Bu yolu bana Mauvis Meade tarif etmişti.»

Mason genç kızın çizdiği krokiyi aldı. «Bana Mauvis Meade'den, yaptığınız işten ve Tepe Hanında niçin kaldığınızdan daha etraflı bahsederseniz çok iyi edersiniz,» dedi.

Gladys bütün herşeyi avukata anlattı. Bitirdiği zaman Mason, «Şimdi ne yapacağınızı söyleyeyim,» diye izah etti. «Penthouse apartmanında başka elbiseleriniz var mı?»

«Tabii var. Evin halini görünce üstümü değiştirmek aklıma bile gelmedi. Buraya koştum. Dün gece, yani pazar gecesi döneceğimi söylemiştim.»

«Bir dakika durmayın. Hemen Penthouse apartmanına gidin elbiselerinizi alın. Üstünüzdekileri derhal çıkarın. Mis Street'e elbise ölçünüzü söyleyin. Kendinize yeni eşyalar alın. Uygun olup olmamasına aldırmayın. Alışveriş yapmak için paranız var mı?»

«Evet var.»

«O halde yola çıkmanız için lüzumlu şeyleri temin edin. Fakat sizin dükkâna gitmenizi istemem. Della bu hususta yardım eder. Onunla hemen hemen aynı ölçüdesiniz. Belki de evinde size giydirebileceği bir şeyleri vardır. Onları giyince hemen Penthouse apartmanına gidin ve müdürü görün. Patronunuzun sinir krizi geçirmiş olduğunu zannettiğinizi, eşyaları evde daradağın etrafa serpmiş olduğunu söyleyin. Acaba Mauvis Meade eve gelmiş olabilir mi şimdi?»

«Gelmis olduğundan eminim. Bu sabah bana vereceği çok mühim işleri olduğunu söylemişti.»

Mason, «Pekalâ,» dedi. «Şimdi bir dakika şurada oturup bekleyin.»

Mason telefona uzandı, cinayet masası komiserlerinden Tragg'ı aradı. Onu bulunca «Ben avukat

Perry Mason,» dedi. «Eyalet otoriteleriyle aran iyi mi?»
«Onlarla beraber çalışıyorum. Ne oldu? Bir ceset mi buldun yine?»

Mason, «Bir ceset buldum,» diye cevap verdi.

Tragg, «Zaten cesetleri toplamaya meraklısın,» dedi. «İstatistik tutacak olsam, bizim vakalardaki cesetlerin yüzde ellisinin, ilk önce senin tarafından bulunmuş olduğunu anlarız.»

Mason, «Bu sefer cesedi ben bulmadım,» diye cevap verdi. «Orada değildim.»

«O halde?»

«Sana yardım etmek istiyorum. Tabii sen de bana yardım etmelisin. Şimdi söyleyeyim: Tepe Hanından bu tarafa gelirken dağda çamurlu yolun yanındaki kulübede bir ceset var. Ben bir müşterimi temsil ediyorum bu işte.»

Tragg, «Yani bütün bildiklerini polise olduğu gibi haber veriyor musun?» diye sordu.

«Evet. Sen polissin ve ben de haber veriyorum.»

«Müşterin hakkında hiç bir şey yok söylediklerinin içinde.»

«Bu husustan bahsedebileceğimi zannetmiyorum.»

Tragg, «Bir de karşılıklı yardım diyorsun,» diye homurdandı. «Şu telefonların üstünde bir ekran olmadığına cidden üzüldüm şimdi. Yardımdan bahsettiğin zaman boğulacak gibi olduğumu görürdün.»

Mason, «Ne dersen de, hepsi bu kadar,» diye kestirdi attı.

Komser bir müddet sustu. Sonra, «Bu kulübe nerede?» diye sordu.

«Eline bir kalem al, nasıl gidileceğini sana tarif edeyim.»

Bir müddet sonra telefonda Tragg'ın «Hazırım,» dediği duyuldu.

Mason etraflı olarak kulübeye nasıl gidileceğini ona anlattı.

Tragg, «Müşterin bütün bunları nereden biliyor?» diye sordu.

«Söylemiyor.»

Tragg, «Jürinin karşısına çıkacaksın bir gün,» diye avukatı tehdit etti.

«Tamam, günü gelince çıkarım.»

Tragg, «Bu sefer yeminli olarak ifadeni alacaklar,» diye ikaz etti.

Mason, «İşte burada aldandın,» diye güldü. «Yemin edeceğim ama ifademi alamazlar. Zira mesleki dokunulmazlığım var.»

Tragg bir müddet düşündü, sonra, «Pekalâ icabına bakarız,» diye telefonu kapattı.

Mason, «Pekalâ, hadi bakalım,» diye Gladys'e döndü. «Size evdeki karışıklık hakkında bir şey sorarlarsa, dönünce evi o halde bulduğunuzu bildirirsiniz.

«Şayet etraflı olarak nereye gittiğinizi ve ne zaman döndüğünüzü soracak olurlarsa evi ilk olarak o vaziyette hangi saatte gördü iseniz doğrusunu söyleyin. Sonra Mis Meade'i bulmak için evden ayrıldığınızı anlatın. Buraya geldiğinizi sakın söylemeyin. Sadece Mis Meade'in nerede olduğu hususunda bilgi alacağınızı tahmin ettiğiniz bir yere gittiğinizi söyleyin.

«Polise, Mis Meade'i görmeden hiç bir açıklamada bulunmayacağınızı bildirin. Hafta sonunu sırf ona ait gizli bir iş için bir yerde geçirdiğinizi anlatın.

«Şayet polis fazla sıkıştırarak olursa, bağır, çağır, ağla.»

«Tepe Hanından veyahutta cinayetten bahsetmiyeyim mi?»

Mason, «Sakin ha,» dedi. «Sonra orada olanı bir cinayet olarak da düşünmeyin. Belki de intihardır.»

BES

Öğleden sonra geç saatte, Perry Mason'un telefoncu kızı Gertie diktafonda içeriye «Komser Tragg, Mister Mason'u görmek üzere geldi,» diye haber verdi ve hemen ilâve etti. «İçeriye giriyor.»

Perry Mason okumakta olduğu kâğıtlardan başını kaldırdı ve her zamanki hâliyle, açılan kapıdan içeriye giren, komsere baktı.

Tragg, «Merhaba Perry,» diye sırttı. «Yakına gelmiştim. Geçerken uğrayayım da şu Pine Clen vadisindeki cinayet hakkında biraz konuşayım dedim.»

Mason, «Seni gördüğüme memnun oldum,» dedi. «Tabii bir gün, yazıhaneye nasıl girileceğini, içeriye çağrılınca kadar beklemenin lüzumlu olduğunu öğreneceksin herhalde.»

Tragg, «Çok kötü bir âdet o Perry,» diye başını salladı. «Şayet böyle şeylere aldıracak olsak, zamanımızın yarısından çoğu ofis kapılarında dikilmekle geçer. Sonra adam avukatına telefon etmek fırsatını bulur. Hele avukatı Perry Mason'sa artık polis hiç bir şey öğrenemez.

«Onun için benim usulüm daha iyi Perry. Şapkanı arkaya devirir, paldırkündür içeriye dalarsın. Tabii itirazlara da hazırlıklı olursun.»

Mason, «Burada bir müşterim olamaz mıydı?» diye sordu.

Tragg, «O zaman daha iyi olurdu,» diye eğilerek avukatı selâmladı. «Müşterin polisin ne kadar kudretli olduğunu anlardı. Hele şu andaki müşterilerinden birisi, hakkında öğrenmek istediğim bir sürü şey var.»

Mason, «Haklarında malumat almak isteyeceğin bir değil bir sürü müşterim var,» diye alay etti.

Tragg, «İyi söyledin,» diye geriye döndü. «Bugün öğleden sonra iyi miydin Della?»

Della Street, «Çok iyiydim, teşekkür ederim,» diye cevap verdi.

Tragg, «Polisler ağır, fakat iyi çalışırlar,» diye hiç yeri olmayan bir söz etti.

Mason, «Oh, böyle bir şey demek istemedim,» diye lafa karıştı. «Polisin mükemmel olduğundan eminim.»

Tragg, «Mükemmel kelimesi tamam,» dedi. «Fakat bu mükemmellik, işleri ağırlaştırıyor. Meselâ şu Gladys Doyle denen kızı ele alalım.»

Mason hiç renk vermedi. «Ona ne olmuş?» diye sordu.

Tragg, «Tuhaf bir şey,» diye anlattı. «Kız, romancı Mauvis Niles Meade'in yanında çalışıyor. Hafta sonunda bir yere gitmiş, gelince evi darmadağın bulmuş. İçerisi bir viraneye dönmüş sanki.»

«Polise mi haber vermiş?»

«O apartımanın müdürüne söylemiş, müdür de polise haber vermiş.»

Mason, «Sonra?» diye sordu.

«Âdet olduğu şekilde sorguya çekildi. Hafta sonunu, Mauvis Meade'in gizli bir işi için bir yerde geçirdiğini, geriye geldiği zaman evin darmadağın edilmiş olduğunu gördüğünü anlattı.

«Hemen tahkikata başladık. Garajdaki bekçiden ve kapıcıdan, kızın dün gece dönmesi icabettiğini öğrendik. Halbuki bu sabah saat dokuzda gelmiş ve hemen çıkıp gitmiş.»

Mason, komserin anlattıklarını dikkatle dinliyordu. Fakat hiç bir şey söylemedi. «Polis etrafı tetkik etti ve parmak izi araştırması yaptık. Görünüşte adi bir soygun gibiydi. Fakat kızı daha inceden inceye sorguya çekince birşeylerden çekindiğini hissettik. Bunun üzerine garajdaki bekçiyi de sorguya tabi tuttuk. Garaj bekçisi, Mis Meade'in talimat vererek steysinwagon'u hazırlattığını, yağını benzinini tamamlattığını söyledi. Gladys Doyle bu arabayla hafta sonu için Tepe Hanına gidecekti. Kadın garaj bekçisine öyle demiş. Tepe Hanında yapmış olduğumuz soruşturmadan kızın dün akşam saat altıdan sonra handan ayrıldığını öğrendik.

«Bunun üzerine kızı daha etraflı olarak sıkıştırdık. Fakat tabii keyfi olarak ve onun canını sıkacak bir şekilde hareket edemezdik. Öyle güzel bir kızın geceyi nerede geçirdiğini anlamaya çalışarak nahoş şeyler ortaya dökmek olmazdı. Biz de başka yöne döndük.

«Ortada, Pine Glen vadisindeki kulübede işlenmiş bir cinayet vardı. Birisi Tepe Hanından oraya arabayla gelmişti. Kızın yola çıkmadan evvel handaki bazı kimselere kestirmeden gideceğini, yolu bildiğini söy-

lediğini de öğrendik... Neticede soygun işiyle uğraşırken karşımıza cinayet çıktı.»

Mason, «Büyük bir muvaffakiyet,» dedi.

«Şayet ortada bir soygun tahkikatı filân olursa hemen merkeze telefon ederim. Bir cinayet olup olmadığı sorarım. Şayet varsa polis benimle temasa geçer.»

Mason, «Böyle yaptıklarından eminim,» dedi.

«İşte bu maksatla Gladys Doyle'in elbiselerini kontrol etmelerini, kan lekesi olup olmadığına bakmalarını söyledim. Tabii o sırada üstünde olan elbiselerini istedik.»

Mason, «Sonra?» diye sordu.

Tragg, «Elbisede kan lekesi yoktu. Fakat biz yine de onları ultraviyole ışığına tuttuk. Bugünkü zamanda elbise temizleyicileri daha ziyade gözle görülmeyecek şekilde işaretler koyuyorlar elbiseye. Ancak ultraviyole ışığında görülebilen mürekkep kullanıyorlar.»

«Sonra?»

Tragg, gülerek hafifçe Mason'un masasına yaslandı, sol ayağını muntazam fasılalarla yavaş yavaş sallamaya başladı.

«Üstündeki elbisenin temizleyici işareti, diğer elbiselerinin temizleyici işaretleriyle uyuşmayınca, esas elbiseyi yok ettiğini, üstündeki elbiseyi bir başkasından temin ettiğini düşündük. Zira kendisinin elbisesinde kan vardı da böyle yaptı dedik. Tabii sonra temizleyiciyi bulduk bir de ne görelim: Mis Della Street'in elbiselerini temizleyen temizleyici değil miymiş.

«Tabii sen nasıl çalıştığımızı bilirsin Perry. İkiyle ikiyi topladık ve dördü bulduk. Sonra bir başka iki daha bulduk etti altı. Bir başka yerden iki elimize geçip toplayınca etti sekiz.»

Mason, «Anlıyorum,» derken bitaraf gibi bir tavırla konuşmuştu.

«Şimdi Mis Della Street'in niçin elbiselerini Gladys Doyle'e verdiğini polise izah edeceğini zannediyorum.»

Tragg «Şayet Gladys Doyle'in kanlı elbiselerini senin apartmanında bulacak olursak çok ilgi çekici

bir durum meydana gelir,” diye Della’ya döndü.

Mason, «Della’nın apartımanına bakmak mı istiyorsun?» diye sordu.

«Bakıyoruz zaten.»

«Herzamanki gibi haber vermedin mi?»

Tragg «Öyle değil,” dedi. «Vaziyete göre bir arama kararı çıkartmayı daha uygun bulduk. Özür dilerim Mis Street, böyle durumlarda biraz hoyratça hareket ediyorsun belki. Fakat şunu bilin ki ben de para karşılığı, vergi ödeyenlerin namına, onların menfaatine çalışıyorum. Takibetmekte olduğum bir cinayet meselesi var. Sen de bu memlekete vergi ödediğine göre, seni de koruyorum demektir.»

«Ortada Mister Mason’un polise ihbar ettiği bir cinayet var. Bir de bu cesedi gören ve Mister Mason’un müşterisi olan bir şahıs. Bu şahıs avukatının sekreterinin elbisesini giyiyor. Tabii anladınız artık. İkiyle ikiyi topladık ve dördü bulduk bu sayede.»

Mason, «Mis Street’in bu işten hoşlanacağını zannetmiyorum,” dedi.

«Bundan ben de eminim. Kadınlar, polisin evin içindeki hususiyetlerini didik didik etmelerini istemezler. Sana sadece şunu söyleyeyim Della. Çocuklara etrafı fazla karıştırmamalarını, sadece aradığımız elbiseyi bulmalarını tembih ettim.»

O sırada telefon çaldı.

Della kulaklığı eline aldı ve sonra «Sizi istiyorlar Komser Tragg,” diye polise uzattı. Sesi zehir gibi acıydı.

Tragg, kulaklığı alınca «Alo...” diye masaya biraz daha yaslandı ve «Ben Tragg,” dedi. «Buldunuz mu? öyle mi?... Nezaman...? Çok güzel. Teşekkür ederim.»

Tragg kulaklığı yerine koydu. «Gladys Doyle’un elbiselerini bulmuşlar,” diye Della’ya baktı. «Tecrübe yapmak için laboratuvara götürecekler. İşlerini bitirdikleri zaman geri alabilirsin. Tabii dikkati çeken bir şey bulurlarsa...”

Tragg hafifçe doğruldu, parmağını Perry Mason’a «Belki artık bana doğruyu söylersin şimdi,” diye

uzattı. «Pine Glen vadisindeki esrarengiz cinayeti haber veren müşterinin Gladys Doyle olduğunu saklamazsın artık.»

Mason, «Yani Mis Street'in elbiselerini alması kızın katil olduğunu ispat ediyor, öyle mi?» diye sordu.

Tragg, «Hemen netice çıkarıyorsun Mason,» diye sırttı. «Bunu demek istemedim. Böyle bir şey dedim. Laboratuvarda elbiselerin tetkikinden neler öğrenilebileceğini bilseydin şaşardın. Kumaşlar birtakım liflerden meydana gelmişlerdir. Bir insanın elbisesi bir diğerinkine sürününce, o kimsenin kumaş liflerini kendi üstüne alıyor.»

Della Street, Komiser Tragg'a «Bana haber verdiğiniz için çok teşekkür ederim komiser,» dedi. «Eve gittiğim zaman herşeyi karmakarışık görünce çok şaşıracaktım.»

Komiser Tragg, «Ne söylemeniz haklısınız Mis Street,» diye Della'nın lafını kesti. «Patronuna da söylemiştim zaten. Bir cinayete seni karıştırmak veyahutta delilleri saklamakla itham etmek beni de çok üzer. Yaptığın herşeyi aldığın talimata göre yapmış olduğunu biliyoruz. İşte bunun için de verilen talimatın mahiyetini öğrenmek istiyoruz. Zannedersenem bize anlatması Perry için de çok hayırlı olacak... Biliyorsun delilleri saklamak bazan çok... çok ciddî şeylere...»

Mason «Ne ben ne de Mis Street senin gibi düşünmüyoruz,» diye komiserin lafını kesti. «Hatırladığıma göre bir kimsenin delilleri saklamakla suçlu duruma düşmesi için ilkönce o sakladığı şeylerin delil olduğunu bilmesi icabeder. Şayet polis Della Street'in evinde Gladys Doyle'un elbiselerini bulduysa, muhakkak ki gizli bir yerde değil, ortada bulmuştur. Bu elbiselerin üstünde kan lekesi veya ölen adamın elbisesinin lifleri bulunduğu takdirde cinayet delili sayılır ancak. Şimdilik sadece bir elbisedir.»

Tragg, «Bu kanunu anlayış şekline göre değişir,» diye ayağa kalktı ve kapıya doğru yürüdü. «Zannedersenem senin yerine Perry cevap veriyor Della... Herzaman buralarda olacağımı ve ansızın içeriye girebileceğimi unutma Mason.»

Bunları söyledikten sonra çıkıp gitti.

Mason ve Della Street birbirlerine baktılar.

Della «Galiba,» dedi. «Ateş bacayı sardı.»

Mason, «Bana kalırsa,» diye cevap verdi. «Ateş onun içinde.»

Della Street «Penthouse apartımanına kadar gidip, müşterimizin serbest olup olmadığını bir kontrol etsek mi?» diye sordu.

Mason, «Serbest olsaydı şimdi burada karşı-mızdaydı,» diye başını salladı. «Tevkif edilmiş olduğundan eminim. Onu cinayetle suçlayabilinceye kadar telefon etmesine bile müsaade etmezler. Müsaade ettikleri zaman da hemen bize telefon edecektir.»

Della, «Bu arada ne yapacağız?» diye sordu.

«Bu arada Drake Detektif Ajansını arayacağız, Paul'ün etrafı kolaçan etmesini isteyeceğiz.»

«Telefon edeyim mi?»

Mason başını salladı.

Della bir müddet telefonla konuştuktan sonra «Paul buraya geliyor,» diye ahizeyi yerine koydu.

Drake Detektif Bürosu, Mason'un yazıhânesinin bulunduğu kattaydı zaten. Günün yirmidört saati açıktı. Mason'un takibedilecek bütün işlerini onlar görürlerdi. Bu sebeple Paul Drake belki günde on defa iki ofis arasında gider gelirdi. Della kulaklığı yerine asar asmaz Drake'in kendine has kapı vuruşunu duydu-lar. Della kapıyı açtı ve onu içeriye aldı.

Paul Drake uzun boylu, iri kemikli, ağır hareketli, olduğundan başka görünmesini başarabilen ve herşeyi bir anda kavrayan bir tipti.

Della'ya, «Merhaba güzel kız,» dedi. Sonra geriye döndü. «Ne var Perry?» diye sordu.

Mason, «Ne yok ki,» diye cevap verdi. «Herşey var. Seks, hile, esrar ve melodram.»

Drake, «Anlat bakalım,» derken geniş deri koltuğa yerleşti ve uzun ayaklarını rahat edebileceği şekilde gerdi.

Mason, «(ERKEKLERİ ALAŞAĞI EDİN) romanının yazarı Mauvis Niles Meade'in bir sekreteri var,» diye başladı. «Adı Gladys Doyle. Pine Glen vâdi-

sinde işlenmiş bir cinâyetle ilgili olarak, hiç değilse sorguya çekmek üzere, polis bu kızı tevkif etti.»

Drake, «Pine Glen vadisi nerede?» diye sordu.

«İlerdeki dağların arasında. Tepe Hanıyla...»

Drake, «Oh, evet orayı biliyorum,» diye Mason'un sözünü kesti. «Dağdan aşağıya doğru inerken boş bir vadi. Umumi bir kamp ve Pine Glen denilen bir piknik parkı var.»

Mason, «Dün gece o vadede bir cinayet işlendi,» dedi. «Bu mesele hakkında polisin neler yapmakta olduğunu bilmek istiyorum. Ayrıca Mauvis Meade'in geçmişi hakkında da bilgi edin. Şimdi nerede olduğunu da öğren. Evi baştan aşağıya aranmış, karmakarışık edilmiş.»

Drake, «Mauvis Meade hakkında hemen şimdi bir kaç şey söyleyebilirim sana,» dedi.

«Ne?»

«Yazdığı romandaki tip ve yer buraya çok uyuyor Perry. Kitabında öyle şeyler var ki, bunlar bir kadının kat'iyyen ele almaması icabeden şeyler.»

«Yani?»

«Yani, yayılan şayiaya göre kitaptaki pis şeyler büyük akisler yaratmış.»

«Ne gibi Paul? Bunlar kimi ilgilendiriyormuş?»

«Bir avukatı.»

«Ne biçim bir avukat bu?»

«Bu hususta daha fazla bilgim yok Perry. Sadece ortalıkta dönen dedikoduları duydum hepsi okadar.»

«Avukatların canını sıkacak ne gibi bir şey var kitapta?»

«Kitabı okudun mu Perry?»

«Hayır. Sadece ortalıkta dolaşan bir kadının macerası diye biliyorum.»

«Bundan başka, eroinmanlar arasında bir de avukat var. Şimdi anladım ki bahsi geçen avukat, hakikatte de var. Mauvis Meade için bilhassa böyle bir role girdi... Bu sayede Mauvis romancılar arasında meşhur oldu. Fakat çok kötü oldu.»

Mason, «Avukat müşterilerinin gizli şeylerini mi anlattı?» diye sordu.

«Evet, Mauvis'e anlattı. Hiç olmazsa avukata itimat eden müşterileri anlattığını zannediyorlar.»

«Bu avukatın hususiyeti ne? Ne yapıyor?»

«Hususiyeti işe para yatırma.»

«Nasıl para yatırma?»

«Kitabı okusan daha iyi edersin Perry.»

«Kitabı okuyacağım, yalnız sen nasıl bir yatırım olduğundan bahset bana.»

«Biz buna dalavereli para yatırımı deriz. Farzet ki avukatın, kaçakçılıktan, kalpazanlıktan ve daha bir sürü dalavereli işlerden büyük para kazanmış bir müşterisi olsun.»

«Devâmet.»

Drake «Pekalâ,» dedi. «Sana bir sual sorayım. Bukadar fazla para kazanmış olan adam ne yapar? İsteddiği kadar para sarfedebilir.»

Mason, «Hükûmet bu paranın büyük bir kısmını almak ister,» dedi.

«İşte işin esası da bu. Dalavereli bir şekilde milyonlar kazanan bir adam, bu paranın yüzde doksanını Sam Amcaya vergi olarak vermek istemez. Milyonlar kazanmak için kanunu çiğneyen bir adam, o milyonun yüzde doksanını vermemek için yine kanunun üstünden geçmekten çekinmiyecektir.»

Mason, «Hükûmet bu hususta her şeyi yapabilir,» dedi.

«Doğru. Fakat şayet böyle bir para kazanıldığından haberdarsa veyahutta parayı ele geçirebilirse alır tabîî. İşte işin bu kısmında alavere dalavere başlıyor. Şayet bankalarla iş görünüyorsan, peşin para ile çalışıyorsan, gelirini saklayabilecek bir sürü vasıta ve imkânın varsa hükûmetin bir şey ispat edebilmesi çok zor olur. Hele işin içine bir sürü yavru sokarsan, jürinin huzuruna onları sıralarsan, artık alaverecinin nerede başladığı, dalaverecinin nerede bittiği asla anlaşılamaz.»

Mason bir dakika kadar düşündü. «Mauvis Meade'i bulmak güç olmasa gerek,» diye mırıldandı.

«Zor olmamalı. Hakikatte uzun müddet orta-

«dan çekilemez. Onu en kolay olan yoldan niçin aramı-
yorsun Perry?»

«Kolay yol demekle neyi kastediyorsun?»

Drake masanın üstündeki telefonu gösterdi.

Mason, «Öğleden sonra ortalıkta yoktu,» dedi.

«Fakat seninki de bir fikir Paul. Ortaya çıkar çıkmaz
gazeteciler onu bir müddet yalnız bırakmazlar.»

«Mauvis Meade, Sitwell Arms'ın dışında, Pent-
house apartımanında oturuyor. Şu senin müşterin ne
zamandanberi onun yanında çalışıyormuş?»

«Galiba bir aydanberi.»

«Biliyor musun Perry, senin müşteriyi koz ola-
rak kullanmış olabilirler.»

«Kim, niçin?»

«Bir hile için... İşini bilen bir avukatı, müşte-
risi sayesinde elde edip başındaki belâdan sıyrılmak için
bunu yapabilir bir insan.»

Mason, «O zaman Mauvis Meade'de işin içine
girmiş olur,» diye Drake'e baktı.

«Mauvis Meade'in işin içinde olmadığına dair
bir garantin var mı?»

Mason bir müddet kendi kendine düşündü.
Sonra, «Della hemen Penthouse apartımanına telefon
et» diye sekreterine döndü. «Paul'ün hakkı var galiba.
Mister Mason'un sekreteri olduğunu ve Mister Mason'-
un, Mis Mauvis Meade eve gelir gelmez kendisiyle ko-
nuşmak istediğini haber ver. Onunla şahsen ve müm-
kün olduğu kadar çabuk konuşmak istiyorum.»

Della Street başını saladı ve telefona uzandı.
«O numaraları çevirirken Mason Paul'e döndü. «Herne-
şekilde olursa olsun her hususta ve bilhassa cinayet
hususunda bilgi topla. Şayet gazetecilerden evvel Mau-
vis Meade'in yerini tespit edebilecek olursak, onu hem..»

Della Street heyecanla «Patron,» diye avuka-
tın sözünü kesti. «Kadın şimdi eve gelmiş. Santraldaki
kadın, Mauvis Meade'in beş dakika evvel dâiresine çık-
tığını söyledi. Şimdi onu arıyor.»

Mason, masasındaki telefonun yanına gitmişti
ki, Della Street «Mis Meade burası avukat Perry Ma-

son'un ofisi,» dedi. «Mister Mason sizinle konuşmak istiyor. Lütfen telefonu kapamayın.»

Mason, «Alo,» diye bağırdı.

Kulaklıktan boğuk bir kadın sesi geldi: «Oh, oh Perry Mason. Nasılsınız Mister Mason?»

«Çok iyiyim, teşekkür ederim. Sizinle derhal görüşmek istiyorum.»

«Ben de sizi görmek istiyorum.»

«Şimdi evde misiniz?»

«Tabii. Ben gittiğimden beri burası yerinden oynamış. Birisi altüst etmiş evi. Eşyalarım evin dört bir yanına serpilmiş. Apartıman müdürü şimdi hasarı tespit ediyor.»

«Müdür şimdi yanınızda mı?»

«Evet.»

Mason, «Ona söyleyin, sizin eve geldiğinizden kimseye bahsetmesin. Yani ben gelip sizinle konuşuncaya kadar demek istedim. Sekreteriniz Gladys Doyle'un başı belâda. Onu temsil ediyorum. Bize yardım edeceğinizi zannediyorum.»

«Buraya nekadarda zamanda gelirsiniz?»

Mason, «Çok çabuk gelirim,» dedi.

Mauvis, Meane «Bir dakika.....,» diye bir an tereddüt etti.

Mason elini ahizenin üstüne koyarak Della Street'e «Onunla münakaşa etmeyeceğim,» dedi. «Onu biraz serbest bırakmalıyız. Kendisi karar versin.»

Telefondaki sessizlik can sıkıcı bir hal almıştı. Birdenbire Mauvis Meade «Hâlâ orada mısınız?» diye sordu.

«Bekliyorum.»

«Pekalâ. Hemen gelin. Müdüre, evde olduğumu kimseye söylememesini tembih edeceğim. İlkönce sizinle konuşacağım. Dâirenin numarası kırkaltı. Doğru gelin, kapıyı vurmanıza bile lüzum yok.»

Mason, «Santrale da söyler misiniz?» dedi. «Bütün telefon konuşmalarını iptal etsin.»

«Zaten söyledim. Hemen yola çıksanız daha iyi olur.»

«Geliyorum.»

Mason, kulaklığı yerine koydu ve saatine baktı. «Trafikle harp edeceğim», diye bağırdı. «Sen ofisi kaparsın Della. Paul ben geri dönünceye kadar sen bir yere ayrılma.»

Drake «Ben kendi yazıhanemde beklerim», dedi.

Della, «Ben de burada bekleyeceğim», diye ilâve etti. «İsterseniz ofisi kaparım ama, bir yere ayrılmam.»

Mason, «İyi kız», diye onun omuzunu okşadı. Sonra yıldırım gibi kapıdan çıktı.

ALTI

Asansör evvelâ yavaşladı sonra durdu. Mason bir antreye çıktı. Bir taraftaki kapının üzerinde (Taras) yazısı vardı. Diğer taraftaki kapının numarası kırkaltıydı. Mason pembe düğmeye basınca evin içinden bir zil sesi geldi.

Bir müddet sonra kapı açıldı ve kestâne saçlı, siyah ipek pijamalarını giymiş bir güzel karşısına dikildi. Elinde hafif eğri fildişinden bir ağızlık vardı. «Tam resminizdeki gibi kuvvetli ve haşınmışsınız», diye arsız arsız sırttı. «Aynı zamanda tam bir erkek. İçeri gelin. Mister Mason. Gördüğünüz gibi her taraf harabe. Elimden geldiği kadar yerleştirmeye çalıştım ama, eski haline getirmek için bir gün uğraşmak ister yine de. Allah kahretsin şu işi. Şimdi Gladys'in burada olup bana yardım etmesini isterdim. Polis nekadardır zaman tutar onu acaba. »

Mason, «Bu vaziyete bağlı», diye genç kadının arkasından içeriye girdi.

Mauvis Meade'in üstündeki pijama, kadının vücudunu meydana çıkaracak şekilde dikilmişti. Kadın sanki erkeklerin gözlerinin üstünde o lduğunu biliyormuş gibi hareket ediyor ve bundan ziyadesiyle memnun oluyordu.

Oturma odasına girince Mason'a bir sandalye gösterdi.

«Oturun Mister Mason, bir şey içer misiniz?»

«Şimdi bir şey içmem. Konuşmamıza mâni olmalarından evvel herşeyi olduğu gibi öğrenmek istiyorum.»

Mauvis Meade, «Konuşmamıza mâni mi olacaklar diyorsunuz,» diye kaşlarını kaldırdı.

«Korkarım ki öyle.»

«Gardrobun çekmecelerindeki eşyalarım demet demet etrafa saçılmış. Onları yerlerine bile koyamıyorum... Bir sigara yakar mısınız?»

Mason «Ben kendi sigaramı içeyim müsaadenizle,» dedi.

Cebinden çıkardığı paketten bir sigara aldı, kutunun kenarına bir kaç kere vurduktan sonra yaktı. «Mis Doyle'un içinde bulunduğu durum hakkında neler biliyorsunuz?» diye sordu.

Genç kadın, «Çok az,» dedi. «Kitaplarımın film yapma hakkını satın alan firmanın Edgar Carlisle ismindeki adamıyla buluşacaktım. Kitabımdan yapılacak filmin reklamı için benim yardımımı istiyordu. Bu hakkı onlara satıp satmamaya karar bile vermiş değilim. Kitabın film hakkını satın aldılar ama bana toptan hiç bir şey ödemediler. Onlardan toptan para almak istiyordum. Tabii ne de olsa kitabın film hakkını sattığımı inkâr etmiyorum. Hak onların.

Bu hafta sonunu Tepe Hanında geçirmeye karar vermiştim. Fakat sonra vazgeçtim. Carlisle'e orada buluşacağınızı haber verdim. Sonra da Gladys'e benim yerine Tepe Hanına gitmesini söyledim. Siz farkettiniz mi bilmiyorum ama, Gladys kendi başının çaresine bakabilen, becerikli bir kızdır. Ona bir miktar para ve steysinwagen arabamı verdim, öylece gönderdim.»

«Geri dönerken kestirmeden gelmesi hususunda bir şey konuştunuz mu?»

«Evet. Pazar günleri herkes dağdan döndüğü için trafik sıkışık oluyor. Kestirme yol biraz bozuksa da ben defalarca döndüm o yoldan.»

Mason, «Ne olduğundan haberiniz var mı?» diye sordu.

«Söyle böyle... Apartıman müdürü Gladys'in yolu şaşırdığını, geceyi bir kulübede geçirdiğini, burada bir ceset bulduğunu söyledi. Yani polis öyle demiş müdüre.»

Mason, «Bu kestirme yolu nasıl öğrendiniz?» diye mânâlı mânâlı kadına baktı.

Genç kadın bir müddet avukatı süzdü, ondan sonra divanın üstündeki yastıklara iyice yaslanarak gerindi. Bu sırada ipek pijama, kadının göğsünün yuvarlaklıklarını olduğu gibi meydana çıkardı. İri siyah gözlerini Mason'a dikmiş sanki ona kıymet biçmeye çalışıyordu. Göz kapaklarını tahrik edici bir şekilde indirip kaldırıyordu.

Mason'un sorduğu suale cevap vereceği yerde «Galiba benim bir avukata ihtiyacım olacak,» dedi. «Gladys'e de söylemiştim. Böyle bir anda Perry Mason'u isterim demiştim... Başı belâya giren Gladys oldu ve başınıza kaldı.»

Mason, «Başınıza kaldı demekle neyi kastediyorsunuz?» diye sordu.

«Onu temsil etmiyor musunuz?»

Mason başını salladı.

«O halde onu müdafaa edeceksiniz değil mi?»

«Şayet herhangi bir şeyle suçlanırsa...»

«O halde aynı konuda ona aykırı olan, daha doğrusu söyliycekleri onunkilere uymayacak olan bir başka müşteriyi de temsil edemezsiniz, değil mi?»

«Prensip olarak doğru.»

Genç kadın, «Nekadar aptallık ettim,» diye hayıflandı.

«Niçin?»

«Sizi Gladys'e tavsiye ettiğim için.»

Mason, «Siz mi?» diye hayret etti. «Hem de onunla aynı saflarda olmadığınız halde?»

«Nereden bilebilirdim? Benim aklım sizinkinden daha fazla değil. Belki sizin aklınız kadar aklım yok bile.»

Mason, «Niçin bir avukata ihtiyacınız olduğunu zannediyorsunuz?» diye sordu.

Genç kadın başını hafifçe yana çevirirken hafifçe güldü. «Oldukça saflık etmiyor musunuz bunu sormakla Mister Mason?» dedi.

«Ben mi?»

«Zannederseniz siz. Bilhassa böyle bir durumda.»

«Bildiklerinizi bana anlatmayı düşünmüyor musunuz?»

Mauvis Meade, başını salladı.

«Gladys Doyle'le, sizin anlatacaklarınız arasında zıdlık olacağını mı düşünüyorsunuz?»

«Daha fazla bir açıklamada bulunacağımı zannetmiyorum Mister Mason. Bana kalırsa hakikaten böyle bir açıklamada bulunacağımı düşünmekle saflık ediyorsunuz.»

Mason, «Pekalâ,» dedi. «Farzedelim ki siz şahitsiniz ve ben de sizi sorguya çeken avukat.»

«Neyin şahidi?»

«Ne biliyorsanız.»

«Pekalâ. Ne biliyorum ben?»

Mason, «Ohalde en başından başlayalım,» dedi. «Çok tutulan bir roman yazdınız.»

Genç kadın «O,» diye kekeledi. «Bizim yapamıyacağımız... Yâni şartlı olarak konuşmak avukatların âdeti.»

«Romanınızın film hakkına karşılık nekadar aldığınızı bana söylemenizde bir mahzur var mı »

«Gazeteler ikiyüzyetmişbeşbin dolar aldığımı yazdılar.»

«Farzedelim ki gazeteler bir tahminde bulunmuş olsunlar.»

«Mümkün olduğu kadar hakikati yazmaya çalıştılar.»

«Ya sizin telif hakkınız nekadar »

Genç kadın, «Kitap kabının baskısından aldığım çok memnuniyet verici oldu,» dedi. «Mamafih esas gelirin kaynağını kitabın kendisi temin etti. Sizden saklamama lüzum yok. Telif hakkımın karşılığını on

sene garantiye aldım. Kitabevi on sene satılan kitapların yüzde onunu bana verecek.»

«Kitabınızın on sene satılacağını mı zannediyorsunuz »

«Belki de satılmaz. Fakat oldukça büyük bir para elime geçer. Bu parça parça elime geçecek parayı ben de vergi olarak hükümete ödeyeceğim.»

Mason, «Tabii daha başka kitaplar da yazacaksınız, değil mi?» diye sordu.

Genç kadın, «Bilmem» diye uzun uzun düşündü. «Pek emin değilim.»

«Fakat yazdığınız takdirde sükseniz devâm edecek.»

«Bir müddet sonra belki, fakat... Kitabımın edebî kıymeti hakkında hayallere kapılacak değilim Mister Mason. İnsanlar ikiyüzlü oluyorlar. Ahlâk dersi vermeye bayıldıkları halde, ahlâk dışı kitapları okuyorlar.

«Güzel ve genç bir kadın, eroin ve onun neticeleri hakkında bir kitap yazıyor ve herşeyi en ufak detayına kadar anlatıyor. Herkes şaşıyor, bu şekilde şaşırmak da hoşlarına gidiyor.

«Şayet farkettilenize, en çok satış yapan seks kitaplarının yazarlarının güzel kadınlar olduğunu bilirsiniz. Yazarların şuh resimleri kitapların kapaklarına basılmıştır.

«Kadın okuyucular seks konularını bir kadının gözüyle okumayı tercih ederler ve onun için bu kitapları okurlar. Erkekler ise yazarın kitabın kabindeki resmine bakmaktan hoşlanırlar. Böyle güzel bir kızın bilmemesi icabeden kitapları teferruatı, neredede, nasıl öğrendiğini merak ederler. Bunlar büyük satışları meydana getirir.

Bir kadın bunu ancak ilk kitabıyla temin eder. Ondan sonra yazacağı kitapları alâka uyandırmazlar. Sekste ilk tehlike baştan çıkmadır. Ondan sonraki kısım ticarî zihniyet yani fuhuştur. Fakat bir üstünlüğünüz varsa...

Mason, «Kitabınızda herşeyi hakikate uygun şekilde anlatmayı başardınız,» dedi.

«Evet Mister Mason herşeyi tam olarak anlattım. Kitabımı yazmadan evvel çok dikkatli hareket ettim. Kitap satış pazarlarını gezdim. Çok satış yapan kitapları uzun uzun tetkik ettim. Seks hakkında bir sürü şey okudum, yerinde, şahsen çalışmalar yaptım.»

«Evveldenberi kitap yazmak istiyor muydunuz?»

«Evet daima bir kitap yazmak düşüncesi içindedim. Tabiî başka fikirlerim de vardı.»

Mason, «Kitabınızda, kanaatime göre belirli karakterleri tarif ettiniz,» dedi. «Kuvvetli ve merhametsiz erkekleri.»

Mauvis Meade, «Kuvvetli erkekler zaten merhametsiz olurlar,» diye cevap verdi. «Bilhassa seks konusunda. Hoşlarına giden şeyleri almaya, elde etmeye alışmışlardır. Her ne şekilde olursa olsun istedikleri şeyi elde ederler. İnsanlar böyle şeyleri okumaktan hoşlanırlar. İnsanlar aynı zamanda konu içinde kadın da olsun isterler. Fakat daha ilk maceralarında herşeyi yüzüne gözüne bulaştıran kadın onları alâkadar etmez. İstedikleri tip, merhametsiz erkekleri, rakiplerini gözünü kırpmadan bir anda bertaraf eden, ticarî hayatta batıran merhametsiz iş adamlarını, habersizmiş gibi davrandıkları güzellik ve gençlikleriyle büyüleyen genç kadın tipidir.

«Ele aldığınız kız neticede sunduğu şeye karşılık bir şeyler elde edebilecek kabiliyeti kazanmalıdır. Şayet evlenemezse, kendi menfaatini düşünmeli karşısındakinden kadınlığını kullanarak istifade etmelidir. İnsanlar bundan hoşlanırlar.»

Mason uzun uzun genç kadını süzdü ve «Niçin?» diye sordu.

«Belki de evli olan her namuslu kadın, şayet kötü yollara düşüp fahişe olsaydı nasıl sükse yapardı diye merak ettiği için. Bana kalırsa bu husus tahmin ettiğimiz nispetten daha fazla kadının kafasını kurcalar.»

Mason, «Bana kalırsa,» dedi. «Bu edebiyatın ve hayatın en âdi, menfaat güden tarafı.»

«Edebiyat pazarının kırı desenez daha iyi. Ede-

biyata ve hayatta olanlara bakılmadan yazılan şeyler.»

«Siz de bütün bunları bile bile aynı şeyi yaptınız, öyle mi?»

Mauvis Meade «Evet, herşeyi bilerek, aynı şeyleri yaptım,» diye cevap verdi. «Bunu şöyle de isimlendirebilirsiniz: Zalim erkekler tarafından hırpalanmış güzelliğimin ve gençliğimin karşılığında bir şeyler elde etmek için ben de edebiyatın kirli taraflarından istifade ettim.»

Mason, «Bu doğru mu?» diye sordu.

«Doğru olduğunu farzedebilirsiniz.»

Mason, «Çok ilgimi çekti,» dedi. «Gladys Doyle tecrübesizliği neticesinde sizin yanınızda çalışmakla başını belâya soktu belkide.»

Mauvis Meade gülerek başını salladı.

Mason, «Siz öyle düşünmüyor musunuz?» diye sordu.

«Gladys Doyle işini bilen bir kızdır. Çekicidir, zehirlidir ve..... Yani biraz da oynaktır diyebilirim.»

Mason, «Siz verdiğiniz ilanda böyle bir sekreter aramıştınız,» diye kaşlarını çatı.

«Doğru. Siz olsaydınız başka türlü mü hareket ederdiniz?»

Mason, «Bilmiyorum,» diye içini çekti ve düşündü. Sonra «Simdilik bilmiyorum,» diye ilave etti.

Mauvis Meade, «Sakin tecrübe etmeye kalkmayın,» dedi. «Bunun cevabı çok açık. Tabiiki fare gibi, sadece mektupları daktilo eden ve herşeyden habersiz birisini istemezdim.»

Mason, «Yani Gladys Doyle'e kestirmeden dönmelerini siz söylediniz,» diye baktı.

«Evet ben söyledim.»

«Pine Glen vadisindeki kulübeye de uğramasını tembih ettiniz mi?»

«İşte burada yüzde yüz hata yapıyorsun...»

Birdenbire çalmaya başlayan kapının zili genç kadının sözünü kesti. Bir müddet sonra zil ikinci kere çalındı sonra da kapı yumruklanmaya başladı.

Mason, «Konuşmalarımızı bitirebileceğimizi zannediyordum,» dedi.

«Öyle ümit ettiğinizi biliyordum Mister Mason. Fakat konuşma dediğiniz bu tip suallere cevap vermek niyetinde değildim ben de. Sizin gelmenizi dört gözle beklemiştim. Benim menfaatlerimi koruyacağınızı ümit ediyordum. Fakat aptallığım sebebiyle diskalifye edildim. Siz...»

Yine zil çaldı ve kapı bir teviye yumruklandı.

Mauvis Meade ağır ağır yerinden kalktı ve Mason'un yanından hole geçti.

«Hiç olmazsa bir evi ziyaret kaidelerine uyabilirdiniz,» dedi. «Daha evvel telefon ederek haber verebilirdiniz. Kapıyı kırmanıza lüzum kalmazdı.»

Komser Tragg'ın sesi duyuldu. «Özür dilerim efendim. Ben cinayet masasından Komser Tragg. Haber vermeden ziyaret, mesleğimizin bir hususiyetidir. Eğer mahzuru yoksa içeri gireceğim. Sizinle konuşmak istiyorum.»

Mauvis Meade, «Yalnız değilim,» dedi.

Komser Tragg, «Daha iyi öyleyse,» diyerek içeriye yürüdü. Masonu görünce «Çok âlâ, çok âlâ,» dedi. «Perry Mason'u burada görmek hakikaten sürpriz. Sanki seni takibediyorum Perry.»

Mason, «Yalan da değil,» diye cevap verdi.

«Seninle bir işim yok artık Mason. Burada tutacak da değilim seni.»

Mason, «Özür dilerim Tragg,» diye başını salladı. «Bu sefer gitmeyeceğim. Şu anda Mis Meade'den çok mühim bazı malûmat almaktayım. Bu malûmatı seninle paylaşmaya bir itirazım yok. Fakat konuşmaya karışmam da yersiz.»

Komser Tragg Mauvis Meade'i uzun uzun süzdü. Sanki giymekte olduğu ipek pijamanın içindekileri tahmine çalışıyordu. Dar pijamadan taşan yuvarlaklıklar cüretkâr bir şekilde gözlerinin önünde teşhir ediliyordu. Genç kadın başını hafifçe yana eğmiş Komsere tebessüm ediyordu. Kaşlarını mübalağalı bir şekilde havaya kaldırmıştı.

Tragg, «Mis Meade ve ben yalnız olarak konuşmak istiyoruz,» dedi. «Tahkikatımı sizin konuşmanızın bitimine bırakamam Mason.»

Mason, «Gladys Doyle'a, Tepe Harından dönerken kestirme yolu takip etmesini Mis Meade söylemiş,» diye devam etti. «Bu yoldan aynı zamanda Pine Glen vadisine de gidiliyor.»

Mauvis Meade, «Benim tarif ettiğim yoldan oraya gidilmez,» diye itiraz etti.

Tragg sırttı.

Mason, «Ben gidilir diyorum,» diye ısrar etti. «Mauvis Meade'de, müşteriye göstermiş olduğu elle yapılmış bir harita var. Resmen size açıklıyorum Komser Tragg, Mis Meade'in müşteriye göstermiş olduğu haritada Pine Glen vadisine giden yola sapılacağı işaret edilmişti. Bu şekilde Mis Gladys Doyle da patronunun vermiş olduğu talimata uyarak o yola saptı.

«Şayet bu haritayı şimdi istemeyecek ve tetkik etmeyecek olursan, ilerde Mis Meade başka bir hikâyeyle mahkemenin karşısına çıkacaktır. O ihtimali dikkate alarak ben de seni taraf tutmakla itham edeceğim.»

Komser Tragg oturduğu sandalyeden hafifçe doğruldu ve dalgın dalgın Mauvis Meade'e baktı. «Söyledikleri doğru mu?» diye sordu.

«Doğru değil Komser Tragg.»

«Ona kestirme yoldan gelmesini söylememiş miydiniz?»

«Evet söylemiştim. Yol ayrımında Pine Glen'e giden yol sola döner. Halbuki ben sağa dönmesini tembih etmiştim ona.»

Tragg, «Peki bu harita işi de ne oluyor?» diye sordu.

«Harita üzerinde yolu gösterdiğim doğru.»

«Haritada sağa döneceği mi işaret edilmişti?»

«Evet.»

Tragg, «Şu haritayı bir görelim hele,» diye sırttı. «Sen olduğun yerden kalkma Mason. Fikrimce delili burada görmen. sonra safsata iddialarda bulunman için daha doğru bir hareket.»

Mauvis Meade, «Harita içeriki odada,» dedi. «Bulmam için biraz aramam icabedecek. Herşey dar-madağın edilmiş.»

Mason, «Ziyanı yok,» diye cevap verdi. «Biz de size yardım ederiz.»

Mauvis Meade, «Sizin yardım etmenizi istemiyorum,» diye kızdı. «Kadınların birtakım sırları vardır ki göstermek istemezler. Ne siz ne de siz evimde arama yapamazsınız.»

Tragg, «Siz gidip haritayı getirin,» diye müdahale etti. «Biz burada bekleriz.»

Sonra, sandalyesine iyice yerleşti ve Mason'a bakıp güldü.

Mason odadan çıkan kadının arkasından baktı.

Tragg, «Şayet bunu elde edebilirsen, muvaffak olmuş sayılırsın,» dedi.

Mason, «Kim elde etse muvaffak olmuş sayılır. Zira güzel kadın,» diye cevap verdi.

Tragg, «Yanlış anladın,» diye yerinden sıçradı. «Ben elindeki işi ve haritayı kastettim.»

Mason, «Müşterim, denileni yaptı ve kulübeye gitti,» diye anlatmaya çalıştı. «Zira kendisine tembih edildiği şekilde hareket etti.»

«Müşterin kulübeye ne şekilde giderse gitsin, gidişinin sebepleri kendisine ait. Arada pek büyük bir fark olmaz.»

«Aradaki farkı anladığın zaman çok şaşıracaksın.»

Bir müddet her ikisi de sustular. Sonra Mason kaşlarını çattı, Mauvis Meade'in kaybolduğu kapıya endişeli endişeli baktı. «Bir genç kadının hususiyetine girmek pahasına da olsa,» diye ayağa kalktı. «Delil delildir. Gözümüzü üstünden ayırmamalıyız.»

Tragg, «Ne yapacağımıza daha evvel karar verdik,» diye sıırttı. «Böyle bir şey yapacak olursak gazetelerde ne gibi bir başlık göreceğimizi düşünemiyorsun: (KADIN YAZAR, POLİSİ YATAK ODASINA GİRMEKLE İTHAM EDİYOR.) Ondan sonra birtakım resimler çekilir altına da, (KOMSER TRAGG YATAK ODASINA GİRDİĞİ VAKİT, MAUVİS MEADE AYNANIN KARŞISINDA BÖYLEYDİ) diye ilıstiriverirler. İlave etmeyi de unutmazlar (MİS MEADE'İN DEDİĞİNE GÖRE BU RESİMDEN TEK FARKLI OLAN ŞEY EL-

BİSELERİN ÜSTÜNDE OLMAMASI). Ondan sonra şef ve herkes bu haberleri okur, ortaya oldukça baharlı bir hikâye çıkar. Sonra...”

Mason, «Fakat bir haritayı bulmak bukadar uzamaz,» diye ısrar etti. «Gazetelerin Allah belâsını versin. Ben yalnız başıma gidiyorum.»

Trag, sadece ayaklarını ileriye uzattı ve sandalyesine iyice yerleşti. Mason kadının çıktığı kapıya yaklaştı ve sağ elini tokmağa doğru uzattığı esnada kapı açılıverdi.

Mis Meade kapının önünde duruyor ve çapkın çapkın avukata tebessüm ediyordu.

«Niye kalktınız,» dedi. «Nekadar sabırsızsınız.»

Mason sadece «Harita,» diye cevap verdi.

Kadın elindeki kâğıdı avukata uzatıyordu ki, Komser Tragg sandalyesinden sıçradı. Bir koşu yollarına geldi. «Vermeyin o haritayı,» diye bağırdı. «Mason’un sadece haritaya bakmasına müsaade edeceğiz. Sonra haritayı ben alacağım.»

Kadın, «Hay Allah,» diye güldü. «Mühim bir şey değil bu. Sadece bir kâğıda elle çizilmiş bir harita. Siz mister Mason şu omuzumdan bakın, siz de öbür omuzumun üstünden Komser Tragg.»

Kadın haritayı avukata gösterirken hafifçe vücudunu Mason’un koluna yasladı. Tragg öbür taraftan bakıyordu. Harita kare bir kâğıttı. Haritada Tepe Hanı ve bir kare içerisinde postahane işaret edilmişti. Postahanenin önünden iki yol geçiyordu. Bir okla sağa dönülmesi belirtilmişti. Yolu kesen beş sokak sonra yine bir okla sola dönüleceği işaret edilmişti. Sonra yol döne döne gidiyor, 9,7 mil işaret edilip sağa dönüleceği gösteriliyordu. Ondan sonra yine yol devam ediyor, bir yerde 15,3 yazılı bir yol kavşağında sağa dönüleceği bir okla belirtiliyordu. Ok şehirlerarası yolun öbür tarafına geçiyordu.

Tragg, «Pine Glen vadisine giden yol nereden ayrılıyor?» diye sordu.

«Postahanede kilometreyi 0 yapınca, 15,3 mil sonra gelinecek kavşaktan sola dönen yol Pine Glen va-

disine gider. Fakat ben daima sağa dönen yolu takibettim.»

Tragg, «Bir dakika Mis Meade,» diye elini kaldırdı. «Bu haritanın altına isminizi yazıp imzanızı atacaksınız, ben alacağım. Ondan sonra artık karışık bir durum bahis konusu olmaz.»

Genç kadın, «Bir dakika bana kaleminizi ödünç verir misiniz,» diye güldü. «Pijamamın cebi yokda.»

Tragg kalemini çıkardı.

Mason, «Durun,» diye atıldı. Mauvis Meade'in sağ elini yakaladı ve havaya kaldırdı. Baş parmağını ve orta parmağını tuttu.

«Şayet dolmakaleminiz yoksa nasıl oluyor da bu taze mürekkep parmaklarınızı boyuyor?» diye sordu.

Genç kadın şaşırdı ve birdenbire «Bilmiyorum,» diye cevap verdi. «Daha evvelden bulaşmış olmalı mürekkep. Kaç gündür bu pijamayı giymemiştım. Üstümde dolmakalem olup olmadığını anlamak için isterse-
niz arayın beni.»

Mason, kadının elini bıraktı ve dönerek kapıya doğru yürüdü. İterek kapıyı açtı.

Mauvis Meade, «Oraya giremezsiniz,» diye bağırdı.

Mason, «Girdim bile,» diye cevap verdi.

Burası bir çalışma odası olarak kullanılıyordu. Bir köşede yazı masası vardı. Masanın çekmeceleri çekilmiş, içindeki kâğıtlar karışık bir şekilde masanın üstüne istif edilmişti. Bir tarafta bir dolmakalem duruyordu. Yanında bir deste kâğıt vardı. Masanın çekmeceleri yerlere atılmış bir kısım kâğıtlar dösemeye yayılmıştı.

Mauvis Meade, «Masaya yaklaşmayın, o kâğıtlara dokunayım demeyin,» diye bağırdı.

Mason, «Sadece bir göz atıyorum,» diye cevap verdi.

Mauvis Meade, «Çıkın buradan dışarı,» diye bağırdı tekrar. «Bunu bana yapamazsınız.»

Mason, «Mis Meade bu haritayı şimdi çizdiniz,» dedi. «Ya esas haritayı bulamadınız veyahutta bilhas-
sa getirmediğiniz. Bize verdiğinizizi çizdiniz hemen. Müşte-

rime gösterdiğiniz haritada, postahaneden 15,3 mil son-
raki kavşakta sola dönüleceği işaret edilmişti.»

Mauvis Meade, «Ne yapmaya çalışıyorsunuz?»
diye kızdı. «Söylediklerinizi bana zorla ını kabul ettire-
ceksiniz?»

Tragg bir köşeye çekilmiş, konuşmanın tek ke-
limesini kaçırmadan dinliyor, Mauvis Meade'in ve Ma-
son'un hareketlerini seyrediyor, fakat hiç bir şey demi-
yordu. Hafifçe tebessüm ediyordu.

Mason, «Hakikati bulmaya çalışıyorum,» dedi.
«Hakikati bilmek istiyorum. Sizi ikaz ediyorum Mis
Meade, bu şekilde hareket etmekle elinize bir şey geç-
mez. Bu odaya girdiğiniz zaman parmaklarınızda mü-
rekkep lekesi yoktu. Fakat haritayı getirdiğiniz zaman
parmaklarınızın mürekkeplendiğini farkettim. Dolma-
kalemin yanındaki kâğıt destesi, Komser Tragg'daki
haritanın çizildiği kâğıtla aynı. Dolmakalem yere düş-
müş ve halıyı mürekkeplemiş. Halıdaki mürekkep leke-
si hâlâ nemli. Siz dolmakalemi yerden aldınız ve hari-
tayı çizdiniz.»

Genç kadın, «Benim başımı belâya sokmaya
çalışıyorsunuz,» dedi Mason'a, «Çok zeki ve çok tehli-
kelisiniz. Peki Perry Mason size bir şey hatırlatayım.
Ben de akıllıyım ve tehlikeliyim.»

Mason, «Komser Tragg'ın huzurunda size tek-
rar ediyorum. Müşterime gösterdiğiniz haritayı çıkarın.
Sizi ikaz ediyorum,» dedi.

Mauvis Meade, «Müşteriniz!» diye küçümseye-
rek konuştu. «Müşteriniz budalanın biri. Ben tarif
ederken müşterinizin söylediklerimi not ettiği kâğıt ne-
rede? O kâğıdı çıkarsın bakalım. O zaman Pine Glen
yolunun kavşağında sağa dönmesini kaydettirmiş ol-
duğumu göreceksiniz.»

Mason, «Söylediklerinizi steno defterine kay-
detmiş. Fakat sonra o sayfanın yırtılmış olduğunu far-
ketmiş Gladys Doyle.» dedi.

Mauvis Meade, «Pöööh,» diye alay etti. «Siz
avukatsınız ve akıllı olduğunuzu zannediyorsunuz. Hi-
le yapabileceğinizi düşünüyorsunuz. Siz..... siz erkek-
ler.»

Mason, «Belki de,» dedi. «Onun steno defteri buradadır. Belki de onu bulabiliriz.» Genç kadın «Pekalâ,» diye cevap verdi. «Güzel bir teklif.»

Mason, «Gladys'in odası nerede?» diye sordu. «Şu tarafta.»

Genç kadının o mübalağalı yürüyüşü artık kaybolmuştu. Karşıdaki odadan geçti ve arka taraftaki kapıyı çekerek açtı. Gladys Doyle'un yatak odasındaydılar. Bu odada herşey yerliyerindeydi.

Genç kadın, «Çok güzel,» diye kapıya dikildi kaldı. Bu odanın karıştırılmamış olduğuna şaşırdığı belliydi. «İşte elma tatlısı hazır bizi bekliyor. Bütün ev darnadağın edildiği halde buraya dokunulmamış. Arayan sanki, aradığı şeyin Gladys Doyle'un yatak odasında olmadığını biliyormuş. Siz de öyle düşünmüyor musunuz Komser Tragg?»

Tragg, «Ben burada sadece seyirci olarak bulunuyorum,» diye sırtıttı. «Devam edin. Şayet Gladys Doyle'un not defterini arayacaksanız ben itiraz etmem. Henüz benim elimde arama emri yok. Arama emrini alıncaya kadar burada Mister Mason'un aktivitesi sayesinde yapılan araştırmayı seyrediyor ve bekçilik yapıyorum.»

Mis Meade, «Arama emrine lüzum yok,» dedi. «Aradığımız not defterini aramanıza ben müsaade ediyorum.»

Sonra üzerinde daktilo ve kâğıtlar olan masaya yaklaştı ve masanın üzerindeki not defterini aldı geri dönüp Komser Tragg'a verdi.

Mason, «Pekalâ,» dedi. «Not almış olduğu yeri bana gösterin.»

Mis Meade defteri açtı sayfaları çevirdi. «Şuradaki yazışmayı geçen hafta yapmıştık. Bu da.....»

Son yazılı sayfada bir an tereddüt etti. Ondan sonraki sayfada hiç bir şey yoktu.

«Kullandığı defter buydu,» dedi Komser Tragg'a. «Bundan eminim. Elindeydi bu defter.»

Tragg, «Notu ne şekilde yazdı?» diye sordu. Bir yandan da defteri dikkatle tetkik ediyordu. «Kurşun kalemiyle mi, yoksa mürekkeple mi?»

Mauvis Meade, «Tükenmez kalemle,» diye cevap verdi.

Tragg, uzanıp not defterini aldı ve hafifçe yana doğru yatırarak boş sayfayı tetkik etti. Sonra heyecanla, «Bir dakika buraya gelin,» dedi.

Tragg piyanonun üstündeki fleksible gece lambasını yaktı. Işığı istediği taraftan aksedecek şekilde düzeltti, «Mis Meade elektriği söndürür müsünüz?» diye genç kadına döndü.

Mauvis Meade kapıya doğru gitti ve odanın elektriğini söndürdü.

Tragg, «Şimdi buraya gelin yanımızda durun,» diye ilave etti.

Genç kadın geldi Mason'un yanında durdu.

Tragg elindeki defterin boş sayfasını piyanonun üstündeki abajurun ışığında sağa sola çevirdi. Işığın yandan aksetmesini temin etti.

«Bu eski bir polis hilesi,» dedi. «Üstteki sayfaya yazınca alttaki sayfada izi kalır... Burada birşeyler var gibi... Hafif ışıktaki ne olduğunu çıkaracağımızı zannediyorum.»

Mauvis Meade, «Evet,» diye tasdik etti. «Hakikaten çizgiler belli oluyor.»

Tragg, «Belli oluyor,» dedi ve aniden not defterini kapatarak cebine attı.

Mauvis Meade, «Beni bu işin içine sürüklemesine müsaade etmiyeceğim,» diye kızgın kızgın söylendi. «Not defterini tetkik ettiğiniz zaman doğruyu söylediğimi anlıyacaksınız. Ona sağa dönmelerini söylemiştim.»

Tragg, «Hakikaten bu odaya dokunulmaması şaşılacak şey,» diye etrafına bakındı. «Gladys Doyle'un odasına el sürmemişler.»

Mason, «Bu müsterime hakarettir, maksatlı konuşuyorsun,» dedi.

Tragg, «Kim hakaret ediyor?» diye sordu.

«Sen, polis hakaret ediyor. Çok açık bir şeyi polisin tahkik konusu edeceğini düşünmek aptallıktır. Bunu belirtmek ise hakarettir.»

Tragg, «Biliyorum, biliyorum,» diye Mason'un

lafını kesti. «Fakat eksperler de bana hakaret ediyorlar. Bu durum apaçık belli. Bu evi arayan kimse, aradığı şeyin Gladys Doyle'un odasında olmadığını biliyordu herhalde ve buraya dokunmaksızın, diğer tarafları alelacele aradı.»

Etrafa bakmakta olan Mauvis Meade «Çöp sepetinde kâğıtlar var,» dedi. «Odaya dokunmadıklarına göre çöp sepetine de dokunmamışlardır.» Çöp sepetinin üstüne eğilen kadın bir sürü jiklet kâğıtlarının arasından bir kâğıt buldu ve «Not defterinden koparılmış olan sayfa işte burada Komser Tragg,» diye doğruldu. «Şimdi kimin doğru kimin yalan söylediği belli olur.»

Elindeki buruşuk kâğıdı, «İşte en başında üçyüz dolar aldığına dair not» diye açtı. Aşağıda steno ile yazılmış notlar var. Onun stenosunu doğru dürüst okuyamam ama yine de birşeyler çıkarırım..... Evet işte şurada, tam şurada.»

Uzun ve ojeli tırnağını sayfanın bir yerinin üstünde tuttu «Tam şurada,» dedi. «Onun steno sistenini biraz biliyorum. İşte şuradaki işaret sağ demek. Yof kavşağında sağa dönmeliydi.»

Tragg, kâğıdı katlayıp cebine koydu ve inceden inceye çöp sepetinin içindekileri tetkik etti.

Mauvis Meade, «Belki de Gladys Doyle'un görmenizi istemediği şeyler olabilir' sepette,» diye itiraz etti. «Her genç kızın gizli şeyleri olur.»

Tragg aldırmadan araştırmasına devam etti.

Telefon çalınca Mauvis Meade «Afedersiniz,» diye telefona cevap vermeye gitti.

Tragg çöp sepetini aramayı bitirmişti ki genç kadın geri geldi.

Tragg ona baktı «Telefonda kötü bir haber mi aldınız?» diye sordu.

«Hay Allah. Durumundan belli mi oluyor?»

«Sanki sizi ıslak bir havluya sarmışlar gibi bir haliniz var.»

«Fakat... Şahsi bir telefonda.»

«Nekadar şahsi?»

«Çok şahsi bir mesele... Son birkaç saattir bir hayli sert muameleye maruz kaldım. Galiba...»

Yine telefonu çalmaya başladı.
Mauvis Meade çaresizlik içinde Komser Tragg'a baktı.

Tragg, «Ben cevap vereyim mi?» diye sordu.
Genç kadın bir an tereddüt etti. Sonra başını sallayarak telefona cevap vermek üzere uzaklaştı.

Tragg, «Son telefon onun canını bir hayli sıktı,» dedi Mason'a. «Gözlerinden belli oluyordu.»

«Telefon edenin kim olduğunu ve ne söylediğini öğrenmeliyiz.»

Bu sırada dışardan Mauvis Meade «Telefon sizin için Komser Tragg,» diye bağırdı.

Tragg öbür odaya geçti ve ahizeyi Mauvis Meade'in elinden aldı.

«Alo... Tragg konuşuyor... Hay şeytan...»

Bir müddet sessiz durdu, dinledi. Sonra «Pekâlâ, anladım,» diyerek kulaklığı yerine koydu.

Tehdit eder şekilde kaşlarını çatarak avukata baktı. «Yapılacak işlerim var,» dedi. «Ben gidiyorum. Mis Meade sert muameleye maruz kaldığını düşündüğüne göre sen de benimle beraber çıksan iyi olacak Perry.»

Mauvis Meade, «Burada kimseyi istemiyorum,» diye başını salladı. «Kimseyi görmek istemiyorum. Zanne..... Zannedersen çok yorgunum.»

Tragg elinden geldiği kadar nazik olmaya çalışarak «İstemediğiniz takdirde kimseyi görmeye mecbur değilsiniz,» diye cevap verdi. «Gel Mason.»

Mauvis Meade onları kapıya kadar götürdü ve arkalarından hızla kapıyı çarparak kapattı. Duydukları sestten kapı zincirini taktığını anladılar.

Asansörü bekledikleri sırada. Tragg, «O telefonu merak ettim,» dedi. «Kadın bir hayli bozuldu.»

Mason, «Bense senin telefonunu merak ediyorum,» diye cevap verdi.

Tragg, «Ben de bozuldum mu?» diye sırıttı.

«Hayır. Fakat telefondan sonra çok düşünmeye başladın.»

Tragg, «Daima uzun uzun düşünürüm,» dedi. «Hele senin karıştığın işlerde daha da fazla düşünürüm.»

Perry Mason ofisindeki hususi odasının kapısını anahtarıyla açtığı vakit, telefonun başında oturmakta olan Della Street, korkuyla bağırarak ayağa kalktı.

«Hay Allah! Sizi gördüğüme çok sevindim.»

Mason, «Ne oldu?» diye sordu.

«Mauvis Meade'e telefon ettiğim zaman Komser Tragg'la beraber çıktığınızı ve nereye gittiğinizi bilmediğini söyledi.»

Mason, «Tragg'a telefon etmedin değil mi?» diye sordu.

«Hayır. Sizin apartmana, garaja, her zaman benzin aldığınız istasyona velhasıl bulunabileceğiniz her yere telefon ettim.»

Mason, «Trafik fazla olduğu için geciktim, ne oldu?» dedi.

«Paul Drake havadis getirdi. Cesedin kime âit olduğunu bulmuş. Gelir gelmez telefon etmenizi istedi. Haber vereceğim.»

Sonra telefonun numaralarını çevirmeye başladı. «Paul patron burada, şimdi geldi.»

«Paul buraya geliyor hemen,» diye âhizeyi yerine koydu.

Mason, «Paul, cesedin kime âit olduğunu nasıl öğrenmiş?» diye sordu. «Polisten daha çok mu yoksa daha az mı biliyoruz?»

«Galiba polis bizim bildiklerimizi bilmiyor. Zâten bunun için de seni görmek için acele ediyor. Bu hususta polise bilgi vermek isteyip istemeyeceğinizi bilmiyor.»

Mason, «Polisin bilmediği bilgileri Paul'ün nasıl elde ettiğini anlıyamıyorum,» dedi. «Mamafih...»

Kapının mutad şekilde çalınması sözlerini yarıda kesti.

Della Street kapıyı açtı.

Paul Drake'in kayıtsız hâlinden eser yoktu. Sesi boğuk ve ciddiye. Ayakkabısının ucuyla kapıyı kapattı ve Mason'un çalışma masasının köşesine ilişti.

«Galiba cesedin izini bulduk Perry,» dedi.

Mason, «Devâmet,» diye sabırsızlandı. «Herşeyi anlat.»

«Adı Josh Manly! Tam olarak Josh Hanover Manly. Jos diye imza atıyormuş. Arkadaşları ona Josh dermiş. Ringbolt caddesinde 1220 numaralı villada oturuyormuş. Senenin bir kaç ayını o mahut dağ kulübesinde geçirirmiş.»

Mason, «Ringbolt caddesinde bir villâsı varken, niçin senenin uzun bir kısmını Pına Glen vadisindeki kulübede geçiriyormuş?» diye sordu.

«Henüz bu hususu açıklayabilecek bir bilgi elde edemedim. Belki de işin içinde bir kadın vardı.»

«İşin içinde bana kalırsa iki kadın var. Haydi gidiyoruz.»

«Benim arabayla mı, yoksa seninkiyle mi?»

«Benimkiyle.»

Drake «Della'yı alıyor musun?» diye sordu.

Mason tereddüt etti.

Della Street sert sert ona baktı ve bir şeyler homurdandı.

Mason, «Pekalâ,» diye güldü. «Yanına bir dosya ve not defteri al Della... Belki de bir hayli zaman yemek yiyemeyeceksin.»

«Bir mahzuru yok patron. Bekleyebilirim.»

«Pekalâ hadi gidelim öyleyse.»

Yola çıktıkları zaman Mason, «Bunu nasıl öğrendin Paul?» diye sordu.

Drake, «Soruşturmayla,» dedi. «Evin etrafına adamlar yerleştirdim ve herşeyi öğrenmelerini söyledim. Polisin gözünden kaçmış herhangi bir delil elde etmemiz imkân hariciydi. Onlardan daha avantajlı olduğumuz kısım. bırakılmış izleri mânâlandırmak ne demek olduklarını çözebilmektir. Adamlarımdan bir tânesi kulübenin arkasında saklanıp etrafı kollarken, mutfak için muntazam şekilde kesilmiş bir yığın odun görmüş. Odunlar ince ince yarılmışlarmış.»

«Sonra ne yapmış?»

«Eline bir serit metre alıp odun yığınının ölçmüş. Yan tarafa konulan payandaların yüksekliğinden

bir çeki kadar olan odunun dörtte birinin kullanılmış olduğunu anlamış. Şayet ev sahibi kütük alıp yarmak suretiyle odun ihtiyacını temin etseydi, bir çekiden çok fazla odunun bulunması lâzımdı orada. Böyle düşünerek evde oturan kimsenin zaman zaman odun satın aldığına karar vermiş. Bunun üzerine adamım etrafta odun satan kim var diye araştırma yapmış. Pine Glen vâdisinin alt tarafında Atkins isminde odun satan biri varmış. Gidip onu bulmuş. Onunla konuşmuş. Atkins bütün herşeyi hatırlamış. Hatta Manly'yi iyice târif bile etmiş. Manly ona bir çek ciro etmiş. Çeki tahsil edip etmemekte tereddüt ediyormuş adam. Daha sonra Manly'nin kullandığı staysinvagon Jip'in plâka numarasını söylemiş. Bu şekilde arabanın plâka numarasından, sahibinin Manly olduğunu ve Ringbolt caddesinde 1220 numaralı villâda oturduğunu bulduk. Kulübe gaz sobası ile ısıtılıyor fakat mutfakta odun yakılıyor. Manly senenin bir kaç ayını kulübede geçirirmiş. İlk önceleri etraftan kırık kütük ve dal parçaları toplamış sonradan Atkins'ten odun satın almaya başlamış.»

Mason, «İyi çalışmışsın, Paul» dedi. «Gideceğimiz adresi nasıl bulabileceğimizi biliyor musun?»

«Hayır bilmiyorum. Sadece sokak numarasından orayı hatırlıyorum biraz.»

Mason, kalabalık trafiğin içinden sıyrıldı ve bir caddeye saptı. «Burası Ringbolt caddesi,» dedi. «Etraf çok güzel.»

Sokak lambasının altında köşedeki binanın numarasının bin yüz olduğunu okudular.

Mason, 1220 numarayı bulmak için ilerledi.

Drake, «Şurası galiba Mason,» dedi. «Sağ tarafta köşeden sonraki üçüncü bina.»

Mason, «Işık yanıyor,» diye ilâve etti. «Galiba evde adam var.»

«Evde polisi bulacak olursak şansımız çok iyi derim,» diye Drake homurdandı. «Göndermiş olduğum adamın dikkatini çeken odunlar, polislerden birisinin gözünden kaçmamış olabilir tabii.»

Mason, «Ortalıkta polis arabası yok,» diye cevap verdi. «Onlardan nekadark uzak olursak okadar iyi.»

Arabayı evin önündeki kaldırımın tam yanında durdurdu.

Heinen sokak kapısına ilerledi ve zili çaldı.

Kapı bir müddet sonra bir kadın tarafından açıldı. Daha ilk nazarda kadının bir zamanlar çok güzel olduğu göze çarpıyordu. Fakat geçen zor seneler, yokluk onu bozmuştu. Üstünde eski ve rengi kaçmış mâvi bir pantolon vardı. Giydiği gömleğin kollarını kıvrırmıştı. Gömleğin önü tamamen açıktı. Siyah saçları süpürge gibi dümdüzdü. Ellerini korumak için lâstik eldiven giyiyordu çalışırken.

Mason, «İyi akşamlar,» dedi. «Manly burada mı oturuyor?»

«Evet.»

«Onu görmek istiyorduk.»

«Kendisi evde yok.»

«Onu nerede bulabileceğimi söyleyebilir misiniz?»

«Tucson'da.»

«Arizonada mı?»

«Benim bildiğim tek bir Tucson var o da Arizona'da.»

«Orada onu hangi adresten arayabilirim, söyler misiniz?»

«Hayır, bilmiyorum.»

Mason, «Oldukça mühim bir iş için arıyorum.» dedi.

«Özür dilerim, bilmiyorum.»

«Orada otelde mi kalıyor?»

«Zannetmiyorum.»

«Bir arkadaşında mı?»

«Hayır.»

«Peki nerede?»

«Galiba motelde. Bir gün birinde, ertesi gün başkasında.»

«Anladığıma göre çok seyahat ediyor, öyle mi?»

«Çok anlayışlısınız, öyle değil mi?»

«Siz Misis Manly'siniz değil mi?» diye Mason tebessüm etti.

«Evet.»

«Ben avukat Perry Mason'um. Bu bayan sekreterim Mis Della Street. O da Mister Drake.»

Kadın, «Siz avukat Perry Masonsunuz ha!» diye heyecanla bağırdı.

«Evet.»

«Hay Allah, nereden çıktınız böyle? Orada öyle durmayın, içeri buyrun. Şimdi anlatın bakalım, Josh'u neden görmek istiyorsunuz?»

Mason, «Bir işde şahit olabilir,» diye cevap verdi.

«Pekalâ, içeri gelin ve oturun. Mutfağı temizlemekle meşguldün. Herşey karmakarışık, ben de kıyafetsizim. Fakat içeri girin oturun ilkönce... Sizin takibettiğiniz davaları çok okudum Mister Mason. Mahkeme salonlarına hayranım. Cinayetlerle çok ilgilenirim. Josh'a bir keresinde bir cinayete kurban gideceğimi söyledim, deli gibi oldu, kızdı. Neye şahadet edecek kocam Mister Mason?»

Kadın lâstik eldivenlerini çıkardı ve hepsinin ayrı ayrı elini sıktı.

«Oturun ve rahatınıza bakın. Beni çok berbat bir vaziyette yakaladınız,» diye ilâve etti.

Sinirli sinirli güldü sonra, gözleri kirli parmak uçlarına kaydı ve kendisine olan itimadını kaybeder gibi oldu, tekrar lâstik eldivenlerini eline geçirdi.

Mason, Della Street'e baktı ve başını salladı. Bu şekilde ona not almamasını işaret etti. Herkes yerine yerleşinceye kadar bekledikten sonra birdenbire,

«Kocanız ne iş yapıyor Misis Manly?» diye sordu.

Kadın «İşini yürütmesini bilen bir adam,» diye cevap verdi.

Mason anlamadığını belirten bir şekilde kaşlarını kaldırdı.

«Yani alış veriş yapan birisi.»

«Ne alıp ne satıyor?»

«Bunu bilmiyorum. Ona ne işle uğraştığını sormam, o da çorbaya ne koyduğumu merak etmez. O para kazanır, ben de evi çeviririm.»

«Kocanızın başında bir belâ var mıydı?»

Kadın avukata sert sert baktı. «Bunu sormanızın sebebi ne?» dedi.

«Sadece bir şeyler öğrenmek için.»

«O halde... bu suali kendisine sorsanız daha iyi edersiniz.»

«Ben de ona sorınak isterdim. Evden ne zaman ayrıldığını söyler misiniz bana?»

«Bugün pazartesi... O... bir dakika... evet çarşamba günü.»

«Yani ayın dördüncü günü olan çarşamba mı?»

«Evet.»

«Otomobille mi gitti?»

«Evet.»

«Otomobil kendisinin miydi?»

«Evet.»

«Staysinvagon jip miydi otomobili?»

«Jip mi? oh hayır. Oldsmobildi. Onun jipi yok.. Böyle sanmanızın sebebi ne?»

Mason, «Vaziyetten kocanızın maden işleriyle uğraşmakta olduğunu çıkardım,» diye cevap verdi. «Bu sebepten onun hem kötü yolda hem de icabında çölde kullanabileceği bir otomobili olabileceğini düşündüm. Tabii ilk aklıma gelen de bir jip staysinvagon oldu. Tahminlere dayanan bir netice. Böyle şeyleri başarabilen tek tanıdığım kimse Sherlock Holmes. Ben de aynını yapmaya çalıştım ama yüzüme gözüme bulaştırdım.»

Kadın, «Şayet işin daha başında yanlış yol tutmamış olsaydınız iyi bir neticeye ulaşabilirdiniz,» diye güldü. «Daima hızlı iş görür kocam. Biliyorsunuz bu gibi işlerde hemen parayı ele geçirmek şart. Daha açıkçasını isterseniz onun işi hakkında pek fazla bir şey bilmiyorum. Zaten bilmek de istemem. Bildiğim yegâne şey peşin parayla iş gördüğü... Galiba biraz fazla konuştum... Perry Mason hakkında çok şey okuduğum ve dinlediğim için sizi aileden saydım.»

Mason, «Teşekkür ederim,» dedi. «Kocanız daha evvelce de Tucson'a sık sık gider miydi?»

«İş için daima seyahat eder. Ne zaman nereye gittiğini ve ne zaman geleceğini bilmem.»

«İşe gitmek için nasıl haber alır?»

«Arkadaşları mektup yazarlar, telefon ederler. O da çıkar gider, bazan bir gün için bazan da bir kaç gün için gider. Bazan nerede olduğunu bilirim bazan bilmem.»

«Gittiği yerlerden sizi telefonla aramaz mı?»

Kadın «Niye arasın?» diye sordu. «Nerede olduğumu ve ne yaptığımı bilir... Onun nerede olduğunu ben bilmem... Fakat... tabii o erkek... O dışarda çalışır ve seyahat eder. Bense ev işleriyle uğraşırım. Evde oturur ve ev işlerinin aksamamasına dikkat ederim.»

«Evde kaldığınız zaman çarşıya gitmek bir şeyler getirmek için otomobiliniz var mı?»

Kadın, «Ona otomobil dersiniz var,» diye başını salladı. «Sadece çarşıya gider gelirim onunla. Siz de çok sual soruyorsunuz.»

Mason, «Bir avukatın vazifesi bu, biliyorsunuz,» diye güldü.

«Evet biliyorum. Allahım, yaptığınız şeyleri nasıl başarıyorsunuz Mister Mason? Mahkemede ayağa kalkar yalan söyleyen şahidi bulur çıkarırsınız hep. Hakikatı mahkemenin gözlerinin önüne serersiniz... Aman ne heyecanlı bir hayatınız var. Della Street sekreteriniz sizin. Onunla beraber çekilmiş bir sürü resminizi gördüm gazetelerde.»

Kadın Paul Drake'e döndü. «Siz ne yapıyorsunuz?» diye sordu.

Mason, «Drake detektiftir,» diye cevap verdi.

«Sizin için mi çalışıyor?»

«Bazan.»

Kadın, «Hususi detektif mi?» dedi.

Mason başını salladı.

«O halde buraya gelmeniz için birtakım sebepler olmalı. Sorun da size bildiklerimi anlatayım.»

«Kocanızın arkadaşlarını ve tanıdıklarının kimler olduklarını biliyor musunuz?»

«Yanımızdaki evde oturanlar... Kocam daima seyahat eder. Müşterek bir hayatımız dolayısıyla dostlarımız yoktur.»

«İş yaptığı kimseleri tanır mısınız?»

Kadın, «Bütün bildiğim telefonun çalması,» diye telefonu işaret etti. «Onu çağırdıkları,»

Mason, bir müddet düşündükten sonra «Size şahsi bir sual soracağım Misis Manly,» dedi.

Kadın, «Eve girdiğiniz andan itibaren başka bir şey yapmadınız zaten,» diye güldü.

«Kocanız evde yokken telefon edip onu arayan olur mu?»

«Hay Allah Mister Mason, şayet telefon etmezlerse kocamın evde olup olmadığını nereden bilecekler?»

Mason, «Sadece merak ettim,» dedi. «Size telefon ettikleri zaman kocanız evde olmayabilir, sonra...»

Mason kadının yüzünü görünce sustu.

«Bunu sormak biraz şey,» diye kekeledi kadın.

Mason bekledi.

Kadın, «Buna şöyle cevap vereyim,» diye devam etti. «Kocam evdeyken telefon ederler hep, onunla konuşmak isterler. Bir seferinde o meşgulken ben cevap verdim de hiç hoşuna gitmedi. Daima kendisi telefona cevap vermek ister.»

«Ekseriyetle kadınlar mı, erkekler mi telefon ederler?»

«Ekseriyetle erkekler, niçin sordunuz bunu?»

Mason, «Sadece merak ettim,» dedi. «Ekseri kadınlar kocalarının işlerini merak ederler de.»

«Ben merak etmem. Onun işi ona aittir.»

Mason, «Telefon eden kadın olsa da merak etmez misiniz?» diye sordu.

Kadın, «Bir iş telefonu derim,» diye cevap verdi. «Josh'un işi telefonla. Ona bir kadın telefon etse bile, eğer iş konusu yoksa başından defeder. İş içinse hemen parayı düşünür. İş hususunda onun kadar çabuk hareket eden bir kimse görmedim hayatımda. Bir şeyler duyar duymaz hemen alışverişe başlar.»

«Malı mülkü var mı yâni?...»

Kadın, «Onun malı olmaz,» diye Mason'un lafını kesti. «Elindekini hemen paraya çevirir. Satacağını bilmediği bir şeyi kat'iyyen almaz... Yaptığı işten

zengin olmayı düşünmez. Fakat bu hâlimizden de memnunuz.»

«Kitap yazan birisiyle ilgisi olup olmadığını biliyor musunuz?»

«Yazar mı?»

Mason başını salladı.

«Hayır. Fakat böyle bir şey olabileceğini zannetmiyorum. Hiç bir zaman ona işi hakkında bir şey sormadım. Şayet kendisi isterse söyler. Şayet bilmek istediğim bir şey olsa bile o söyleyininceye kadar beklerim.»

«Dağılara gidip gitmediğinden haberiniz varmı?»

«Dağlara mı?»

«Evet.»

«Yarı kalmak için mi diyorsunuz?»

«Kamp yapmak için.»

«Hayır. Dünyanın kamp sevmiyen adamlarından bir tanesi de Josh'dur. Rahatına çok düşkündür. Sonra niçin kamp yapsın Mister Mason? Orada alışverişle uğraşamaz ki. Maden işleriyle ilgilenmediğini size söyledim Mister Mason.»

Mason, «Sadece onun şahsiyeti hakkında birşeyler öğrenineye çalışıyorum,» dedi. «Yanınızda kocanızın bir resmi var mı?»

Kadın, «Bir iki resmi olacak...» diye kaşlarını çattı. «Fakat Mister Mason size bu kadar fazla bilgi vermemin kocamın hoşuna gideceğini zannetmiyorum.»

Mason, «Bir çok can sıkacak şeyin önüne geçmiş olabilirsiniz bu şekilde hareket etmekle» dedi. «Yahutta şöyle diyelim. Zaman kazanmış oluruz. Görüyorsunuz ya Misis Manly açık konuşuyorum. Aradığım adamın kocanız olup olmadığını da bilmiyorum.»

«Aradığınız adamı tanıyorsunuz ama değil mi?»

«Evet resmini görürsem o olup olmadığını anlarım.»

«Onu tarif eder misiniz?»

Mason, Paul Drake'e baktı.

Drake cebinden bir not defteri çıkardı.

«Bir yetmiş sekiz boyunda, seksen iki kilo ağırlığında, kestane rengi saçlı,» dedi.

Kadın kat'î bir şekilde, «Değil,» diye başını salladı.

Drake, «O değil mi?» diye sordu.

«Tarif hiç uymuyor. Kocam bir doksanbeş boyunda, seksen iki kilo ağırlığında, oldukça açık sarı saçlıdır.»

Drake, «Tabii ki,» diye Mason'a baktı. «Tarif ederlerken birtakım hatalar yapmış olabilirler. Kocanız kaç yaşında?»

«Otuz iki.»

Drake içini çekti, «Bizim aradığımız adam en azından elli yaşında,» diye başını salladı.

Kadın ferahlamıştı. «Kocam otuz iki yaşında ve atletik vücutludur,» diye güldü. «Gören futbolcu zanneder.»

Mason, «İsimler arasındaki bu benzerliğe şaşıyorum,» diye, araya girdi. «Kocanız size beş altı gün önce olan bir kazadan bahsetti mi? Batı tarafında Pico'da bir kazadan? Yani tam Arizona'ya hareket ettiği gün.»

«Hiç bir şey söylemedi.»

«Böyle bir şey olsa söylemek lüzumunu duyar mıydı?»

«Duyacağını zannetmiyorum. Fakat hakikaten ciddî bir kaza olsaydı bahsederdi fikrindeyim. Yaralanan mı var?»

Mason, «Bir araba işaret vermeden sola dönmek istemiş,» dedi. «Oldukça berbat bir vaziyet.»

«Kocam nerede olabilirdi o sırada? Arabalar-
dan birisinin içinde mi?»

«Hayır. İki otomobil arkada.»

«Onunla konuşan olmuş mu?»

Mason, «Kimse konuşmamış,» dedi. «Sadece oradakilerle laflamış ve adının Joe Manly olduğunu söylemiş. Olanı gördüğünden bahsetmiş. Sonra arabasına binip oradan uzaklaşmış. Bu iki şahidi bulmak çok iyi olacaktı bizim için.»

«Bu gidişle şehirdeki bütün Manly ismindekileri sorguya çekmeniz icabedecek Mister Mason.»

Mason, «Buraya gelirken aradığımız adamı bulduğumuzu zannediyorduk,» dedi.

«Özür dilerim, yanlış kapı çaldınız.»

«Kocanızın ne zaman döneceğini tahmin ediyorsunuz?»

«Bilmiyorum. Arizona'ya gittiği zaman dört beş gün bazan bir hafta kalır. Fakat bir haftadan daha fazla kalacağını zannetmiyorum.»

«O halde çarşamba veya perşembe günü dönecektir, öyle mi?»

«Galiba. Fakat aradığınız adam olmadığını eminim.»

Mason, «Pekâlâ, teşekkür ederim,» dedi.

Onlar evden ayrıldıkları sırada kadın kapıda durmuş arkalarından bakıyordu. Mason arabaya girip motoru çalıştırdıktan sonra «Nasıl Drake?» dedi. «Tariife uyuyor mu?»

Drake, «Adam o, evet,» diye cevap verdi. «Bulunan cesedin yaşı otuz iki, otuz üç, boy bir doksan beş. Kilosu seksen beş. Saçları sarı, gözleri mâvi.»

Mason, «Pekâlâ Drake,» diye içini çekti. «Cesedin kime ait olduğunu biliyoruz. Şimdi onun hakkında herşeyi öğrenmeliyiz.»

«Karısının anlattığı şeylerden istifade etmeye kalkacak olursak, içinden çıkamayız bu işin.»

Mason, «Nekadar zamanımız olduğunu tahmin ediyorsun?» diye sordu.

Drake, «Hiç zamanımız yok derim,» diye mırıldandı. «Şayet otuziki yaşındaysa, askerliğini yapmış demektir. Parmak izlerinden onu bulurlar. Tragg neredeyse çıkar gelir buraya.»

Della Street, «Geldiği zaman da,» diye devam ilâve etti. «Sizin daha evvel buraya gelmiş olduğunuzu öğrenir... O zaman nasıl olup da cesedin kime ait olduğunu bulduğunuza şaşacaktır.»

Mason, «Ergeç ona haber vereceğiz,» dedi. «Aksi halde müşterimin bunu bana söylediğini zannedecektir.»

Mason, «Arizona'daki işler...,» diye mırıldan-

dı. «Sık sık oraya gidiyor..... İşin ne olduğunu tahmin edersin Paul?»

Sonra sessiz sessiz arabayı sürmeye devam etti.

Drake, «Sen bunun ne mânaya geldiğini bilirsin Perry,» diye cevap verdi. «Kadın.»

Mason, «Pekalâ kadın diye tahminde bulunalım ama, hemen netice çıkarmayalım,» diye ikaz etti. Bir yandan da düşünüyordu. «Arizona'da adamlarını etrafa koştur... Bu malûnatı ele geçiren adamınla da konuşmalıyız. Onu nerede bulabiliriz?»

Drake, «Şimdi vadideki kulübenin civarında, kamp yerinde,» diye cevap verdi. «Adı Kelton. Oraya gidip beklemesini söyledim. Jipi var.»

«Güzel yapmışsın Paul. Buradan kamp yerine gitmerniz ne kadar zamanımızı alır?»

«Çok sürmez. Yarım saatte gideriz.»

Della Street, «Ya yemek?» diye gözlerini açtı.

Mason, «Sonra,» dedi. «Gidelim Paul.»

SEKİZ

Mason, Della Street ve Paul Drake, Kelton'u Pine Glen Kampında beklerken buldular.

Mason, «Şu kulübeye gidebilir miyiz?» diye sordu. Bu arada Drake, Kelton'u onlarla tanıştırmıştı.

Kelton, «Tabii,» dedi. «Şayet benim Jip'e binmeyi göze alırsanız. Belki kendi otomobilinizle gitmek istersiniz. Fakat Jip daha emindir.»

Mason, «Tamam,» diye kabul etti. «Bizi oraya götür. Polislerden ne haber?»

Kelton, «Orada değiller, gittiler,» dedi. «İçerideki parmak izlerinin ve eşyaların resmini aldılar, işlerini bugün öğleden sonra saat üçte bitirip gittiler.»

Hepsi birden Kelton'un jipine girdiler.

Kelton motoru çalıştırdı.

Mason, «Kâfi benzinin var mı?» diye sordu.

«Depo, hemen hemen dolu.»

Drake, «İyi çalışanların bir vasfı da bu Perry,»

diye sırttı. «Adamlarım işe giderlerken daima depolarını doldururlar.»

Kelton, «Tabii,» diye kendisini müdafaa etti. «Buna mecburuz. Tam iş alıp da birisini takip ederken, gideceğiniz yere varmadan benzin biterse, patronlar insanı berbat ederler.»

Mason, «Ne kadar sürer kulübeye gitmemiz?» diye sordu.

«Çok değil. Kulübe buradan bir buçuk mil kadar ileride.»

Mason, vücudunu gevşetti, arkasına iyice yaslandı ve gözlerini kapattı. Yüzünden ne kadar yorulmuş olduğu belli oluyordu.

Kelton vitesi bire taktı ve el frenini bıraktı. Jip hareket etti. Daima yolun daha kuru olan tarafını tercih ediyor, çamura girmemeye çalışıyordu. Gaz pedalını bir seviyede tutuyor ve aynı sür'atle yoluna devâmediyordu.

Mason, «Dağ yollarında bir hayli araba kullanmış olduğunuz belli,» derken Kelton'u tetkik ediyordu.

Kelton, «Çok kullandım,» diye doğruladı. «Bilhassa hoşuma gider.»

Della, «Nerelerde kullandınız?» diye sordu.

«İdaho ve Montana'da efendim.»

Bir müddet kimse bir şey söylemedi. Kelton birdenbire arabayı, «Burası park için en iyi yer,» diye sol tarafa yanaştırdı. «Çok gelip geçen araba var. Kulübe elli metre kadar yolun içerisinde... Toprak hâlâ ıslak. Mis Street'in ayakkabıları çamurlanacak.»

Mason, «Burada beklesen belki de daha iyi edersin, Della,» dedi.

Della, «Yeni bir ayakkabı almaya mecbur kalacak olsam da sizinle geleceğim,» diye cevap verdi ve jipin kapısını açar açmaz yeer atladı. «Haydi yürüyün,» diye ilâve etti. «Ayakkabım dert olmasın size.»

Kelton'un elinde dolmakalem büyüklüğünde bir elektrik feneri vardı. Onunla yolu aydınlatıyordu.

Havada bulut kalmamıştı. Tepelerin üstünden yıldızlar göz kırpmıyorlardı. Yolun bir kaç yeri çamurluydu diğer tarafları kurumustu. Kayaların üstünden

nomurdanarak geçen sel sularından başka fırtınaya ait hiç bir emare göremezdiniz.

Kulübeye doğru ilerlediler.

Kelton, «Şu pencereden içeriye girebiliriz,» dedi. «Aşağı taraftakinden. Cinâyetin işlenmiş olduğu yatak odasının penceresi.»

Drake, «Bir dakika Perry,» diye avukata baktı. «Yaptığımız işin doğru olup olmadığından emin değilim. Bu kulübeye girmeye hakkımız var mı?»

Mason, «Hakkımız yok,» diye onu tasdik etti. «Kulübe kime âit?»

«Bilmiyorum.»

«Kim oturuyor burada?»

«Görünüşe göre kinise oturmuyor. Polis birisinin burayı kiralamış olduğunu söyledi. Ama kimse gelip kalmamış kulübede. Yatakların üstünde battaniyeler ve yastıklar var. Bir geceliğine gelinip gidilen bir yer olarak elde tutulmuş galiba. Buluşma yeri olarak kullanılmış.»

Mason, «Aşk yuvası olarak mı?» diye sordu.

Kelton, «Söylemek zor,» dedi. «Polis tatmin olmuş değil hâlen. Cesedin kime ait olduğunu anladıkları zaman çok şey öğreneceklerini zannediyorlar. O adam bir müddet kulübede kalmışa benziyor. Raflarda bir hayli yiyecek şey vardı. Fakat evde buzdolabı yok. Bu yüzden herşey konserve. Kahve, süt tozu, şeker ve kutu tereyağı... Hafta sonunu geçirmek için lüzumlu herşey.»

«Parmak izi var mıydı?» diye sordu Mason.

«Çok az. Çok rutubet vardı. Bu yüzden net olarak alamadılar parmak izlerini.»

«Peki boşalmış olan şişelerde ve konserve kutularında da parmak izi bulamadılar mı?»

«Ellerine şişe veya kutu geçmedi sayılır. Boş şişe ve konserve kutularını piknik yapılan sahadaki çöplerine atmışlar. Kısacası, bu kulübe bir esrar. Fakat polis üstünde çalışıyor. Çok yakında birşeyler bulacaklarını söylüyorlar.»

Mason, «Bu durum karşısında içeriye bir göz atabiliriz,» dedi. «Ben genç bir kıızı temsil ediyorum.

O kız da burada işlenmiş olan bir cinayetin suçlusu olarak itham ediliyor. Bu şekilde hareket etmekle bir suç işlemiş sayılabılıriz... Fakat... neyse içeriye bakmak istiyorum. Nasıl girebiliriz kulübeye demiştin?»

«**Bu pencereden. Mandalı yok. Kaldırınca açılıyor, araya bir destek koymak lâzım.**»

Mason, «Araya koyacak bir şey var mı yanınızda?» diye sordu.

«Şurada çamurların içinde bir sopa vardı,» dedi Kelton. «Bu tarafta pencerenin altındaydı... Bir dakika, işte şurada.»

Kelton eğildi ve sopayı yerden aldı. Sonra çerçevenin altına yerleştirdi.

«Uzunluğu tam geldi,» diye ilâve etti. «İçeri girecek misiniz?»

Mason, «Giriyorum,» diye cevap verdi. «Beni biraz kaldır da ayağımı pencerenin kenarına koyayım.»

Bu şekilde Mason, pencereden içeriye atladı.

Della Street. «Bana elinizi uzatın patron,» diye sinirli sinirli güldü. «Paul sen de beni biraz kaldır. Ben de içeriye giriyorum.»

Genç kız içeriye girdikten sonra onu Paul Drake tâkibetti. Onun arkasından da, içerdekilerin yardımıyla Kelton pencereye tırmandı ve odaya atladı.

Kelton, «Işık yakayım mı?» diye sordu.

Mason, «El feneri nasıl?» dedi. «Pil yeni mi?»

«Piller yeni. Ayrıca cebimde yedek piller var.»

Mason, «O halde senin el fenerini yakalım,» diye Kelton'a işaret etti. «Burada elektrik yakmamız doğru olmaz.»

Kelton, «Ceset şurada yatıyordu,» diye işaret etti. El fenerini kırımızıyla çizilmiş olan yere çevirdi. «Gördüğünüz gibi bu yatakta örtü yok. Fakat battaniyeler ve yastıklar tertemiz. Dışarıda bir gaz tankı var. O tankdan içerdeki gaz sobasına gaz geliyor. Ev bu şekilde ısıtılıyor. Bundan başka bir ccak bir de odun yakılan bir kuzine var. Öbür yatak odası bu tarafta. Banyo oturma odasıyla öbür yatak odasının arasında. Aşağı taraftaki yatak odasından oturma odasına geçiliyor.

Esasen bu kulübe yapıldığı vakit sadece o yatak odası ve oturma odası varmış. Sonradan bu taraftaki yatak odasını ve banyoyu ilâve etmişler. Banyodan geçilmek suretiyle öbür yatak odasından dışarıya çıkılabiliyor.»

Drake, «Daha evvel bu kulübeye girdin mi?» diye sordu.

«Tabii. Evi gözetledim.»

«Burayı iyice araştırdın mı?»

«Hayır. Sadece etrafı kolaçan ettim. Bu suretle evin kime ait olduğun bulmama yarıyacak bir ipucu aradım.»

Mason, «Polis parmak izi alınak için etrafa toz serpti mi?» diye sordu.

«Evet.»

Evin korkunç sessizliği içinde ayaklarının sesleri fazlasıyla duyuluyordu.

Mason, «Şu yukardaki ne?» diye mutfakın yanındaki kapısı aralanmış olan büfeyi işaret etti.

«İçerisi konserve kutularıyla doldurulmuş bir büfe. Polisler o büfede çelik bir çaydanlık buldular. Sobanın üstündeki aliminyum çaydanlık dâima dolu duruyordu herhalde. Diğer çaydanlık hiç kullanılmamıştı, yeniydi.»

Mason, büfenin kapısını yana doğru itti.

Elektrik fenerinin ışığı büfenin raflarını aydınlattı. Raflarda muhtelif büyüklükte konserve kutuları sıralanmıştı. Üstlerindeki etiketlerde içlerinde neler olduğu yazılıydı: UN - ŞEKER - KAHVE - ÇAY - KİBRİT. Bunlardan başka bir sürü konserve yiyecek.

Mason, «Bahsetmiş olduğun çaydanlık nerede?» diye sordu.

Kelton, «Onun üstünde birtakım izler bulmuşlar galiba,» diye izah etti. «Müdüriyete götürdüler polisler.»

Mason, «Yeni bir çaydanlığın orada ne işi vardı?» diye sordu.

Kelton, «Düşündükleri şey de bu,» dedi. «Yepyeni bir çaydanlık. Hiç kullanılmamış hem de. Diğer tencereler, tavalar ve kaplar eski. Kulübe yapıldığı zaman getirilmiş buraya.»

Bundan sonra hepsi birden girmiş oldukları pencereden dışarıya çıktılar.

Mason, «Kulübenin altında ne var?» diye sordu.

Kelton, «Bir şey yok, sadece eski püsküler,» diye cevap verdi. «Kulübeyi çok güzel bir yamaca inşa etmişler. Doğu tarafında, kulübenin altında bir hayli boşluk var. Normal olarak bir insan ayakta durduğu zaman başı kulübenin döşemesine değmez. Batı tarafında ise mesafe az. Yetmiş beş santim kadar aralık var. Kulübenin altında bir veya iki tane kutu, bir kaç sandık ve eski eşya gözüme çarptı sadece. Kenardaki kontrplâğı çekince alt tarafa girilebiliyor.»

Mason, «El fenerini bana ver,» dedi. «Oraya bir göz atacağım.»

Avukat kulübenin alt tarafını kapayan kontrplâğı yana çekti ve içeriye girdi. El fenerinin ışığını etrafta dolastırdı, gözüne bir teneke kutu ilişti. Üstündeki etikette (KAHVE) yazıyordu.

Della Street, «Yukarıda gördüğümüz kahve kutusunun aynı,» dedi.

Mason tenekeyi tetkik etti, «Evet, doğru,» diye cevap verdi.

Bu işi yaparken kutuyu mendille tutuyor ve parmak izi bırakmıyacak şekilde hareket ediyordu. Feneri kutunun içine doğru çevirdi ve oradan bir bez parçası çıkardı.

«Bu bezin içinde ağır bir şey var,» diye mırıldandı.

Della, «O bez bir kadın eşarabı,» dedi. «Üstünde üç maymun resmi var. Biri gözünü kapatmış, biri kulağını. Birisi de ağzını eliyle örtmüş... Hayatta muvaffakiyetin şartları.»

Mason eşarpı havaya doğru kaldırdı, «Oh, ch,» diye hayretle bağırdı.

Drake, «O da ne?» diye sordu.

Mason'un elindeki eşarpın bir tarafı sarkıyordu. Eşarpın içine ağır bir şey sarılmıştı.

Avukat eşarpı açtı, «Bak, bak,» dedi. «Yirmi

iki kalibrelik, uzun namlulu bir tabancanın mermilerinden bir kutu.»

Sonra kutunun kapağını açtı, muntazam bir şekilde dizilmiş olan kurşunlara baktı.

Drake, «İçinden alınmış,» dedi.

Mason, mermileri saydıktan sonra «Yedi kurşun eksik,» diye başını salladı.

Kelton, «Cinayetin işlendiği tabancada kullanılan kurşunlardan,» diye anlattı. «Tabanca yedi mermi alıyor. Altı tanesi şarjürde bulundu. Sadece bir kurşun harcanmıştı.»

Mason, kurşun kutusunun kapağını kapadı, sonra kutuyu tekrar eşarpa sardı ve cebine soktu. Çok düşünceliydi. Kahve kutusunun kapağını da kapattıktan sonra kutuyu tekrar aldığı yere bıraktı. Bunları yaparken parmak izi bırakmamaya dikkat ediyordu.

Drake, «Bulduğun kutuyu ve eşarbı ne yapacaksın?» diye sordu.

Mason, «Bilmiyorum,» dedi. Bir müddet sonra «Değerlendirmeye çalışacağım,» diye ilâve etti.

«Bunlar delil Perry. Onları ortaya çıkarmak mecburiyetindesin.»

«Neyin delili?»

«Cinayet delili.»

Mason, «Polisin delile ihtiyacı yok,» dedi. «Polis cinayeti tahkik etti ve cesedi buldu.»

«Ne demek istediğimi anlıyorsun. Bu deliller birisinin cinayete olan ilgisini ortaya çıkaracak.»

«Kimin?»

«Herhangi bir tahminde bulunmuyorum. Bunu polis yapacak.»

Mason bir müddet düşündükten sonra, «Bu deliller hakkında hiç olmazsa bir müddet polis bir şey duymayacak Paul,» dedi. «Sizden hiç kimseye bir şey söylemeyeceğinize dair söz istiyorum.»

Kelton, «Söylememelik edemeyiz,» diye itiraz etti.

«Niçin?»

«Delilleri saklamış oluruz.»

Mason, «Siz sadece ağzınızı sıkı tutun,» diye

bağırdı. «Bütün mesuliyeti ben üstüme alıyorum. Benim verdiğim emre göre hareket ettiğinizi söylersiniz.»

Kelton birşeyler söylemek için davrandı, sonra vazgeçip sustu.

Drake, «Perry, bunu yapamazsın,» diye atıldı. «Çok tehlikeli.»

Mason, «Bunu yapmak mecburiyetindeyim,» diye başını salladı. «Bütün mesuliyeti ben üzerime alıyorum.»

Drake, «Pekâlâ,» diye kızdı. «Kelton, bu hususta hiçkimseye bir şey söyleme.»

Mason, «Hadi,» diye yürüdü. «Buradan çıkalım artık.»

DOKUZ

Şehre dönerken Della, «Bir hayli geç oldu ama,» dedi. «Açık bir yerde yemek yemek çok hoş olacak.»

Mason, «Dediklerin tamamen doğru,» diye cevap verdi. «Polisten daima önde olmak istememe rağmen, şimdi yemek yemeye gideceğiz.»

Paul Drake, «İşte bu söylediklerin hoşuma gitti,» diye dudaklarını yaladı. «Ekseriyetle sen ve Della New-York'un iyi bir lokantasında, yanında patates ve şaheser bir şarapla biftek atıştırırken, ben ofiste bir elimde telefon, diğerinde bir hamburger nefsimi körletmeye çalışırım. Hamburger bir blok ötedeki büfeden gelinceye kadar soğumuş olur, çörekler soğur hamur hâline gelir. Açımdır ama yiyemem onları. Kızgınlıkla fırlatır atarım çöp sepetine. Ondan sonra açlıktan midem kazınır. Bu gece sizinle beraber iyi bir yemek yiyeceğim. Midenne bir sürpriz olacak bu yemek. İlk önce karides kokteyli ve terbiyeli çorbayla başlayacağım yemeğe. Ondan sonra iyi bir biftek ve yanında Lion usulü patates, onun yanında da tepesine gümüş balığı konmuş salata. Lokantanın en iyi kırmızı şarabını ge-

t irtedeğinin. Bir tabak kremalı soğan, en sonunda da sıcak elma tatlısı.»

Bunları hayal ederken Drake oturduğu koltuğa iyice yaslanmış sırtıyordu.

Della, «Yapma,» diye yalvardı. «Sen anlattıkça midem Saint Vitus azizeleri gibi dansetmeye başladı. Şişmanlayacağımı bile düşünmez oldum.»

Mason, «Böyle zamanlarda onu hesaba katma,» dedi. «Sana soğumuş tost ve ılık kahveyi lâıyk gören bir müşteri hesabına yemek yerken, tıka basa doyur karnını. Altın Yün lokantasına gitmeye ne dersin?» diye Della'ya sordu.

Della Street, «Fevkalâde,» dedi.

«Birkaç dakikada orada oluruz.

«Ya sonra?»

«Sonra bütün gece serbestiz herhalde. Bu gece yapabileceğimiz bir şey yok. Yarın sabah polisi sabote etmek için Gladys Doyle hakkında bir dilekçe hazırlayacağım. Ya onu cinayet suçuyla tevkif etmelerini yahut da serbest bırakmalarını isteyeceğim. Ellerindeki delillerle onu tevkif edebileceklerini zannetmiyorum.»

Mason arabayı Altın Yün lokantasının parkına soktu. Baş garson onları karşıladı ve Mason'un önünde hürmetle eğildi.

Mason, «Üç kişilik bir masa var mı?» diye sordu.

Baş garson, «Perry Mason için dâima masamız vardır,» dedi.

Onları dans pistinin hemen yanında bir masaya oturttu ve bir garsonu yalnız avukata bakmakla vazifelendirdi.

Garson, «Menüyü tetkik etmeden evvel birer içki içer miydiniz?» diye sordu.

Mason, Della'ya baktı. Della başını salladı.

«Bayan için bir Manhattan getir. Sen ne istersin Paul?»

Drake, «Duble Manhattan, tatlı olsun,» dedi.

Mason, «Ben Bakardi Kokteyli istiyorum,» diye garsona baktı. «Ondan sonra menüyü getirirsin.»

Drake, «Bir dakika dur,» dedi. «Başımdan çok şey geçti benim. Onun için ben şimdi yemek ısmarmayı tercih ediyorum. Listeye bakmama lüzum yok. Della'nın ve senin ne yiyeceğinizi de biliyorum zaten. Ne yiyeceksek şimdi ısmarlayalım da yemeği garantiye alalım.»

Mason, bir müddet düşündü, sonra «Bir dakika bekle hiçbirşey getirme,» dedi Mason garsona. «Yazıhaneyi ara Paul. Onlara nerede olduğumu söyle ve acele birşey var mı sor bakalım.»

Drake, «Sen bir yere ayrılma,» diye garsona döndü ve masadan kalktı. «Şimdi geliyorum. O zaman neler istediğimi söylerim.»

Garson, «Menüyü sonra getireceğin,» diye avukata eğildi. «İçkilerinizi şimdi getireyim mi?»

«İçkileri de getirme. Mister Drake telefondan dönünceye kadar bekle. Fakat listeyi getirebilirsin şimdi.»

Mason, Della Street'e baktı. «Paul rahat bir yemek yiyebileceğine inanamıyor bir türlü,» diye güldü. «Senin Manhattan duble olsun mu dersin?»

Della, «Ama,» diye tereddüt etti. «Ben... Hayır patron tek olsun d aha iyi. Bırakalım da dubleyi Paul içsin.»

Garson listeyi getirdi. Mason uzun uzun tetkik etti. Della Street de baktı sonra kapatıp masanın üstüne koydu. Ne yiyeceğine karar vermişti. Telefon kulübesine doğru bakınca hayretle, «Oh, oh,» dedi.

Mason, «Ne var?» diye sordu.

Della Street «Paul,» diye cevap verdi. «Ona bakın.»

Drake, koşarak masaya doğru geliyordu.

Mason, «Yeni bir şey mi var?» diye sordu.

Drake, «Bunu söylemek bile canımı sıkıyor Perry,» diye kaşlarını çattı. «Herşey değişebilir.»

«Anlat.»

«Bu meseleyi tahkik ettirmek için etrafa adamlarımı göndermemi söylemiştin. Ben de Gladys Doyle'un Tepe hanına hangi saatte gittiğini ve oradan hangi saatte ayrıldığını tahkik etmek için bir adamımı

oraya gönderdim. Bir adamıma da Amerikan Film Şirketine telefon etmesini ve Edgar Carlisle'in adresini öğrenmesini tembih ettim. Onunla konuşmak istiyordum.»

Mason başını salladı.

Drake, «İşin esası şu,» dedi. «Film Şirketinde Edgar Carlisle adında bir adam yok.»

«Yani ne demek istiyorsun?»

«Film şirketi, yanlarında böyle bir kin:senin çalışmadığını bildirmiş. Mauvis Meade'in onlarla beraber çalışmasından uzun bir müddet önce vazgeçtiklerini söylemişler. Kitabın filim hakkını toptan para ödeyerek satın almışlar. Şirketle Mauvis Meade'in düşünceleri arasında büyük farklar olduğu için, şirket yazarın yardımından vazgeçmiş. Şirket, filim çekilmesinin kitap satışını arttıracığını bu yüzden Mauvis Meade'in karşılıksız olarak şirkete yardım etmesinin normal olduğunu düşünüyormuş. Şirketin yazara ihtiyacı olmadığına karar vermişler. Bilâkis Mauvis Meade'in film şirketine ihtiyacı var diye düşünüyorlarmış.»

Mason, «Otursan daha iyi edersin,» dedi. «Yemeklerimizi ısı...»

Drake oturmadı ve «Telefonu açık bıraktım da geldim,» diye Mason'un lâfını kesti. «Film şirketi Edgar Carlisle adında bir adamları olmadığını söyleyince, gönderdiğim dedektif, Tepe hanının civarında araştırma yapmış. Edgar Carlisle'in Shell benzin istasyonundan kredi kartıyla benzin almış olduğunu öğrenmiş. Dolayısıyla da adamın adresini bulmuş. Burada, Los Angeles'de oturuyormuş.»

Mason, «Adresi neymiş?» diye sordu.

«Delrose'da 1632 numaralı apartman.»

«Buradan yarım millik bir mesafede.»

Mason susmuş birşeyler düşünüyordu.

Della Street «Bu kadar mühim mi?» diye korkarak Drake'e baktı.

Mason, «Hem de çok mühim,» diye sandalyesini itip ayağa kalktı.

Drake, «İşte ben de bundan korkuyordum,» diye mırıldanarak Della Street'e döndü.

Mason garsona, «Hemen döneceğiz,» dedi. «Masayı kırkbeş dakika kimseye vermeyin. Haydi bakalım yolumuza gidelim.»

Drake, «Hiç olmazsa içkilerimizi içebilirdik,» diye sızlandı.

Mason, «Nefesimiz içki kokarken bir şahidi sorguya çekemeyiz,» diye başını salladı. «Bu adamın işin içine nasıl girdiğini bilmiyoruz. Şayet film şirketinin adamı değilse. Şayet oraya bir sahtekâr olarak gittiye...»

«Yâni adamın başına belâ mı açacaksın?»

Mason, «Belâ da ne demek,» dedi. «Eğer bu iş simdiki yolunu takip edecek olursa cinayeti onun sırtına yükleyeceğim. İşte bu yüzden polisten evvel davranmak istiyorum. İçki içmek istemediğimin sebebi de bu. Hadi gidelim artık.»

Hepsi birden hızla lokantadan çıktılar ve parktaki otomobile bindiler. Yarım mil kadar gittikten sonra Delrose caddesine vardılar.

Drake, «Gideceğimiz yer şurası Perry...» dedi. «Hemen buraya parket, bundan daha yakın bir yer bulamazsın.»

Mason, otomobili park ettikten sonra hep beraber apartmana yürüdüler. Avukat ilk önce apartman müdürüyle konuştu, ondan sonra Edgar Carlisle yazılı zilin düğmesine parmağını bastırdı.

Drake, «Evde olma ihtimali yüzde bir,» dedi.

Mason başını salladı ve tekrar düğmeye bastı.

Cevap alamayınca, Paul Drake cebinden bir anahtar çıkardı. «Ekseriya sokak kapılarını anahtarları birbirlerini açarlar, şayet apartmana girip yukarıya çıkmak istiyorsan tecrübe edeyim,» dedi.

Mason, «Bırak onu,» diye mâni oldu. «Komser Tragg'ın soracaklarına normal şartlar altında cevap verecek durumda olduğumuz zaman bu çâreye başvurabiliriz. Fakat şimdi durum farklı olabilir. Başka bir dâirenin zilini çalar, sanki yanlışlıkla çalmış gibi yaparız.»

Sonra üç dört zile sırayla bastı. Neticede kapı

otomatığının sesini duydular, apartmanın giriş kapısı açıldı.

Üçü birden apartmanın antresine yürüdüler.

Drake, «Şimdi ne olacak?» diye sordu.

Mason, «Şimdi,» dedi. «İkinci kata çıkıp 242 numaralı dâireye gideceğiz ve yoklayacağız.»

Drake, «Bir dakika,» diye itiraz etti. «Acayip şeyler yapmanı istemiyorum.»

Mason, «Çok hassassın,» diye alay etti. «Mafih senin bu ikazının yerinde olduğunu ilk defâ olarak ben de kabul ediyorum. Haydi bir bakalım yukarıya.»

Merdivenleri tırmandılar ve koridorda yürümeye başladılar. Birdenbire başka dâirelerden bir tânesinin kapısı açıldı. Kapiya, vücudunun bütün hatlarını meydana çıkaran bir elbiseyle nefis bir sarışın çıktı. Mason'u uzun uzun süzdükten sonra tebessüm etti.

«Zili çalan siz miydiniz?» diye sordu.

Mason, «Yanlışlıkla çaldık, özür dileriz,» diye mübalâğalı bir şekilde eğildi. «Şu ana kadar yapmış olduğum yanlışlıktan haberim yoktu.»

Genç kadının hâlinden hayal kırıklığına uğradığı belli oluyordu.

Bir müddet düşündükten sonra «Yanlış dairenin zilini çaldınız demek?» diye tekrar etti genç kadın.

Della Street «Evet yanlış dairenin zilini çaldık,» diye terslenince, genç kadın yavaşça kapıyı kapattı.

Koridorda ilerlediler.

Paul Drake «Kadın seni inşallah hatırlamaz,» dedi.

Mason «Pekâlâ,» diye başladı, fakat birdenbire durdu «Paul 242 numarada ışık var. Kapının üstünden içerinin ışığı çok hafif de olsa sızıyor.»

Drake «Yâni aradığımız adam evde de bize kapıyı açmıyor mu demek istiyorsun?» diye sordu. «Gidelim buradan Perry, başımıza bir ceset daha çıkmayalım.»

Her üçü de sessizce kapiya yaklaştılar.

İçeriden bir daktilo makinesinin muntazam ti-

kırtıları duyulmaktaydı. Tuşların sesi zaman zaman artıyor ve sonra bir an için duyulmaz oluyordu.

Mason, Della Street'e baktı.

Della Street «Onparmak sistemiyle yazdığını zannetmiyorum,» dedi. «Dört parmakla yazılan en süratli sistem galiba. Her hâliyle orijinal bir yazış şekli olduğu aşikâr.»

Mason başını salladı. Bir müddet tereddüt ettikten sonra elini kaldırdı ve hızlı hızlı kapıyı vurdu.

Bu gürültü içinde daktilonun sesi bir kere daha duyuldu.

Mason tekrar kapıyı yumrukladı.

Daktilonun sesi birdenbire kesildi.

Mason yumruklamaya devam etti. Ayak sesleri kapıya yaklaştı. Kapı açılınca kızgın bir adamın yüzüyle karşılaştılar.

«İçeriye nasıl girdiniz?» diye sordu. «Zil çaldığı zaman kapıyı açmadım çünkü rahatsız edilmek istemedim. Çekin arabanızı şimdi.»

Mason «Adınız Edgar Carlisle mi?» diye sordu.

«Evet ben Edgar Carlisle'im ve çalışıyorum şirindi. Gidin artık.»

Adam tam kapıyı kapıyordu ki «Bir dakika aslanım,» diye Drake kapıya omuzunu dayadı ve kolunu araya soktu. «Şuna bir bak bakalım,» diye dedektif lisansını adamın burnuna uzattı.

Carlisle «Durun bakalım, durun,» diye kekeleydi. «Bütün bunlar da ne?»

«Sana soracak birkaç سوالımız var.»

Carlisle «Bırakın bunları,» diye sinirlendi. «Çalışmaktan ölü gibi oldum, suallerle kaybedecek vaktim yok benim. İşim bittiği zaman gelirsiniz.»

Mason «İşin ne zaman biter?» diye sordu.

«Gece yarısından sonra.»

Mason «O halde işini bitiremeyeceksin,» dedi. «Polis daha evvel gelecek evine.»

«Polis mi? Neler diyorsunuz siz?»

«Mauvis Meade ve cinayet.»

Carlisle sanki söylenilen şeyleri anlamaya çalışıyormuş gibi gözlerini kırptırıyordu.

Birdenbire Mason'un söylediklerinin mânâsını kavradı.

«Mauvis Meade ve cinâyet mi?» diye kekeledi.

Mason «Hafta sonunu Tepe Hanında geçirmiş olman,» diye izah etti. «Amerikan Film Şirketinin mümessili olarak oraya gitmen. Sonra da kimliği belli olmayan bir cesedin dağda kulübede bulunması.»

«Siz... Kimsiniz siz?»

«Adım Mason. Bu bayan sekreterim Mis Street. Bay da hususi dedektif Mister Drake. Lisansını biraz evvel gördünüz zâten.»

Carlisle'in yüzündeki hiddet şimdi yerini korkuya bırakmıştı. Neticede isteksiz olarak «Pekalâ içeri girin,» dedi. «Yalnız ne yapmak istiyorsunuz siz?»

Mason «Kendini Amerikan Film Şirketinin mümessiliymiş gibi gösterdin,» dedi.

«Ben böyle bir şey yapmadım. Amerikan Film Şirketinin reklâm işlerini yapıyordum dedim. Hiç kimseden bir şey almadım ve kimsenin ismini kullanmadım. Karşılığında bir şey elde etmedikten sonra istediğimi söyleyebilirim. Haklı olup olmadığımı gidin bir avukata sorun.»

Mason «Ben avukatım,» dedi. «Şu anda haklı olduğundan da eminim.»

Carlisle «Ben kimseyi aldatmadım,» diye ısrar etti. «Sâdece bir açıklamada bulundum ki bu da söylediğim gibi doğrudur zâten.»

Sonra, Della Street'e uzun uzun baktı, sanki her şey bir anda değişmişti. Bakışlarında korkudan eser yoktu artık.

«Pekalâ,» diyerek kapıyı kapattı. «Düşündüklerimi yarıda keserek işimi bozdunuz ve yazmakta olduğum makaleyi geciktirdiniz. O halde içeri gelin de birbirimizi daha iyi tanıyalım.»

Mason doğru daktilonun başına gitti, makine-deki kâğıdı tetkik etti.

Carlisle «25 sent verecek olursanız bu yazıyı **PASİFİK KİYILARININ BÜYÜK ADAMLARI** isimli mecmuada okuyabilirsiniz,» dedi. «Malûmat edinmek

için dahi olsa, basılmadan evvel yazdığım makalenin okunması hoşuma gitmez.»

Mason onun söylediklerine aldırmadı. Dalgın dalgın makinedeki kâğıdı tetkik etmeye devam etti. Sonra, «Demek Mauvis Niles Meade hakkında makale yazıyorsunuz,» diye sandalyeye oturdu.

Edgar Carlisle «Evet, Mauvis Niles Meade hakkında makale yazıyorum,» diye tekrar etti.

«Ona telefon edip Amerikan Film Şirketinin mümessili olduğunu söyledin, öyle mi?»

«Ben Mauvis Meade'e böyle bir şey söylemedim. Amerikan Film Şirketiyle, reklâm hususunda ilgim olduğundan bahsettim. Onun hafta sonunu Tepe Hanında geçireceğini biliyordum. Oraya ben de gidecek ve Mauvis Meade'le bir konuşma yapacaktım.»

«Sonra ne dedi?»

«Oraya gideceğini söyledi.»

«Fakat Tepe Hanına gitmedi, değil mi?»

«Hayır, sekreteri Gladys Doyle'u gönderdi.»

«Gladys Doyle'dan yazmakta olduğun makale için gerekli bilgiyi aldın mı?»

«Evet, aldım.»

«PASİFİK KİYILARININ BÜYÜK ADAMLARI mecmuasının, Mauvis Meade hakkında yazacağın makaleyle ilgileneceğini nereden bildin?»

Carlisle «Çünkü ben profesyonel bir yazarım,» diye kızdı. «Aynı zamanda yazacağım makaleyi mecmua satın aldı ve bana para ödedi. Yarın öğleye kadar yazımı yetiştirmek mecburiyetindeyim, sözlerim sizi tatmin eder herhalde. Edgar Carlisle ismi sinema konusunda, televizyon konusunda mecmualara makale yazarlar arasında iyi tanınmış bir isimdir. Şimdi, buraya ne hakla ve ne maksatla geldiğinizi öğrenebilir miyim?»

«Daha evvel de söylediğim gibi adım Mason. Ben avu...»

Carlisle «Bir dakika» diye onun sözünü kesti. «Siz Perry Mason'sunuz değil mi?»

Mason başını salladı.

Carlisle «Hey Allah,» dedi. «Tabii sizsiniz. Tanımalıydım sizi görünce. Bana yabancı gelmemiştiniz

zâten. Uzun zamandanberi sizinle bir makale için konuşmayı düşünüyordum ben de. Şimdi olur artık.»

Mason «Pekalâ, senin bir makale yazarı olduğunu kabul ettim. Şimdi bize Tepe Hanına gidişini anlat,» dedi.

«Niçin?»

«Çünkü, Tepe Hanından ayrıldıktan sonra Gladys Doyle yolunu kaybetti. Arabası çamura battı. Kız geceyi bilmediği bir dağ kulübesinde geçirdi. Sabah kalktığı vakit bir cesetle, öldürülmüş bir adamla karşılaştı vataık odasında. Mauvis Meade'in veyahutta cesedi bulunan şahsın tuzaga düşürülmesinde senin âlet olarak kullanıldığını ortaya koyan bir sürü sebep var.»

Carlisle «Aman Allahım,» diye bağırmaktan kendisini alıkoıamadı.

«Yâni sen PASİFİK KİYİLLARININ BÜYÜKADAMLARI mecmuası namına hareket ettiğini söylöyorsun, öyle mi?»

Carlisle başını salladı.

«Bir makale yazman için antant kaldın değil mi?»

«Dale Robbins'in kendisiyle konuştum. Dale Robbins hem mecmuanın sahibi hem de müdürüdü. Salı gününe yetiştirilmesi lâzımdı. En geç yarın öğle vakti tayyare postasına yetiştirmeliydim.»

Mason «PASİFİK KİYİLLARININ BÜYÜKADAMLARI mecmuasının adresine mi postalıyacaktın?» diye sordu.

«Evet.»

«Bu iş için şahsen mi para aldın?»

«Evet.»

«Mister Robbins'le şahsen mi konuştun?»

«Evet.»

«Şahsen mi yoksa telefonla mı?»

«Telefonda onunla konuştum.»

«Robbins'i görecek olsan tanır mısın?»

«Tabii tanırım. Daha evvel onunla karşılaştım. Belki o beni hatırlamaz. Yazarlar kulübünün tertip ettiği gecede konuşmuştum.»

«Ne olup bittiğini bana, olduğu gibi anlat bakalım.»

«Perşembe günü öğleden sonra, telefon çaldı. Telefon eden Dale Robbins'di. GÜNÜN TELEVİZYON DEDİKODULARI adlı mecmuada yazmış olduğum bir makaleden dolayı beni tebrik etti. Bir yazarın hoşuna gidecek bir sürü şey söyledi. Daha makalenin başında okuyucunun alâkasını çektiğimi karakterleri bir ressam gibi işlediğimi anlattı. Bu makaleyi okur okumaz, kendi mecmuası için Mauvis Meade hakkında makale yazabileceğimi düşünmüş.»

Mason «Devam et,» dedi. «Sonra ne oldu?»

«Bana, firma adına teklifte bulunduğunu, 3500 kelimelik bir makale için bin dolar ödiyeceklerini söyledi. Makale PASİFİK KİYİLLERİNİN BÜYÜKADAMLARI isimli mecmuada yayınlanacaktı. Fakat bu makaleden Mauvis Meade'in haberi olmamalıydı. Haberi olacak olursa kendini naza çekebilir, konuşmazdı. Zaten su anlarda Mauvis Meade'le konuşmanın çok güç olduğunu bildiriyordu ki, bunu ben de biliyordum. Onunla Tepe Hanında buluşabilirmişim. Zira kadının orada daimi ayrılmış bir odası varmış. Odanın kirasını aydan aya öder ve hafta sonlarını orada geçirirmiş. Onunla telefonda konuşup Tepe hanında buluşmayı ve konuşmayı temin etmeliymişim. Mauvis Meade'e bu makalenin kitaplarının ve resimlerinin satılmasına yardımcı olacağını söylememi tavsiye etti Dale Robbins. Bu bakımdan kadının konuşmasını temin edebilecektim. Mauvis Meade'in kendisi yakıcı bir bebektir zaten. Bu, yazmış olduğu kitaptan da anlaşılıyordu. Kitabı, ateşli aşk ve seks doluydu. Dale Robbins, okuyucuyu saran, kanını kaynatacak olan şeyler bulmamı ve yazmamı söylüyordu. Bu işi kanun çerçevesi içinde başaracak olursam büyük muvaffakiyetti benim için. Meselâ makalenin başlığı (MAUVİS MEADE'LE BİR HAFTA SONU) gibi bir şey olabilirdi. Okuyucu onun sıcak şahsiyetini yazacağım makalede hissetmeliydi.»

Mason, «Sonra ne yaptın?» diye sordu.

«İlkönce ona bir miktar paraya ihtiyacım olduğunu söyledim. Bu hususta bir mâni olmadığını bil-

dirdi. Ne kadara ihtiyacım olduğunu sordu. Makalenin ücretine mahsup edilmek üzere üçyüz elli dolar istedim. Neticede kalan parayı makale için vereceği bin dolardan düşebileceğini söyledim.»

«Bu miktar kâfi miydi?»

«Kâfiydi.»

«Parayı gönderdi mi?»

«Bir adam göndereceğini, bir saat içinde adamın bana geleceğini bildirdi. Dediği gibi de hareket etti. Adam gelinceye kadar bekledim.»

«Çek mi gönderdi?»

«Hayır, bir zarfın içine üç tane yüzlük bir tane de ellilik dolar koymuştu. Nakit olarak göndermişti parayı.»

Mason'un bakışlarından şüphelendiği belli oluyordu.

Carlisle birdenbire «Şayet onun normal hareket etmediğini kabul edecek olursak,» dedi. «Ortada bir ihtimal kalıyor, o da sırf beni meşgul etsinler diye bu işi verdiler.»

Mason, «Şüphesiz,» diye cevap verdi. «Sonra ne yaptın?»

«Sonra Mauvis Meade'e telefon ettim. Ona Amerikan Film Şirketinin reklâm kısmında çalıştığımı söyledim ve inandırdım. Söylediğim şeylere çok dikkat ettim. Doğrudan doğruya Amerikan Film Şirketinin adamıyım demedimse de o mânâda bir şeyler ima ettim. Onun ne demek istediğini anladığından emin oldum... İşte hepsi bu.»

«Tamam, sonra ne oldu?»

«Tepe Hanında buluşmak üzere sözleştik Mauvis Meade'le.»

«Sonra?»

«Daha sonra Mauvis Meade bana telefon etti ve Tepe Hanına gelebileceğini fakat hususi sekreterini göndereceğini söyledi. Sekreteri Gladys Doyle ihtiyacım olan bütün bilgiyi bana verecek, yardımcı olacaktı.»

Carlisle, «İlkönce bir hayli üzüldüm,» dedi. «Fakat sonra birdenbire gözüm açıldı. Nihayet bana

emir vermişlerdi. Mauvis Meade'le bir sürü konuşma yapanlar olmuştu. Onunla röportaj yapmak bir hayli güçtü. Daha ziyade isim yapmış kimseleri tercih ederdi. Ben yepyeni bir şey yapacaktım.

«Başlığı (MAUVIS MEADE'İN SEKRETERİYLE HAFTA SONU) olan bir yazı hazırlayacaktım. Mauvis Meade'in sekreterinin bir hayli güzel olduğunu da söylüyorlardı. Fotoğraf makinemi yanıma aldım ve bir sürü hile düşürdüm. Neticede düşündüğümü de yaptım. Filmler developpe edildi. Gladys Doyle kalite bir kızdı. Bana umduğumdan daha çok şeyler söylemişti. Fakat benim böyle bir yazı hazırlayacak olduğumdan haberi yoktu. Kız, bana her bakımdan yardımda bulunması için emir aldığını söylüyordu. İnanın bana, Gladys bildiklerinden de çoğunu anlattı.»

Mason «Şayet söylediklerin doğruysa çok enteresan,» dedi. «Fakat doğru değilse, gırtlığına kadar bir cinâyete bulaştın.»

«Söylediğim şeyler doğru.»

«Bunu nasıl anlayabilirim?»

«Dale Robbins'e sorun.»

Mason «Ona sen telefon et,» dedi. «Ben konuşurum sonra.»

«Bu saatte onu nerede bulabileceğimi bilmiyorum... Fakat bir kere tecrübe edeceğim.»

Mason «Bir müddet evvel Dale Robbins'in bir işini takip etmiştim,» diye sekreterine döndü. «Telefon numarası var mı bizde?»

Della başını salladı.

«Yanında mı?»

Della yine başını sallayarak çantasından bir not defteri çıkardı. Sonra telefona doğru yürüdü.

Edgar Carlisle «Telefon dışarıya doğrudan doğruya bağlıdır,» diye Della'nın yanında yürüdü. «Bu sandalyeye oturun. Telefon etmek için çok iyi.»

Genç kızı sandalyeye oturttu ve o numarayı çevirirken başında durdu.

Mason «Gladys Doyle'dan işine yarar bir şeyler öğrenebildin mi?» diye Carlisle'e sordu.

Carlisle «Öğrendim,» diye döndü. «Kızla Mau-

vis Meade'in günlük hayatı hakkında konuştum ve haberi cımadan birçok şeyler öğrendim ondan. O...»

Bu sırada telefon çaldı ve genç adanın konuşması yarıda kaldı. Della Street ahizeyi sol eline almış, karşı tarafın cevap vermesini bekliyordu. Bir müddet sonra «Ben Mister Mason'un sekreteri Della Street'im,» dedi. «Evet... evet doğru. Çok doğru Mister Robbins... Mister Mason sizinle görüşmek istiyor. Bir dakika lütfen.»

Genç kız ahizeyi avukata verdi.

Mason, «Mecmuanıza ait bir suâl sormak istiyorum size Mister Robbins,» dedi.

Robbins «Merhaba Mason,» diye cevap verdi. «Hakikaten hoşuma gitti beni araman. Ne sormak istiyorsun? İlân târifmesini mi? Dedikoduları mı? Yoksa makaleler hakkında birşey mi? Ne istiyorsun?»

«Edgar Carlisle hakkında malûmat.»

Robbins bir müddet tereddüt ettikten sonra «Onun hakkında pek fazla bir şey söyleyemeyeceğim,» dedi. «Meşhur kimseler hakkında yazılar yazan birisidir. Fakat bugüne kadar bizim için hiçbir şey yazmadı. Daha doğrusu ilgilendiğimiz konularda birşeyler yazsaydı satın alırdık... Serbest çalışır. Kendi sahasında oldukça iyidir. Fakat daha fazla bilgim yok. Şayet çok mühimse yarın akşama kadar daha çok şey öğrenirim.»

Mason «Onunla hiç konuştun mu?» diye sordu.

«Ben mi? Hayır... Bir dakika. Caliba bir gece yazarlar kulübünün toplantısında karşılaşmıştık. Yani yazı yazarların ve basımevi sahiplerinin bir araya geldiği toplantılardan birisiydi.»

«Son birkaç gün içinde, mecmua için ondan vazı yazmasını istemedin mi?»

«Hayır. Kat'i olarak istemedim.»

«Yanında çalışanlardan birisi istemiş olamaz mı? Mese...»

Robbins «Haberim olmadan kimse böyle bir şey yapmaz,» diye avukatın sözünü kesti. «Biz dürüst çalışan bir müesseseseyiz. Böyle kalmamız için de elimden geleni yapıyorum. Bu şekilde alelacele iş vermeyiz.

Elimizde icabedince başvurduğumuz yazarlar var. Onlar da ciddî konularda yazı yazarlar...”

Edgar Carlisle “Bırakın da ben konuşayım,” diye ileri atıldı.

Mason, “Bir dakika,” dedi. “Edgar Carlisle yanımda şimdi. Yapmakta olduğum bir soruşturmayla ilgili olan bir hikâye anlattı bana. Oldukça ilgi çekici bir hikâye. Carlisle seninle şahsen konuşmak istiyor.”

Mason âhizeyi Carlisle’e verdi.

Carlisle “Alo,” diye başladı. “Mister Robbins, Mauvis Meade hakkında yazmam için anlaştığımız makaleden bahsediyordum Mister Mason’a.”

Mason, Carlisle’in dinledikçe değişen yüzünü tetkik ediyordu.

Carlisle “Nasıl olur Mister Robbins,” diye bağırdı. “Bana makale yazmamı söylemişsiniz... Bir adamla bana üçyüz elli dolar gönderdiniz.... Hayır, çek değildi. Parayı nakit olarak gönderdiniz... O zaman biraz tuhafıma gitmişti fakat sizinle konuştum..... Herneyse ama, telefondaki adam sizin isminizi verdi... pekalâ, anlıyorum.... Birisi bana PASİFİK KIYILARININ BÜYÜKADAMLARI mecmuası için bir makale yazayım diye üçyüzelli dolar avans verdi.... Evet.... Üçbinbeşyüz kelime... Evet efendim..... Bin dolar alacaktım... O zaman ben de düşündüm. fakat.... Üçyüzelli dolar para aldım ve bir kısmını harcadım.... Emin misiniz? Mister Robbins sabahleyin tahkik eder misiniz?.... Anlıyorum.... Tabii siz öyle diyorsanız, öyledir.... Mister Mason’la mı konuşmak istiyorsunuz?”

Carlisle “Bir dakika,” diye âhizeyi Mason’a verdi.

Mason “Alo Robbins,” dedi. “Yine ben konuşuyorum.”

“Bak Mason. Bu adamın ne yapmak istediğini bilmiyorum. Herneyse doğru değil. Carlisle’i aldatmışlar. Tabii lâlettayin birisi telefon açabilir ve Dale Robbins olduğunu söyleyebilir. Fakat esasen ben serbest çalışan yazarlardan hoşlanmam. Böyle bir şekilde çalışmam zâten. Buna tevessül edecek olanı da mecmua-dan uzaklaştırırım dehal.”

Mason «Yâni Edgar Carlisle'le anlaşmadınız mı?» diye sordu.

«Kat'i olarak hayır. Mecmuayla ilgili hiç kim-
senin de böyle bir şey yapmadığından eminim. Bilirsin
ki biz ödemelerimizi makbuz karşılığında ve çekle yapar-
ız. Elden, bir adamla nakit para göndermek âdetimiz
değildir. Birisi bir şeyler çevirmiş ama benim hiç ho-
şuma gitmedi. Usulü dairesinde bunu benim için de tah-
kik et.»

Mason «Sana haber veririz,» diye telefonu ka-
pattı.

«O halde,» diye Carlis'e döndü. «Bu bir tertibe
benziyor.»

Carlisle daktilonun başında, ayaklarını kavuş-
turmuştu. «Deli olacağım,» dedi.

«Seninle konuşan adamı görmedin mi? Evet
görmedin ya...»

Carlisle «Hiçbirşey bilmiyorum,» diye başını
salladı. «Kendimde değilim artık. Onbeş dakika evvel
rüzgâr gibi yazıyordum. Makalem kendiliğinden ilerli-
yordu. Şimdi bomboşum.... Dışarıya çıkıp birşeyler içe-
yim.»

Mason «Ben böyle vapmazdım,» dedi. «Cevabı-
nı vereceğin sualler var. Belki de polis gelip soracak.
Aldığın para hakkında hiçbir şey bilmiyor musun?»

«Hayır. Onu bir adam getirdi. Parayı getiren
adamın üstünde üniforma vardı. Mesaj götürüp getir-
meyi idâre eden firmalardan birisinin üniforması.»

«Şayet adamı tekrar görsen tanır mısın?»

«Tanıyacağımdan eminim. Galiba Adam ha-
kikaten mesaj servislerinden birisinin adamıydı. Tipik
bir adamdı... Elinde bir defter vardı. Bir yeri imzalattı
ve zarfı elime tutuşturdu.»

«Kaç yaşında vardı?»

«Galiba elli yaşlarında kadardı... Kısa boyluy-
du... Cokeye benziyordu... Kayış gibi bir yüzü vardı.
Ufak ve kuvvetli bir adamdı. Bilmem anlatabildim
mi?»

Mason «Zannedersen anladım,» diye cevap
verdi. «Bu tertip esas meselenin bir kısmı.»

Carlisle «Bütün bunların ne demek olduğunu anlatabilir misiniz bana?» diye sordu.

Mason «Şimdi olmaz, anlatamam,» diye başını salladı.

«Gladys Doyle'u yakalayıp sormama bir mâni var mı?»

Mason «Şayet onu bulabilirsen, hiçbir mâni yok,» dedi.

«Hâlâ Mauvis Meade'in yanında çalışıyor, değil mi?»

«Galiba, elân patronu Mauvis Meade.»

Carlisle «Bütün herşey berbat oldu,» diye mırıldandı. «İyi bir konu yakaladığımı düşünmüştüm. Bir mecmuanın sahibinden bizzat teklif almakla ümide kapılmış iyi işler elde edeceğimi tahmin etmişim. Daktiloyu elden geçirdim, yeni karbon kâğıtları çıkardım. Alacağım paranın bir kısmını bir spor otomobilin peşinatı olarak vermeyi düşünmüştüm. Buraya geldiniz ve beni tatlı rüyamdan uyandırdınız. Zindana çevirdiniz âünyamı.»

Mason «Yazdığın makale devam edebilir,» diye güldü.

Carlisle «Yazı hakkında bir şey bilmiyorsunuz,» diye çıkıştı. «PASİFİK KİYİLLERİNİN BÜYÜK ADAMLARI mecmuası yazdığım ile ilgilenmedi. Hele şimdi hiç ilgilenmez.»

Mason «Devam et,» dedi. «Yazını bitir. Onu ilk önce gazeteler satın alacak. Ondan sonra istediğin mecmuaya satarsın.»

Carlisle «Siz delirdiniz mi?» diye sordu.

Mason kapıya doğru yürüdü ve Della Street'in çıkması için kapıyı araladı. «Zannetmiyorum,» diye cevap verdi. «Sen yazıyı bitir.» Sonra Carlisle'i olduğu yerde bırakıp çıktılar ve merdivenlerden indiler.

Tam Mason'un otomobiline binerlerken Della, «İyi,» dedi. «Polisten ilerde olduğumuz muhakkak.»

Mason düşünceli olarak «Kendimi dolap beygirine benzetiyorum,» diye mırıldandı. «Hızlı hızlı koşuyor, sonra bakıyoruz: Aynı yerdeyiz. Şimdi Manly'nin niçin öldürüldüğünü ve kimin tarafından öldürüldüğünü öğrenmeliyiz. Ne kadar çok şey öğrenirsek işler o kadar çok arap saçına dönüyor.»

Della Street «Fakat yemek yiyeceğiz artık değil mi?» diye endişe içinde patronuna baktı.

Mason «Yiyeceğiz,» dedi. «Masamız hazır bizi bekliyor. Bundan başka boş mideyle yapabileceğimiz çok şey de yok.»

Drake «İşte şimdi rahatladın,» diye sevindi.

Altın Yün Lokantasına döndüler, kokteyllerini yudumlarken yemeklerini ısmarladılar.

Mason önündeki bifteği bıçağıyla parçalarken çok düşünceliydi.

Della Street «Hadi yemeğinizi yiyin artık,» diye çattı.

Drake «Ne o?» diye başını tabağından kaldırdı. «Ne var?»

Della Street «Patron,» diye cevap verdi. «Yine düşünüp duruyor. Kafası bir yerlerde geziyor.»

Drake «Nerede?» diye sordu.

Mason «Mauvis Meade'de,» diye cevap verdi.

Drake «Şimdi telefon etmek için çok geç,» dedi.

Della Street «Kime, Mauvis Meade'de mi?» diye Mason'a baktı.

Mason «Birşey aklıma geldi şimdi,» dedi.

«Ne »

«Bana getirmiş olduğun **ERKEKLERİ ALAŞAĞI EDİN** isimli kitabı hatırlıyor musun »

Della Street başını salladı.

«Kitabın kapakındaki Mauvis Meade'in bir yatağın küpeştesine yaslanmış vaziyette çekilmiş olan resmi ni de hatırladın mı?»

Della Street, «Çok tipik bir resimdi,» diye Drake'e izâhetti. «Rüzgârlı bir havada çekilmiş bir resim.»

Drake «Evet, evet ben de hatırladım,» diye biftliğini ısırdı.

«Bu iştahına hiç tesir etmiyor senin.»

Drake çatalındaki eti ağzına sokarken «Bilâkis iştahım artıyor,» diye homurdandı. «Bu arkadaş yemeği bırakacak gibi Della. Biz midemizi doldurmayalım bakalım.»

Mason birdenbire tabağını itti, sandalyesini geriye çekerek ayağa kalktı, «Hesabı sen öde Della,» dedi. «Arabayı da al eve git. Ben taksiyle gideceğim. Geçerken Paul'ü de ofise bırakırsın. Paul, adamlarının Manly meselesi üzerinde çalışmalarını istiyorum. Onun hakkında edinebilecekleri her şeyi öğrensinler. Sonra Tucson'da da araştırma yaptır. Her türlü iz işimize yarar.»

Drake «Kitabın kapağındaki resim meselesi ne olacak?» diye sorarken bir yandan da tabağındaki son kırıntıları gövdeye indiriyordu.

Della «Yutkunmayı bırak Paul,» dedi. «Patron yemeğimizi bitirelim diye kalkıp gidiyor. Miden ekşiyecek, o zaman da soda içeceksin.»

Drake «Allah korusun,» diye mırıldandı. «Şu resim meselesi de ne oluyor Perry?»

Della Street «Sadece bacak ve gözden meydana gelmiş bir resim,» diye cevap verdi. «Kadın kendisini şuh göstermeye çalışmış..... Galiba hususî bir yatda çekirtmiş o resmi, öyle değil mi? Etekliği rüzgârla havaya kalkmıştı...»

Della birdenbire sustu ve gözleri parıldadı.

Paul Drake «Ne oldu?» diye sordu.

Della Street «Eşarp,» dedi. «Eşarbin üstünde resimler vardı.»

Mason «Eşarbin üstündeki resimlerin ne olduğunu hatırlayabiliyor musun Della?» diye sordu.

Della «Sadece eşarbi hatırlıyorum,» diye başını salladı. «Mauvis Meade'in resimdeki pozu bütün kadınları kızdıracak cinstendi. Sırf bacaklarını teşhir edebilsin diye yat küpeştesinde resim çekirtmeyi dü-

şünmüştü kadın..... Fakat hakikaten bir eşarp vardı boynunda, rüzgârda arkaya doğru uçuşuyordu. O rüzgâr numarası da esasında etekliği yukarı kaldırsın ve bacakları meydana çıkarsın diyeydi. Şimdi hatırlar gibi oluyorum, eşarbin üstünde birtakım şekiller de vardı.»

Mason «Şayet kulübenin altında bulduğunuz eşarbin, Mauvis Meade'in boynundaki eşarp olduğu meydana çıkarsa,» dedi. «Ne gürültü kopar kimbilir.»

Drake «Kulübenin altındaki eşarp mı?» diye hayret etti.

Mason «Evet kulübenin altındaki eşarp,» diye düşünceli düşünceli mırıldandı.

Della Street «Yemeğinizi bitirseniz kâla iyi edersiniz,» diye patronuna çattı.

Mason başını salladı ve «Yarın sabah görüşürüz çocuklar,» diye sırttı.

Della Street «Gecenin bu saatinde kadının evine giremezsiniz,» diye itiraz etti.

«Bilâkis, gecenin bu saatinde eve girebilmem için elimde fırsat var. Tam istediğim fırsatı yakaladım. Apartmanın kâtibi bütün gün ve gece polisleri gözledi. Polisi ve polisliği arkadaşımız Komiser Tragg'dan biliyoruz. Şayet haberli gidecek olurlarsa, ziyaretine gidecekleri kadın veya erkek düşünmeye fırsat bulabilir ve belki avukat çağırır diye çekinirler. Bunu düşünerek habersiz gelirler ve yazıhaneye dalarlar veyahutta apartmana girerler.»

Drake «Yâni şimdi polisi mi itham edeceksin?» diye sordu.

Mason «Polisi filân itham edecek değilim,» diye cevap verdi. «Fakat yoluma aheste aheste devam edeceğim. Bir işi tâkibetmekte olduğumu hesaba katacak, bildiğim şekilde yürüyeceğim. Kimse beni durduramayacak. Durdurmak isterlerse o zaman polisin uhap olacağı bir suç ortaya çıkar. Mauvis Meade'in apartmanına gideceğim şimdi... Ondan sonra bakalım ne olacak.»

Della Street «Kadın belki de uyuyordur,» dedi.

Mason «Paul,» diye elini cebine soktu. «Bu

eşarbı ve kurşun kutusunu al. Bunları lüzumu halinde delil olarak kullanacağımızı unutma. Teşhis bakımından olanlarla ilgili bir bağlantı kurulabilir. Bunları al ve yazıhanede kasaya koy... ve...”

Drake «Sen bunları alırken de itiraz etmiştim Perry,» diye şiddetle başını salladı. «Ben bu eşyaya elimi sürmem, bir adımdan daha çok yanına yaklaşmam bile. Yazıhaneye koyamam onları. Üstümde yakalanmasını istemiyorum.»

«Niçin?»

Drake «Niçin mi?» diye bağırdı. «Aman Allahım! Bu eşyalar delil ve biz bunları alıp saklıyoruz. Hem de polisten saklıyoruz.»

Mason «Neyin delili?» diye sordu.

«Cinayeti işleyen kimseyi tespit etmekte işe yarayacak deliller tabii.»

«Biz bundan habersiziz ama.»

«İyi bir mâzeret.»

«Yâni beklesek, durum meydana çıktıktan sonra eşyaları polise versek daha iyi olmaz mı?»

«Dediğim gibi bu, sâdece mantıklı bir mâzeret.»

Mason, «Eşyaların bizde olduğunu kimse bilmiyor,» dedi. «Sadece dört kişiyiz. Della, sen, Kelton ve ben.»

Drake, «Böyle bir şeyi dört kişinin bilmesi fazla,» diye itiraz etti. «Dinamitle oynuyoruz. Kafanda birşeyler tasarladığını kabul ediyorum Perry. Çok çabuk hareket ederek tepenin üstüne çıkacaksın veyahutta çıkmayı düşünüyorsun. Farzet ki polis bizden evvel davrandı ve işi aydınlattı. O zaman elimizde bu eşyalarla ne duruma düşeriz?»

Mason, «Çok müşkül bir durumda kalırız,» diye Drake’i doğruladı.

Drake, «Tamam,» dedi. «İşte bu yüzden ben de çekiniyorum. Eşarbını ve kutunu kendin sakla.»

Della Street, «Ben alayım onları Patron,» diye fısıldadı.

Mason bir an tereddüt ettikten sonra elindekileri Della Street’e verdi. «Seni bu işe karıştırmak istemiyordum Della,» dedi. «Fakat cebimde bunlar varken Mauvis Meade’in evine gidemem. Sonra eşarbı çal-

mak ve sahte delil yaratmakla suçları beni. Evden çıktıktan sonra her an durdurup üstümü aramaları imkân dahilinde.»

Della, «Anladım,» diye başını salladı.

Mason Altın Yün lokantasından çıktı ve bir taksiye atlayıp Mauvis Meade'in apartmanına geldi. «Saatini beklemeye al,» dedi şöföre. «İki dakika sonra da dönebilirim, iki saat sonra da.»

Şöföre bir on dolarlık verdikten sonra, «Bu garanti olsun,» diye ilâve etti. «Bu şekilde kaçıp gitniyeceğimden emin olursun.»

Taksi şöförü. «Sizi burada bekliyeceğimden emin olabilirsiniz,» diye teminat verdi.

Mason apartımana girdi ve asansöre doğru yürüdü.

Apartmanın gece müdürü başını kaldırıp baktı.

Mason başını bile çevirmeden doğru asansöre gitti.

Gece müdürü bir an teredüt etti. Sonra omuzunu silkerek masasının üstünde yapmakta olduğu işe devam etti.

Mason asansöre girdikten sonra, asansördeki çocuğa «Yukarıya,» dedi.

«Çatı katına mı?»

Mason, «Ne dediğimi duydun,» diye aksilendi. «En üst kata.»

Asansörcü, «Peki efendim,» dedikten sonra asansör hareket etti.

Mason Mauvis Meade'in kapısını vurdu, bir müddet bekledikten sonra tekrar vurdu.

Kapı birdenbire açıldı Mauvis Meade, «Tam gelecek saati buldunuz,» dedi. «Biz...» diye başladı, karşısında Perry Mason'u görünce sesi kesildi. «Yine mi siz.»

Mason, «Şahsen geldim,» diye izah etti. «Sizinle konuşmak istiyorum.»

«Daha evvel konuşmuştuk.»

«Başka şeyler konuşacağımı.»

«Niçin?»

Mason, «Sadece bir şey için,» dedi. «Sizinle

konuşurken dürüst olacağım. Hayatın bütün yollarından geçmiş bir kadın rolünü oynamanın çok faydalı olduğunu farkettiler, hayatın her türlü bâdiresini bilen bir kadın. Daha sonra da sanki bütün bu işler başınızdan geçmiş gibi göstermek, daha doğrusu ima etmek yoluyla bir kitap yazıp para kazanmaya karar verdiniz.”

Genç kadın, “Doğru,” diye onu tasdik etti.

“İşte bu yüzden de başkasının yanında mülâkat yapmaktan çekindiniz daima. Daha doğrusu haki-ki yüzünüzün meydana çıkacağından korktunuz. Zira okurlarınızın düşünmesini istediğiniz karakterde bir kimse değilsiniz aslında.”

Mauvis Meade, “Çok enteresan,” dedi.

Mason, “Doğru değil mi?” diye sordu. “İçeri geleyim de konuşalım mı, yoksa burada mı münakaşasını yapalım?”

Genç kadın yanına çekildi, “İçeriye gelin de konuşalım,” diye kapıyı açtı. “Bana meydan okudunuz, ben de silâhlarımı seçmeliyim.”

Kadın gündüz giymiş olduğu pijamayı çıkarmış, üstüne bir elbise geçirmişti. Elbise öyle bir şekilde duruyordu ki, çıplak kollarını ve göğüslerini apayrı bir maharetle gözler önüne seriyordu.

Genç kadın, “Bu gece biraz sinirliyim,” diye asabi asabi konuştu. “Gazeteciler ve polisler bütün gün buradaydılar.”

Mauvis Meade divana oturdu ve Mason’un oturması için yanını işaret etti.

Mason onun yanına otururken kadın kendisine has bir şekilde bir kaşını hafifçe kaldırıp gözlerini kırıştırarak avukatı tetkik ediyordu.

Mason, “Şimdi bakın,” dedi. “Bir kere herkesi güzelliğinizle uyutacağınızı düşünmeyi bir tarafa bırakacak olursanız çok daha faydalı olur. Evet güzel bir kadınsınız, fakat benim için hiç bir şey farketmez bu. Ben sâdece müşterimi korumaya, kurtarmaya çalışıyorum. Ortada bir cinâyet var.”

Genç kadın, “Yanlış yol tutuyorsunuz Mister

Mason,» diye şeytanca güldü. «Sizin tâkibetmek istediğiniz bu yolları çok evvelden geçtim ben.»

Biraz daha Mason'a sokuldu.

Mason canının sıkıldığını belirten bir şekilde, «Öyle mi?» dedi. «Yazmış olduğunuz kitabı aynen tatbik mi ettiniz?»

Genç kadın, «Tıpkı bir satıcı gibi konuşuyorsunuz,» diye boğuk boğuk güldü. «Sanki nümunelerini çantasında gezdiren bir seyyar satıcı gibi.»

Mason, «Kitabınıza bir göz atmak istiyorum,» dedi.

Mauvis Meade uzun uzun avukata baktı, «Kitabımla bu kadar fazla ilgilenmenize pek lüzum yok,» diye bir müddet tereddüt ettikten sonra kalktı ve kütüphaneye gitti, bir kitabı çekerek Mason'un kucağına attı. Sonra gelip avukatın başında durdu, oturmadı.

Mason kitabı çevirdi ve kabinin üstündeki resme baktı.

Mauvis Meade, Mason'un resme baktığını görünce, «Oooo,» diye alay etti. «Demek resmimle ilgiliniyorsunuz. İşte bu, iyi. Bacaklarım çok güzel, öyle değil mi?» Sonra yine avukatın yanına oturdu.

Mason, «Bu eşarp,» dedi. «Çok enteresan. Üstündekiler maymun, değil mi?»

«Evet. Japonya'dan almıştım o eşarbu. Üç maymunu gösteriyor: Gör, duy, sus,» diye kadın yine güldü. «Herşeyi görmüş bir yazar kadına uygun bir şey.»

Mason, «Bu eşarp çok alâkanu çekti,» dedi. «Onu görebilir miyim?»

«Niçin göreceksiniz?»

«Sadece bir kere bakmak istiyorum.»

«Görmek istediğinizi duydum. Fakat niçin görmek istediğinizi bilmek istiyorum.»

«Beni ilgilendiren bir tarafı var eşarbu... yani... nerede yapıldığını gösteren bir etiket var mı diye bakacağım. Belki stok numarası da vardır. Aynısını almak istiyorum da.»

Genç kadın, «Onun aynısını bulamazsınız,» diye başını salladı. «Burada bulmanız imkânsız. Bu eşarbu Japonya'dan almıştım. Aldığım zaman da tek bir

tâneydi. Bir dükkânda gördüm. Başka eşi de yoktu. Hoşuma gittiği için satın aldım.»

«Yâni aynısından yok mudur diyorsunuz?»

Genç kadın başını salladı.

«O halde sizi rahatsız etmek pahasına da olsa eşarbı bir göz atmak istiyorum.»

Genç kadın, «Fakat... çok yapışkansınız,» dedi. «Kadınlardan her istediğiniz şeyi elde eder misiniz?»

«Ekseriya!»

«Pekalâ sizin için getireyim. Burada bekleyin.»

Mauvis Meade divandan kalktı ve yatak odasına girdi. Mason olduğu yerde beklerken bir sigara yak-
tı.

Bir ara bir erkek sesi duyar gibi oldu veyahutta ona öyle geldi.

Daha sonra genç kadın geri geldi. «Özür dile-
rim Mister Mason,» dedi. «Bulamadım eşarbı. Bana za-
man verin de bulayım. Sonra sırf hatıranız için etrafı
karıştırırım. Biliyorsunuz, evin içini darınadağın etmiş-
ler. Birisi, Gladys Doyle'un odası hariç her tarafı alt
üst etmiş.»

Mason başını salladı.

Mauvis Meade, «Acaba Gladys Doyle'un odası-
nı niçin aramadılar dersiniz?» diye mânâlı mânâlı
baktı.

«Aranmamış olduğundan pek emin değilim.»

«Yâni ne demek istiyorsunuz?»

«Burada araştırma yapan kimse bilhassa bir
şey arıyordu ve çok acelesi vardı, bana kalırsa. Boşa
geçirecek zamanı yoktu bence bu kimsenin. Kadın ve-
ya erkek, herneyse, çekmeceleri çekmiş eşyâları gelişi-
güzel etrafa savurmuş, yâni belli etmeden arayacak
kadar zamanı yokmuş.»

«Yâni arayan kimse Gladys Doyle'un odasına
da mı girdi?»

Mason, «O odayı da aramış olabilir,» diye ce-
vap verdi. «Aramamış da olabilir. Komser Tragg'a söy-
lediğiniz gibi, aradığı şeyi, Gladys Doyle'un odasında
bulamıyacağını biliyordu belki de. Belki de Gladys

Doyle'un odasında araştırma yapmaya başlar başlamaz aradığı şeyi buldu, daha fazla evde kalmadan çıkıp gitti.»

Genç kadın sinirli sinirli parmaklarını divanın koluna hafif hafif indiriyordu.

Mason, «Ne dersiniz?» diye sordu.

«Bâzan sizin çok zeki olduğunuzu düşünüyorum.»

Mason, «Ya bâzanın haricinde kalan zamanlarda?» diye alay etti.

Genç kadın, «Diğer zamanlarda ise tamamen erninim bundan,» diye cevap verdi.

Mason, «Son olarak o eşarbi ne zaman gördüğünüzü hatırlıyor musunuz?» diye sordu.

Genç kadın, «Eşarbi o resmi çektirirken takmıştım,» diye dudaklarını büzdü. «Tabii o resim sahte. Bir stüdyoda çektiler resmi. Bilhassa bacaklarımı meydana bırakmak için uğraşılmıştı. Sanki resmi çeken beni yatta gezerken yakalamış ve o pozda resmimi çekmişti. Bu hissi vermek istemişlerdi, görenlere. Tam istedikleri gibisini çekinceye kadar belki elli poz çekmişlerdi.»

Mason, «Resimlerden bâzısı iyi çıkmamış mıydı?» diye sordu.

«Evet, bazıları iyi çıkmadı, bazıları da iyi çıktı. Fakat esas gaye istenildiği şekilde etekliğimin kalkmış ve bacaklarımın meydana çıkmış olmasıydı... işte biliyorsunuz. Yani bakanları tahrik etmesi lâzımdı resmi-min.»

Mason, «Resim çekildiği sırada eşarp boynunuzdaydı,» dedi. «Bu resim birkaç hafta evvel çekildi, değil mi?»

«Evet, bir ay evvel.»

«Ondan sonra eşarbi bir daha taktınız mı?»

«Oh! Bir iki defa daha taktım. Bir keresinde takması için Gladys Doyle'a da verdim. Bu eşarp bu kadar çok mu ehemmiyetli?»

Mason, «Çok mühim bir şey olabilir,» dedi. «Ben... Evde yalnız mısınız Mis Mauvis?»

«Niçin soruyorsunuz Mister Mason, böyle düşünmenizin sebebi ne?»

«Bu şekilde serbestçe hareket etmenize şaşıyorum. Kendinizden emin bir şekilde konuşmanız. Siz...»

Genç kadın, «Bana bakın koca çocuk,» diye avukatın lâfını kesti. «Biraz fazlasıyla hususiyetlerime giriniyor musunuz? Bana bu şekilde bir sual sormaya, hakkınız var mı? Evimde bulunan arkadaşımı öğrenmek istemeye ne hakkınız var?»

Arkadaki yatak odasının kapısı birdenbire açıldı ve kırk yaşlarında kadar şişman bir adam odaya girdi. Mason'a sert sert baktı. «Onu dışarı atacağın Mauvis,» diye avukata doğru yürüdü.

Mason, «Âlâ, âlâ,» diye sırtıttı. «İyi akşamlar... Dunkirk'siniz değil mi?... Gregory Alson Dunkirk.»

Adam «Evet,» diye cevap verdi.

«Galiba konuştuklarımızı dinliyordunuz.»

Dunkirk, «Evet, doğru,» diye cevap verdi. Çok fütursuz bir hâli vardı. «Odadaydım. Mevcut duruma göre ihtiyatlı hareket etmek lâzım.»

Mason, «Mevcut durum ne?» diye sordu.

«Bilmiyor gibi davranıyorsun. Fakat herşeyi biliyorsun Mason. Buraya gelip, bu kızı sorguya çekmen hoşuma gitmiyor.»

Mason, «Buna üzüldüm,» dedi.

«Bana kalırsa Mauvis'den özür dilemen lâzım.»

Mason, «Özür dilemem,» diye cevap verdi. «Üzüldüm dediysem, üzölmüşümdür. Hoşuna gitmedi mi?»

«Buraya Gladys Doyle'un avukatı olarak geldin Mason. Dürüst ve becerikli olduğunu biliyorum. Bir kere başladın mı, nerede duracağını kimse tahmin edemez.»

Mason, «Durmadan evvel hakikati bulmaya çalışırım,» diye cevap verdi. «Hakikati ve dolayısıyla da en kuvvetli olan silâhı bulurum durmadan evvel.»

Dunkirk, «Bahsettiğin silâh kullanana ve kullanılana göre değişir,» dedi. «Esas olan şey silâhın kullanılacağı yerdir. Bunun için de ben buradayım ve bu kızı koruyacağım.»

Mason'un bir şey söylemesine fırsat kalmadan kapı hafifçe vuruldu.

Mauvis Meade, Dunkirk'e baktı. Ondan belli belirsiz bir işâret alır almaz, koşup kapıyı açtı.

İçeriye boğa gibi iri, kulakları ezilmiş, burnu yamyassı olmuş, bakışları müstehzi birisi sırtarak girdi. Böyle bir adamı her yerde göremezdiniz. «Merhaba Mauvis,» dedi.

Mauvis Meade, «Çok geciktin,» diye cevap verdi.

«Elimden geldiği kadar çabuk geldim.»

Ağır ağır ilerliyen dev, «Merhaba,» diye Dunkirk'i selâmladı.

«Nasılsın Dukes?»

Adam, «Çok iyiyim,» diye cevap verdi.

Dunkirk, «Dukes'le tanış Mason,» diye avukata döndü. «Galiba ikinci adı Lawton. Fakat herkes ona Dukes, der.»

Mason, «Nasılsınız,» diye ayağa kalktı ve adama elini uzattı .

Adam iri pençesiyle Mason'un elini yakaladı, «Merhaba,» diye bütün gücüyle sıktı. Bir yandan da sırtıtmaktaydı.

Mason ezilen parmaklarının üstüne eğildi ve bütün dayanma gücünü kullanarak acısını belli etmeye çalıştı. Dukes birdenbire gülerek avukatın elini bıraktı.

«Seninle tanıştığıma çok memnun oldum Bay Avukat,» dedi.

Mason, «Dukes'ün kim olduğunu sorabilir miyim?» diye yüzünü buruşturdu. «Bu işteki rolü ne?»

Dunkirk, «Dukes muhâfız,» diye cevap verdi. «Bir müddet Mis Meade'in muhafızlığını yapacak ve can sıkıcı soruşturmalara girişenleri uzaklaştıracak onun yanından. Bu şekilde davrandığım için üzgünüm Mister Mason, fakat sen de can sıkıcı soruşturmalar yapanların sınıfına dahilsin.»

Mason, «Sâhi ini?» diye onlara baktı.

«Bilhassa senin için değil tabii.»

Mauvis Meade avukatın hâline bakıp güldü.

Dukes'ün yüzü aydınlandı, «Onu dışarı atayır mı?» diye ileriye doğru uzandı.

Dunkirk, «Hayır, hayır,» diye müdâhele etti. «Mason gidiyor şimdi. Sert davranmana lüzum yok.»

Dukes, «Pekalâ,» diyerek gitti ve kapıyı açtı.

Mason, Mauvis Meade'e, «İyi muhafaza edileceğinizden eminim Mis Meade,» dedi.

Genç kadın çekingen bir şekilde, «Teşekkür ederim,» diye mırıldandı.

Dunkirk, «Burayı arayan kimse hakkında yapmış olduğun tahminler,» diye avukata hitâbetti. «Tamâmen yanlış.»

Mason, «Haklı olduğumu zannediyorum tahminlerimde,» diye cevap verdi.

Dunkirk, «Ben olsaydım bu kadar kat'i konuşamazdım,» diye kapıdaki deve döndü.

«Dukes,» dedi. Sanki köpeğine hitâbediyordu.

Dukes'ün gözleri parladı ve «Evet,» diye ha-zırlandı.

«Mister Mason gidiyor şimdi. Ben veyahutta Mis Meade'in avukatı yokken asla buraya gelmiyecek artık. Anladın mı?»

«Tabii.»

Dunkirk, «Umarım ki sen de anlamışsındır,» diye sert sert avukata baktı.

Mason, «Anladım,» diye eğilerek selâm verdi. «Şunu da anladım ki, Mis Meade görüldüğünden daha tehlikeli işlerin icine karışmış.»

«Sen müşterinin işini halledinceye kadar bu iş bu şekilde devâm edecek. Şunu bilmeni isterim Mason. Dâima sana saygım vardır. Şimdiye kadar benim gibi birisi karşına çıkmadı. Aramız bozulabilir. Mauvis Meade'den uzak durduğun takdirde sen de, ben de rahat ederiz.»

Mason, «Tutmakta olduğun yolun,» dedi. «Mis Meade'i zan altında bırakacağının farkında mısın? Ona sorarak bulmak istediğim şeylerin cevabını bu hareketinle verdiğini anladın mı acaba? Onu bu işin içinden sıyırmaya çalıştığımın ve senin gelip her işi berbat ettiğinin. kızın başına belâ açtığının da farkına varıyormusun?»

Dunkirk, «Onun sözlerine kulak asma Mauvis,» diye bağırdı. «Söylediklerini benim için değil, senin için söylüyor. Bana hitabeder gibi yapıp seni korkutmaya çalışıyor.»

Ondan sonra yine «Dukes» diye köpeğini çağırır gibi bağırdı.

Dukes «Evet,» diye bekledi.

Daha sonra sırtarak Mason'a yaklaştı. Bir elini iki küreğinin arasına yerleştirerek kapıya doğru, «İyi geceler bay avukat,» diye itti.

Mason, sırtındaki baskı artınca sendeledi. Düşmemek için çabucak yürüdü ve dışarıya çıktı. Arkasından kapı çarpılarak kapandı. Kol demirinin sesi duyuldu.

ONBİR

Mason hapishanenin ziyaret odasında oturmuş, sert bakışlarını Gladys Doyle'un yüzüne dikmişti.

«Bana doğruyu söylemeni istiyorum,» dedi.

«Söylediklerim tamamen doğru: Yardım edin bana.»

Mason, «Böyle vaziyetlerde,» dedi. «Bir avukat çok değişik şeylerle karşılaşır. Meselâ şimdi ben bir tarafta durur, senin sorulan suallere cevap vererek polisleri, masum olduğuna inandırmanı bekliyebilirim. Öbür taraftan da polislere cevap vermemeni, onların çalışıp aleyhinde delil bularak seni itham etmelerini beklemeni, şansını denemeni de tavsiye edebilirim. Bunu anladsın mı?»

Genç kız başını salladı.

Mason, «Pekalâ,» dedi. «Bir de üçüncü şekil var ki, ben bu şekilde hareket etmeni istiyorum. Onları zorlamak istiyorum. Tevkif emri yazmaları için dilekçe verdim. Hâkim tevkif emri neticesinde, polisten seni mahkemeye huzuruna çıkarmalarını istiyecektir. O takdirde polis elindeki delilleri ortaya koyarak seni niçin tevkif ettiğini açıklamak mecburiyetinde kalacaktır. Şayet sebep gösteremezlerse serbest bırakılırsın. Polis

belki de elindeki delillerle seni cinayet işlemek suçuyla itham edecektir. O takdirde büyük jürinin önüne çıkmanı beklemeyeceklerdir. Bu, yolun avantajı,” diye Mason devam etti. “İlk soruşturma esnasında polis elindeki delilleri ortaya çıkarınca, ne gibi delillerle seni itham ettiklerini anlıyacağım. Aynı zamanda şahitleri sorguya çekip ifadelerinde birbirlerine uygun konuşup, konuşmadıklarını da öğreneceğim. Böyle vaziyetlerde ilk soruşturma esnasında dâvanın bir sürü istifade edilecek tarafı keşfedilebilir. Herhalde tavsiye ettiğim yolun doğru olduğuna inanacak kadar bana itimâdın vardır.”

“Söylediğiniz herşeye itimâdediyorum.”

“Sabah gazetelerini gördünüz mü?”

“Hayır.”

Mason, “Öldürülen adamın resmi var,” dedi. “Ölünün resmini çekmişler. Gözlerini açmışlar ve ufak bir rötuşla sanki hayattayken çekilmiş bir resim havası vermişler. Birisinin onu tanıyacağını ümit ediyorlar bu şekilde.”

Mason gazeteyi açtı ve aralarındaki cama yapıştırdı.

Gladys Doyle gazetenin üstündeki resme büyük bir ilgiyle baktı.

Mason, “Bu adamı tanıyor musun?” diye sordu.

“Yani onu ölü olarak bulmadan evvel... Hayattayken mi demek istediniz?”

“Evet. Daha evvel, hayatta olarak onu hiç görmüş müydün?”

Genç kız başını salladı.

“Peki, sen kulübeye gittiğin zaman orada olan adamı daha evvel hiç görmüş müydün?”

“Daha evvel görmediğimden eminim.”

“Onu bulabilmemize yardım edecek bir ipucu veya başka bir şey aklına geliyor mu?”

“Hayır. Daha evvel çok düşündüm bu hususta. Fakat hiçbir şey bulamadım. Size söylemiş olduğum şeylerin haricinde hiçbir şey aklıma gelmedi.”

Mason, “Pekalâ,” dedi. “Şimdi bir başka yön-

den ölen adamı ele alacağım. Birşey söylemeden evvel iyice düşünmeni istiyorum. Josepy H. Manly ismi sana bir şey hatırlatıyor mu?»

Genç kızın yüzünden bir şey anlamamanın imkânı yoktu. Yavaşca başını sallıyarak isminin bir şey ifâde etmediğini belirtti.

Mason, «Hiçbir şey hatırlamıyor musun?» diye sordu.

«Hiçbir şey.»

«Onu tanımıyor musun?»

«Onu dah evvel ne duymuştum, ne de görmüştüm.»

Mason, «Pekalâ,» dedi. «Öldürülen adamın isminin Manly olduğunu biliyorum. Bunun böyle olduğuna inanmam için sebepler var. Zannedersem bunu polisten daha evvel öğrenmiş bulunmaktayız. Mamafih şu anda polis onun kim olduğunu öğrenmiştir artık. Gazetelere bildirmişlerdir, zira bizim öğrenmemizden hoşlanmazlar.»

«Yâni polis öldürülen adamın kim olduğunu biliyor mu şimdi diyorsunuz?»

Mason, «Evet, bildiklerini zannediyorum,» diye başını salladı. «Mamafih bu hususta bir açıklama yapmadılar. Öldürülen adamın ismini öğrenmediklerine herkesin inanmasını istiyorlar. Başka bir şey daha var. Polis, cinayette kullanılan 22 kalibrelik tabancayı, cesedin yanında buldu. O tabancayı eline aldın mı hiç?»

«Evet. Kafamda herşey karmakarışık ama, tabancayı yerden aldığımdan eminim.»

«Ne zaman?»

«Cesedi görür görmez. Durumu biliyorsunuz, belki de câni oradadır diye, ona karşı kullanmak için tabancayı hemen yerden almıştım. Sonra korktum ve tabancayı almış olduğum yere koydum yine.»

Mason, «Bu işi yaparken,» dedi. «Parmak izlerin de tabancanın üstünde kaldı.»

«Fakat ben tabancayı adam öldürüldükten çok sonra elime aldım Mister Mason. Yâni öyle olduğunu zannediyorum.»

Mason, «Biliyorum,» diye alay etti. «Tabanca-

yı aldığın zaman bundan emindin. Kendi kendine 'Adam öldürüleli bir hayli olduğuna göre tabancayı elimde almakta bir mahzur yok' dedin. Fakat işin kötü tarafı parmak izlerinin ne zaman tabancanın üstüne çıktığının anlaşılmasının mümkün olmadığı. Şayet parmak izin tabancanın üstüne çıktıysa, polis bunu bulur. Fakat parmak izinin bu tabancaya cinâyet işlenmeden evvel mi, yoksa sonra mı çıktığını tespit etmeye imkân yok. Şimdi Mauvis Meade'in sana gösterdiği haritaya ve dönmeni söylediği cihete gelelim. Mauvis Meade çok büyük bir kumar oynuyor. Bunu bilmeni isterini. Şimdi sana gideceğin yolu tarif ettiği zamanı hatırlamanı istiyorum. Kat'i olarak, yol kavşağında sağa mı, yoksa sola mı dönmeni söylediğini iyice hatırla. Senin söyleyeceğin şeyden istifade etmeyi düşündüğümü zannetme Gladys. Zira polisin elinde senin not defterinden kopmuş bir kâğıt var ki, bu kâğıtta sağa dönmenin söylendiğini gösteren bir not var.»

Gladys Doyle'un bakışları birdenbire değişti.

Mason, «Evet, ne var?» diye sordu.

«Evet Mister Mason. Mauvis Meade son kavşakta sağa dönmemi tenbih etti. Şimdi daha iyi hatırlıyorum. Fakat... Kaydetmiş olduğum şeylere bir kere daha bakmak istediğim zaman o sayfanın defterimden yırtılarak alınmış olduğunu gördüm. Bunun üzerine masanın gözünde olduğunu bildiğim haritaya bakmak istedim ve o haritada okla işaret edildiğine göre sol tarafa sapmam lâzımdı. Bundan kat'i olarak eminim.»

Mason, «Bu hususta şüpheli bir durum var mı?» diye sordu. «Bundan kat'i olarak emin olmanı istiyorum.»

«Bu hususu defalarca düşünedim. Eminim. Aynı zamanda haritaya bakarken Mauvis Mead'in sağa dönmemi tenbih ettiğinden de eminim.»

«Şayet o haritayı görsen tanır mısın?»

«Tabii tanırım. Mauvis Meade'in kendisi çizmişti onu. Mürekkep kalemiyle çizilmişti. Dağdan aşağı gelirken tâkibedilecek yol da kırmızı oklarla işaret edilmişti... Sonra başka bir şey daha vardı. Haritanın çizilmiş olduğu kâğıdın arka tarafına yine mürekkep-

le bir evin plânı resmedilmişti. Ona pek fazla dikkat etmedim ama, oraya böyle bir şey çizilmiş olduğunu gördüm.»

«Yâni bu haritayı görsen tanırsın, öyle mi?»

«Bundan eminim. O haritaya bakarak dönerken tâkibedeceğim yol hakkında not almıştım.»

«Yâni yol kavşağında, haritada sola dönmen lâzım geldiğinin gösterilmiş olduğundan eminsin, o şekilde sola döndün ve Pine Glen vâdisindeki kulübeye gittin ve geceyi o kulübede geçirdin, öyle mi?»

«Bundan kat'i olarak eminim.»

Mason, «Senden soracağım başka bir şey daha var,» dedi. «Penthouse'daki odanda başka bir adamın alâkadar olabileceği bir şey şar mıydı... Yâni Mauvis Meade'e ait bir şey diye sorayım?»

Genç kadın böyle bir şey olmadığını belirtmek ister gibi başını sallamaya başladı.

Mason, «Bir dakika,» diye müdahale etti. «Bu suale cevap vermeden evvel iyice düşün. Mauvis Meade'in yazdırmış olduğu bir şey olabilir bu. Eski not defterlerinin içinde veyahutta bir mektup filân gibi bir şey?»

«Tabii birtakım mektuplar, yazılar ve notlar vardı.»

«Ne kadar?»

«Bir hayli... Fakat... Fakat iyice hatırlayamıyorum.»

Mason, «Bu hususu iyice düşün ve hatırlamaya çalış,» dedi. «Not defterine yazmış olduğun şeyleri kafandan geçir. Evi arayan kimse, Mauvis Meade'in eşyalarını karıştırdı ve aradığı şeyi bulamadı. O zaman senin odana bakmak aklına geldi. Not defterini kontrol edince belki de aradığını buldu.»

Genç kız, «O halde,» dedi. «Arama yapan kimse benim stenoyla almış olduğum notları okuyabildi.» Bir an tereddüt ettikten sonra «Veyahutta...» diye ilâve etti ve sustu.

Mason, kızın yüzündeki değişikliğin hemen farkına vardı, «Ne var?» diye sordu.

Gladys Doyle, «Fakat,» diye kekeledi. «Bunun

ehemmiyetli olup olmadığını bilemem. Geçen hafta...
durun bakayım galiba çarşamba günüydü... Mauvis
Meade bana kapalı bir zarf vermişti. Zarfın üzerinde
benim adresim vardı. (Gladys Doyle'un şahsına mah-
sus) diye yazıyordu.»

«Vasiyetnamesi miydi?»

«Birşey söylemedi bana. Fakat galiba şey ha-
linde... şey de ne yapacağıma dair talimattı. Durumu
biliyorsunuz... Mauvis Meade yapacağı şeyleri evvelden
açıklamazdı. Galiba evlenmek için bir yerlere gidecek-
ti. Ağzında birşeyler gevelemişti.»

«Bu mektubu verdiği zaman ne söyledi?»

«Durumunda herhangi bir değişiklik olduğu
takdirde bu zarfı açmamı tenbih etti.»

Mason bir müddet düşündükten sonra, «Tepe
Hanından döndüğün zaman bu zarfın odanda olup ol-
madığını kontrol ettin mi?» diye sordu.

Geç kız hayır mânâsında başını salladı.

«Yahutta Della Street'den elbise alıp eve git-
tiğin zaman?»

Genç kız, «Hayır,» dedi. «Mektuba bakmadım...
Apartmanı altı üstüne gelmiş ve Mis Meade'in evde
olmadığını görünce şaşırdım. Mektuba bakmak aklıma
gelmedi. Ancak siz bana sorunca hatırladım.»

«Bu mektuptan polise bahsetmedin mi? Veya-
hutta...»

«Hayır. Size daha evvel söyledim. Aklıma bile
gelmedi.»

Mason, «Pekalâ,» dedi. «Mektubu şimdilik
unut. Kimseye ,ama hiç kimseye mektuptan bahsetme.
Anladın mı?»

Genç kız başını salladı.

Mason, «Tamam,» diye devam etti. «Şimdilik
yapabileceğimiz şey bu kadar. Şimdi gidip hemen ön-
soruşturmanın yapılmasını talep edeceğim. Belki de
esas mahkemeye çıkmaya da ses çıkarmam. Fakat asıl
stratejim, polisin elinde senin aleyhinde ne gibi deliller
olduğunu öğrenmek. Ne yapmak istediğini bilmeni is-
tiyorum. Herşeyi bilip bana itimat etmeni arzu ediyor-
um.»

«Size itimaç ediyorum Mister Mason. Ne derseniz onu yapacağım.»

Mason, «Pekalâ,» dedi. «Ağzını sıkı tut.»

Genç kız, «Gazetecilere ve beni sorguya çekenlere ne diyeyim?» diye sordu.

«Onlara tebessüm et ve cinâyet suçuyla itham edildiğini, avukatının herşeyi söylediğini, ancak mahkeme huzuruna çıktığın zaman konuşabileceğini söyle.»

«Başka izahat vermiyeyim mi?»

Mason, «Herkesin bildiği şeylerden bahset,» dedi. «Bu mesele hakkında hiç bir şey söyleme. Gazeteciler senin iyi örnek olmanı istiyceklerdir. Onlara gazetelerini doldurmaları için bir şeyler anlat. Hapishane hakkındaki fikirlerini. Mauvis Meade'in yanında çalıştığın zamanlara ait şeyleri anlatabilirsin. Bunun gibi şeyler nihayet. Fakat anlatacağın şeylerin hakikat olmasına dikkat et. Kadın gazeteciler ekseriya senin dert ortağın gibi gözüküp, geçmiş hayatını öğrenmek isterler. Çocukluğunu, mektep çağlarını ve sonraki hayatını. Bunları anlatmaman için bir sebep olmasa gerek.»

«Fakat bu meseleye ilgili hiçbir şey yok, öyle mi?»

Mason, «Hiçbir şey,» diyerek ayağa kalktı ve konuşmanın bittiğini başıyla gardiyana işâret etti.

Bir taksiye binip yazıhaneye döndü.

Della Street onu bekliyordu.

«Size kimin yolladığı belirsiz bir mektup geldi.»

Mason, «Yine mi?» diye sordu. «Her zaman böyle mektuplar geliyor.»

«Bu mektup belki de biraz ortalığı karıştırıcı. Birisi getirip bıraktı.»

Mason kaşlarını hayretle kaldırdı.

Della, «İçinde bir harita vardı zarfın,» diye devam etti. «Mektupta bu haritayı Mauvis Meade'in eliyle yaptığını yazıyorlar. Haritada, cinâyetin işlendiği kulübeye giden yol gösterilmiş. Arka tarafında da kulübenin elle çizilmiş bir resmi var.»

Mason, «Getir de şunu görelim,» diye kaşlarını çattı.

Della üstü daktiloyla yazılmış olan zarfı getirip verdi. İçindeki mektup şöyleydi:

Kıymetli Mister Mason:

Şayet Mis Gladys Doyle'un işine bakacaksanız, bu haritanın elinizde olması işinize yarayacaktır. Harita bir sene kadar evvel, Mauvis Meade, Pine Glen vâdisindeki kulübeyle alâkadar olmaya başladığı vakit, kendisi tarafından yapıldı. Harita üstündeki yazılar da Mauvis Meade'in el yazısıdır. Arkasına kulübenin resmini, kulübeyi kaba, tuhaf ve artistik bulduğu için çizmişti.

Haritayı size gönderiyoruz, zira mahkemede işinize yarayacaktır. Artık bizim ihtiyacımız yok bu haritaya.

Gözyaşlarıyla, bacaklarla uğraşmayı bırakın da, mücadeleye başlayın, o zaman keşfedeceğiniz şeyler sizi şaşırtacaktır.

Mason uzun uzun zarfı, mektubu ve içindeki haritayı tetkik etti. Bir müddet düşündükten sonra:

«Bana Paul Drake'i çağır Della,» dedi. «Ona söyle mümkünse hemen buraya gelsin.»

Masonun mektubu tetkik ediyordu ki, hususi ofisinin odasının kapısı çalındı ve Paul Drake odaya girdi.

Drake, «Merhaba Perry,» diye ilerledi. «Dün gece Mauvis Meade'le bir şeyler becerebildin mi?»

Mason, «Becerebildin mi diye kastettiğin şeye bağlı bu,» diye cevap verdi. «Mauvis Meade'in eski güreşçilerden birisini muhafız olarak tutması, arkasında da Gregory Alson Dunkirk'in olması bir hayli enteresandır.»

Drake, «Dunkirk mi?» diye hayretle bağırdı.

«Mauvis Meade'in yazmış olduğu **ERKEKLERİ ALAŞAĞI EDİN** isimli kitapta örnek olarak Dunkirk'i ele aldığı âşikâr.»

Drake, «Onun kızla olan alâkası biliniyor,» dedi. «Kitabı okudun mu?»

«Henüz okumadım, sahifelerine gelişigüzel bir göz attım... Eşarbın ona ait olduğunu öğrendim. Mauvis Meade eşarbi Japonya'dan almış. Orada bile bir

başka eşini bulmak çok zormuş. Hele burada imkân-sız.»

Drake, «Oh, oh, oh.» diye memnuniyetini belirtti.

Mason, «Gregory Alson Dunkirk hakkında neler biliyorsun?» diye sordu.

«Drake, «Pek fazla bir şey bilmiyorum,» dedi. «Herkesin bildiği şeyleri. Dinamit kadar, zehir kadar tehlikeli, utanmaz, zengin ve akıllı bir adam. Bildiğim kadarıyla vergi memurları onu birtürlü kısıtıramıyorlar. İster inan ister inanma, herkes ona para bağışlıyor. Ona para bağışlayanlar her nedense çok da ketum oluyorlar. Fakat herşey usulü dâiresinde oluyor. Defterler çok muntazam tutuluyor.»

Mason, «Dunkirk'in işi var şimdi,» dedi. «Muhâfız tutuyor. Bundan sonra kimse Mauvis Meade'in yanına yaklaşamaz bana kalırsa.

«Şu zarfı birisi getirip bıraktı buraya. İçinde bir vesika var ki, çok ilgileneceğini tahmin ediyorum. Parmak izlerine dikkat et Paul. Zira iyot buharında parmak izi testi yapmanı istiyorum bu kâğıtta.»

Paul Drake kâğıdı iki kenarından hafifçe tutarak aldı. Parmakları mektubun tam kenarlarına geliyordu.

Mason, «Parmak izlerini bir kâğıda alabilir misin?» diye sordu .

«Şayet şansımız varsa olur. İyot buharında parmak izleri her zaman çıkmıyor.»

Mason, «Bir kere tecrübe et bakalım,» dedi.

Drake, «Haritaya da bakacak mıyız?» diye sordu.

Mason, «Haritayı karıştırma, onu elimizde tutuyoruz,» diye başını salladı. «Fakat mahkemede meydana çıkardığım zaman, eğer üstünde Gladys Doyle'un parmak izleri varsa, polisler bulacaklardır. Hele parmak izi bulsunlar haritada. O zaman dilsiz oyunu oynayalım.»

Drake, «Nasıl oyun, anlamadım?» diye sordu.

Mason, «Suçluyu şahit sandalyesine oturturum,» diye sırtıttı. «Sonra haritayı uzatır ve tanıyıp

tanımadığını sorarım. Hamilton Burger muhakkak ki haritayı isteyecek ve tetkik edecektir. O zaman kız haritayı ona verir. Daha sonra savcı haritayı tekrar kıza iade eder muhakkak. İlk önce parmak izi testine tâbi tutturmak aklına gelmez. Daha sonra da kimse ağzını açamaz artık. Zira kızın parmak izlerinin üstünde savcının parmak izlerini bulacaklardır.»

Drake, «Yani bu oyunu mu tecrübe edeceksin?» diye hayretle sordu.

Mason, «Ne yapacağımı ben de bilmiyorum,» diye sırttı.

Drake, «Perry,» diye kaşlarını çattı.. «Eşarplar ve kurşun kutusunu polise bildirmeni istiyorum.»

«Niçin?»

«Çünkü korkuyorum.»

Mason, «Sâkin ol,» dedi. «Daha bir şey yok ortada. Şimdi sen bana bu mektubun hangi marka daktiloyla yazıldığını bul. Bir mütehassıs çağirt ve herşeyi öğren.»

Drake, «Bu, çok kolay,» diye cevap verdi. «İyi bir mütehassıs bu mektubun, hangi marka ve model daktiloda yazıldığını bulur.»

«Tamam, hemen işe başla Paul.»

«Komser Tragg'a eşarptan ve kurşun kutusundan bahsedecek misin?»

Mason, «Şimdi hiçbir şey söyleyemem Paul,» diye başını salladı. «O takdirde Tragg bizi, delilleri sakladık diye ateş üstüne oturtur. Bunları delil diye ortaya çıkardığım an, kendi kendimi çarmıha gerdim demektir. Fakat oyuna devam ettiğim müddetçe tehlike yok... Beni suçlayabilmeleri için ilk önce bunların delil olduğunu bildiğimi ispat etmeleri lâzım...»

Drake, «Aptallık etme,» diye Mason'un lâfını kesti. «Bu oyuna devâm edemezsin.»

Mason, «Peki, sana bir sual sorayım öyleyse,» dedi. «Katil, bu eşyayı nasıl kullandı? Bu eşyanın cinâyete ne alâkası var?»

Drake, «Çok kolay,» diye cevap verdi. «İnsan çantasında mermi kutusu taşırsa, kutu açılır ve mer-

miler etrafa dağılır. Şayet kutuyu bir eşarbın içine sarıp çantaya koyarsan böyle bir şey olmaz.»

Mason, «Bu şekilde delilleri suçun işlendiği yere götürürsün. Ondan sonra da suçun işlendiği kulübenin altına bırakırsın, öyle mi?» dedi.

Drake, «Bir öldürme vakasında herşeyi izah edemezsin,» diye itiraz etti. «Fakat bana kalırsa katil evin altında cinâyeti işlemek için en müsait zamanı bekledi. Teneke kutuyu bulduğumuz kısımda bir insan çömelerek oturabilir. Oraya yağmur işlemez. Şayet iyi giyindiyse, sanki battaniyeye sarınmış gibi üşümez de.»

Mason, «Sen bu şekilde düşünmeye devâmet,» dedi. «O zaman lisansının elinden gideceğinden de korkarsın tabii. Eşyânın delil olduğunu düşününe düşününe kendine olan itimâdını da kaybetmişsin. Ben şahsen kendi kendime bile bunların delil olabileceğini kabul etmiyorum.»

Drake, «Bunları senin ele geçirmen ne tesâdüf,» diye alay etti.

Mason, «Çok doğru söylüyorsun,» dedi.

«Şimdi seni şahit sandalyesinde, Hamilton Burger'in karşısında görüyorum. Oyun oynanmaya çalışırken onun nasıl alay edeceğini düşünüyorum. Yemin ettiğin için hâkime delilleri buluşun için sadece (TESADÜF) diyeceksin... ne güzel!»

Mason, «Sen şimdi verdiğim mektupla alâkadar ol,» dedi. «Yazınânenin pencerelerini siyah kumaşlarla kaplamayı da şimdilik unut.»

Drake mektubu alıp çıkarken, Mason da kendi işlerine döndü.

Öğleden sonra Drake Mason'u aradı. «Mektupta parmak izi yok Perry,» dedi. «Remington marka, beş sene önce çıkarılan bir modelle yazmışlar,»

Mason, «Hiç bir şey yok mu?» diye sordu.

«Hiçbir şey yok Perry. Zira mektubu yazmadan evvel yeni bir şerit takmışlar makineye. Umumiyetle yeni şeritler yazı yazanın parmak izlerini silerler.

«Bir şey daha var Perry. Bu makina tahminen

bir ofiste değilmiş. Zira makinenin ayarı bozukmuş. Devamlı ve hızlı çalışılan bir makineymiş. Yazıyı yazanın stilinden de çok süratli yazan birisi olduğu anlaşıyor. Tuşlara vuruş hızı muntazam. Elde edebildiğimiz bütün bilgi bu. Sonra kullanılan kâğıdın bir hususiyeti de yok.»

«Yâni parmak izi yok, öyle mi?»

«Hayır.»

Mason, «Pekalâ Paul,» dedi. «Mektubu alalım oradan.»

ONİKİ

Hakim Arvis Bagby mahkeme salonunda yerine oturdu ve «Bugün Kalifornia eyâletinin Gladys Doyle'a karşı olan davasının ilk soruşturması yapılıyor,» dedi. «Hazır mısınız beyler?»

Mason, «Müdafaa hazır,» diye cevap verdi.

Savcılığın istikbal vâdeden genç savcı muavinlerinden Harvey Ellington da «Biz daima hazırız,» diye ilâve etti, ayağa kalkıp.

Hakim Bagby, «İyi ohalde, mahkemeyi açabiliriz,» dedi. «Yalnız müdafaa avukatının dikkatini çekmek isterim. Çok korkunç bir cinayeti tahkik ediyoruz burada. Bu bakımdan müdafaanın, mahkemenin yapacağı tahkikatı geciktirme yollarına sapmamasını ihtar ederim. Gerek savcıdan ve gerekse müdafaadan mahkemeye yardımcı olmalarını, birbirleriyle mevzu harici münakaşalara girişmemelerini rica ediyorum. Şimdi beyler, zaman kazanmak bakımından dolambaçlı yollara sapmadan elinizdeki delilleri gösterecek misiniz?»

Ellington, «Reis bey birtakım şartlarla boşuna zaman sarfetmiyeceğimizden tamamen eminim,» dedi. «Elimde birtakım haritalar var. Bunlardan bir tânesinde şehirlerarası yoldan itibaren Pine Glen vâdisine giden yol gösterilmiştir. Daha büyük mikyastaki başka

haritada kulübenin yeri işâret edilmiştir. Diğer bir haritada ise kulübenin bulunduğu yerden dağa doğru çıkan ve mahallin en iyi kayak yapılan yeri olan Tepe Hanına kadar giden yol gösterilmektedir. Aynı zamanda elimde kulübenin içten ve dıştan çekilmiş resimleri ve plânı bulunmakta... Bu fotoğraflar polis nezâretinde ve polisin fotoğrafçısı tarafından çekilmişlerdir ki, onların nekadar dürüst ve dikkatli çalıştıklarını hepimiz biliriz. Büyük mikyaslı harita şehir belediyesinden alınmıştır. Küçük mikyaslı haritanın detayları ise resmi kayıtlardan çıkarılmıştır. Zannedersem bu vesikaların delil olarak kabul edilmesine itiraz edilmeyecektir. Bunların hazırlanmasını temin eden kimseleri şahit olarak mahkeme huzuruna çıkarınaya da lüzum yoktur.»

Mason, «Tamamen doğru,» dedi. «Sayın savcının verdiği garanti karşısında bunların delil olarak kabul edilmesini ben de kabul ediyorum.»

Ellington, «Sonra,» diye devâm etti. «Cinâyetin işlenmiş olduğu kulübe Morrison Findlay'ındır. Bir kaç ay evvel Morrison bir teklif aldı. Kulübeyi ayda yüz dolara kiralamak istediler. Morrison kulübeyi kiraya verdi ve yüz dolarları her ayın başında aldı. Yâni kira peşin olarak ödendi. Mister Morrison kulübeyi bir müddet evvel satın almış ve o zaman aldığı yeri kontrol etmek üzere kulübeye kadar gitmişti. Ondan sonra iki kere daha kulübeye gitti. Fakat kulübe kiraya verildikten sonra hiç gitmedi oraya. Bu bakımdan işlenen cinâyet bahsinde bize hiç bir faydası dokunmayacaktır. Sâdece evin sahibi olarak meydana çıkmıştır. Ev kiraya verilmiş ve kira bedeli de muntazaman ödenmiştir. Bundan başka şunu da söyliyeyim ki, kulübe adının G. C. Challis olduğunu bildiren birisi tarafından kiralanmıştır. Mister Morrison o ara meşgul olduğu için kulübeyi kiralayan kimseyle temas etmedi. Sadece kira bedeli olan yüz dolar işine geldi. Almış olduğu ilk yüz dolar birinci ayın kirası, ondan sonraki de son ayın kirasıydı. Bütün bunların doğru olduğunu garanti ederim. Müdafaadan, tahkikatın uzamaması için bana itimat etmelerini istiyorum.»

Mason, «İtimadımızı daha evvel beyan ettik,» dedi. «Sayın savcıdan, Mister Morrison'un, Challis'le temasa geçmek hususunda bir teşebbüste bulunup bulunmadığını soruyorum.»

Ellington, «Böyle bir teşebbüste bulunmadığını zannediyorum,» diye cevap verdi.

«Mister Challis'in adresini biliyor mu ev sahibi?»

Ellington, «İlk aylığın gönderildiği zarfın üstünde bir adres varmış,» dedi. «Bu adres, mektuplaşmak isteyen kimselere adres temin eden ve ufak tefek büro işleri yapan bir yazıhânenin adresi.»

Mason, «Bu adreste tahkikat yaptınız mı?» diye sordu.

«Tabii. Polis tahkik etti.»

«Mister Challis'le konuştular mı?»

«Kulübenin kirasını ödeyen şahsı bulamadılar. Bu hususun çok mühim olduğunu kabul ediyorum. Onunla konuşsaydık, belki de çok ehemmiyetli bir hususu halletmek mümkün olacaktı. Fakat şimdilik onu bulmamız imkân haricinde. Bu bir ön soruşturma olduğu için de, bu şahsın bulunup bulunmaması pek mühim değildir. Sayın reis bey ve müdafaa avukatının da kabul ettiği şekilde sadece cinayetin işlendiğini ve suçlunun bu cinayeti işlediğini göstermek yeterlidir. Biz bu hususu aydınlığa kavuşturmaya ve ispat etmeye hazırız. Aynı zamanda, şimdilik fazla teferruata girilmesine lüzum olmadığına da kaniyiz.»

Hakim Bagby «Yani anladığıma göre müdafanın bütün bunları, savcının anlattığı şekilde kabul etmesi isteniliyor,» dedi.

«Mister Morrison Findlay'in, kulübenin sahibi olduğunun münakaşasını, dâvânın uzamaması bakımından yapmayız. Yalnız bu hususun garanti edilmesi şartıyla.»

Ellington, «Bunu ben garanti ediyorum,» dedi.

Mason, «Savcının yapmış olduğu açıklamaya göre Morrison Findlay'in sorguya çekildiğini öğrenmiş bulunuyoruz,» diye açıkladı.

Ellington'un yüzü birdenbire değişti ve parla-

dı. «Tamam,» diye söze başladı. «Bu durum kulübenin sahibinin...»

Mason, «Birdakika, birdakika,» diye savcının sözünü kesti. «Beni iyi dinlemediğinizi zannediyorum sayın savcı. Savcılık tarafından Morrison'un sorguya çekildiğinin anlaşıldığını söyledim. O zaman müdafaa-nın da şahide sual sormak hakkı ortaya çıkar. Mister Morrison Findlay'e bir kaç sual sormak istiyorum.»

Ellington, «Fakat bütün lüzumlu izahatı verdik,» diye kaşlarını çattı. «Ve...»

Mason, «Bu benim hakkım,» diye onu susturdu. «Cinâyet dâvâsında suçluyu temsil ediyorum burada. Saçma sapan şeylerle zaman kaybolmasını istemem ben de. Fakat Mister Morrison'a soracağım şeylerin saçma şeyler olmadığını sualler sorulunca hepimiz anlayacağız. Sayın savcı, şartımı kabul etmediği takdirde, Mister Morrison'u çağırsın ve önümüzde söylediği şeylerin doğruluğunu ispat etsin. Ondan sonra da şâhide ben sual sorarım.»

Ellington, «Durum çok anormal,» dedi. «Fakat şu anda müdafaaanın istemiş olduğu şekilde hareket etmek mecburiyetindeyim.»

Hakim Bagby, «Çok güzel,» diye savcıya döndü. «Mister Morrison Findlay'e müdafaa avukatı tarafından sual sorulacaktır. Mister Morrison Findlay mahkemede mi şimdi?»

«Evet.»

«Ohalde şâhit sandalyesine gelsin.»

Mister Morrison Findlay orta yaşlı, sert bakışlı ve kalın kaşlı bir adamdı. Şâhit sandalyesine oturdu. Birşeyler beklermiş gibi Ellington'a baktı.

Ellington, «Mister Mason size sual soracak,» dedi. «Sizin anlatmış olduğunuz şeyleri savcılık tahkikatı olarak kabul ettik Mister Morrison.»

Mason, şâhidin karşısına geldi.

«Sayın savcıyla G. C. Challis'ten, yâni sizden kulübeyi kiralayan şahıstan bahsederken Mister Challis diye hitabettim. Fakat aynı zamanda sayın savcının bu kimsenin cinsiyeti hakkında bir imada bulunmadığını da farkettim. Şimdi size ilk olarak kulübeyi kira-

layan şahsın kadın mı yoksa erkek mi olduğunu soruyorum.»

Mister Morrison korkarak savcıya baktı ve «Kadındı,» dedi.

«Size soyadını söyledi mi?»

«Hayır, sadece soyadının baş harfini söyledi.»

«Bu şekilde kulübeyi kiraya vermeniz oldukça tuhaf değil mi?»

«Evet, çok tuhaf.»

«Ohalde niçin kiraya verdiniz kulübeyi?»

«Çünkü kulübe dağdaydı ve esas olarak aylık kirası otuz dolardı. Kulübeyi açık arttırmada aldım ve değerini vergi defterime yazdım. Kulübenin bulunduğu arazi on dönümlük bir saha idi, fakat şehirden bir hayli uzaktaydı. Bu bakımdan kıymeti düşüktü. Teklif edilen yük dolar bana câzip geldi.»

«Her ay paranızı aldınız, öyle mi?»

«Evet efendim.»

«Çek olarak mı?»

«Hayır efendim.»

Mason, «Çek olarak değil mi?» diye hayretle kaşlarını kaldırdı.

«Hayır efendim. Parayı nakit olarak aldım.»

«Nasıl aldınız parayı?»

«Her ay bir zarf geldi. Üstünde geri gideceği adres de vardı. Para tek yüz dolarlık olarak gönderiliyor, bir de hangi aya ait olduğu kısa bir notla işaret ediliyordu. Meselâ, Aralık ayı içinse, Aralık, Ocak ayı içinse Ocak diye.»

«Kira peşin olarak mı ödeniyordu?»

«Evet, peşin olarak.»

«Baştan itibaren böyle mektupla mı geldi kiralar?»

«Evet efendim.»

«Bu esrarengiz kiracının kim olduğunu öğrenmek için herhangi bir şey yaptınız mı?»

«Sadece zarfın üstündeki adreste kontrol yaptım.»

«Ne öğrendiniz?»

«Yazılan adres, ufak tefek büro işleri yapan ve

mektuplaşmalarda adres temin eden bir yazıhaneydi. O zaman kulübeyi kiralayan Mis veyahutta Misis Chalis'in, kendisi hakkında bir şey bilmemi istemediği neticesini çıkardım. Sonra kira her ay muntazaman geliyordu. Bunun üzerine daha fazla araştırmak lüzumunu hissetmedim. Daha doğrusu işi kurcalayacak olursam, kiracıyı kaybedebilirim diye düşündüm.»

«İlk olarak gönderilen para ikiyüz dolar mıydı?»

«Evet. Zarfın içinde bir de not vardı. Ekim ayının ve bir de son ayın kirası olduğu belirtilmişti notta.»

«Son ayın hangi ay olacağı belirtilmiş miydi?»

«Hayır, sâdece son aya mahsuben diye yazılmıştı.»

«O halde geçen senenin Ekim ayında kulübeyi kiraya verdiniz, öyle mi?»

«Hayır efendim, evvelsi seneydi.»

Mason «O halde bir seneden fazla bir zamandanberi kulübe kirada öyleyse?» diye hayretle kaşlarını kaldırdı.

«Evet efendim!»

«Zarftaki mektupların yazı şekli nasıldı? Kadının yazısına mı benziyordu?»

«Hayır efendim, daktiloyle yazılmıştı mektuplar.»

«Mektupları sakladınız mı?»

«Tabii sakladım. Bütün mektupları âit oldukların ayların kirasını göstermek üzere dosyaladım.»

«Aldığınız paraya karşılık hiç makbuz gönderdiniz mi?»

«İlk iki ay gönderdim efendim. Daha sonra bir telefon aldım ve paraya karşılık makbuz göndermemin lüzumlu olmadığını bildirdiler. Ben iş adamıydım ve verilen talimata göre hareket edecektim tabii. Sonra her makbuz için yirmibeş sent harcıyordum. Misis Challin yirmibeş sentimi sokağa atmama lüzum olmadığını söylemişti.»

«Telefonda mı söyledi?»

«Evet.»

«Size aynı şehirden mi yoksa başka bir şehir-

den mi telefon ettiği hususunda bir fikriniz oldu mu? Daha başka bir deyimle telefon eden kimsenin nereden telefon ettiği hususunda bir şey biliyor musunuz?»

«Hayır. Fakat buradan telefon ettiğini tahmin ediyorum. Zira şehirlerarası telefonlarında duyulan şeyleri duymadım ozaman.»

Mason, «Oldukça esrarengiz bir durum,» dedi. «Bunu hiç düşündünüz mü?»

«Düşündüm Mister Mason.»

«Bu esrarı açıklayacak hiç bir şey öğrenemediniz mi?»

Morrison Findlay, «Kulübenin kirasına karşılık yirmi dolar alıyorum diye düşündüm,» diye kurnaz kurnaz güldü, «Seksen doları da kendi isimle alâkadar olayım diye veriyorlar dedim.»

«Bu şekilde düşünmenizin sebebi ne?»

«İşin yapılış şekli böyle düşünmeme sebep oldu.»

«Siz de o şekilde hareket ettiniz öyle mi?»

«Evet.»

«Daktiloyla yazılmış olan bu mektupları beraberinizde mahkemeye getirdiniz mi?»

«Evet getirdim.»

«Lütfen onları verin. Delil olarak dosyaya konulmasını talep ediyorum.»

Ellington, «İtiraz etmiyorum,» dedi.

Morrison bir lastiğe sarılmış olan bir demet mektubu mahkeme kâtibine verdi.

Bu arada Mason hemen Paul Drake'e yaklaştı:

«Paul hemen senin mütehassısı buraya çağır ve mektupların yazıldığı daktiloyla, bana gönderilen mektubun yazıldığı daktilonun aynı olup olmadığını tahkik ettir,» dedi. «Hemen telefona git. Bu işin üstünde durmasını söyle.»

Sonra hemen şahide döndü.

«Daha evvel suçlu Gladys Doyle'un sesini duydunuz mu?» diye sordu.

Morrison bir an tereddüt ettikten sonra «Evet,» diye cevap verdi.

«Onun sesini duymanızı polis mi temin etti?»

«Evet.»

«Telefonda duymuş olduğunuz ses onun sesi miydi?»

«Zannetmiyorum.»

Mason, «Hepsi bukadar,» dedi. «Başka bir şey sormayacağım. Fakat mahkemeden istediğim bir husus var. Mister Morrison Findlay'ın bir başka kadın sesini dinleyip, telefonda duyduğu sesle karşılaştırmasını istiyorum.»

Ellington, «Bunu yapmak istiyorsan, onu müdafaa şâhidi olarak göstermelisin,» diye itiraz etti. «Şâhide soracağınız suallerin bittiğini zannediyorduk»

Mason, «Bu meselenin tuhaflığı sebebiyle,» dedi. «Şâhidin, şâhit sandalyesine gelecek olan bütün kadın şâhitlerin konuşmalarını dinlemesini talebetmek ve hangi şahidin sesinin, telefonda duyduğu sese uyduğunu söylemesini istemek hakkımızdır fikrindeyiz. Mister Morrison Findlay'den bunu soracağım. (Sonra şahide döndü), Mahkeme süresince burada kalıp, kadın şahitlerin sesini dinleyecek misiniz?» diye sordu. «Telefonda duyduğunuz sesin, kadın şahitlerden birisinin sesine uyduğunu anlarsanız bana söyler misiniz?»

Ellington, «Sorulan سوال uygun değildir, itiraz ediyorum,» diye ayağa kalktı.

Mason, «Sorulan سوال uygun olmayabilir,» diye cevap verdi. «Fakat şahidin duyduğu sesi tefrik edip, edemeyeceği bakımından uygundur. Bu hususta ısrar ediyorum ve bu suali sormaya hakkım var diyorum.»

Hakim Bagby, «Şahide sorulan suale cevap vermesine müsaade edeceğim,» dedi. «Zira durum hakikaten çok tuhaf ve enteresan! Şu anda mahkeme bu hususu da dikkate alarak, karar verebilir. Aksi tezi kabul etmek müdafaanın körükörüne yapılmasına yol açar. Netice olarak mahkeme hangi delilin ortaya konulması icâbettğini bilir.»

Ellington, «Pekalâ efendim,» dedi. «İtirazımı geri alıyorum.»

Mason, Morrison'a, «İstediğimi yapacak mısınız?» diye sordu.

Morrison Findlay «Şayet lüzumluysa yaparım,»

diye cevap verdi. «Marnafih çok işim var. Mahkemede uzun müddet kalmak istemem. Daha evvel savcılığın beni dinlediğinden haberdarsınız Mister Mason. Bunu açıklamakta bir beis yok. Sorduğunuz سوال de usulüne göre sorulduğuna göre...»

Ellington, «Bir dakika, bir dakika,» diye şahidin sözünü kesti. Ayağa kalktı. «Şahide, ne şekilde konuşması icabettiği ihsas ediliyor kanaatindeyiz. Sayın reis bey, şahit izahat vermemeli, sadece sorulan suale cevap vermeli. Konuşmanın bu kısmının şahidin duyduğu şeyi tekrar etmesi bakımından, zabıtlardan çıkarılmasını talebediyoruz.»

Hakim Bagby, müstehzi olarak Mason'a baktı. «Şahidin vermiş olduğu cevabın, sorulan sualle ilgili olmadığını mahkeme kabul eder,» dedi. «Bu bakımdan savcının itirazını kabul eder. Zira şahidinin verdiği cevap gördüğünede eğil de, duyduğuna istinat etmektedir.»

Mason, «Evet sayın hakim bey,» diye hafifçe tebessüm etti. «Mister Morrison Findlay size hususi bir سوال sorayım. Size, polis suçlunun konuşmasını, bilhassa dinletti, yani telefonda duyduğunuz ses olup olmadığını anlamanız için dinletti değil mi?»

«Evet efendim.»

«Başka birilerinin sesini de dinlediniz mi?»

«Evet efendim.»

«Kadın mıydı sesini dinledikleriniz?»

«Evet efendim.»

«Kimdi?»

«Misis Joseph Manly'nin sesi.»

«Başkasınınkini de dinlediniz mi?»

«Evet.»

«Kimin?»

«Mauvis Meade'in sesini.»

«Başka kimseleri de dinlediniz mi?»

«Hayır, sadece bunları.»

«Bu konuşan kadınların arasında sesi, ismini G. C. Challis diye bildiren kadının sesine uyanı var mıydı?»

Morrison Findlay şahit sandalyesindeki pozisyonunu değiştirdi. «Bunu söyliyeceğim,» diye ayak ayak üstüne attı. «Bu hususu kat'î olarak tayin edemedim.»

Mason, «Tam olarak değil,» dedi. «İçlerinde sesi, telefonda duyduğunuz sesi andıran yok muydu?»

«Evet, vardı.»

«Kimin sesi?»

«Mauvis Meade'in sesi.»

«Mauvis Meade'in sesi, telefonda isminin G. C. Challis olduğunu söyleyen kadının sesine mi benziyor?»

«Pek emin değilim. Polise de bu hususu kat'i olarak tayin edemediğimi söyledim. Fakat şimdi sualin soruluş şekline göre... yani... Benzediğini zannediyorum. Telefonda sesini duyduğum ve isminin G. C. Challis olduğunu söyleyen kadının Mauvis Meade olduğunu söyleyemem. Fakat aynı şekilde Mauvis Meade'in o kimse olmadığını da kat'i olarak iddia edemem.»

Mason, «Teşekkür ederim,» dedi. «Hepsi bu kadar.»

Mason, savcı Ellington'a döndü «Şu andaki durum muvacehesinde» diye devametti. «Müdafaa mahkemeye, işlerin kolaylaştırılması babında yardımcı olduğunu kabul ediyor ve davanın kolay halledilmesi gayesiyle bu işin üstünde daha fazla durmuyor.»

Ellington «Misis Manly'yi şahit olarak çağırın,» diye bağırdı.

Misis Manly şahit sandalyesine oturdu ve yemin etti.

Ellington, «Siz öldürülen adamın dul karısı Misis Manly'siniz değil mi?» diye sordu.

«Evet.»

«Hayatta olarak kocanızı en son ne zaman gördünüz?»

«Galiba bu ayın dördünde idi.»

«Öldürüldükten sonra kocanızın cesedini gördünüz mü?»

«Evet gördüm.»

«Ne zaman gördünüz?»

«Bu sabah.»

«Cesedin kocanıza ait olduğunu kat'i olarak tespit ettiniz mi?»

«Evet.»

«Size bir fotoğrafı österiyorum. Bu kimin resmi?»

«Kocanın.»

Ellington «Fotoğrafın delil olarak kabul edilmesini istiyoruz,» dedi.

Mason, «İtiraz etmiyoruz,» diye cevap verdi.

Hakim Bagby «Pekalâ,» diye emir verdi. «Resim delil olarak kabul edilmiştir.»

Ellington, «Müdafaa sual sorabilir,» diye yerine oturdu.

Misis Manly avukata bakarken, Mason ayağa kalktı.

«Bana kocanızın Tucson'da olduğunu söylemişsiniz, değil mi?»

«Evet efendim.»

«Onun Tucson'da olmadığını biliyor muydunuz bunu söylerken?»

«O zaman da size söylemiştim Mister Mason. Kocamın Tucson'da olduğunu zannediyordum.»

«Başka yerde olduğundan şüpheleniniyor muydunuz?»

«Hayır.»

«Bana kocanızın Tucson'da olduğunu söylemenize rağmen, onun evinizden çok uzakta olmayan o mâhut kulübede bulunduğu dâir bir fikriniz olup olmadığını soruyorum size?»

Kadın, «Onun kulübeye niçin gittiğinden habirim yoktu,» dedi. «Kocamın o kulübede olduğunu bilmiyordum.»

Mason, «Başka soracağım bir şey yok,» diye yerine oturdu.

Ellington, «Doktor Samuel G. Cleveland'ı çağırın,» dedi.

Doktor Cleveland şahit sandalyesine geldi ve eyaletin otopsi doktoru olarak çalıştığını, Pine Glen vadisindeki kulübede öldürülen, Misis Manly tarafından teşhis edilen cesedin otopsisini yaptığını ifade etti.

Ellington, «Bu adam nasıl ölmüş?» diye sordu.

«Tabancayla öldürülmüş.»

«Nasıl bir tabancayla öldürüldüğünü biliyor musunuz?»

«Yirmiiki kalibrelik, yüksek sür'atli ve uzun namlulu bir tabancayla.»

«Yarası neredeydi?»

«Sol şakağından vurulmuştu. Mermi hafifçe yukarıya doğru ilerlemişti. Bir hayli kan akmıştı. Fakat benim kanaatime göre ölüm derhal vukua gelmiş. Adam öldürüleceğinden habersizmiş. Ölüm âniden olmuş. Saniye meselesi yani.»

«Ölüm zamanını tespit etmek bakımından araştırma yaptınız mı?»

«Evet, yaptım.»

«Adam ne zaman ölmüştü.»

«Yemek yedikten sonraki saat içinde. Son olarak büftek, kızarmış patates ve domates salçası yemiş. Domates salçasını bifteğin üstüne döktüğünü zannediyorum. Bu yemekleri yedikten en geç bir saat, en erken otuzbeş dakika sonra ölmüş olmalı.»

«Tabii onun ne zaman yemek yediğini bilmiyorsunuz, değil mi?»

«Hayır efendim. Sâdece ölümün vuku zamanının hudutlarını tâyin edebiliyorum.»

«Cesedin sıcaklığı ve sertleşmesi hakkında bir diyeceğiniz var mı?»

«Cesedin sıcaklığını ölçtük. Vücut sertleşmeye başlamıştı. Yani ölüm sertliği teessüs etmişti. Herne kadar bunlardan ölümün vukubuluş zamanına dair bir fikir edinilebilirse de, pek kat'î netice çıkarılamaz. Ancak yemek yeme saatini tayin edebilirsek ölümün hangi saatte vukubulduğunu öğrenebiliriz. Bu bakımdan yemeğin yendi.....»

Ellington, «Daha fazla izâh etmenize lüzum yok,» diye şâhidin sözünü kesti. «Size sadece ölümün vuku bulduğu saat hakkındaki fikrinizi sordum.»

«Evet efendim. Yemek yedikten kırkbeş dakika ile bir saat arasındaki zamanda öldürülmüş olduğu kat'î. Yemeklerin hazmediliş şeklinden bu neticeyi çıkarmamız çok kolay.»

Ellington, «Sual sorabilirsiniz,» diye Perry Mason'a dönerek yerine oturdu.

Mason, «Doktor,» diyerek ayağa kalktı. «Ken-

di kendinize herhalde ölümün vuku bulduğu saat hakkında bir karar vermişsinizdir, değil mi?»

«E... evet, tabii.»

«Hangi saatte öldürüldüğü kanaatindesiniz?»

Ellington, «Bir dakika,» diye müdahale etti. «Sayın mahkeme bu suale itiraz ediyorum. Sual tarafımızdan da sorulmuş ve doktor da bunun cevâbını vermiştir. Ölümün yemek yedikten en erken kırkbeş dakika en geç bir saat içinde olduğunu beyan etti zâten doktor.»

Mason, «Savcının, şahidin ifadesine müdahalesine itiraz ediyorum sayın reis bey,» dedi. «Savcı şahide istediği şekilde ifade verdirmek istiyor.»

Ellington, «Ben onun şahadetine müdahale etmiyorum,» diye bağırdı.

Mason, «O halde doktorun bildiği şekilde sorduğum suale cevap vermesine niçin müsaade etmiyorsunuz?» diye güldü.

Hâkim Bagby, «Beyler işi şahsiyata dökmeyelim,» diye araya girdi. «Doktor Cleveland sorulan suale cevap verebilecek misiniz?»

«Evet, vereceğim efendim.»

«O halde söyleyin.»

Şahit, «Bana kalırsa yemek yedikten kırkbeş dakika sonra öldürülmüştür.» dedi.

Mason, «Ohalde Doktor,» diye hafifçe tebessüm etti. «Kat'î olarak hangi gün öldüğüne dair bir fikriniz var mı?»

«Tabii... Elimde herhangi bir delil yok ama, mahkemeye herhangi bir delil ibraz edildiği takdirde, bu suale cevap verebilirim.»

Mason, «Ben delilin ne şekilde elde edildiğini veyahutta ne olduğunu sormuyorum,» dedi. «Size makulün hangi gün ve saatte öldürülmüş olduğuna dair bir tahmininiz, fikriniz var mı diye sordum.»

Ellington, «Bu doğru bir sual soruş şekli değil, itiraz ediyorum,» diye müdahale etti.

Hakim Bagby, «İtiraz kabul edilmedi,» diye cevap verdi.

«Şâhidin kendi fikrini söylemesi bakımından

ve bahsimizle ilgisi olmaması bakımından da itiraz ediyorum sayın reis bey. Şâhit tahminde bulunuyor.»

Mason, «Bu müdafaanın sorduğu bir sualdir sayın reis bey,» dedi. «Şâhidin düşüncelerini öğrenmek hakkımdır. Burada maktulün öldürüldüğü zaman hakkındaki fikrini söyledi. Bu neticeyi ne şekilde çıkardığını, nelere istinat ettiğini ve ölümün kat'i günü ve saati hakkında bir fikri olup olmadığını sormaya hakkım var.»

Hâkim Bagby «Haklısınız,» diye cevap verdi. «Bu şekilde سوال sorabilirsiniz. İtiraz reddedildi.»

Doktor Cleveland, «Pekalâ,» diye tereddüt etti. «Zan..... zannedersem..... sabah saat üçte öldürülmüş olmalı.»

«O saatte ölmüş olduğuna dâir bir delil mi buldunuz?»

«Evet.»

«Aksini gösteren bir işaret yok öyle mi?»

«Hayır, yok.»

Mason, «Teşekkür ederim,» dedi. «Hepsi bu kadar Doktor.»

Ellington, «Bundan sonraki şâhidim,» diye ayağa kalktı, «Dorothy Selma.»

Kalçalarını sallayarak şahit sandalyesine gelen genç kadının iri ve parlak gözleri vardı. Vücudunun muntazam yuvarlaklıklarından haberdar olduğu her haliyle belli oluyordu. Fakat bakışları, bu nefis manzaranın meydana getireceği kargaşalıktan ben mes'ul değilim der gibiydi.

Yemin ettikten sonra şahit sandalyesine oturdu, bomboş ve saf bakışlarını Ellington'a çevirdi.

Ellington, «Adınız Dorothy Selma,» dedi. «Ne iş yaparsınız?»

«Bütün gece açık kalan bir restoranda çalışırım.»

«Yani yol üzerinde bir han lokantası mı?»

«Evet.»

«Arabalara servis yaptığınız söyleniyor, öyle mi?»

«Şayet öyle diyorsanız, öyledir.»

«İsminin Joseph H. Manly olduğunu tespit ettiğimiz birisinin resmini gösteriyorum size. Size soruyorum, bu şahsı daha evvel görmüş müydünüz?»

«Evet gördüm.»

«Nerede?»

«Ayn dokuzunda sabah erken saatlerde, yani Pazartesi gününün sabahında, saat ikiden evvel, ikiden yirmi dakika kadar evvel. Otomobiliyle çalışmakta olduğum lokantaya geldi.»

«Sonra ne oldu?»

«Ona hizmet ettim.»

«Yemek ısmarladı mı? Yedi mi?»

«Evet.»

«Yemek olarak ne ısmarladı Mis Selma?»

«Sabahları, hususi olarak yaptığımız patates kızartmasıyla beraber, büftek sandüviçi satarız. Şayet isterlerse domates salçası da ilâve ederiz.»

«O da, büftek sandüviçi mi ısmarladı?»

«Evet efendim.»

«Ona siz mi hizmet ettiniz?»

«Evet efendim.»

«Sonra ne oldu?»

«Yemek parasını ödedi, biraz da bahşiş bıraktı ve çıkıp gitti.»

«Nasıl bir arabası olduğunu biliyor musunuz?»

«Evet.»

«Ne biçimdi otomobili?»

«Arazi vitesli jip steysinwagon'du.»

«Burada resmini gördüğünüz adamlar o adamın aynı kimse olduğundan emin misiniz?»

«Evet efendim.»

«Nasıl emin olabilirsiniz?»

«Çünkü onu tanıyordum.»

«Yâni devamlı gelen bir müşteriniz miydi demek istiyorsunuz?»

«Evet.»

«Daha önce onu kaç kere görmüştünüz Mis Selma?»

«Bilmem. Bazan iki üç gece üst üste gelirdi.

Ondan sonra belki bir hafta göremezdik onu. Ondan sonra tekrar gelirdi.»

«Onunla sohbet edecek kadar iyi tanışır mıydınız?»

Genç kız, «Sohbet etmek için uzun zamandan beri tanışmama lüzum yoktu,» diye güldü. «Yani..... Şey..... Yalnız dolaşan bir tipti. Parayı öder ve bahşiş bırakırdı.»

«Adını biliyor muydunuz?»

«Ona Joe derdik. Zaten herkese Joe der geçeriz. Bizim ilk ismimiz de, yani garson kızların, göğsümüne ufak bir etiketle yazılıdır. Tam..... tam şuraya.» diye hakim Bagby'ye döndü ve etiketin bulunduğu yeri parmağıyla işaret etti.

Hakim Bagby, «Anladım,» diye sinsi sinsi tebessüm etti.

Dorothy bir müddet poz verip kendisini teşhir ettikten sonra Ellington'a döndü ve «Hepsi bukadar mı?» diye güldü.

«Resmini gösterdiğim şahısla, ne iş yaptığı hakkında konuştunuz mu hiç? Yani ne işle meşgul olduğu hakkında?»

«Hayır efendim. Konuşmadım. Sadece gelişigüzel lâfladık. Bana bir iki takıldı... İş arasında arasıra yanına geldim... Biliyorsunuz bizim gibi çalışanlar müşteriye iyi davranmalıdır.»

«Hangi saatlerde çalışıyorsunuz?»

«Geceyarısı, saat onikide işe başlar, sabah saat sekizde işten ayrılırım.»

«Hiç bu saatleri değiştirdiğiniz olur mu?»

«Sadece bazan lüzumlu olunca. İşimiz okadar ağır değildir. Tabii her gelen bahşiş vermez. Fakat müşterinin suyuna göre hareket ederseniz, hiç olmazsa yüklü bir yemek yemesini ve dolayısıyla da para ödemesini sağlarsınız.»

Ellington, «Teşekkür ederim,» dedi. «Ben maşla çalışan bir kimseyim. Fakat Mister Mason müşterilere nasıl hareket edilmesiyle ilgilenir... Şâhide sual sorabilirsiniz.»

Mason, «Teşekkür ederim,» diye gülerek doğ-

ruldu. Vereceği malûmatın faydalı olacağından emimim. (Sonra şâhide döndü) Ölenin soyadını biliyor muydunuz Mis Selma?»

«Kimin?»

«Size resmi gösterilen adarnın. Yani Joe dediğiniz adamın.»

«Hayır, soyadını bilmiyordum.»

«Arabasına âit dikkatinizi çeken bir şey var mıydı? Şimdi hatırlayabileceğiniz bir şey?»

Genç kız, «Evet,» dedi. «Otomobilin plâkasının ilk üç harfini hatırlıyorum. NFE'ydi. Arazi vitesli jip steysinvagondur. Metal grisi rengindeydi ve sol kapısında hafif bir ezik vardı. İyice hatırlıyorum.»

«Hangi senenin otomobili olduğunu hatırlıyor musunuz?»

Genç kız, «Hayır,» diye cevap verdi. «Bir..... Bir dakika, evet biliyorum. Altı silindirli bir arabaydı. Joe bana altı silindirli modelin ilk çıkanlarından olduğunu söylerniştii.»

«Plâkanın ilk üç harfini hatırlıyorsunuz fakat numaraları hatırlıyamıyorsunuz, öyle mi?»

Genç kız, «Evet,» dedi. «Lokantaya gelen otomobillerin numarasını kaydetmek mecburiyetindeydik. Müşteri arabasına atlayıp kaçtığı takdirde, bir çeşit garantiydi. Bazı geceler müşteriler sarhoş geliyorlar veyahutta lokantada sarhoş oluyorlardı. Bu bakımdan otomobillerinin plâkalarını kaydediyorduk. Bir kere sinde o numarayı yazarken gördü ve çok endişelendi. O zaman plâka numaralarını niçin yazdığımızı ona izah ettim. Hattâ arabasının plâkasındaki ilk üç harf sebebiyle onunla şakalaştım. Bu hususta birşeyler anlattı... İşi olmadığı bir gün, benim de çalışmadığımız zaman beraber çıkmamızı, gezmemizi teklif etti. Her müşteriye yaptığım gibi ona da peki, peki dedim ve işi geçiştirdim. Biliyorsunuz, bizim gibi çalışan kızların müşterileri kırmaması da lâzımdır. Ona «Tabii» dedim. «Beraber çıkarız.» O sırada otomobilinin plâkasını yazdığını gördü ve sebebini sordu. Ben de niçin yazdığımı anlattım. Sonra lokantadan çıkarken «numarayı iyi bir yere yaz da unutma,» dedi. Buna güldük.»

«Herzaman aynı arabayla mı geliyordu?»

«Evet, daima altı silindirli, arazi vitesli steysinagonla geliyordu.»

«Pazar gecesinde geldiği saatten emin misiniz? Yani Pazartesi sabahı. Gece yarısından sonra mıydı?»

«Tamamen eminim. Size kat'i olarak, dakikası dakikasına söyleyemiyeceğim. Fakat ikiden biraz evvel-di. İkiye bir kaç dakika kala da lokantadan ayrıldı.»

Mason, «Bunu nasıl biliyorsunuz?» diye sordu.

«Geceleri çalışan bir müşterimiz vardı. Her gece saat ikide işi bitince lokantaya gelir birşeyler verdi. Bizim dükkândan biraz ilerde çalışır ve her gece aynı saatte dükkâna gelirdi. Onun gelişiyle saat dahi ayarlanabilirdi. Her gece ikiye beş dakika geçe dükkâna girerdi. Joe gittikten kısa bir müddet sonra onun geldiğini hatırlıyorum.»

Mason, «Teşekkür ederim,» dedi. «Soracaklarım bukadar.»

Ellington, «Sayın Reis bey,» diye ayağa kalktı. «Bundan sonraki şahidi bilhassa hususi bir maksat ile çağıracağımı işaret etmek isterim. Tahminime göre müdafaa avukatı şahidin, dâvâ ile ilgili olmayan taraflarına yönelecektir. Hiç olmazsa şimdilik şahidin bilgisi dahilinde olan bu hususları açıklamak lüzumsuzdur. Fakat muhakkak ki müdafaa avukatı her şeyi deşecektir. Bu bakımdan soracağım suallerde bazı hudutları geçmemeye dikkat edeceğim. Mahkemeden de soracağım suallere bilhassa dikkat etmelerini ve müdafaa sual sorduğu zaman bu hudutların haricine çıkmasına müsaade etmemesini talep edeceğim.»

Mason, «Sayın savcı niçin usulsüz sual soracağımız zamanı beklemeyip de şimdiden mahkemeyi ikaz etmek lüzumunu duyuyor?» diye güldü.

Hakim Bagby de «Bana kalırsa bunu sonra düşünüyoruz,» diye tebessüm etti. «Mamafih mahkeme işaret ettiğiniz hususa dikkat edecektir. Şahidi çağırın.»

Ellington, «Mauvis Niles Meade'i şahit olarak çağırıyorum,» dedi.

Mahkeme salonunun kapısı açıldı ve yanında Dukes Lawton olduğu halde, Mauvis Meade içeriye girdi.

Lawton iri pençesiyle genç kadının dirseğini yakalamıştı. Onunla berâber yürüdü ve şahit yeriyle dinleyiciler arasındaki parmaklık kapıyı açtı.

Ellington, Mauvis Meade'e baktı ve onunla şahit sandalyesine doğru ilerleyen Dukes Lawton'u farkedince kaşlarını çattı.

«Orada bekleyin Mister,» dedi. «Dinleyicilere ayrılmış sandalyelerden birisine oturun. Sadece şahit ve avukatlar bu kısına geçebilirler. Oturun oraya.»

Lawton hakim Bagby'ye baktı ve ön sıralardaki sandalyelerden birisine ilaştı.

Ellington, «İsminiz Mauvis Niles Meade,» dedi. «Yazarsınız ve senenin en çok satılan kitabı ERKEKLERİ ALAŞAĞI EDİN isimli kitabı yazdınız, değil mi?»

Genç kadın hafifçe «Evet,» diye cevap verdi.

«Suçluyu tanıyor musunuz?»

«Evet.»

«Sizin yanınızda mı çalışıyordu?»

«Evet.»

«Ne şekilde?»

«Sekreter olarak.»

«Dikkatinizi Cuma gününe çekiyorum. Bu ayın altısına. O günü hatırlıyor musunuz?»

«Evet.»

«Şimdi size soruyorum. Sadece sorduğum, soracağım suale cevap verin. Suçluyla o gün hafta sonu için herhangi bir şey konuştunuz mu?»

«Evet, konuştum.»

«Ona bir otomobil verdiniz mi?»

«Evet.»

«Hususi bir işle vazifelendirdiniz mi onu?»

«Evet.»

«Verdiğiniz iş neydi?»

«Hatırladığıma göre ismi Edgar Carlisle olan bir yazarla Tepe Hanında buluşacaktı ve...»

Ellington, «Ne yapacağının. ehemmiyeti yok,»

diye şahidin lâfını kesti. «O sırada suçluya herhangi bir şey söylediniz mi?»

Mauvis Meade «Ben de bunu söylemeye çalışıyordum,» dedi. «Ona adamın Amerikan Film Şirketinin reklâm işlerinde çalıştığını söyledim, öyle zannediyordum.»

Ellington, «İşi uzatmak istemiyorum,» dedi. «Bu konuşma esnasında dönerken nasıl geleceği hususunda ona bir tembihte bulundunuz mu?»

«Evet.»

«Lütfen mahkemeye ne söylediğinizi anlatın.»

«Dağdan gelirken, kestirine yoldan dönmesini söyledim. Ona nasıl geleceğini anlattım.»

«Ona anlattığınız yolu bize de söyler misiniz?»

«Tabii söylerim efendim.»

«Nasıl tembihte bulunmuştunuz?»

«Ona Tepe Hanından, ana yolu takibederek şehrin merkezine inmesini söyledim. Postahaneyi iki blok geçtikten sonra sağa dönecekti, beş blok sonra da sola. Ondarı sonra yol dar fakat düzgün bir yol, hafif de virajlı. Bir mil böyle gittikten ve keskin bir virajdan sonra dağdan aşağıya doğru inecekti. Ona postahannede kilometresini sıfıra getirmesini söylemiştim. Kilometre 9,7 mili gösterince bir yol kavşağına gelecek ve sağa dönecekti. Bundan sonra kilometre saati 15,3 mili gösterdiği zaman bir ikinci yol kavşağına varacak oradan da sağa dönecek ve bu yolu takiben şehirlerarası yolu dikine keserek geçecek, dar bir yoldan, portakal bahçelerinin arasından üç mil kadar ilerledikten sonra ana yola çıkacak ve Los Angeles'e dönecekti.»

«Suçlu bu hususta not aldı mı?»

«Aldı, evet efendim.»

«Onun el yazısını tanır mısınız?»

«Evet.»

«Şurada bir şey var 'Üç yüz dolar alındı' diye yazıyor. Bunun mânâsı ne?»

«Verdiğim üç yüz doları işaret ediyor. Onu gönderirken sarfetmesi için üçyüz dolar vermiştim.»

«Hafta sonu tatili için mi?»

«Evet. Tabii orada yapmış olduğu masrafları

bana liste halinde verecek ve aldığı paraya mahsubedecekti.»

«Suçlunun stenografisini de tanır mısınız?»

«Evet.»

«Bu stenoyu okuyabilir misiniz?»

«Her kelimeyi ayrı ayrı mânâlandıramam ama, hepsinin, benim verdiğim izahata göre kestirmeden dönerken takibedeceği yola ait olduğunu anlıyorum. Yazı da ona ait.»

«Bu elimdeki kâğıdın nerede bulunduğunu biliyor musunuz?»

«Evet.»

«Nerede?»

«Suçlunun evimdeki odasında, çöp sepetinin içinde.»

«Bu kâğıdı sepetten siz mi çıkardınız?»

«Evet.»

«Sonra kâğıdı ne yaptınız?»

«Polise verdim.»

«Polisten kime?»

«Cinayet masası komserlerinden, Mister Tragg'a.»

Ellington, «Soracaklarım bukadardır,» dedi. «Müdafaa sual sorabilir.»

Mason, «Mis Meade» diye yerinden kaldı. «Bunlardan başka neler söylediniz suçluya, işe gönderirken?»

Ellington, «Bir dakika» diye müdahale etti. «Sayın reis bey, müdafaanın soracağı sualler, benim sorduklarımdan başkası olmamalıdır.»

Mason, «Bu kanunun verdiği bir haktır,» diye güldü. «Şehadetin bir kısmı bir şeyi ispat etmek için kullanılırsa, müdafaa o şahidin bütün bildiği şeyler hakkında sual sorabilir.»

Ellington, «Reis bey!» dedi. «Konuşmalar neticeye uygun olmalıdır. Kanunun bahsedilen kısmını ben de biliyorum, yalnız mantıklı bir izah şekli olması şartıyla.»

Mason, «Ben biraz daha esasa gireceğim,» diye cevap verdi. «Suçluyla olan konuşmanız ne kadar sürdü?»

«Onbeş, yirini dakika kadar herhalde.»

«Ona yapacağı şeyleri mi anlattınız?»

«Evet.»

«Geri dönerken takibedeceği yolu da târif ettiniz öyle mi?»

«Evet.»

«Başka ne söylediniz?»

«Ga... Galiba, hepsi bu kadar. Ona, Edgar Carlisle denen adamın, çapkının birisi olduğunu tahmin ettiğimi, elbise almasını ve giderken hangi arabayı kullanacağını anlattım.»

«Yalnız bunları mı konuştunuz?»

«Şimdilik yalnız bu kadarını hatırlıyorum.»

Mason, «Dönerken ona hangi yoldan geleceğini söylediniz,» dedi.

«Evet.»

«Suçluya yolu aklınızdan mı tarif ettiniz?»

«Evet.»

«Biraz hafızanızı uyandırmak istiyorum Mis Meade. Size muhakkak böyledir demiyorum. Fakat suçluya döneceği yolu anlatırken, masanızın çekmecesindeki, kendi elinizle yapmış olduğunuz haritaya bakarak izahat vermemiş miydiniz?»

«Öyle yapmış olabilirim.»

«Nerede o harita?»

Genç kadın, «Allahı... Allahım,» diye kekeledi. «Ha... Hatırlamıyorum. Galiba o haritayı Komser Tragg'a verdim. Hayır, öyle zannediyorum. Evet, Komser Tragg'a o haritanın kopyasını verdim. İki tane harita vardı bende.»

«Mis Doyle'e döneceği yolu izah ederken öbür haritayı mı kullanmıştınız?»

«Evet.»

«Her ikisi de birbirinin aynı mıydı?»

«Esasta aynıydı.»

«Gladys Doyle'e döneceği yolu anlattığınız zaman, yâni bu ayın altıncı Cuma günü her iki harita da sizde miydi?»

«Şey... Şey buna cevap verecek durumda değilim Mister Mason.»

Ellington, «Buna, bahis harici, ehemmiyetsiz ve bu sualin sorulmasının yersiz olması yönünden itiraz ediyorum sayın reis bey,» dedi. «Bu dürüst bir sual şekli değildir. Bütün bunları daha evvelce de sormuştuk zâten.»

Hakim Bagby, «Bu haritayla veyahutta haritalarla ilgili bir husus var mı dâvâamızda?» diye sordu. «Şayet böyle bir bağ mevcutsa mahkeme bunu bilmelidir Mister Mason.»

«İlgili olduğunu zannediyorum sayın Reis Bey.»

«Sizin vermiş olduğunuz garantiye güvenerek itirazı kabul etmiyorum Mister Mason. Sorulan sualin bir hayli mühim olduğunu ve zanlı ile yapılan konuşmaların ortaya çıkması bakımından şahidin cevap vermesine müsaade ediyorum.»

Ellington, «Lütfen beni dinlemenizi rica ediyorum Sayın Reis Bey,» dedi. «Harita, dâvânın münakaşa konusu hâline geliyor, esastan uzaklaşmış oluyoruz. Müdafaa avukatı şimdi, dâvâyla çok az ilgili hususlar üzerinde duracaktır ki zaten bu hususları şahide sormuştuk. Bunlar dâvâ üzerinde pek büyük bir değişiklik yapmayacaktır.»

Hakim Bagby, «Herneşekilde olursa olsun ben şahidin cevap vermesine müsaade ediyorum,» diye cevap verdi.

Mason, «O zaman her iki harita da elinizde miydi?» diye şahide baktı.

«Gali... Galiba ikinci haritayı sonra buldum.»

«Yani Komser Tragg'a verdiğiniz haritayı, değil mi?»

«Evet.»

Mason, «Bu harita savcılığın elinde mi?» diye Ellington'a döndü.

Ellington, «Harita savcılıktadır,» diye kızgın kızgın cevap verdi.

«Lütfen bana gösterir misiniz?»

Ellington, «Hayır,» dedi. «Haritanın bakmakta olduğumuz dâvâ ile bir ilgisi yoktur. Zanlı ile şahit konuşukları zaman bu harita, şahidin uhdesinde değildi.»

Mason, «Harita şahidin eliyle yapılmış bir harita, öyle değil mi?» diye sordu.

Ellington, «Beni sorguya çekmeyin,» diye hırçınlaştı. «Şayet bana sual sormak istiyorsanız, dâvâ içindeki vazifemin bitmesini bekleyin, sonra şahit olarak çağırın. Soracağınız suallere o zaman cevap verebilirim.»

Hakim Bagby, «Lütfen işi şahsiyata dökmeyin,» diye kaşlarını çattı. «Haritanın gösterilmesine mani bir sebebiniz var mı Bay Savcı?»

«Var Sayın Reis Bey. Müdafaa avukatının, şahidi sorguya çekerken bu haritayı ele alarak, onu sıkıştıracağı ve sersemleteceği aşikâr. Bu harita sayesinde bütün dâvâyı bir çıkmaza sokmak istiyor. İtiraz ediyoruz. Haritanın, Gladys Doyle ve şahit arasında geçen konuşmalarla bir alâkası yoktur.»

Hakim Bagby, «Hiç alâkası yok mudur acaba?» diye sordu.

Ellington, «Yoktur Sayın Reis Bey,» dedi. «Şahit, eski haritayı bulamayınca bu haritayı sırf Komser Tragg'a vermek için çizmiş olabilir. Yüksek mahkemeye şunu söyleyeyim: Şahit evde değilken, evi meçhul kimseler tarafından aranmış, dolapların çekmeceleri yerlerinden çıkarılmış ve içindeki eşvâlar etrafa saçılmıştır. Ev bir karmakarışıklık içinde bulunmuştur. Perry Mason orada olduğu ve haritayı görmek istediği için, Komser Tragg şahitten haritayı istemiştir. Böyle olduğunu kat'î olarak iddia etmiyorum ama, mümkündür ki, şahit yolu târif ederken kullandığı haritayı bulamamış olsun, bunun üzerine aynı haritayı yine orada çizsin ve Mister Mason'un üstünde durduğu noktayı belirtsin. Komser Tragg'ın talebi üzerine de ona versin. Şahit böyle bir şey yapmışsa dahi ben mahzurlu bir tarafını göremiyorum. Fakat şâhide vahşice hücum edecektir.»

Hakim Bagby dudak büktü.

Mason, «Şahit sualime cevap verecek mi?» diye sordu.

Hâkim başını salladı.

«Şahide ait olan bu haritayla ilgilenmemin se-

bepleri, cinayetin işlenilmiş olduğu kulübenin yerinin, oraya giden yolun, haritada gösterilmiş olmasıdır.»

Ellington, «Bu hususların kat'iyen cinayetle ilgisi yoktur,» diye bağırdı. «Siz bu haritayı ele alarak şahidi şaşırtmak istiyorsunuz.»

Mason, «Zannedersem bu hususta sual sorabileceğime mahkeme karar verdi,» dedi.

Ellington, «Fakat dâvâ ile bir ilgisi yok,» diye ısrar etti.

«Şahit, yolu tarif ettiği zaman bu haritayı göstererek zanlıya izahat verdi.»

Ellington, «Bu harita değildi o,» diye bağırdı. «Şayet şahide kullanmış olduğu haritanın nerede olduğunu soracaksanız, itirazım yok. Fakat şahidi şaşırtmak isteyip, Komser Tragg'la olan konuşmalarına geçerseniz ve savcılıktaki haritadan bahsederseniz itiraz ediyorum. Konuşma hakkında şahidin elindeki haritaya dair sual sorabilirsiniz.»

Mason, «Teşekkür ederim,» dedi. «Vaziyet böyle olunca sormuş olduğum sualden imtina ediyorum Sayın Reis Bey. Şahide bir başka sual soracağım. Zanlıyla konuştuğunuz zaman ona harita üzerinde izahat verdiniz mi?»

«Evet.»

«O harita nerede?»

«Bilmiyorum.»

«Haritanın içindekileri hatırlıyor musunuz?»

«Şöyle böyle.»

«Neler vardı haritada?»

«Tepe Hanından aşağıya doğru inen yolu gösteriyordu.»

«Şimdi harita nerede?»

«Size söyledim, bilmiyorum. Kayboldu.»

«Evinizde değil miydi?»

«Hayır, evimde değildi.»

«Şayet o haritayı görseniz tanır mısınız?»

«Tabii tanırım.»

«Haritayı siz mi çizmiştiniz, üstündeki yazılarını siz mi yazmıştınız?»

Genç kadın bir müddet tereddüt ettikten sonra, «Evet,» diye cevap verdi.

«Bu haritayı nasıl oldu da çizdiniz?»

«Birisi Tepe Hanından gelirken kestirme yol olduğunu söylemişti bana.»

«O kestirme yoldan hiç geldiniz mi?»

«Evet, birkaç defa o yoldan geçtim.»

«Yolun 15,3'üncü milindeki yol kavşağında, hiç kulübeye giden yola saptınız mı?»

«Sap... Sapmış olabilirim. Dâima dağa, Tepe Hanına gider gelirim Mister Mason.»

«Hiç o kulübeye gittiniz mi?»

Ellington, «Sayın Reis Bey,» diye ayağa kalktı. «Benim de izah etmek istediğim husus buydu. Bahsedilen yoldan ve kulübeden bilhassa bahsetmemeye dikkat etmiştim. Sadece şahitle, zanlı arasındaki konuşma ele alınacaktı. Şahidin daha evvel kulübeye gidip gitmediğinin sorulması doğru bir sual şekli değildir.»

Hakim Bagby, «İtirazı kabul ediyorum,» dedi.

Mason, «Fakat haritayı görseniz tanıyacaksınız öyle mi?» diye sordu. «Yani zanlıyla konuşurken ona gösterdiğiniz haritayı.»

«Evet.»

Mason, «Bu harita sizde miydi daha evvelden?» diye hafifçe şahide doğru eğildi.

«Masamın çekmecesindeydi.»

«İyice hatırlıyor musunuz haritayı? Arka tarafında bir kulübenin plânı var mıydı?»

Şahidin kaşları çatıldı, «Hatırlıyamıyorum,» diye başını salladı.

Mason, «Belki bu size hatırlatır,» diyerek ceketinin iç cebinden, kendisine gönderilmiş olan haritayı çıkardı ve şahidin önündeki parmaklığın üstüne koydu.

«Size soruyorum Mis Meade, bu haritayı siz mi çizdiniz?»

Mauvis Meade haritaya baktı, dudaklarına kadar bembeyaz kesildi.

Şahidin yüzündeki değişikliği gören Ellington yerinden fırladı ve şahit sandalyesine doğru koştu.

Mason bu sırada haritayı katlamış ve tekrar cebine koymuştu. «Haritayı siz mi yaptınız?» diye tekrar sordu.

Ellington, «Sayın Mahkeme Heyeti,» dedi. «Müdafaa avukatının şahide gösterdiği vesikayı görmek benim de hakkımdır.»

Hakim Bagby başını salladı.

Mason, «Şimdilik bu vesikanın delil olarak kabul edilmesini talep etmiyorum,» diye cevap verdi. «Sadece şahit tarafından yapılıp yapılmadığını öğrenmek istedim.»

Hakim Bagby, büyük bir korku içinde olan ve kendisini toparlamaya çalışan şahide baktı.

«Zannedersenem savcının, şahide göstermiş olduğunuz vesikayı görmeye hakkı vardır,» dedi. «Soracağınız sualler hele bu vesikayla ilgiliyse.»

Mason, «Pekalâ,» diyerek tebessüm etti. «O halde sorduğum سوالi geri alıyorum.»

«Fakat ben yine de vesikayı görmek istiyorum.»

Mason, «Fakat sorduğum سوالi geri aldım,» diye cevap verdi. «Bu konuda başka bir سوال sormayacağım.» Ondan sonra da şahit sandalyesinin önünden çekildi ve yerine oturdu.

Ellington, «Müdafaa avukatı سوالini sordu,» diye ısrar etti. «Şahidin görmüş olduğu vesikayı ben de görmeliyim.»

Mason, mahkeme heyetine döndü, «Kim bulanık suda balık avlıyor Sayın Mahkeme Heyeti?» diye güldü.

Hakim Bagby, «Zannedersenem, سوال geri alındığına göre,» diye gözlerini kırptırdı. «Vesikanın ne mahkeneye ne de savcılığa gösterilmesine lüzum yoktur Bay Savcı.»

Ellington çaresiz yerine oturdu.

Mason şahide döndü, «Cinayet işlenmiş olan kulübenin sahibi olduğu anlaşılan Mister Morrison Findlay'le herhangi bir temasınız oldu mu?» diye sordu.

Mauvis Meade, «Onunla karşılaştığımı zannetmiyorum,» diye hafifçe başını salladı.

«Mister Morrison'la telefonda konuştunuz mu?»

Ellington, «Bir dakika, bir dakika,» diye oturduğu yerden fırladı. «Yine aynı konuya geldik Sayın Reis Bey. Bu hususu daha evvel işaret etmiştim, şahidin ve savcılığın haklarını belirtmiştim. Biz şahidin Morrison'la telefonda veyahutta başka şekilde konuşup konuşmadığını sormamıştık. Sadece zanlı ile yapmış olduğu konuşmanın üzerinde durmuştuk. Bu soru şekli doğru değildir. Dâvânın dışında, konuyla ilgisi olmayan bir sualdir Mister Mason'un sorduğu.»

Hakim Bagby kaşlarını çatarak Mason'a baktı, «İtiraz yerinde yapılmıştır,» dedi. «Fakat şimdiki duruma göre ve dâvânın şekline bağlı olarak... yani şahidin maksatlı hareketinin tahkiki bakımından müdafaa bu şekilde bir soru sorabilir.»

Ellington, «Şahidin maksatlı hareketi hakkında sual sorabilir,» diye kabul etti. «Fakat rastgele sual sormaya hakkı yoktur. Müdafaa maksatlı olarak hareket etmektedir.»

Mason, «Maksatlı olarak hareket etmiyorum,» diye itiraz etti.

Ellington sözünün daha bitmemiş olduğunu anlatmak istermiş gibi ters ters Mason'a baktı. «Ve bil-hassa bu şekilde hareket ederek Mahkemeye karar vermesi için tesir etmek, şahidin ifadesine karşı çıkmak gayreti içindedir. Açık olarak belirtmek icabeder ki, müdafaa şahidin çocukluğuna dair sualler soramayacağı gibi, cinayetle ilgili olmayan telefon konuşmalarına ve bunun gibi binlerce konuşmaya dair de sual soramaz. Müdafaa birçok sual sıralayarak içinde menfaatine gelen bir nokta bulmak gayretini göstermektedir ki, buna hakkı yoktur.»

Hakim Bagby elindeki kalemle masaya bir kaç defa vurdu. «Müdafaanın ortaya attığı bu mühim noktayı ben takdir e debilirim,» dedi. «Aynı zamanda bu davanın bir ön soruşturma olduğunu ve cinayetin işlenişiyle ilgili olmayan diğer hususların bu celsede ele alınamayacağının da farkındayım. Fakat mahkeme bil-hassa davanın biraz daha derinine inmek istiyor. Bu

şekilde hareket etmekle daha farklı neticeler elde edileceğinden eminim. Bununla beraber Savcının belirtmiş olduğu şekilde, bu şekilde sual sorulmasına, şimdilik mahkeme müsaade etmiyecektir Mister Mason.»

Mason, «Teşekkür ederim,» dedi. «Mis Meade o halde size doğrudan doğruya, Mister Morrison Findlay'den kulübeyi siz mi kiraladınız diye soruyorum.»

Ellington, «Davayla ilgisi olmaması ve bir neticeye dayanmaması yönünden itiraz ediyorum bu suale,» diye ayağa kalktı.

Hakim Bagby, sol elini başına koydu sonra parmağının ucuyla sakalını kaşıyarak uzun uzun düşündü ve «Bay savcı, müdafaa'ya istediği şekilde sual sorması müsaadesini veriyorum,» dedi. «Şahidin zanlıya karşı olan hislerini anlamamız bakımından lüzumlu.»

Mauvis Meade, «Gladys Doyle'e karşı bir düşmanlığım yok benim,» diye kekeledi. «Ona yardımı olacak bir şey bilseni hemen söylerim. Elimden geldiği kadar onu korumaya çalışıyorum burada. Sorulan sual benim hislerimi mi belli edecek?»

Hakim Bagby, «Üzerinde durduğumuz sual,» dedi. «Kulübenin şahit tarafından kiralanıp kiralanmadığı yani cinayetin işlenmiş olduğu kulübenin.»

Ellington, «Fakat bu doğrudan doğruya şahidin hissini belirtmek için,» diye itiraz etti. «Şahit bu hususta garanti verdi.»

Mason, «Mis Meade sorulan suali anladınız mı?» diye aksilendi.

«Pek emin değilim.»

«Sual, Mister Morrison Findlay'den kulübeyi telefonla kiralayıp kiralamadığınıza aitti.»

Ellington, «Bir dakika efendim,» diye araya girdi. «Bu sual bahis haricine çıkıyor. Müdafaanın bulanık suda balık avlamak isteği âşikâr. Biz burada dâvâyı neticelendirmeye çalışırken, müdafaanın gelişigüzel bir şey yakalayabilmek için soracağı suallere seyirci kalmamıza itiraz ediyorum.»

Hakim Bagby, «Bu hususu ayırmak pek güç,» dedi. «Fakat hernekadar güç ise de ben itirazı kabul ediyorum Mister Mason. Bu şahidin umumi bilgisine

«âir sual sormanıza mahkeme müsaade edemez. Hele bu hususa Savcılık çok dikkat ederse.»

Mason, «Fekalâ» dedi. «Başka soracağım sual yok.»

Hakim Bagby düşünceli düşünceli Mason'a baktı. «Şahide göstermiş olduğunuz vesikanın tespit edilmesini istemiyor musunuz Mister Mason?» diye sordu. «Şayet isterseniz, vesikayı savcıya göstermek mecburiyetindesiniz. Mamafih bu tespiti hemen şimdi yaptırmanıza da lüzum yok.»

Mason, «Sorduğum sualden vazgeçtim,» diye cevap verdi.

«Yani vesikanın tespit edilmesini istemiyor musunuz?»

«Hayır, Sayın Reis Bey.»

Hakim Bagby, «Pekalâ» diyerek Ellington'a döndü. «Bundan sonraki şahidinizi çağırın.»

«Bundan sonraki şahit olarak Savcılık Komser Tragg'ı çağırıyor.»

Komser Tragg ilerledi ve çok ciddî olarak yemin ettikten sonra şahit sandalyesine oturdu.

«Komser Tragg, zanlı ile tanışıyor musunuz?»

«Evet.»

«Bu ayın sekizinin gecesine ve dokuzunun erken saatlerine dair herhangi bir açıklama yaptı mı size, veyahutta böyle bir açıklama yaptığı zaman orada mıydınız?»

«Oradaydım.»

«Zanlı birşeyler anlattı mı?»

«Evet anlattı.»

«Siz de orada mıydınız?»

«Oradaydım.»

«Suçlu bu açıklamayı yaparken herhangi bir şiddete, zorlamaya maruz kaldı mı, ona herhangi bir vaadde bulunuldu mu, lütfen bu hususu mahkemeye söyleyin.»

«Hiç bir zor ve tazyik yapılmadı, herhangi bir vaadde de bulunulmadı.»

«Yani zanlı söylemiş olduğu şeyleri kendi arzusuyla mı anlattı?»

«Evet kendi arzusuyla anlattı.»

Ellington, «Neler anlattı zanlı?» diye sordu.

Hakim Bagby, «Bu şekilde başka kimseleri mi ortaya getireceksiniz?» diye kaşlarını çattı. «Dâvânın dışına mı çıkmayı tasarlıyorsunuz Mister Ellington?»

Savcı, «Hayır Sayın Reis Bey,» diye başını salladı. «Şayet Mister Mason usule riayet edilmediğini öne sürerek itiraz ederse, görgü şahidi olarak çağrılır.»

Hakim Bagby, «Müdafaa'nın herhangi bir itirazı var mı?» diye sordu.

Mason, «Hayır Sayın Reis Bey,» dedi. «Komser Tragg'ın vereceği ifadeye bir itirazımız yok.»

Hakim Bagby, müdafaanın takibetmek istediği stratejiyi anlamak istermiş gibi kaşlarını çattı ve dik dik Mason'a baktı. Sonra, «Pekalâ,» diye omuzunu silketti. «Komser Tragg sorulan suale cevap verin. Suçlu ne söyledi?»

«Mis Doyle Tepe hanından dönerken, tembih edildiği şekilde kestirme yolu takibediyormuş. Kilometresini sıfır yaptığı yerden 15,3 mil sonraki yol kavşağından sola dönmesinin tembih edildiğini düşünerek sola dönmüş. Fırtınalı, yağmurlu ve soğuk bir geceymiş. Yer yer kar da yağıyormuş. Bu şekilde ilerlerken arabası çamura saplanmış. Arabayı kurtaramayınca, dışarıya çıkıp yardım aramak istemiş. Daha birkaç metre yürümüşmüş ki bir ışık görmüş. O ışığa doğru gidince bunun bir kulübenin penceresinden sızdığını anlamış. Kulübede uzun boylu, geniş omuzlu, dalgalı siyah saçlı ve sert bakışlı bir adamla karşılaşmış. Zanlının anlattığına göre adam kendisine John diye hitabetmesini söylemiş. Adam ona pek yüz vermemiş. Gladys Doyle adamın yardım etmesini ve otomobilini çamurdan kurtarmasını istemiş. Fakat adam zatürree geçirdiğini, öyle bir havada dışarı çıkamıyacağını söylemiş. Bunun üzerine zanlı kulübedeki adamın gösterdiği odaya girip yatmış. Uykusunda bir otomobilin motör gürültüsünü işitir gibi olmuş. Sabah uyandığı vakit oturma odasına geçmiş ve sobanın sönmüş ve etrafın soğuk olduğunu görmüş. Bunun üzerine öbür yatak odasının kapısını açınca yerde yatmakta olan bir cesetle karşılaşmış. Hemen yere

çömelip yerde yatan adamın nabzına bakmış. Ölmüş olduğunu anlayınca korkmuş ve yerde, yatak odasının kapısının yanında gördüğü yirmi iki kalibrelik tabancayı katil geri gelirse korkusuyla eline almış. Daha sonra tabancayı yere atmış ve koşarak evden çıkmış. Arabasının saplanmış olduğu çamurlu yere gelince, otomobilinin çamurdan çıkarılmış ve başının geldiği istikamete döndürülmüş olduğunu görmüş. Hemen arabaya atlamış ve Los Angeles'e dönmüş. Buraya gelir gelmez Mis Meade'i bulmak üzere eve gitmiş. Mis Meade evde yokmuş ve etraf karmakarışık, eşyalar yerlerdeymiş. Bunun üzerine çok korkmuş, elbisesini bile değiştirmeden evden ayrılmış. Mister Perry Mason'un ofisine gitmiş. Mister Mason, ona sekreteri Mis Della Street'in elbiselerinden birisini giydirmiş. Sonra da polisi cinayetten haberdar etmiş.»

Ellington, «Zanlı size yardımcı oldu mu?» diye sordu. «Bu açıklamayı, tahkikatı kolaylaştırmak maksadıyla mı yaptı?»

«Hayır, açıklamayı tahkikatı kolaylaştırmak için yapmadı. Bize de yardımcı olmadı. Daha sonra meydana çıkardığımız hususlar hakkında kendisine sual sorunca bunları anlatmak mecburiyetinde kaldı.»

«Meydana ne gibi hususlar çıkardınız?»

«Birincisi, zanlının elbiseleri. Üstündeki elbiselerin temizleme işâretinden, Ekselsiyor Temizleme ve Boyama evinde temizletilmekte olduğunu anladık ki, Ekselsiyor müessesesinde Mister Mason'un sekreteri Mis Della Street elbiselerini temizletiyor esasında. Bunu öğrenince hemen tahmin ettik ve Mis Della Street'in evini aramak için müsaade aldık savcılıktan. Zanlı yapılan aramada evde bulduğumuz elbiselerin, kendisine ait olduğunu kabul etti. Bunun üzerine de size söylemiş olduğum şeyleri anlattı.»

«Bunları bir seferde mi yoksa zaman zaman mı anlattı?»

«İlkönce biraz konuşturduk onu. Sonra bütün başından geçenleri bir seferde anlattı.»

«Zanlının elbiselerini Mis Street'in evinde bulduğunuzu mu söylemiştiniz?»

«Evet efendim.»

«Zanlı bu elbiseler hakkında bir açıklamada bulundu mu?»

«Kendi elbiseleri olduğunu söyledi.»

«Bu elbiselerle ilgili olarak dikkatinizi herhangi bir şey çekti mi?»

«Dikkatimizi çeken şeyler olduğu için elbiseleri laboratuvara gönderdik.»

«O sırada siz orada mıydınız?»

«Evet oradaydım.»

«Dikkatinizi çeken şeyler ne idi Komiser Tragg, Laboratuvar ne buldu elbiselerde?»

«Eteğin üstünde oldukça büyük bir kan lekesi vardı. Aynı zamanda bluzunun sol kolunun ucunda ve kombinezonun eteğinde de kan lekeleri gördük.»

«Bu lekeyi meydana getiren kanın grubu laboratuvarda tespit edildi mi?»

«Galiba tespit ettiler.»

«Siz orada değil miydiniz?»

«Hayır efendim.»

«Kulübede bulunan 22 kalibrelik tabancayı parmakizi testine tâbi tuttunuz mu?»

«Evet.»

«Bu testin nerede yapıldığını biliyor musunuz Komiser Tragg?»

«Polis laboratuvarında.»

«Siz orada mıydınız?»

«Evet.»

«Tabancanın üzerinde herhangi bir parmakizi varmıydı?»

«Birkaç parmak izine rastladık. Mütahassıs parmak izlerinin resmini alırken, developpe ederken ve kime ait olduğunu bulurken ben de beraber çalıştım.»

«Parmakizi mütahassısının çalışmasını kontrol ettiniz mi?»

«Evet, ettim.»

«Tabancanın üzerindeki parmak izlerinin kime ait olduğunu şahsen biliyor musunuz?»

«Biliyorum. Zanlı Gladys Doyle'un sağ elinin başparmağının izi kalmıştı tabancanın üzerinde.»

«Zanlının anlattığı gibi, kulübede bir başka şahsın olup olmadığını anlamak üzere bir araştırma yaptınız mı?»

«Mümkün olan bütün araştırmaları yaptım.»

«Onun anlattığı şeylerin doğru olmadığına dâir bir şeyler buldunuz mu?»

Mason, «Bu سوال, şahidin kanaatini ortaya koymak gayesiyle sorulmaktadır, Sayın Reis Bey,» diye ayağa kalktı.

Ellington, «Sualimi geri alıyorum,» diye devam etti. «Zanlının anlattığı şeyleri doğrulayacak bir şey buldunuz mu?»

Tragg, «Hiçbirşey,» diye cevap verdi.

Ellington, «Bu durum karşısında,» diye eğildi. «Ve müdafaa avukatının itiraz etmesi sebebiyle, Komser Tragg'ın ne demek istediğinin analizini Mister Mason'a bırakıyorum. Şahide سوال sorabilirsiniz Mister Mason.»

Mason, «Sual sormuyorum,» diye tebessüm etti.

Hâkim Bagby, «Bukadar Komser Tragg,» dedi. «Bundan sonraki şahidinizi çağırın Mister Ellington.»

Ellington, «Savcılığın başka şahidi yok,» diye cevap verdi. «Bu dâvâda biz ön soruşturmada cinayetin işlendiğini ve zanlının cinayetle ilgili olduğunu ortaya koyduk.»

Mason, «Müdafaa avukatı olarak,» diye ayağa fırladı. «Müvekkilimin cinayetle bir ilgisi tespit edilemediğinden, Mahkemenin dâvâyı reddetmesini talebediyorum.

Hakim Bagby başını salladı.

Mason bir yandan duvardaki saate bakarken, «Bu teklifimin münakaşa edilmesini isterdim,» dedi.

Hakim Bagby, «Bu hususu münakaşa etmeye lüzum yok,» diye cevap verdi. «Savcılık cinâyeti ispat etti. Aynı zamanda cinayet işlendiği vakit zanlının da kulübede olduğu âşikâr. Zanlının parmak izi, cinayetin işlenmiş olduğu silâhın üzerinde tespit edildi. Elbisesinde kan lekesi vardı ve herhangi bir otoriteye haber vermeden evvel zanlı bir avukata müracaat etti. Mahkeme bunun bir ön soruşturma olduğunu ve ilerde sav-

cılığın duruunu daha iyi aydınlatmak için bir sürü delil ortaya getirecek vakti bulacağını aynı zamanda müdafaanın da başka açıklamalar yapabileceğine inanıyor. Mamafih ilk soruşturmada yetecek kadar delil gösterilmiş bulunmaktadır. Bununla beraber müdafaa başka bir şey ispat etmek istiyorsa buna hakkı vardır ve şahidini çağırabilir.»

Mason, «Saat oniki olmak üzere Sayın Reis Bey,» dedi. «Şayet dâvâyı öğleden sonraya tâlik edecek olur...»

Hakim Bagby, «Tâlik edemeyiz,» diye Mason'un sözünü kesti. «Daha bir sürü dâvâ var geride. Onları mümkün olduğu kadar çabuk bitirmek istiyorum. Bana şunu söyleyin, müdafaa bir şey ortaya getirecek mi?»

Mason, «Müdafaa başka şeyler de gösterecektir,» diye cevap verdi.

«O halde ilk şahidinizi çağırın.»

«İlk şahidimiz olarak Komser Tragg'ı çağırıyorum.»

Hakim Bagby «Pekalâ, Komser Tragg, müdafaanın şahidi olarak şahit sandalyesine gelin,» diye emretti.

Ellington şaşırmıştı. O Komser Tragg'a, Komser Tragg ona baktı. Sonra Tragg çok sâkin bir şekilde gelip şahit sandalyesine oturdu.

Hâkim Bagby, «Daha evvelce yemin etmişsiniz,» dedi. «Yeniden yemin etmenize lüzum yok. Sual sormaya başlayabilirsiniz Mister Mason.»

«Kulübeye pazartesi günü yağmur durduktan sonra gittiniz değil mi Komser Tragg?»

«Evet efendim.»

«O sırada zanlı ifade vermiş miydi, siz haberdar mıydınız?»

«O zaman bilmiyordum. Zanlı sonradan anlattı.»

«Aynı gün mü?»

«Evet.»

«Kulübenin civarındaki otomobil izlerini tetkik ettiniz mi?»

«Mümkün olan her şeyi yaptım.»

Mason, «Savcı sual sorduğu zaman otomobil izlerinden bahsedilmediğini farkettim,» dedi. «Onun için şimdi soruyorum.»

Ellington, «Sayın Reis Bey,» diye müdahale etti. «Bu sualin dâvâyla ilgisi yok ve mevzu haricidir. Müdafaanın zaman geçirmek gayesiyle hareket etmekte olduğu âşikâr. Komser Tragg'a otomobil izlerini sormak suretiyle mahkemeyi öğleden sonraya bırakmak istiyor. Şayet müdafaa avukatı bir şey ispat etmek istiyorsa, zanlıyı şahit sandalyesine çağırsın ve herşeyi yeniden gözlerimizin önüne sersin. O zaman herşey ispat edilmiş olacaktır.»

Hakim Bagby, «O belki de dürüst davranış tarzıdır,» dedi. «Fakat müdafaanın göstermek isteyeceği şeylere mâni olan bir kanun yok. Müdafaa, şâhide kulübenin civarındaki otomobil izlerini sordu. İtiraf edelim ki bu husus mahkemenin de ilgisini çekti. Daha evvel bu hususta şahide niçin sual sorulmadığını merak ediyor mahkeme, aynı zamanda şahidin vereceği cevapla fazlasıyla ilgileniyor. Cevap verin Komser Tragg.»

Tragg, «Kulübenin civarında bir sürü otomobil lâstiği izi vardı,» dedi. «Fakat bu izleri birbirinden ayırmak çok güçtü. Otomobiller buradan geçmişler ve bir hayli iz bırakmışlardı. Bu izlerin arasında jip tekerlek izleri de vardı. Fakat tam mânâsıyla ayırmak imkânsızdı.»

Hakim Bagby büyük bir ilgiyle öne doğru uzandı. «Bütün bu izler yağmur yağıp toprağı çamur hâline getirdikten sonra mı meydana gelmişti?» diye sordu.

«Evet Sayın Reis Bey.»

«Bu izlerin ne kadar zaman evvel meydana gelmiş olduklarını tespit edebildiniz mi?»

«Toprak ıslandıktan sonra.»

Hakim Bagby, «Zanlının işaret ettiği yerde bir otomobilin çamura saplandığını gösteren emareler var mıydı?» diye sordu.

Komser Tragg, «Bu, ne gibi bir emare arandığına bağlı,» diye cevap verdi. «Orada çamurlu bir çukur vardı ve çamurlar etrafa saçılmıştı. Bu çamurlu kısmın

ortası bir hayli de derindi. Bir otomobil tekerleğinin dönerek bu çukuru açtığı belli oluyordu ama, ne vakit meydana geldiğini tespit etmek imkânsızdı. Bir çok otomobilin tekerlek izleri de vardı. Kulübenin yakınında da bir otomobilin geri döndüğünü belirten izlere rastladım. Fakat daha bir sürü iz karışmıştı orada. Bunları birbirinden ayırt etmek imkân dahilinde değildi.»

Hakim Bagby, «Zanlının kullanmış olduğu otomobilin tekerlek izlerine göre de tetkikte bulundunuz mu?» diye sordu.

«Evet bulunduk.»

«İzleri bulmaya muvaffak oldunuz mu?»

«Zanlı tarafından kullanılan ve Mauvis Meade'e ait olan otomobilin, çamurlu çukurdan, aşağıya doğru inmiş olduğunu tespit ettik. Fakat çamura Gladys Doyle'un beyan ettiği şekilde ve zamanda saplanıp saplanmadığını bilmiyoruz. Yalnız zanlının kullanmış olduğu otomobilin çamura saplandığı muhakkak. Ama ne zaman saplandı söyleyemeyiz. Bundan başka, Mauvis Meade'e ait olan ve zanlı tarafından kullanılan Steysingon'un çukurdan bayır aşağıya doğru indirildiği ve orada bir dönüş yaptırıldıktan sonra yokuş yukarı çıkarıldığı polis tarafından tespit edildi ki, Mis Gladys Doyle'da aynı şeyi söyledi.»

Hakim Bagby, «Otomobil yokuş yukarı çıkarırken, o çamurlu yere batmamış mı?» diye sordu.

«İzler öyle gösteriyor efendim.»

Hakim Bagby'nin tutumunu değişmişti birdenbire. Mason hemen, «Başka otomobil izleri de var mıydı?» diye sordu.

«Evet, vardı.»

«Ayak izleri?»

«Bir sürü ayak izi de vardı ama, net değildiler. Çamurun biraz sert olan kısımları kaygandı. Bu sebeple tam bir ayak izi kalmamıştı. Çamurun cıvık olduğu yerlerde ise ayak izleri çok belirsizdi.»

«Zanlının ayak izlerine tesadüf ettiniz mi?»

«Gördüğümüz ayak izlerinin ona âit olduğunu söyleyemeyiz. Bir çok kadın iskarpini izine rastladık. Bu izler bir kadın tarafından bırakılabileceği gibi, birden

fazla kadın tarafından da bırakılabilirdi. Mis Gladys Doyle'un iskarpinlerinin izini kat'i olarak tespit edebileceğiniz kadar net bir iz bulamadık.»

«Erkek ayakkabısı izi de var mıydı?»

«Evet, vardı.»

«Kç tâne?»

«Yâni kaç ayrı erkek ayakkabısı izi mi demek istediniz?»

«Evet.»

«Bir şey diyemeyiz. Orada bir kaç erkek ve bir kaç kadın da olabilirdi, bir erkek ve bir kadın da. Ne otomobil izlerinin ne zaman meydana geldiğini tespit edebildik, ne de gördüğümüz izlerin kime ait olduklarını.»

Mason, «Ya otomobil tekerleklerinin izleri,» diye sordu.

Komser Tragg, «Hakikaten bir kaç çeşitli otomobil tekerleklerinin izleri vardı,» diye cevap verdi. «Kulübenin yirmibeş metre kadar aşağısında bir düzlük var. Orayı otomobilleri park etmek için kullanmış oldukları anlaşılıyor. Arabaların parkedildiği ve manevra yaptığı yer paket taşıyla kaplanmış. Bu bir yol hâlinde dağdan aşağıya inen yolla birleşmiş.»

«Orada kısa bir müddet evvel otomobillerin geldiğini gösteren tekerlek izleri var mıydı?»

«Evet, vardı.»

«Bu otomobil izlerinden bir netice çıkarabildiniz mi?»

«Hayır, efendim.»

«İzler, jip tekerleğinin izleri imydi?»

«Bu izlerin bâzıları jip tekerleğinin iziydi ama tespit etmek de çok güçtü. Gördüğümüz izlerden bir çok otomobilin gelip gittiği anlaşılıyordu.»

«Yâni ne demek istiyorsunuz?»

«Zanlının kullandığı otomobil dahil başka otomobiller de oraya gelip gitmiş demek istiyorum.»

«Yâni bu son fırtına esnasında mı?»

«Bunu söyleyemeyiz. Zira her yer ağaçlarla kaplı, toprak güneş görmüyor. Toprağın, tekerleklerin izi çıkacak kadar ne zamandanberi yumuşamış olduğu-

nu da tespit etmemizin imkânı yok. Şayet fırtınadan evvel toprak yumuşak değildiyse, fırtına başladıktan sonra kulübeye bir çok otomobil gelmiş gitmiş diyebiliriz. Mamafih son fırtınadan üç gün evvel, bir hayli yağmur yağdığını da biliyoruz. Fakat bu yağmurdan sonra toprağın yumuşayıp yumuşamadığından emin değiliz.»

«Yâni bu izlerin ne kadar evvel meydana gelmiş olduğunu tespit edemiyorsunuz, öyle mi?»

«Kat'i olarak tespit edemiyoruz. Benim şahsi fikrime göre izler çok yeni. Bunların ço...»

Ellington, «Bir dakika,» diye müdahale etti. «Sayın Reis Bey şahidin bu son ifadesinin zabıtlardan çıkarılmasını istiyorum. İfadesinin bu kısmı mevzu dışı ve şahidin şahsi tahminlerine istinat etmektedir. Bu şahit bir polistir, otomobil tekerlek izlerinin yaşını tayin edebilecek bir eksper değil.»

«Bana kalırsa bunu ayırdedebilir Sayın Reis Bey,» dedi Mason. «Onun vereceği cevaba itimâdedirim. Komser Tragg, ne zamandan beri polissiniz?»

Ellington, «Bir dakika, bir dakika,» diye ayağa fırladı. «Lütfen Sayın Reis Bey, şu anda müdafaa avukatının elinde bir oyuncak olduğumun farkındayım. Sâdece mahkemeyi uzatmak gayesiyle hareket ediyor. Sırf zaman kazanmak gayesiyle itirazımı geri alıyorum. Komser Tragg'ın izleri tespit edebilecek bir eksper olduğun kabul ediyorum. Müdafaa avukatının soracağı her suali şimdiden kabul ediyorum.»

Hakim Bagby, «Pekalâ,» diye tebessüm etti. «Sayın Bay Savcı, müdafaanın taktiğine, böyle bir nutukla mahkemenin dikkatini çekmenize lüzum yoktu. Bununla beraber yapmış olduğunuz itirazlar neticesi mahkemenin zaman kaybettiğine inanmıyoruz. Müdafaa söylemiş olduğu gibi birtakım deliller ortaya çıkardı. Bu delillerden ilk ifade sırasında hiç bahsedilmedi. Bu sebepten mahkeme öğleden sonra da dâvâya bakmaya karar verdi. Şimdi sabah celsesini tatil ediyorum. Öğleden sonraki celsenin birbuçukta başlamasına ne dersiniz beyler?»

Mason, «Bir çok şeyleri tetkik edeceğim,» diye

başını salladı. «Sayın Reis Bey, öğleden sonraki celsenin sat ikide başlamasını tercih ederim.»

Ellington bir an tereddüt ettikten sonra, «Yarım gün kazanıp diğer dâvâlara bakabilmek için gayret ettik,» dedi. «Fakat bunu başaramadığımıza göre öğleden sonra kazanacağımız yarım saatin bir değeri yok. Öğleden sonraki celsede dâvâyı lehinize çevireceğinizi mi zannediyorsunuz Mister Mason?»

Mason, «Öyle zannediyorum,» diye cevap verdi.

Hakim Bagby, «Pekalâ, saat ikiye kadar tatil,» diye kararını bildirdi.

Hakim Bagby masasını terkettiği zaman Ellington Mason'a baktı, «Bu da, Komser Tragg'ı şahit göstermenizin mükâfatı,» diye güldü.

Mason, «Onu şahit olarak çağırdığım ve sual sormaya başladığım zaman,» dedi. «Komseri şahitlik etmemesi için sıkıştıracaksınız zannetmiştim.»

Ellington, «Komser Tragg'ın yapacağı şahadete en ufak bir itirazım olmaz,» diye yine güldü. «Bütün bilmek istediğim şey, onu niçin şahadete çağırmış olmanızdır. Zira bütün delilleri mahkemede ortaya koyacağız yine.»

«Benim bütün istediğim şey, mahkemenin delilleri etraflı bir şekilde tetkik etmesi.»

Ellington, «Ne yapmak istiyorsunuz siz?» diye sordu.

Mason, «Ne yapmak istediğimi ben de bilmiyorum,» diye mânâlı mânâlı güldü. «Gel Della yemek yesek daha iyi olacak... Paul nerede?»

Della Street, «Telefon kulübesinde,» dedi.

Mason, «Peki gel bakalım,» diye yürüdü. «Onu da alıp yemeğe gidelim. Bu sabah otomobile benzin koydurdun mu?»

Della, «Deponun ancak dörtte biri dolu,» diye başını salladı.

«Depoyu doldurmaliyiz. Öğleden sonra kullanabiliriz.»

Ellington, «Hemen git depoyu doldurt,» diye güldü. «Fakat beni korkutamazsın Mason. Sen numara yapıyorsun. Birsey bulmaya çalışıyorsun. Seninle, mah-

keme salonuna girmeden evvel bahis tutuşalım. Bire iki veriyorum ve müvekkilini şahit olarak çağıramıyacaksın diyorum.»

Mason, «Kaç dolar koymak istersin?» diye sordu.

Ellington, «Dur da anlaşalım,» dedi. «Onu şahit olarak çağırdığın takdirde bahsi kazanırsın. Be... Ben elli dolar koyuyorum.»

«Yani benim yirmibeş dolarıma karşılık elli dolar, öyle mi?»

Ellington bir an tereddüt ettikten sonra başını sallayarak kabul etti.

Mason, «Elimi böyle ufak bir bahisle kirletmek istemezdim,» diye sırttı. «Gel Della, Paul'ü bulup yemek yiyelim.»

ONÜÇ

Perry Mason, yanında Della Street ve Paul Drake olduğu halde otomobilini parka bıraktı. Benzin doldurulmasını, yağının, suyunun ve akümülatörünün kontrol edilmesini tembih etti.

Yolda, lokantaya doğru giderlerken Mason «Paul, elyazısı eksperinden bir haber var mı?» diye sordu.

Drake, «Hiç bir fayda temin etmedi,» diye cevap verdi. «Mektup Smith - Corona marka bir daktilo makinasıyla yazılmış.»

Mason, «Mauvis Meade'in evinde bir Smith-Corona marka daktilo makinası vardı Paul,» diye kaşlarını çattı.

«Kulübeyi kiralayanın Mauvis Meade olduğu muhakkak. Zaten Ellington da şimdi bunu tespiti çalışıyor. Fakat sen onun dâvâya girmesine yardımcı olursun. Misal olarak mektubu ele alalım. Mektubun, Mauvis Meade'in makinesinde yazılmış olduğunu ispat edecekler.»

Mason, «Kulübede bulunan deliller hakkında bi-

raz daha fazla bilgim olsun isterdim Paul,» diye dudaklarını yaladı. «Körükörüne mahkemeye girmek canımı sıkıyor. Fakat Mauvis Meade'in kulübeyi kiralamış olduğunu bilmemiz de biraz garanti bizim için... Sonra Manly zamanının bir kısmını o kulübede geçiriyordu... Paul sen bir şeye üzülüyorsun... Ne var?»

Drake, «Birşey değil galiba», diye kaçamak bir cevap verdi. «Fa... Fakat ne yapacağımı şaşırdım. Birşeyler yapabilir miyim diye düşünüyorum.»

Mason, «Haydi söyle,» dedi. «İçini boşalt bakalım Paul.»

«Böyle bir zamanda maneviyatını bozacağımdan korkuyorum. Fakat bunu da bilmen şart... Korkuyorum.»

«Hadi, hadi Paul. Çok da kötü olsa söyle.»

«Belki de hiç lüzumu yok. Sana birşey sorayım Perry. Ellington dâvâyı bitirdi değil mi?»

«Evet.»

«Başka bir delil göstermek isteyebilir mi?»

Mason, «Hayır,» dedi. «Zâten göstermek istediğinden fazlasını gösterdi. Bukadarla kifâyet edip, Gladys Doyle'u tevkif ettirmeye çalışıyor. Benim tuttuğum yol ise, mümkün olduğu kadar herşeyi ortaya koymak. Netice hakkında şüpheye yer yok. Hakim Bagby kararını kısmen bildirdi zaten. Kızı tevkif edecek. Fakat müvekkilimi şahit olarak dinletirim diye kapıyı biraz araladı, o kadar.»

«Kızın dinlenmesi, ona bir fayda sağlar mı?»

Mason, «Hiçbir fayda sağlamaz,» dedi. «Hatta mahkeme anlattığı şeylere inansa bile, savcı onu tevkif ettirir. Gördüm ki hâkim delillerin açık olarak gösterilmesini istiyor, zira bu ön soruşturma. Hâkim bir jüri gibi karar vermeye yetkili değil. Bu bakımdan bir hâkim, Savcılığın ortaya koyduğu dâvaya eğilir daima. Gösterilen delilleri de değerlendirdince zanlıyı, suçlu sayar. Zanlının anlattıkları onun için sadece bir izahtır. Şayet anlattıkları doğruysa onun masumiyetine bilâhare karar verilir. Fakat üstünde durulan şey zanlının anlattıklarının doğru veyahut da uydurma olduğudur. Ön soruşturmada bunun üstünde durulur. Bazı hakimler

vardır ki, zanlının anlattıklarının jüriyi tatmin edip etmeyeceğini tespit eder ve ona şüphe kapısını açık bırakır. Fakat ekseriyetle delillerle savcının talebi arasında uyumsuzluk olur, savcı zanlının tevkifini talebeder. Hâkim de ona uyar ve tevkif eder. Kararı jüriye bırakır. Görüyorsun ki savcının elinde kâfi dâvâya başlamaz. Fakat hâkim hiç bir zaman delillerden haberdar değildir.»

Drake, «İşte bunun için,» diye sinirlendi. «Ben de bunun için Kelton denen adamdan çekiniyorum.»

«Ona ne olmuş?»

«Rahat durmuyor.»

«Ne gibi?»

«Bu sabah bir gazeteciyle konuşuyordu. Adama bir yol ayrımına geldiği zaman, meslek hayatı bakımından hangisi eminse ona sapacağını söylüyordu. Müşterilerine karşı daima kanun çerçevesi içinde hareket ettiğini, bir kimsenin kendi geleceğini de düşünmesi lüzumunu anlatıyordu. Hiç kimse kanuna karşı harekete geçmemeliymiş. İşin kısası çok korkmuşa benziyor.»

Mason, «Yâni sence kulübede bulup da ortaya çıkarmadığımız şeyler için mi korkuyor?» diye sordu.

«Tabii onlar için. Gazeteci sonradan düşünmüş bu işin üzerinde. Bana telefon etti ve Kelton'un nelerden bahsettiğini sordu. Gazeteciler peşinde onun. Tabii, mümkün olur olmaz Kelton'la konuşmak istedim. Onu bulmaları için adam gönderdim... İşte bu yüzden sabah-tanberi telefon ediyordum. Fakat adamı hiç bir yerde bulamadım. Bunun üzerine karısına telefon ettim ve Kelton'un cinayet masasına bağlı bir dedektif olmadığını fakat şavcılığa karşı durmamasını söyledim. Misis Kelton'un ne cevap vereceğini öğrenmek istiyordum. Kadın tuzığa düştü, 'Niçin soruyorsunuz? Mister Kelton şimdi savcının yanında. Öyle zannediyorum.' dedi.»

«Oh, oh.»

Della Street korku içinde patronuna baktı.

Mason, «Pekâlâ,» diyerek lokantanın kapısına yaklaştı. «Bugün de SELKİRK'te yiyelim.»

Drake, «Ben TONY'ye gitmeyi düşünüyordum,» dedi. «Bugün hususi yemekleri var.»

Mason, «Sarmısak doldurmuştur,» diye itiraz etti. «Gelin, SELKİRK'te, güzel kuzu sırtı var.»

Drake, «Senin için ne farkeder?» dedi. «Yediğin ananas ve tulum peyniri.»

«Mahkemeye girerken yemekle beynimi uyuşturmaya cesâret edemem.»

«Ya Della?»

Mason, «O yiyebilir,» dedi. «Yiyecek zâten.»

Della Street, «Konuşmamıza midemiz çalışırken devam edelim.» diye teklif etti. «Zira kahvaltıda iki fincan kahve içtim. Başka bir şey yemedim.»

Başgarson koşarak yanlarına geldi ve diğer müşterilere yapılandan farklı olarak önlerinde fazlasıyla eğildi.

Mason, «Arkadaki ufak oda boş mu Pedro?» diye sordu.

«Oniki kişilik odadan mı bahsediyorsunuz?»

«Evet, o odada kimse var mı?»

«Kimse yok. Rezervasyon yapıp yapılmadığına bir bakayım. Mister Selkirk orayı iki üç kişilik guruplara vermek istemiyor... Fakat sizin için herşey başka Mister Mason.»

Mason, başgarsonun başının üzerinden baktı ve lokantanın sahibini gördü. «Merhaba Jim,» dedi.

Selkirk, koşarak yanlarına yaklaştı. Başgarson «Hususi odayı istiyorlar efendim,» diye anlattı.

«Pekalâ, versene. Daha ne bekliyorsun?»

«Peki efendim, bu taraftan gelin lütfen.»

Mason patrona teşekkür etti. Oda gülümsiyerek eğilip selâmladı.

Mason başgarsona «Odada telefon var mı?» diye sordu.»

«İki tâne var efendim.»

«Her ikisini birden getir masaya. İkisini de kullanacağız.»

Avukat, «Bir tanesini sen kullan ve ofisinle teması kaybetme,» dedi Paul'e. «Kelton'un neler yaptığını bilmek istiyorum. Büyük değişiklikler olabilir.»

«Yâni ondan elde ettiği malûmatı Ellington kullanabilir mi?»

Mason, «Maalesef haklısın,» dedi. «Kullanacaktır. Birçok sebepler yüzünden kullanacaktır. Bir tanesi: Kelton'u şahit olarak çağırarak ve yeminli ifadesini alacak, bu suretle ifade değiştirmesinin önüne geçecektir. İkincisi, sayet dâva mahkemeye intikal etmeden evvel Kelton basıp giderse, memlekette onu bulamadığını söyleyip, ön soruşturmadaki ifadesini mahkemede de kullanacaktır. Bundan başka avantajı da, beni boş yakalayabilmesi. Öğleden sonraki celsede, sabahki gibi kuvvetli, gayretli ve maksatlı hareket edemem diye düşünür.»

Garson iki telefonla odaya girdi ve onları fişe taktı.

Mason, «Anlayamıyorum,» dedi. «Niçin adamdan daha haber alamadık.»

«Hangi adamdan?»

«Kulübedeki adamdan. Sayet adanı katil değilse, bahse girerim ki meydana çıkacaktır.»

Drake, «Hakikaten kulübede kızın dediği gibi bir adam olduğunu mu zannediyorsun?» diye alay etti.

Mason, «Tabii vardı,» diye cevap verdi. «Müvekkilim bir adam olduğunu söylüyor.»

«Bütün deliller olmadığını gösteriyor. Parmak izi bile yok.»

Mason, «Evet tabancada sadece Gladys Doyle'un parmak izini buldular,» diye cevap verdi. «Kız banyo yaptığına ve yatak odasında uyuduğuna göre, onun oralarda parmak izlerini niye bulamadılar?»

Drake, «Bu hiç aklıma gelmemişti,» diye kabul etti. «Yani oradaki parmak izleri' silinmiş mi demek istiyorsun?»

Mason, «Başka bir ihtimal yok,» dedi. «Birisi parmak izlerini silmiş. Mamafih, oradaki yüksek rutubeti de unutmamak icabeder. Bu hal parmak izlerinin kendikendine bozulmasına sebep olabilir.»

Başgarson kapıda gözüktü. «Affedersiniz Mister Mason,» diye özür diledi. «Sizi telefondan arıyorlar. Cevap verip vermeyeceğinizi bilmediğimi söyledim. Hatta burada olduğunuzdan bile haberim olmadığını bildirdim. Adam burada olduğunuzu biliyormuş. Konuşmak için ısrar etti.»

Mason, Della Street'e ve Paul Drake'e baktı. «Hiçbiriniz burada yemek yiyeceğimizi kimseye söylediniz mi?» diye sordu.

Della Street başını salladı.

Drake, «Biz de bilmiyorduk ki,» diye cevap verdi. «Bunu bilen bir tek sendin. Daha açıkçası ben TONY' de yemek yiyeceğimizi zannediyordum.»

Mason, «O halde burada yemek yediğinizi kim bilebilir?» diye sordu.

Bir müddet kaşlarını çatarak düşündü.

Pedro, «Burada olmadığınızı söyleyeyim mi?» diye avukata baktı.

Mason, «Sakin ha,» diye kulaklığı eline aldı. «Konuşacağım onunla.»

Santrala, «Birisi Mason'u aramış,» dedi. «Ben Perry Mason'um. Hususi odadayım şimdi. Buraya bağlar mısınız?»

«Tabii, bir dakika.»

Bir müddet sonra santral, «Karşınızda, konuşun,» dedi.

Kalın bir erkek sesi telefonda, «Perry Mason' musunuz?» diye sordu.

«Evet. Kim konuşuyor?»

«İsmimin ehemmiyeti yok. Size mühim bir şey söyleyeceğim. Kulübede araştırma yaptığı zaman, polis bâzı parmak izleri buldu. Parmak izlerinin çoğu silinmiş ve bozulmuştu. Sobanın üstündeki dolapta çelik bir çaydanlık vardı. Sakın hatâ yapmayın. Odun sobasının üstünde bir hayli hırpalanmış alüminyum bir çaydanlık vardı ama o değil. Dolaptaki çelik çaydanlıktan bahsediyorum...»

Mason birdenbire, «Bir dakika lütfen,» dedi. «Affedersiniz.» Sonra yüksek sesle, «Beni rahatsız etme, görüyorsun ki telefonla konuşuyorum,» diye bağırdı.

Bir eliyle ahizeyi kapatıp Paul Drake'e işaret etti. «Hemen bu konuşmanın nereden yapıldığını öğren» dedi. «Hayli kötü bir iş.»

Drake yerinden fırladı, aceleden sandalyeyi devirmişti. Odanın kapısından çıktı.

Mason elini âhizeden çekti, «Özür dilerim,» di-

ye devam etti. «Size söyledim, şimdi telefonla konuşuyorum, meşgulüm. Della sen alâkadar ol şu işle. Rahat rahat konuşmak istiyorum telefonda. Bu bayan sekreterimdir, sizinle o meşgul olacak.»

Sonra Mason herşeyi halletmiş gibi elindeki ahizeye eğildi, «Affedersiniz,» diye özür diledi. «Lûzumsuz olarak konuşmamızı kestiler. Şimdi söyleyin bakalım, ne diyordunuz?»

Telefondaki adam çok çabuk konuşuyordu, kelimeler birbirine karışıyordu, «Bak Mason,» diye devam etti. «Çok kurnazsın. Bu dediğin doğru olabilir. Fakat beni tespit etmek için bir numara da yapmış olabilirsin. Ama buna teşebbüs edeyim deme. Çelik bir çaydanlık vardı, o çaydanlığın üstünde de parmak izleri. Polis o parmak izlerinin kime ait olduğunu tespit edemedi. Tragg'a parmak izlerini sor. İşe oradan başla.»

Adam telefonu kapadı ve ses kesildi.

Mason yavaşça kulaklığı yerine bıraktı.

Della Street, «Bir şey mi söylediler?» diye sordu.

Mason, «Çok şey,» diye kaşlarını çattı. Bir müddet düşündü. «Bunu bekliyordum. Bu kurtaracak herşeyi.»

«Kimdi?»

«Bir adam, polisin gizlediği bir şeyden bahsetti. Şayet bu haber doğruysa son derece mühim. Adam, kulübede, sobanın üstündeki dolapta gördüğümüz çelik çaydanlıkta polisin parmak izi bulduğunu söyledi. Polis parmak izinin kime ait olduğunu tespit edememiş.»

«Bunun bir faydası olur mu dersiniz?»

Mason, «Çoy faydası olur,» dedi. «Fakat bundan daha mühim olan şey, adamın kim olduğu, bu bilgiyi nasıl elde ettiği ve benim burada olduğumu nasıl bildiği.»

O sırada kapı açıldı ve Drake geri geldi, «Adam çok kurnazmış,» diye sandalyeye oturdu. «Daha birinci faza bakmadan telefonu kapattı.»

Mason, «Biliyorum,» dedi. Bir yandan da parmağını muntazam aralarla masanın üstüne vuruyordu. «Bırak artık bunu. Ben de bu haberi bekliyordum zaten. Fakat adam bizim burada olduğumuzu nasıl bildi?»

Drake, «Kuduracağım,» diye mırıldandı. «Nasıl buldu bizi bu adam?»

Mason, «Biz son dakikada bu lokantaya girmeye karar verdik,» dedi. «Buraya kadar takibedildik Paul.»

Drake, «Ben de öyle zannediyorum,» diye ona iştirak etti.

Mason, «O halde işini bilen bir takipçi,» diye devam etti. Birdenbire sandalyesini iterek ayağa kalktı. «Tamam Paul. Onbeş dakika kadar dışarı çıkacağız.»

Drake'in yüzünden canının sıkıldığı belli oluyordu.

Mason, «Buradan çıkınca,» diye acele acele konuştu. «Paul sen sol tarafa dönersin. Sen de sağ tarafa Della. Ben karşı tarafa geçip hem sağa hem de sola bakacağım. Gördüğünüz her yere girip telefona bakın, biraz evvel bir adamın telefon edip etmediğini sorun. Adamın 1.85 boyunda, geniş omuzlu ince belli atlet yapılı bir adam olması lâzım. Saçları siyah ve dalgalı, gözleri gri. Çok dikkati çeken gözleri var. Hadi işbaşına.»

Drake, «Anlamadım,» dedi. «Be...»

Mason, «Sen anladın mı Della?» diye sordu.

Genç kız başını salladı.

«Pekalâ öyleyse, gidelim.»

Kapıdan çıkarlarken Mason Başgarson'a «Odayı kimseye vermeyin, hemen döneceğiz,» diye tembih etti, eline de on dolar sıkıştırdı.

«Hadi Paul, sen sola, sen de sağa Della. Ben de karşı tarafa geçiyorum.»

Mason yoluna karşısında içki satan bir dükkâna girdi.

«Telefon kulübesi var mı burada?» diye sordu.

Adam, «Umumi bir telefon var,» diye başını salladı. «Fa...»

«Son iki dakika içinde kimse telefon etti mi buradan?»

«Yarım saattenberi telefon kullanılmadı.»

Mason koşarak bir sekerci dükkânına girdi. Orada da aynı sualleri sordu. Aynı cevabı aldı. Bu şekilde bir otomobil parkına gelinceye kadar dükkânlara girip çık-

tı. Yürüyüp geçecekti ki, park gişesinin arkasındaki telefon kulübesini gördü. Dönüp park yerine girdi.

Hemen bir adam gelip, «Biletiniz nerede?» diye sordu.

Mason, «Parkta otomobilim yok,» diye başını salladı. «Birşey öğrenmek istiyorum. Son bir kaç dakika içinde kimse şu telefon kulübesine girdi mi?»

Adam, «Girmiş olabilir,» diye şüphe içinde avukata baktı. «Niçin soruyorsunuz?»

Mason, «1,85 boyunda, dalgalı siyah saçlı, çok iri ve parlak gri gözlü bir adam,» dedi. «Sert bir yüzü var ve...»

Bekçi, «O adamı telefon ederken görmedim,» diye cevap verdi. «Fakat beş dakika evvel otomobilini buraya bıraktı.»

«Bana otomobilini göstermeniz mümkün mü acaba?»

«Buraya bakın işimiz var bizim... Bir sürü otomobil gelip gidiyor...»

Parka girmeye çalışan bir arabaya doğru koştu. «Özür dilerim hanımefendi,» dedi. «Yerimiz yok. İşareti görmediniz mi?... Geri geri gitmelisiniz şimdi. Ben bakarım. Geri gelin.»

Kadın geri geri parktan çıktı.

Mason, «Bakın, bu çok mühim,» diye bekçiye yaklaştı. «Şayet doluysanız, o adamın arabası en son girdi parka.»

Bekçi, «Peki ne olacak?» diye baktı.

Mason, bekçinin eline beş dolar sıkıştırdı.

Bekçi, «Şimdi iş değişti,» dedi. «Şurada gri otomobil.»

«Şu mu?»

Adam başını salladı.

«Pekalâ. Bir dakika benim önümde dur.»

«Dur bakalım. Ne oluyor? Arabaya dokunamazsın.»

Mason, «Sadece sahibinin ismine bakacağım,» dedi.

Mason otomobile yaklaştı, plakasını kaydetti. Sonra kapıyı açıp içerde bir selefonda yapıştırılmış olan

ismi aldı. Defterini çıkardı ve kopya etti. 'Richard Gilman, 2912 Mosswood apartmanı'.

Sonra döndü ve telefon kulübesine yürüdü.

Bekçi, «Aradığınızı buldunuz mu?» diye sordu.

«Zannederin. Çok çabuk unutursun herşeyi, değil mi?»

«Dünyanın en unutkan adamıyım.»

«Benim buraya geldiğimi unuttun mu?»

«Beş doları cebime koyduğum an herşeyi unuttun. Biliyorsunuz ki ben burada bekçiyim.»

Mason, «Bu güzel işte,» dedi. Sonra telefon kulübesine girip SELKIRK lokantasının telefon numarasını buldu, telefonu açtı ve başgarsonu istedi. Başgarson telefona gelince, «Ben Perry Mason, Crestwood 6—8666 numaralı telefondayım. Yanında olanlardan hangisi lokantaya dönerse, hemen verdiğim numaraya telefon etsin. Burada bekliyorum. Çok mühimdir,» diye tembih etti.

Mason, cebinden boş bir mahkeme dâvetiyesi çıkardı ve Üstüne 'Richard Gilman — Gladys Doyle'un zanlı bulunduğu mahkemede, California eyaletinin adliyesinde, bugün öğleden sonra müdafaa şahidi olarak dinleneceksiniz.' diye yazdı.

Sonra telefon kulübesinin kapısını açtı, hem gri otomobili görebileceği hem de telefon çaldığı takdirde zilini duyabileceği bir yerde durdu.

On dakika geçmemişt ki telefonun zili çaldı.

Mason ahizeyi eline alıp, «Alo,» dedi.

Telefondan Paul Drake'in sesi duyuldu, «Perry sen misin?»

«Evet.»

«Birşey yapamadım Perry. Belki bir düzine dükkâna ve beş telefon kulübesine bak...»

Mason, «Üzülme,» dedi. «Ben bir şey ele geçirdim. Bana buraya, nekadarda zamanda bir adam gönderebilirsin? Ama iyi iş yapabilecek bir adam.»

«Şayet talihimiz yaver giderse onbeş dakika sonra adamım yanında olur.»

Mason, «Çabuk talihimizi deneyelim,» dedi. «Burada bekliyorum. Tam yol kavşağının karşısındaki

bütün gün açık olan oto parkının içinde telefon kulübesindeyim. Telefon numarasını biliyorsun. Burada bekliyorum. Della geldiği zaman siz yemeklerinizi ısmarlayın. Adam gelinceye kadar burada bekliyeceğim. Sonra ben de yanınıza gelirim. Ne demek istediğimi anladın mı Paul? Beklediğim adam saatlerce sonra da arabasını almaya gelebilir, iki dakika sonra da. Senin göndereceğin adamı bekliyeceğini, o gelince ben lokantaya dönerim. Adamını mümkün olduğu kadar çabuk, gönder bana.»

Telefonu kapayan avukat kulübenin yanında beklemeye başladı.

Mason on dakika kadar beklemişti ki, bir adam oto parka girdi ve elindeki kâğıdı park bekçisine uzattı.

Bekçi kâğıdı aldı, sonra telefon kulübesine doğru bakıp başını hafifçe salladı. Geri dönüp NRG 936 plaka numaralı otomobili getirmek üzere uzaklaştı.

Bekçi otomobili çevirip parkın çıkış yerine getirinceye kadar, adam sabırsızlık içinde bekledi. Tam arabasının kapısını açıp içerisine girecekti ki, Mason omuzuna dokundu.

Adam hızla geriye döndü.

Mason elindeki mahkeme dâvetiyesini uzattı, «Mister Gilman'sınız, değil mi?» dedi.

Adam, «Bu da nesi?» diye sinirlendi.

«California eyaletinin adliyesinde, bugün öğleden sonra Gladys Doyle aleyhine görülecek dâvâda, müdafaa şahidi olarak dinleneceksiniz. Bu da dâvetiye. Tam saat ikide sizi orada bekliyoruz. Lûtfen gecikmeyin.»

Adam, «Perry Mason!» diye korkuyla bağırdı.

«Evet, adım Perry Mason.»

Adam, «Aman Allahım,» diye mırıldandı. «Ba... Bak Mason, ben şahitlik yapamam.»

Mason, «Bundan kurtulamazsınız,» diye cevap verdi.»

Gilman çok düşünceliydi. «Bana bak Mason, nerede hatâ yaptım ben?» diye sordu. «Beni ne zaman gördün? Aptalca ve amatörce hareket etmediğinden eminim. Sizi takibettiğimden haberiniz olmadığını bili-

yorum. Nerede hatâ yaptım da beni buldun söyler misin?"

Mason, "Şahitlik yaptıktan sonra söylerim bunu sana," dedi.

"Fakat ben şahitlik yapamam."

"Mahkeme dâvetiyesini aldın, kanunen saat ikide mahkemede bulunmak mecburiyetindesin."

"Sana şahitlik yapamam diyorum. Dâvetiyeyle aldırmamak mecburiyetinde kalacağım."

Mason, "Demek böyle, ha?" diye sırıttı.

"Evet böyle. Mason, biraz mantıklı ol."

Mason, "Ben usulüne göre ve mantıklı hareket ediyorum," dedi. "Dâvetiyeyle sana verdim. Bugüne kadar ortaya çıkarsın diye bekledim. İşinin icabı mahkemeye gelmeyebilirsiniz. Fakat ben vazifemi yaptım ve vicdanen rahatım."

"Bak Mason, bir yolunu bulup bu işi düzeltmeliyiz."

Mason, "Bugün öğleden sonra saat ikide mahkemede olacaksın," diye aksilendi. "Şayet meydana çıkmama mâni bir sebep varsa, o zaman hâkime vaziyeti anlatırım ve dâvanın uzatılmasını temin ederim."

Adam, "Vereceğim ifadenin ne olacağını bilmiyorsun," dedi.

Mason, "Gladys Doyle, kulübeye geldiği zaman orada olduğunu, onu içeriye aldığını doğrulayacaksın," diye sırıttı. "Onun anlattığı şeylerin kısmen de olsa yalan olmadığı anlaşılacak. Gece yarısından sonra kulübeden çıktığını, kızın otomobilini çamurdan çıkarıp kulübenin önünde çevirdiğini, sonra tekrar yola çıkarıp bıraktığını söyleyeceksin. Bu işleri yaparken belki de jipinden istifade ettin, belki de etmedin bilmiyorum. Ondan sonra kulübeye döndün, sobayı söndürdün, etraftaki bütün parmak izlerini sildin, Gladys Doyle uykudayken çıkıp gittin. Bunlardan başka neler anlatacağını bilmiyorum, fakat bu kadarı bile müvekkilim için çok fayda temin eder. Aksi halde seni Joseph H. Manly'nin katili olarak ilân edeceğim. Şimdi artık yemek yemeye gitmeliyim, özür dilerim."

Mason, arkasına bile bakmadan yürüdü gitti.

Lokantaya girdiği zaman Paul Drake ve Della Street yemeklerini yiyorlardı.

Della, «Ne oldu?» diye sordu. «Ne vardı?»

Mason, «Adamın, geldiği zaman ona söyle geri gitsin Paul.» diye sıırttı. «Adam geldi ve işi kendim gördüm. Hadi çocuklar şimdi yemeğe hücum artık. Şimdi mahkemeye gideceğiz. Saat ikiden evvel orada olmalıyız.»

Drake, «Neler olup bitiyor?» diye sordu. «Ne olacak mahkemede?»

«İyi giyinmiş bir adam, elnide çantasıyla gelip benimle konuşacak. Öğleden sonra karşımıza bizzat başsavcı Hamilton Burger çıkarsa şaşmam.»

Della Street, şaşkın bakan Paul Drake'e «Gladys Doyle'le kulübede beraber olan adamı buldu,» diye arı-lattı.

ONDÖRT

İkiye on dakika kala Perry Mason mahkeme binasına girdi. Üstünde gri flanel bir elbise olan, eli çantalı uzun boylu, yakışıklı bir adam oturduğu kanepeden kalkarak avukata yaklaştı.

«Mister Mason'musunuz?» diye sordu.

Koridorda ilerlemekte olan avukat geriye döndü ve adamı uzun uzun süzdü. «Evet.» diye cevap verdi.

«Müsade edin de kendimi takdim edeyim. Adım Dartley B. Irwin.»

Mason, «Ne istiyorsunuz?» diye adamın elini sıktı.

Adam etrafını kontrol ettikten sonra elini iç cebine soktu, deri bir mahfaza çıkardı. İkiye açtı ve avukata gösterdi. Bir tarafta altın bir işaret vardı. Gizli servisin dedektiflerinin kullandığı işaret. Öbür tarafta da adamın hüviyeti. Mason başını salladı.

Irwin. «Şimdi dinleyin,» dedi. «Size karşı kötü davranmak niyetinde değiliz. Fakat adamlarımdan birisine mahkeme dâvetiyesi verdiniz.»

Mason şaşırması gibi davranarak ,«Ben mi?» diye sordu.

«Richard Gilman'a.»

«O sizin adamınız mı?»

«Evet .Şahitlik yapamaz.»

«Neden yapamam?»

«Çok mühim bir iş üzerindeyiz ve biliyorsunuz ki gizli çalışırız. Richard Gilman'ın şahit sandalyesine oturması ve hüviyetinin ortaya çıkması, ifşa edilmesi, çok kötü neticeler doğurur.»

«Ne gibi kötü neticeler?»

«Takibetmekte olduğumuz iş suya düşer.»

Mason, «Şayet Richard şahadet etmeyecek olursa,» dedi. «O zaman da müvekkilim çok kötü durumda kalacak. Siz bu şekilde düşünmüyor musunuz?»

İrwin, «Evet,» diye kabul etti. «Kısa bir müddet evveline kadar başkaydı. Fakat şimdi iş değişti. Herşeyi iyiden iyiye hesaplamak mecburiyetindeyim.»

Mason, «O halde?» diye sordu.

«Richard Gilman'ın şahadetinin gizli olarak dinlenilmesi için mahkemeye gerekli müracaat yapıldı. Zanlının cinayetle olan bağını gösterecek kadar delil elde zaten. Yapılabilecek hiç bir şey yok. Ne savcı onu bu mahkemede mahkûm edebilir, ne de siz beraat ettirebilirsiniz. Şimdi sizinle bir anlaşma yapmak istiyoruz Mister Mason.»

«Ne gibi bir anlaşma?»

«Richard Gilman'ın gizli olarak dinlenilmesi için mahkemeye müracaat edildiğini söylemiştim. Zanlı'yı tevkif edecek kadar veyahut da cinâyet suçuyla ilgisini ortaya koyacak deliller elde mevcut zaten. Biz şimdi Richard Gilman'ın savcı ve müdafaa avukatı, yani sizin önünüzde sorguya çekilmesini talebediyoruz.»

Mason başını salladı.

«Niçin olmasın?»

«Bu meşru bir durum değil çünkü. Ben bu şahide sual sormak istiyorum. Zanlının önünde neler olduğunu sormak ve cevabını almak istiyorum. Kanun, müdafaanın bunu yapmaya hakkı olduğunu söylüyor. Şayet kendi mesuliyetim altında bu hakkımızı kullanma-

yacak olursam Mister Irwin ve müvekkilim gaz odasına girerse, kendimi affedemem.»

Irwin, «Fakat ne farkedeceğini anlayamıyorum,» dedi. «Mahkemenin zabıt kâtibi orada hazır bulunacak ve Richard Gilman'ın verdiği ifade olduğu gibi zapta geçecek. Tabii zanlı da orada olabilir. Buna itirazımız yok. Biz, Gilman'ın mahkeme salonunda şahit sandalyesine oturmamasını, resminin gazetelere geçmesini, gazetelerin nasıl çalıştığımızı etrafa yaymamasını istiyoruz sadece.»

Mason, «Şayet bize yardım etmiş olsaydınız,» diye kaşlarını çattı. «Biz de size elimizden geldiği kadar yardımcı olmaya çalışırdık. Adamınız niçin benimle temas etmedi?»

«Çünkü ona ben size gelmemesini söyledim.»

«Peki siz niçin böyle bir emir verdiniz?»

«Zira, ön mahkemeden sonra geride esas mahkemeye girecekti kız. Önümüzde uzun bir zaman vardı. Washington'la temasa geçtim. Hâlâ ne şekilde hareket etmem gerektiği hakkında bir talimat alamadım onlardan. Bir haber gelinceye kadar Gilman'ı bu işe karıştırmak istemedim.»

«Kızın ne olacağını hiç düşünmediniz mi?»

Irwin, «Bunu düşünmek isterdim,» diye kabul etti. «Gilman'a mahkeme dâvetiyesini verdiğinizdenberi de kafa patlatmaktayım. Sizin de bir kanun adamı olduğunuzu kabul ediyorum. Birtakım mes'uliyetlerinizin olduğunu da biliyorum. Fakat sizin yardımınıza muhtacız. Sonra şunu da unutma Mason. Gilman'ın vereceği ifâde müvekkiline faydalı olmayabilir.»

«Niçin olmasın?»

«Kızın Manly'yi öldürmüş olması mümkün. Hem de galiba o öldürdü.»

Mason, «Bir cinâyet dâvâsında, şöyledir veya hut da değildir, diye bir tahminde bulunamam,» dedi. «Gilman nerede?»

«Lâzım olduğu zaman ortaya çıkacaktır.»

Mason, «Sizinle bu hususta anlaşabilirim,» diye başladı. «Fakat şartlarım var. Gilman'ı bir odada dinleyebiliriz, ancak müvekkilim, zabıt kâtibi ve müba-

şir de orada hazır bulunacaklardır. Gilman bütün bildiği şeyleri açık bir şekilde anlatacaktır. Hem de bütün herşeyi.»

Irwin, «Malûmat veremeyiz,» diye başını salladı. «Gilman'ın en fazla yapabileceği şey, hakikatlerden bahsetmektir. O gece orada neler olduğunu söyleyecektir.»

Mason, «Richard Gilman orada mıydı?» diye sordu.

«Evet oradaydı.»

«Ne yapıyordu kulübede?»

«Delil ele geçirmeye çalışıyordu.»

«Kime karşı?»

«Şimdilik bu sualinize cevap veremiyeceğim.»

Mason, «Pekalâ,» diye kaşlarını çattı. «Adamınızı saat ikide burada bulundurun, şahit olarak dinleteceğim mahkemede.»

Irwin, «Bir dakika durun,» diye atıldı. «Size iyi hislerle geldim, erkek erkeğe konuştuk. Eğer mecburiyet olursa belki biraz açıklamada bulunabiliriz.»

Mason, «Benim avukatlığını yaptığım dâvâda lüzumlu açıklamayı yapmaya hazır olun,» dedi. «Zira temsil ettiğim kimşenin menfaatine olan herşeyi yapmaktan çekinmem.»

Irwin, «Razı mısınız?» diye sordu. «Ayrı bir odada Richard Gilman'ın dinlenmesini kabul edecek mısınız? Şayet orada istediğiniz mâlûmatı alamazsanız, o zaman mahkeme salonunda dâvâyâ devam ederiz.»

Mason, «Şayet müvekkilimin lehine olursa mahkeme emeye çıkmaktan bir an olsun vazgeçmem,» diye cevap verdi.

Irwin, «Çok az zamanımız kaldı,» diye saatine baktı.

«Hâkim Bagby'nin durumdan haberi var mı?»

«Henüz yok. Ona gitmedik daha.»

«Ya savcılığın?»

«Savcılıkla konuştuk. Baş savcı Hamilton Burger'i gördük. Siz mahkeme dâvetiyesini verdikten on dakika sonra onunla konuştuk. Mister Hamilton Burger çok alâkadar oldu.»

«İnşallah onun yemek yemesine mâni olmamışsınızdır.»

«Sen kaç kişinin yemek yemesine mâni olduğunu bir bilsen.»

Mason, «Pekalâ,» dedi. «Şimdi hâkimlerin odasına gidelim ve hâkim Bagby ile konuşalım. Ellington'dan ne haber var? Onun da bulunmasını isterdim.»

«Hem Ellington, hem de baş savcı Hamilton Burger orada olacaklar.»

Mason, «Ağır silâhlarınızı mı piyasaya sürüyorsunuz?» diye sordu.

«Şimdilik elinizde bulunanların en büyüklerini.»

Mahkeme salonunun açılmasını beklemekte olan Gladys Doyle'a yaklaşan Mason, hafifçe eğildi. «Kulübede seninle beraber olan adamı bulduk,» diye fısıldadı.

Genç kız, «Buldunuz mu?» diye şaşkınlık içinde bocaladı.

Mason, başını salladı.

«O halde benim söylediklerimin doğru olduğu.»

Mason, «Bir dakika,» diye kızın sözünü kesti. «O kadar basit değil. Ne olduğunu daha kat'i olarak bilmiyoruz. Ellerinden gelirse bunu bizden saklamaya çalışacaklardır. Fakat adı Richard Gilman olan bu adama mahkeme dâvetiyesini kendi elimle verdim. Tabii hükümet adamın, herkes tarafından tanınmasını, isminin meydana çıkmasını istemez. Şahit olarak meydana çıktığı ve olanları anlattığı anda gazeteler resmini çekecek. Bu sebepten onunla bir odada karşılaşacağız. Bildiklerini orada anlatacak Gilman. Ne dersin buna?»

«Siz ne divorsunuz?»

Mason, «Ben râzıyım,» diye sırttı. «Her an, verdiği ifadeyi beğenmediğimi bahane edip, mahkemeye çıkarabilirim onu. Şayet lüzumsuz ve usulsüz hareketlerini farkedecek olursam, kafalarına indireceğim silâhı elim vermiş olurlar. Diğer taraftan, onu mahkemeye sokmaya zorlarsam elimdeki vasıtaları tamamen kaybederim. Bize vardırıncı olmak istemezse, buna karşılık bir şey yapamam.»

«Her şeyi size bırakıyorum Mister Mason. Nasıl isterseniz öyle olsun.»

Mason, «Senin anladığından emin olmak istiyorum sadece,» dedi.

«Ben de orada olacak mıyım?

«Odada mı?»

«Evet.»

«Senin orada bulunmanı istemediler ama, ben bulunman şartıyla razı oldum. Richard Gilman galiba mahkemeye gelmek ve sana yardımcı olmak istemiş. Fakat amiri ona mani olmuş. Durumu Washington'dan sormuşlar, elan bir cevap alamamışlar.»

Mason telaşla saatine baktı. «Hakim Bagby salona girmeden evvel onu görsek daha iyi olacak,» diyerek geride, ayakta duran Dartley Irwin'e döndü. O da başını salladı.

Beraberce Hâkim odalarına doğru yürüdüler ve Hakim Bagby'nin odasına girdiler.

Hakim Bagby ciddî ciddî onlara baktı, «Durumu anlıyorum,» dedi. «Bu birtakım şartlarla ele alınabilecek bir iş değil beyler. Kanun, dâvânın herkesin önünde ve şahidin de, suçlunun bulunduğu bir yerde dinlenilmesini emrediyor.»

Mason, «Ben de,» dedi. «Bilhassa bu husus üzerinde ısrar ettim.»

Hakim Bagby «Siz odada şahit dinlenmesini kabul ediyor musunuz?» diye sordu.

Mason, «Bir kere tecrübe edelim de ne oluyor anlıyalım,» diye cevap verdi. «Yalnız şu durumu anlamanızı istiyorum, vaziyet beni tatmin etmediği takdirde, mahkeme salonunda mahkemeye devam ederiz. Ben şahidi sorguya orada çekerim. Tabiiki soracağım sualler tamamen dâvâyla ilgili olacaktır. Savcılık her zaman itiraz edebilir aksi halde.»

Hamilton Burger «Şartınız uygun değil,» diye başını salladı.

Mason, «Niçin uygun değil?» diye sordu.

«Bu durum size iki kere sorgu imkânı veriyor. Herhangi bir sebeple odadaki şahadetten memnun kalmadığınızı bahane eder ve şahidi salona çıkarırsınız.

Ondan sonra aynı şeyleri bir ikinci kere tecrübe etmek imkânını elinize geçirmiş olursunuz.»

Mason, «Ne mahzuru var?» diye sordu. «Bu adamın aynı şeyleri bir ikinci kere tekrar edemiyeceğinden mi korkuyorsunuz?»

Hamilton Burger, «Ben sadece neden iki şansınız olsun diyorum,» diye kızdı.

Mason, «O halde,» diye devam etti. «İşe başlamadan bitirelim. Odanın içinde boşuboşuna münakaşa etmemizin hiç bir faydası yok. O halde hemen mahkeme salonuna geçelim.»

Irwin, «Bir dakika, bir dakika beyler,» diye araya girdi. «Mister Burger lüzumundan fazla hassas davranıyorsunuz bana kalırsa. Durumu gözünüzde büyütüyorsunuz.»

Hamilton Burger, «İnsan Perry Mason'la karşı karşıya gelince fazlasıyla hassas olmalıdır,» dedi. «O zaten kendi pertavsızını daima gözünün önünde tutar.»

Irwin, «Mamafih bu husus üzerinde hassasiyete lüzum yok,» diye Hamilton Burger'i yatıştırmaya çalıştı. «Şayet Mister Mason tatmin edilmezse o zaman düşünürüz. Hükümet Gilman'ın isminin efkârı umumiye duyurulmasına taraftar değil.»

Hamilton Burger, «Siz elinizdekileri bu şekilde Perry Mason'a gösterin bakalım,» diye bağırdı. «O zaman bakın elinizdeki kozları bir bir almıyor mu?»

Irwin, «Maalesef biz elimizdeki kozları oynama şansına malik değiliz,» diye cevap verdi. «Kartlarımızı masanın üstüne açmak mecburiyetindeyiz.»

Burger, «Pekalâ,» diye kabul ederken çok üzgündü. «Gladys Doyle'u içeriye alın da başlayalım.»

Hakim Bagby mübaşiri, zanlıyı getirmesi için gönderdi.

Genç kız odaya alındığı sırada, Irwin dışarda koridorda duruyordu. Bir müddet sonra Richard Gilman vafıında olduğu halde içeriye girdi. Tam o sırada genç kız Richard Gilman'la göz göze geldi.

Richard Gilman'ın sırtması bir tuhaftı. Kendisini suçlu görüyor gibi bir hâli vardı, «Merhaba güzel kız,» dedi.

Genç kız hemen, «Merhaba,» diye elini uzattı ve tokalaştı Gilman'la. «Size itimadım vardı. Eninde sonunda gelip beni temize çıkaracağınızı biliyordum.»

«Özür dilerim, bu daha sonra olacak galiba. Korkarım ki sizi temize çıkaramayacağım.»

Hakim Bagby, «Durun bakalım,» diye araya girdi. «Biz dinlemeden boşu boşuna münakaşa etmeyin. Bay kâtip ifadeyi aynen zapta geçirmenizi istiyorum. Mahkemeye şahit olarak çağrılan kimse Amerika hükümetinin gizli bir memuru. Hükümetin gizli işlerini takibetmekle vazifeli. Hükümet bu memurunun şahit olarak herkesin önüne çıkmasını, hüviyetinin açıklanmasını doğru bulmuyor. Müdafaa bu kimseyi kendi şahidi olarak dinletmek istiyor. Savcılık ve müdafaa şartlı olarak şahidin mahkeme salonuna çıkmadan, burada dinlenilmesini kabul ediyorlar. Mahkeme zabıt kâtibi, söylenildiği şekilde bütün ifadeyi zapta geçecektir. Müdafaa avukatı istediği zaman şahidi salonda dinlemeye yetkilidir. Ana şartlarınız bu değil mi beyler?»

Hamilton Burger, «Ben bunu tasvip etmiyorum,» dedi. «Fakat bu şekilde hareket etmeye mecbur tutuluyorum.»

Mason, «Ben kabul ediyorum,» diye cevap verdi. «Yalnız müvekkilimin de kabul etmesi lâzım.»

Hakim Bagby, «Ben de o kısma geliyorum,» diye izah etti. «Mis Doyle siz bu dâvâda zanlısınız. Bütün şartları duydunuz. Bu şartlara razı mısınız? Şahidin burada dinlenilmesini kabul ediyor musunuz?»

Genç kız, «Şayet avukatım kabul ediyorsa,» diye cevap verdi. «Ben de kabul ediyorum. Kendimi onun ellerine teslim ettim.»

Hakim Bagby, «O halde işe başlayalım,» dedi. «Ne şekilde hareket etmemizi istiyorsunuz beyler »

Mason, «Gilman'ın herşeyi anlatmasını istiyorum,» diye fikrini söyledi. «Bu vak'ayla ilgili olarak bütün bilgileri anlatma...»

Irwin, «Bütün malûnatı diyorsunuz,» diye sözünü kesti Mason'un. «Fakat açıklayamayacağımız şeyler de var.»

Mason, «Sizin saklayacağınız şeyleri istemiyo-

rum,» dedi. «Sadece istediğim açıklama. Açıklamayı yaptıktan sonra savcı da, müdafaa da sual sorabilirler. Tabii ki bu usulüne göre olacaktır. Normal bir sual soruştan daha fazla, sâdece delilleri ortaya çıkarmak gayesi düşünülecektir.»

Irwin, «O halde,» diye lafa karıştı. «Bu şartlarla işe başlayabiliriz.»

Hakim Bagby, «Şahit yemin etmiyecek mi » diye sordu.

«Ona şahit diyemeyiz burada. Sadece açıklamada bulunacak.»

Mason, «Ben yemin etmesini istiyorum,» diye itiraz etti.

Irwin, «Oldukça can sıkıyorsunuz Mister Mason,» diye kızdı.

Mason, Irwin'e soğuk soğuk baktı «Evet,» diye cevap verdi. «Şayet lüzumu olursa daha fazla da canınızı sıkarım. Bunu siz düşünün. Benim dediğim şekilde yapacak mıyız, yoksa yapmıyacak mıyız?»

Hamilton Burger, «Elinizdeki kozları bir bir alacağını size söylemiştim,» dedi.

Irwin, «Henüz hiç bir kozumu oynamadım daha,» diye cevap verdi

«Halbuki Mason bütün kâğıtlarını kullanıyor. Hem de mümkün olan bütün hileleri.»

Irwin, «Pekalâ,» diye kabul etti. «Gilman yemin etsin.»

Mahkeme kâtibi yemin etmesini Gilman'a söyledi.

Mason, «Başlayın,» dedi. «Bildiklerinizi anlatın.»

«Bir vergi işi üzerinde çalışıyorduk,» diye başladı Gilman. «Mauvis Meade'in yazmış olduğu ve senenin en çok satılan kitabı **ERKEKLERİ ALAŞAĞI EDİN** isimli kitapta yazılan bazı şeyler dolayısıyla şüphelenmiştik. Mauvis Meade'in göz hapsinde tutulması ve tâkibedilmesi kararı alındı büroda. Bir müddet sonra, Mauvis Meade'in zaman zaman gizlice, cina yetin işlenmiş olduğu kulübede birisiyle buluşmakta olduğunu gördük. Kulübe hakkında ve orada ne yapıldığı konu-

sunda tahkikat yapmak için ben vazifelendirildim. Bu ayın sekizinci, pazar gecesi kulübeye gittim. Etrafta herhangi bir kâğıt veyahutta vesika var mı diye araştırma yapmaya başladım. Kulübede kitaplara, her yere baktım. Gece saat on sıralarında kulübeye gidebilmiştim. Hava çok soğuktu. Oturma odasındaki gaz sobasını yaktım. Tam araştırma yapmaya başlamıştım ki, sokak kapısının önünde ayak sesleri ve daha sonra da kapıya vurulmakta olduğunu duydum. Tabii bu durum hoşuma gitmemişti ve korktuğumu da saklamama lüzum yok. Hemen araştırma belirtilerini ortadan kaldırdım ve kapıyı açınca karşımda Mis Gladys Doyle'u, yani zanlıyı buldum. Bana otomobilinin çamura saplandığını ve çıkarılmasına yardımcı olmamı söyledi. Onu görür görmez derhal tanıdım. Hakkında tahkikat yapmakta olduğumuz Mis Mauvis Meade'in sekreteriydi. Bir tuzığa düşürülmüş olduğumdan şüphelendim hemen. İşte bu yüzden de ona yardımcı olmadım. Mis Doyle banyo yapıp yatacağını söyleyince şüphem daha da arttı. O banyo yaparken ben sokak kapısının önüne çıktım ve etrafta saklanmış bir kimse var mı diye kontrol ettim. Elimde arama enarı olmadan eve girmiştim. Beni belki de kıza tecavüz etmekten veya soygunculuktan tevkif ettirmek istiycekler diye düşündüm.»

Mason, «Kat'i olarak ve tamı tamına, Mis Doyle kulübeye geldikten sonra ne yaptığınızı bilmek istiyorum,» dedi.

Gilman bir müddet tereddüt ettikten sonra, «Mister Mason ilk önce bir tuzığa düşmemiş olduğundan emin olmak istiyordum,» diye devam etti. «Bu yüzden Mis Doyle banyoya girinceye kadar bekledim. Banyo yaparken elbisesini çıkaracaktı. Bu suretle ben dışarıyı kontrol ederken çıplak olarak arkamdan gelmesi mümkün değildi.»

Gladys Doyle, «Beni çıplakken seyrettiniz,» diye onu suçladı.

Hakim Bagby, «Durun bakalım,» diye müdahale etti. «Zannedersen bu iş resmiyetten çıkınca, sizleri ikaz etmek selâhiyetindeyim. Siz ancak avukatınıza hi-

tabedebilirsiniz Mis Doyle. Bir arzunuz olunca ona söyleyin. Ve...»

Richard Gilman hemen «Mis Doyle'un banyoya girdiğinden ve beni gözetlemediğinden emin olunca,» diye devam etti. «Yağan yağmurun altında yola kadar gittim. Hakikaten arabasının orada olup olmadığını öğrenmek istedim. Söyledikleri doğrudu. Mauvis Meade'in steysinwagon'u, anlattığı gibi çamura saplanmıştı. O anda bunun bilhassa tertip edilmiş bir hile olabileceğinden şüphelendim. Geriye, kulübeye geldim. Kulübenin etrafında, çalılıkların içinde ve çukurlarda araştırma yaptım. Orada kulübeyi göz altında tutan bir kimse var mı diye baktım. Kimse olmadığından emin olunca kulübeye döndüm ve Mis Gladys Doyle'un uykuya dalmasını bekledim. Sonra tekrar çamura saplanmış olan otomobile gittim. Motörü çalıştırıp, gerekli manevrayı yaparak arabayı çamurdan kurtardım. Kulübenin yanındaki meydana kadar indirdim, orada geriye çevirip tekrar yola çıkardım. Çamurlu ve bozuk yolda otomobil kullanmakta tecrübeliydim. Arabayı çamurlu olan çukurun ilerisine geçirdim. Kontak anahtarını da üstünde bıraktım.»

Mason, «Sonra ne yaptınız?» diye sordu.

«Kulübeye döndüm, herşeyin normal olup olmadığını kontrol ettikten sonra gaz sobasını söndürdüm. Jipimi bıraktığım yere gittim ve şehire dönüp raporumu âmirime verdim.»

«Gladys Doyle'un kulübeye gelişini de bildirdiniz mi?»

«Tabii.»

Mason, «Ne yapmanızı söylediler?» diye sordu. «Ses çıkarmamanızı mı?»

Gilman, «Aldığım emri burada açıklayamam,» diye cevap verdi.

Hamilton Burger, «Zaten, duyduğu şeyi söylemiş olurdu o takdirde,» diye itiraz etti.

«Kulübeye gitmenize sebep neydi?»

Irwin, «Sayet itiraz etmezseniz,» diye lâfa karıştı. «Bu sualinizi ben cevaplandıracağım.»

Hakim Bagby, «Bir dakika,» dedi. «Siz yemin etmediniz. Ve...»

Mason, «Bütün bunlar gayri kanunî zaten,» diye ısrar etti. «Biz burada kanuna aykırı olarak şahidi dinlemekteyiz.»

Hakim Bagby, «Pekalâ,» diye kabul etti. «Şayet istiyorsanız izah edin. Siz anlattıktan sonra, doğru olup olmadığını Gilman'dan sorarız.»

Irwin, «Mauvis Meade'in gizli olarak, hakkında malî tahkikat yapmakta olduğunuz bir kimseyle temas etmekte olduğunu biliyorduk. Fakat bu temasını ustaca yürütüyordu. Onları takibetmek çok zordu. Ondan başka güzel kadınlar da vardı ve aynı şekilde çalışıyorlardı. Bu sebeple etraflı olarak malûmat elde etmek istiyorduk. Sonra Mis Meade bu kulübede sık sık Manly'yle buluşmaya başladı.»

Hakim Bagby, «Bir aşk bağı mı?» diye sordu.

Irwin, «Kat'i olarak bilmiyorum,» dedi. «Onların buluşmalarının bu yüzü bizi ilgilendirmiyordu. Manly'nin iki ayrı hayat yaşamakta olduğunu öğrenmiştik. Evden işe gidiyorum diye çıkıyordu. Bazan hakikaten iş seyahatine de çıktığı oluyordu. Fakat ekseriyetle şehirde Gandarra apartmanında Joe Fargo ismiyle tutmuş olduğu daireye gidiyordu. Apartmanın arka tarafında her daire için bir garaj vardı. Manly'nin gizli olarak kiraladığı daireye ve garajına baktık. Garajda bir Jip steysinwagon saklamakta olduğunu öğrendik. Tetkik ettiğimiz zaman Jip steysinwagon'u kendi esas adına ve esas adresine tescil ettirmiş olduğunu gördük. Tabii bunun üzerine Manly'nin peşine adam koyduk ve eve giriş çıkışını kontrol ettik. Neticede Pine Glen vâdisindeki kulübeyi öğrendik. Zannederseniz istemiş olduğunuz bütün malûmatı verdik.»

Hamilton Burger, «Yani kulübeyi Mauvis Meade mi kiralamıştı?» diye sordu.

Irwin, «Siz böyle bir tahminde bulunabilirsiniz,» diye cevap verdi. «Fakat ben kat'î olarak o kiraladı demiyorum.»

Mason, «Anladığıma göre,» diye Gilman'a döndü. «Siz kulübeye gidip, arkasından da Mis Gladys Doy-

le gelince, size tuzak kurulmuş olduğunu düşündünüz, değil mi?»

«Evet öyle söyledim.» diye cevap verdi Gilman. «Gladys Doyle'un, Mauvis Meade'in sekreteri olduğunu biliyordum. Onu görünce tuzığa düşürülmüş olduğumu zannettim. Bir an evvel oradan çıkıp gitmek istedim. Tabii giderken parmak izimi de bırakmak istemedim.»

«Sonradan Mis Gladys Doyle'un herhangi bir art düşünceyle hareket etmediğini öğrenince vicdânen rahatsız oldunuz mu?»

Gilman, «Vicdânen rahatsız oldunuz mu demekle neyi kastediyorsunuz,» diye Mason'a serzeniş içinde baktı. «Ben hatâlı bir şey yapmadım ki.» Sonra dikkatli dikkatli avukatı süzdü, «Beni nasıl buldunuz hakkında en ufak bir fikrim yok, kim olduğumu nasıl öğrendiniz?» diye sordu.

Irwin, «Size yardımcı olduğumuza göre,» dedi. «Siz de, Gilman'ın izini nasıl bulduğunuzu bize söylemeye borçlusunuz.»

Mason, soğuk soğuk Irwin'e baktı. «Bana yardımcı olmadınız,» diye cevap verdi.

«Bense elimden geldiği kadar size yardım etmeye çalışıyorum.»

Bir an kimse konuşmadı.

Gilman, Gladys Doyle'a döndü. «Ne şekilde bir durumla karşılaştığımı görüyorsunuz,» dedi.

Gladys Doyle, «Böyle bir vaziyette, başka bir şey yapamazdınız,» diye cevap verdi.

Hamilton Burger, «Sayın Reis Bey,» diye itiraz etti. «Bu dâvâ kanun dışı bir seyir takibetmeye başladı ki, buna müsaade etmemeliyiz.»

Mason, «Niçin olmasın,» dedi. «Burada olanların dâvâyı ilgisiz yok. Şayet herşeyin kanunî olmasını istiyorsanız, dâvâyı salonda devam edelim.»

Hamilton Burger, «Bu benim de işime gelir,» diye bağırdı. «Salonda devam edelim.»

Irwin, «Benim işime gelmez,» diye araya girdi. «Sayın Reis Bey nasıl bir durumda olduğumuzu takdir ediyor. Bu adamın salonda sorguya çekilmesi demek,

kimliğinin ortaya çıkması ve gizli olarak takibettiği işin suya düşmesi demektir.»

Mason, «Siz gizli olarak mı çalışıyorsunuz?» diye Gilman'a sordu.

Gilman, «Tabii,» diye cevap verdi. «Aksi halde be...» birdenbire kendisine hakim oldu ve sustu.

Hakim Bagby sanki değer biçiyormuş gibi uzun uzun Gilman'ı süzdü. Sonra dönüp Gladys Doyle'a baktı. «Zanlının anlatmış olduğu şeylerden mahkeme normal olarak istifade etmek yoluna gitmedi,» dedi. «Fakat iş şimdi gittikçe, şüpheli ve izah edilmesi lüzumlu bir hal almaya başladı. Mister Gilman, Joseph Manly'yi kimin öldürdüğü hakkında bir fikriniz var mı? Bu işi zanlı yapmadı mı dersiniz?»

Gilman, «Ben sadece bir tek şey söyleyebilirim,» diye cevap verdi.

Mason, «Adamlarınız kulübede parmak izleri buldular mı » diye Hamilton Burger'e baktı.

Hamilton Burger başını salladı.

«Bu parmak izlerinden bazıları zanlıya âitti tabii, öyle değil mi?»

«Birçoğu,» diye hırçınlaştı Hamilton Burger.

«Onlardan başka parmak izleri de buldunuz mu kulübede?»

Burger, «Bunu Komser Tragg'a sorsanız daha iyi edersiniz,» dedi.

«Burayı çağırın onu öyleyse. Ona sorayım ben de.»

Burger, «Sayın Reis Bey,» diye itiraz etti. «Ben de zaten bu kanun dışı görüşmelerden korkuyordum. Mason bulanık suda balık avlamak sevdasında. Gördünüz ki kendisi hiç bir şey ortaya getirmede. Sadece konuşurup, malûmat topluyor. Elimizdeki kozları gördükten sonra, ben oynamıyorum diyecek ve Gilman'ı mahkeme salonunda dinlettirecek. Görüyorsunuz ki hiç bir kaybı yok. Dâimâ kazançta.»

Mason, «Savcılığın elinde ne gibi deliller olduğunu öğrenmemi istemiyorsunuz değil mi?» diye sordu.

Burger, «Tabii ki istemem,» diye cevap verdi.

Mason, «Sayın Reis Bey,» diye Hakim Bagby'ye

döndü. «Bu davranışın dâvâcı için iyi olmadığını beyan ediyorum. Hakikatlerin ışığı altında dâvâ normal yoluna girmiş bulunmaktadır. Görüyorsunuz ki müdafaa dâvâyı idâre etmekle suçlanmaktadır. Kulübede neler olduğunu öğrenmek tabîî ki hakkımızdır. Şayet müvekkilim suçluysa başka, şayet suçsuzsa o da başka bir şeydir.»

Hâkim Bagby öksürerek boğazını temizledikten sonra, «Hakikaten çok tuhaf bir durum bu,» dedi. «Herşey kanun çerçevesi içinde olsa ve dâvâyâ salonda bakılsaydı çok daha iyi olurdu.»

Irwin, «Fakat Reis Bey,» diye itiraz etti. «Bunu yaptığınız takdirde biz binlerce dolar kaybedeceğiz. Bütün yaptığımız çalışmalar suya düşecek ve bazı kimse-leri de tehlikeye atmış olacağız. Mister Gilman'a verilmiş olan vazifeyi açıklamaya şimdilik selâhiyetli değilim. Gilman işin stratejik bir yerinde ve gizli olarak çalışmaktadır. Dediğinizi yapmakla bütün çalışmalarımız havaya gitmiş olmakla kalmayacak, birtakım açıkgöz sabıkalılardan meydana gelmiş bir çetenin avucuna düşeceğiz.»

Hakim Bagby, «Anladığıma göre durumu biliyorsunuz,» diye Hamilton Burger'e döndü.

Burger, «Ne yapmalıyım bilmiyorum,» diye cevap verdi. «Kimse bu hususta bana bir şey söylemedi.»

Irwin, «Üstünde çalıştığımız her işi gelip size anlatamayız,» diye Burger'e kızdı. «Biz işleri tahkik eder ve işimizle ilgili olan hususlarda müsaadenizi isteriz.»

Hamilton Burger, «Yine de hoşuma gitmedi bu tutum,» diye inadetti.

Mason, Hakim Bagby'ye, «Bana kalırsa biz doğru hareket ediyoruz,» diye tebessüm etti. «Artık dâvânın sonlarına gelmiş sayılırız. Komser Tragg'ın çağrılıp, parmakizleri hakkında kendisine sual sormama müsaadelerinizi rica ediyorum.»

Hakim Bagby, «Ben de bu hususta daha fazla bilgi edinmek istiyorum,» diye Hamilton Burger'e baktı ve kaşlarını çattı. «Herşeyden önce Başsavcının vazifesi âdil olmaktır. Savcı dâvâyı tâkibetmek ve karşı çık-

makla uğraşmaz yalnız. Hakikate dayanarak müdafaa-yı da korur. Başsavcı herkesin temsilcisidir. Mahkenide yüksek adâleti temsil eder.»

Hamilton Burger'in hiddetten dudakları bir çizgi hâline gelmişti. Başını kaldırarak Perry Mason'a baktı. «İnsan Mason'la karşılaşınca bu böyle değildir,» dedi. «Kendisi arzu ettiği kartları elimize tutuşturur. Bu kartların bir kısmını destenin üstünden, bir kısmını ortasından bir kısmını altından ve bir kısmını da kolunun yeline sakladıklarından verir ve oyununa başlar.»

Hâkim Bagby, «Komser Tragg'ı buraya çağırın,» diye gülerek mübâsire baktı.

Gilman, Perry Mason'a «Beni nasıl keşfettiğinizi öğrenmek istiyorum,» dedi.

Irwin, «Ben de,» diye atıldı.

Mason, «Bir gün anlatırım,» diye ehemmiyet vermeden cevap verdi. «Birkaç dakika sonra olacak değişikliğe bağlı bu.»

Hamilton Burger sandalyesinden kalkarak «Ellington,» diye bağırdı. «Dâvâya sen bak. İyi günler Sayın Reis Bey.»

Hakim Bagby, «Bana öyle geliyor ki dâvâda, polisin en mühim bir kararı vermek mecburiyetinde kalacağı zaman çok yakındır,» derken soğuk davranmıştı. «Sizin işinizin çok olduğunu biliyorum Mister Burger. Fakat hiç olmazsa beş dakika daha burada kalmanızı tavsiye ederim.»

Hamilton Burger, «Pekalâ,» diyerek odanın bir köşesine yürüdü ve işâret ederek Ellington'u çağırdı. «Odanın öbür tarafında fısıldaşmaya başladılar. Bu sırada Gilman sandalyesini «Çok, ama çok özür dilerim Mis Doyle,» diye kızın sandalyesine yaklaştırdı. «Sayet durumun ne olduğunu bilseydim..... O zaman neler yapardım görürdünüz.»

Genç kız, «Bundan eminim,» diye gülümsekti. «Size hiç kırgın değilim.»

«Pe... peki, teşekkür ederim.»

Gladys, «Sâdece ifâdenizde bir yer beni ilgilendirdi,» dedi.

«Ne?»

Genç kız, «Benim banyoya girdiğimden emin oluncaya kadar beklediğinizi söylemeniz.....» diye utanarak önüne baktı. «Halbuki ben elbiselerimi çıkarırken siz pencereden seyrediyordunuz.»

Gilman, «Ne demek istiyorsunuz?» diyerek hayretle gözlerini açtı.

«Pencerede perde yoktu, siz içeriye bakıyordunuz.»

Gilman, «Sıcak su tankından akacak olan suyun sesini bekledim,» diye başını salladı. «Elimi tankın üstüne koydum, sıcak suyun gittiğini ve üstten soğuk suyun aktığını hissettim. Bu şekilde banyoya girmiş olduğunuzu anladım.»

«Yâni pencereden beni seyretmediniz mi?»

«Tabii seyretmedim.»

Genç kız, «O halde çok şey kaybettiniz,» diye güldü. «Kim seyretti öyleyse?»

Bu sırada telefon çaldı.

Hâkim Bagby kulaklığı eline aldı, sonra da Hamilton Burger'e «Sizi istiyorlar,» dedi.

Hamilton Burger kulaklığı aldıktan sonra iki dakika dinledi sonra da, «Pekalâ, onu hemen buraya getir,» diye emir verdi.

Âhizeyi yerine koyarken yüzü memnuniyetten aydınlanmıştı. «Şimdi devam edelim artık,» diye güldü. «Kozları buldum.»

Sonra tekrar Ellington'un yanına gitti ve fısıltı konferansına devam ettiler.

Almış olduğu haberden çok memnun kaldığı her hâlinden belli oluyordu.

Kapı açıldı ve Komser Tragg girdi.

Hakim Bagby, «Oturun Komser Trag,» diye yer gösterdi. «Burada resmî olmayan bir görüşme yapmaktayız. Dâvâda birtakım tuhaf değişiklikler oldu. Galiba kulübede birtakım parmakizleri bulmuşsunuz... Kime ait olduğu bilinemeyen parmak izleri.»

Tragg, «Evet, parmak izleri bulduk,» diye kabul etti.

«Bulduğunuz bütün parmakizlerinin kimlere ait olduğunu tespit ettiniz mi?»

Tragg, «Bulduğunuz parmakizlerinin bir kısmı zanlıya aitti,» diye başını salladı. «Bir kaç tâne bir erkeğe âit parmak izi bulduk... Onların kime âit olduğunu tesbit edemedik. Tahmin ediyorum ki Mister Gilman'ın parmak izleridir. Sonra bir başka şahsın parmak izlerine de tesadüf ettik ki onların da kime ait olduğunu eksper tesbit edemedi. Bir başka kadına veyahutta bir çocuğa âit olabileceklerini söyledi.»

Gilman, Mason'a baktı.

Mason, «Bu parmak izlerinden bir tânesinin, Mauvis Meade'in parmak izi olup olmadığını tahkik ettiniz mi?» diye sordu.

«Tabii.»

«Onun parmak izi var mıydı aralarında?»

«Hayır.»

Gilman şaşkın şaşkın etrâfına baktı.

Mason, «Parmak izlerinin kime âit olduklarını biliyor musunuz?» diye sordu.

«Bilmiyorum.»

«İzler belirlenmiyordu?»

«Bir tânesi çok netti, mükemmel denilecek kadar net.»

«Parmak izini kulübenin neresinde buldunuz?»

Tragg, «Sobanın üzerinde bir aliminyum çaydanlık vardı,» dedi. «Uzun müddettenberi kullanılmakta olduğu her hâlden belliydi. Bundan başka dolapta çok yeni ve güzel, çelikten bir başka çaydanlık daha vardı. Bu çaydanlığın hiç ateşe konmamış olduğu belliydi. Fakat bunu başka maksatlarla kullanıyor olmalıydılar. Bu çaydanlığın üstünde parmak izi lekeleri vardı. Bunların bir kısmının Mister Gilman'a âit olduğunu zannediyorum.»

Gilman, «Evet, parmak izi bırakmıştım,» diye tasdik etti.

«Bundan başka kime ait olduklarını tesbit edemediğimiz parmak izleri de bulduk. Daha evvel de söylediğim gibi bu izlerin bir kadın veya bir çocuğa ait olduklarını tahmin ettik.»

«Yani zanlının parmak izleri değil miydi?»

«Hayır.»

«Mauvis Niles Meade'in parmak izleri de değildi, öyle mi?»

«Hayır onun da değildi.»

Hakim Bagby, «Birşey dememeğe rağmen,» diye Mason'a baktı. «Siz Mauvis Meade'e ifade verdiği zaman bir vesika gösterince, çok korkmuştu, ben de farkına varmıştım. O zaman bu vesika üzerinde duracağınızı tahmin etmiştim.»

Mason, «Mahkemede tâkibedilmesi icabeden birtakım yollar vardır,» diye hafifçe tebessüm etti. «Bunları bilirsiniz Sayın Reis Bey. Bir avukat kartlarını istediği şekilde oynar.»

Hakim Bagby, «Mahkeme tam mânâsiyle tatmin edilmedi,» diye kaşlarını çattı. «Mauvis Meade'in buraya getirilmesini istiyorum. Ona birkaç سوال soracağım. Mübaşir Bey lütfen Mis Mauvis Meade'i buraya getirin.»

Ellington «Mahkeme heyeti, bizim bu şekilde şahit dinlemeyi niçin reddettiğimizi şimdi anlayabilir,» diye lâfa karıştı. «Biz bu şekilde gittikçe dâvâ konusu dışına çıkıyoruz.»

Hakim Bagby, «Tamamdır,» diye cevap verdi. «Adâleti yakınlarda bulamazsak, konunun dışına da çıkarız.»

Gladys Doyle başını kaldırdığı zaman Gilman'ın kendisine bakmakta olduğunu gördü ve tebessüm etti. Gilman boğazını temizledikten sonra bir şey söyleyecekmiş gibi davrandı fakat Irwin'e bakınca birdenbire sustu ve öylece kaldı.

Burger uzandı ve Ellington'a birşeyler fısıldadıktan sonra «Pekalâ Sayın Reis Bey,» diye Hâkim Bagby'ye döndü. «Şimdi artık bu işte daha kuvvetliyiz.»

Hakim Bagby, «Biz sâdece tereddütte kaldığımız noktaları tamamiyle aydınlatmak istiyoruz,» diye cevap verdi.

Burger, «Biliyorum, biliyorum,» diye sabırsızlandı. «Mamafih bu şekilde hareket etmeniz beni daha da kuvvetlendirdi.»

Hakim Bagby kıpkırmızı kesildi.

Burger, «Bu noktaya geldiğimiz şu sırada, Mis-

ter Mason kendisini herşeye kadir bir Çar durumunda farzederken, yardımcı olup olmamakta tereddüt ederken, Sayın Reis Bey, sizin huzurunuzda onun şunu yaparım veya bunu yapmam diyecek durumda olmadığını ispat edeceğim,” diye devam etti. «Bir şahit çağıracağım şimdi. Bu şahidin söyleyeceklerini bilhassa duymanızı isterim Sayın Reis Bey. Bu şahidi Mister Mason’a karşı kullanıyorum. Mason yalnız meslek ahlâkına uymıyacak şekilde hareket etmekle kalmamış, delilleri saklamak suçunu da işlemiştir.»

Hakim Bagby, «Çağırarak istediğiniz bir şahit varsa,” diye cevap verdi. «Hemen çağırın. Dâvâyı yeni baştan ele almanıza müsaade edeceğim.»

Hamilton Burger, «Pekalâ,” dedi. «Şahit olarak Ira Kelton’u istiyorum. Şimdi şahitlerin bulunduğu odada. Lütfen onu buraya getirir misiniz. Mübâşir Bey?»

Sonra dönüp muzaffer bir edayla Mason’a baktı. Mason’un yüzünden bir şey anlamak imkânsızdı.

Hakim Bagby parmaklarının ucuyla biteviye masaya vurmaktaydı. Bütün hukukçular bunun ne mânâya geldiğini bilir ve korkarlardı.

Mübaşir, Ira Kelton berâberinde olduğu halde odaya girdi.

Hamilton Burger, «Ira Kelton hususi bir detektiftir,” diye ayağa kalktı. «Perry Mason’un işlerini takibeden, Drake Detektiflik Bürosunda çalışıyor.»

Hakim Bagby, «Şu adam şahadet edecekse, ilk önce yemin ettirseniz daha iyi yapmaz mısınız?» diye Burger’in lâfını kesti.

Burger, «Tabii onun yemin etmesini istiyeceğim,” sayın Reis Bey diye cevap verdi.

Kelton elini kaldırdı ve yemin etti.

Hamilton Burger, «Ne iş yaparsınız?» diye sordu.

«Hususi polisim.»

«Paul Drake’in yanında mı çalışıyorsunuz?»

«Evet efendim.»

«Uzun zamandanberi mi?»

«Evet, uzun zamandanberi.»

«Bu ayın dokuzunda da onun yanınıda mı çalışıyordunuz?»

«Evet onun yanında çalışıyordum efendim.»

«Cinâyetin işlenmiş olduğu, Pine Glen vâdisindeki kulübeye gittiniz mi?»

«Evet efendim, birçok kereler.»

«Hangi sıfatla oraya gitmiş olduğunuzu bize söyleyebilir misiniz?»

«Öldürülen adamın kim olduğunu tespit etmekle vazifelendirilmiştim. Kulübenin arkasında odun yığını olduğunu gördüm. Bu yığını ölçtüm ve kulübedekilerin zaman zaman odun aldıklarına kanaat getirdim. Soruşturma yaptım ve o civarda kimin odun sattığını öğrendim. Adamın ismi Atkins'di. Bana odunun parasını ödeyen adamın isminin Joseph H. Manly olduğunu söyledi. Ben de bunu patronum Paul Drake'e söyledim, o da Perry Mason'a bildirdi.»

«Sonra ne oldu?»

«Emin değilim ama, galiba Misis Manly'yi bulup konuşmuşlar. Fakat polisin bilmediği bu durumu bilmiş olmakla kendilerini polisten daha avantajlı bir durumda gördüklerini söyledikleri zaman duydum.»

«Sonra?»

«Sonra, benim bulunduğum yere, Pine Glen vâdisindeki piknik yerine geldiler ve eve girip giremeyeceklerini sordular. Cesedin bulunduğu odanın penceresinden kulübeye girebileceklerini söyledim. O pencerenin mandalı olmadığını, kolayca açılabilğini farketmiştim.»

«Devâm et, sonra ne oldu?»

«Üçümüz kulübeye gittik ve pencereden içeriye girerek etrâfı araştırdık.»

Hamilton Burger, zafer kazanmış kumandan edasıyla «Kulübede bir şey buldunuz mu?» diye sordu.

«Mister Mason buldu.»

«Ne buldu.»

«Kulübenin altında bir teneke kutu içinde, görenlerin kolayca ayırt edebilecekleri bir eşarp. Eşarp bir kutunun üstüne sarılmıştı. Kutunun içinde 22 kalibrelik kurşunlar vardı.»

«Yani cinayetin işlendiği merminin aynısı olanlar mı?»

«Evet, efendim.»

Hamilton Burger, «Mister Mason bu çok ilgi çekici delilleri ne yaptı?» diye sordu.

«Cebine soktu.»

«Eşarp için, görenlerin kolayca ayırt edebilecekleri demekle neyi kastettin? Bu eşarbın diğerlerinden farkı neydi »

«Eşarbın üzerinde bildiğimiz üç maymunun resmi vardı. Bir tanesi ağzını, bir tanesi gözlerini, bir tanesi de kulaklarını kapatmıştı.»

«İpek bir eşârp mıydı?»

«Evet, efendim.»

Hamilton Burger muzaffer bir edayla Hâkim Bagby'ye döndü. «Şimdi Sayın Reis Bey,» dedi. «Dâvâ yeni bir safhaya girdi. Burada delillerin saklanması ve dolayısıyla adâletin tecellisine müdâhale ile karşılaşmış bulunmaktayız. Dikkatinizi Mauvis Meade'in resmine çekerim. Bu fotoğraf Mauvis Meade'in yazmış olduğu kitabın kapağındaki kâğıda basılmıştır. Sayın Reis Bey görüyorsunuz ki, Mauvis Meade'in resimde boynuna bağladığı eşarbın üstünde de, üç maymunların resmi var. Perry Mason'u, eşarbi ve mermi kutusunu mahkemeye vermeye dâvet ediyorum.»

Hakim Bagby, kaşlarını çattı ve «Başsavcının dediklerini duydunuz mu Mister Mason?» diye sordu.

Mason, «Başsavcıyı dinledim,» diye ağır ağır başını salladı. «Şâhidin dediklerini de duydum. Fakat bu dâvâ sona ermeden müdafaaya şahide sual sormak hakkı tanınması lüzumludur kanaatindeyim.»

Hakim Bagby sanki ağır bir yükten kurtulmuş gibi, «Tabîi,» diye derin bir nefes aldı. «Şayet bu husus yanlış anlaşıldıysa, mahkeme bunu belirtir.»

Mason, «Biz kulübeye geldiğimiz zaman siz kulübe civarındamıydınız?» diye Kelton'a sordu.

«Evet, efendim.»

«O zaman Paul Drake hesabına mı çalışıyordunuz?»

«Evet, Mister Mason. Beni yanlış anlamayın.

Gerek ona ve gerekse size karşı şimdi de iyi hisler beslemekteyim. Fakat işlenmekte olan bir suça iştirak edemezdim. Düşünmek mecburiyetinde olduğum lisansım, karım ve ço...»

Mason, «Bunun ehemmiyeti yok,» diye soğuk bir edayla Kelton'un lâfını kesti. «Vermiş olduğunuz ifadenin ehemmiyeti yok bence. Sadece soracağım suallere cevap verin siz. Biz geldiğimiz zaman siz kulübe civarında mıydınız?»

«Evet, efendim.»

«O civarı iyi tanıyor muydunuz?»

«Evet, efendim.»

«Daha evvelden, pencerenin mandalı olmadığını, o pencereden kulübeye girilebileceğini farketmişmiydiniz?»

«Evet, efendim.»

«Polis ilk defa kulübeye gittiği zaman bu pencere yine açık mıydı?»

«Evet, açıktı efendim.»

«Kulübeye gittiğimiz zaman pencereyi siz açıp bizi içeriye soktunuz, değil mi?»

«Evet, efendim.»

«Pencere bu şekilde nasıl açık kalmıştı? Pencerenin açık kalmasını temin eden bir şey var mıydı?»

«Araya konulan bir sopa yüzünden açıktı pencere.»

«Yâni siz pencereyi açtınız ve açık kalmasını temin için araya bir sopa mı koydunuz?»

«Evet, efendim.»

«Bu sopayı nereden aldınız?»

«Pencerenin yakınında yerde duruyordu.»

«Yani sopayı koyduğunuz zaman, sopanın uzunluğunun sanki o pencere açık kalsın diye bilhassa ayarlanmış olduğunu mu düşündünüz?»

«Evet, efendim.»

«İçeriye girdik ve etrafı araştırdık. O zamana kadar polis kulübeye girmiş ve araştırmasını yapmıştı, bu doğru değil mi?»

«Evet, efendim.»

«Sonra dışarıya çıktık. Benim aklıma kulübe-

nin altındaki boşluğa bakmak geldi. Orada bir kahve kutusu içinde bir eşarp ve eşarpın içinde de bir kutu kurşun buldum değil mi?»

«Evet efendim.»

«Mermi kutusu tamamen dolu muydu?»

«Hayır, efendim dolu değildi. O zaman kutuyu kontrol ettik ve yedi tanesinin eksik olduğunu gördük. Zannıma göre bu kurşunlardan altı tanesi cinayet işlenen tabancanın şarjurundaydı, bir tanesiyle ise cinayet işlenmişti. Kurşun Manly'nin cesedindeydi.»

«O zaman bu bulduklarımızın delil olabileceğine dâir kimse konuştu mu?»

«Mister Drake, onları polise vermek mecburiyetinde olduğumuzu söyledi, fakat siz; (Bunları ben alıyorum, mes'uliyeti de bana ait,) diye cebinize koydunuz. (Kimse üzülmesin bunlar için) dediniz.»

Mason, «Teşekkür ederim,» diye sansalyesine oturdu. «Hepsi bukadar.»

Hakim Bagby, «Hepsi bukadar mı?» diye inanmadı.

Mason, «Bu meseleyle ilgili olarak, Komser Tragg'a bir سوال sormak istiyorum,» dedi. «Daha evvel yemin ettiniz Komser Tragg. Sâdece bir tek suale cevap verin.»

Komser Tragg Mason'a döndü ve bekledi.

«Cinâyetin işlenmiş olduğu kulübeye gittiniz mi?»

«Evet.»

«Ne zaman?»

«Ayın dokuzuncu günü sabahı, geç saatlerde.»

«Delil mi arıyordunuz?»

«Evet.»

«İhmal ettiğiniz bir kısım oldu mu?»

«Zannetmiyorum.»

Mason, «Kulübenin altındaki boşluğa baktınız mı?» diye sordu. «Orada eski bir kahve kutusu gördünüz mü?»

«Tabiî baktım. Kahve kutusunu da gördüm.»

«Bir şey varmıydı kutuda?»

«Hiç bir şey bulmadım, bomboştu.»

Hamilton Burger, o zamana kadar büyük ümitlerle kurduğu teorinin yıkılacağı korkusu içinde elinde olmayarak ağzından kaçan feryada mâni olamadı.

Komser Tragg'a «Niçin evin altında bulduğun ve boş olduğunu gördüğün kahve kutusundan bahsetmedin bana?» diye sordu.

«Siz niçin yeni bulduğunuz delilleri benden sakladınız, söylemediniz?» diye sert şekilde mukabele etti Komser Tragg.

«Çünkü şu ana kadar bundan haberim yoktu.»

Komser Tragg, «Görüyorum ki,» diye gururla başını kaldırdı. «Mister Mason meslekî kabiliyetime sizden daha çok itimat ediyor. Buna memnun oldum.»

Mason, «İşte bu şekilde Sayın Reis Bey,» diye Hâkim Bagby'ye döndü. «Komser Tragg'a itimâdım vardı. Bulduğumuz eşarbin ve kurşunların bilhassa oraya konduklarını tahmin ettim. Polis araştırma yaptığı zaman, bunlar kulübenin altında olsaydı, muhakkak Komser Tragg görürdü.»

Hamilton bir kere daha şansını denemek istedi.

«Hiç bir şey değişmez Sayın Reis Bey,» dedi. «Bulunan şeyler yine de delildir.»

Hakim Bagby, «Neyin delili?» diye sordu.

«Cinayet delili.»

Hakim Bagby, «Bu eşyaların oraya cinayet işlendikten sonra konmuş olduğu bir hakikat,» dedi. «Mamafih mahkeme yine de bu eşyalarla ilgilenecektir. Galiba bulunan eşarp Mauvis Niles Meade'in.»

Hamilton Burger başını sallayarak tasdik etti.

Mason, «Ve,» diye araya girdi. «Başsavcının delil olarak gösterdiği eşya, Mauvis Meade'in cinayete ilgisini ortaya koyuyor dolayısıyla da zanlı Gladys Doyle temize çıkıyor. Mister Gilman'a bir başka سوال soracağım.»

Sonra, «Siz birisini, vergi kaçakçılığı yaptığı için mi takibediyordunuz?» diye Gilman'a döndü.

«Vergi kaçakçılığı ve başka kanun dışı hareketleri için.»

«Bu birisi, Gregory Alson Dunkirk mi?»

Durtley Irwin «Buna cevap verme,» diye lâfa karıştı hemen.

«Niçin?» diye sordu Mason.

«Şimdilik bu hususta hiç bir şey açıklayamayız. Elimizde koskocaman bir dosya var. Tuzağımızı kurmuş vaziyetteyiz. Neredeyse işi bitireceğiz. Zamansız bir açıklama bütün plânlarımızı bozabilir.»

Hakim Bagby, «Ben Mauvis Meade'e bazı sualler soracağım,» dedi. «Mister Mason, ona göstermiş olduğunuz kâğıdın da, Tepe Han'ından inerken takibedilecek yolun haritası olup olmadığını da bilmeliyim.»

«Dağ yolunun haritasıydı Sayın Reis Bey.»

«Tepe Hanından gelen ve postahaneden sonra 15,3'üncü mildeki yol kavşağı da bu haritanın içinde mi?»

«Evet, içinde.»

«Yol kavşağında harita sağa mı, yoksa sola mı dönüleceğini işaret ediyor?»

«Gayet açık olarak okla sola dönüleceği işaret edilmiş.»

«Bu haritayı meydana çıkararak, Mauvis Meade'in ifadesini düşürmek mecburiyetindeydiniz Mister Mason. Müvekkiliniz lehine bunu yapmak mecburiyetindeydiniz.»

Mason, «Niçin mecbur olayım,» diye sordu. «Mauvis Meade'in ifadesini nasıl düşürebilirdim? Gladys Doyle'a Tepe Hanından dönerken takibedilecek kestirme yolu tarif ettiğini kabul etti. Polislere, Mauvis Meade'in, masanın çekmecesinden bir harita alarak kendisine yolu tarif ettiğini söyleyen Gladys Doyle. Haritada işaretin sola dönüleceğini göstermesi, Mauvis Meade'in de, Gladys Doyle'a sola dön dediğini göstermez. Mauvis Meade sadece yolu hatırlıyabilmek için haritaya bakmış olabilir. Bilhassa mesafeleri tespit etmek için. Mauvis Meade'in, Gladys Doyle'a, yol kavşağında sağa dön dediğinden eminim efendim.»

Hakim Bagby, «Mauvis Meade'in tekrar sorguya çekilmesini istiyorum,» dedi.

Durtley Irwin «Sayın Reis Bey,» diye korkuyla doğruldu. «Şayet onu sorguya çekeceksiniz, Richard

Gilman'ı burada tutamayız. Mauvis Meade'in onu görmemesi lâzım.»

Hakim Bagby, «Bu iş çok karmakarışık oluyor,» diye birdenbire Hamilton Burger'e döndü. «Başsavcı, niçin Gladys Doyle aleyhine olan bu dâvâyı reddedip, hükümetle işbirliği yaparak, neler geçtiğini öğrenmek yoluna sapmıyorsunuz?»

Hamilton Burger soğuk bir edayla, «Çünkü bu hareket tarzı gerek polisin ve gerekse Savcılığın aleyhine olur,» diye cevap verdi. «Elimde böyle bir dosya varken, Gladys Doyle'un mâsumiyeti tamamen ortaya çıkınadan dâvâyı reddedemem.»

Hakim Bagby, «Dâvâyı reddedebilirsiniz,» diye ısrar etti. «Bu durum sonradan bir dâvâ açmanıza mâni olmaz. Sonradan zanlının suçlu olduğu meydana çıkarsa, onu tekrar tevkif eder veyahutta Büyük Jüriye sevkedersiniz. Bu dâvâyı reddedebilirsiniz, o zaman müdafaa iki defâ tehlikeye sokulduğunu iddia edemez.»

Hamilton Burger, «Bu durum halk arasında iyi karşılanmaz, aleyhimize olur,» diye itiraz etti.

Hâkim Bagby, «Tabii iyi karşılanmaz,» diye kızdı. «Şayet siz adaleti yürütürken, gazetelerin ve halkın, Savcılık hakkında neler yazacağını ve diyeceğini düşünün...»

Hamilton Burger, «Bu şekilde konuşmaya hakkınız yok,» diye itiraz etti. «Haksızlık ediyorsunuz.»

Hakim Bagby, «Pekalâ,» diye kararını bildirdi. «Mahkemeye, mahkeme salonunda devam edeceğim. Dâvâyı, hâkim makamında idâre ederek, her iki tarafın avukatlarından mahkemeye göstermeleri lüzumlu olan saygıyı istiyeceğim. Şimdilik, Mister Gilman'ın, davetiye eblig edilmiş olmasına rağmen, mahkemeye çıkmamasına göz yumuyorum. Fakat başka bir odada bekletilmesini istiyorum. Hattâ burada benim odamda bekleyebilirsiniz Mister Gilman. Müdafaa, verilmiş olan davetiyeyi dikkate alarak, şahitlik etmenizde ısrar edecek olursa, şahit olarak dinleneceksiniz.»

Irwin, «Fakat Sayın Reis Bey,» diye itiraz etti. «Size durumu izah etti ve...»

Hakim Bagby, «Bilmiyorum,» diye Irwin'i sus-

turdu. «Şayet bu hal hükûmet için çok mühimse, niçin Başsavcıdan dâvâyı reddetmesini isteniyorsunuz?»

Irwin, «Mister Burger'in ne şekilde hareket ettiğini gördünüz,» dedi.

Hakim Bagby, «Çok güzel,» diye ayağa kalktı. «Şimdi, dâvânın normal şekilde yürütülmesini temin etmek üzere salona geçiyoruz. Mahkeme lüzumlu gördüğü sualleri sormak üzere Mauvis Meade'i çağıracaktır. On-
dan sonra gerek Savcılık ve gerekse müdafaaya istediği şekilde şahide sual sorabileceklerdir. Mahkeme, Mauvis Meade'in Savcılık şahidi olarak daha evvel çağırılmış olduğunu ve müdafaaya karşı düşmanca ve kasıtlı hareket ettiğini hatırlıyacaktır. Bu husus dava boyunca dikkate alınacaktır.

«İhadi beyler, şimdi salona geçelim ve dâvâyı normal olarak yürütelim artık.»

ONBEŞ

Hakim Bagby mahkeme salonundaki yerine oturdu ve «İlkönce hazır bulunanlardan mahkemenin gecikmesi dolayısıyla özür dilemeliyim,» dedi. «Odamda, mahkemenin dikkat etmesi gereken bir husus meydana çıktı. Şimdi, mahkeme, Savcılığın dâvâda ısrar ettiğini, müdafaayı, müdafaaya yapmaya zorladığını biliyor. Mamafih mahkeme gösterilen delilleri kifayetli bulmamıştır. Bu bakımdan Mauvis Meade'in tekrar şahit olarak dinlenmesine karar vermiştir. Mis Meade şahit sandalyesine gelir misiniz? Daha evvel yemin etmişsiniz.»

Mis Meade yavaş yavaş şahit sandalyesine doğru yürürken, Hakim Bagby onu uzun uzun tetkik ediyordu. Genç kızı adım adım tâkibeden ve ilk sıranın köşesine oturan Dukes'ü de gözden kaçırmamıştı.

Hakim Bagby, «Mis Meade,» dedi. «Şu ilk sırada oturan ve sizinle berâber gelen bey muhafızınız mı?»

«Evet, Sayın Reis Bey.»

«Niçin muhafıza lüzum görüyorsunuz?»

«Beni çok rahatsız ediyorlar, bana sataşanlara karşı. Resmimi isteyenler, benimle konuşmak isteyenler sonra görmek istemediğim kimseler oluyor.»

«Bunları anladım. Fakat bunlardan başka muhafız tutmanıza bir başka sebep yok mu? Korktuğunuz birisi mi var yoksa?»

«Hayır, efendim. Kimse yok.»

«Mister Mason, size sual sorduğu zaman bir kâğıt gösterdi mi?»

«Evet, Sayın Reis Bey.»

«O kâğıdı tanıdınız mı?»

Genç kadın çâresizlik içinde kıvrandı, tereddüt etti, sonra da «Zannedersem tanıdım.» diye kekeledi.

«Bu kâğıt tarafınızdan yapılmış ve evvelce sizde olan bir harita mıydı?»

«U... Uzun zamandanberi bende olmadığı için ne olduğunu kat'i olarak söyleyemeyeceğim. Mis... Mister Mason sâdece bir iki sâniye gösterdi kâğıdı, iyice anlayamadım.»

«Fakat onu tanıyacak kadar bir müddet gördünüz değil mi?»

«Evet.»

«Bu harita Tepe Hanından, cinayetin işlendiği kulübeye kadar olan yolu gösteriyor muydu? Daha doğrusu kulübeye giden yol bir okla işaretlenmiş miydi?»

Hamilton Burger, «Bir dakika Sayın Reis Bey,» diye ayağa kalktı. «Mahkeme şahide sual sorarken karışmak hoşuma gitmez. Fakat ben delilin neticelere, neticelerin de mantığa bağlı olduğu hususunda ısrar ediyorum. Sorulan sual Gladys Doyle'un polislere yapmış olduğu ifşaatı bozacak evsafta olup, zanlıya takibedeceği yolu işaret etmek niteliğindedir.»

Hakim Bagby, «Mahkemenin sorduğu suale itiraz mı ediyorsunuz?» diye sordu.

«Evet, Sayın Reis Bey.»

«Hangi bakımdan?»

«Konu dışı, yersiz olması bakımından.»

«İtiraz kabul edilmemiştir. Sorulan suale cevap verin Mis Meade.»

Genç kadın, «Galiba gördüğüm bu haritaydı,» dedi. «Bu haritada galiba kavşakta sola dönüleceği bir okla işaretlenmişti. Fakat Gladys Doyle'a sağa dönmesini tembih ettiğimden kat'iyetle eminim.»

«Zanlının, yolu tarif ettiğiniz sırada aldığı notların bulunduğu sahifeyi defterinden yırtıp sepete niçin attığını biliyor musunuz?»

«Onun yırttığını zannetmiyorum.»

«Kâğıdı çöp sepetinde bulmadınız mı?»

«Evet buldum.»

«Peki kâğıdı kimin yırtıp ve çöpsepetine attığını biliyor musunuz?»

Mauvis Meade derin derin içini çektikten sonra «Ben yırttım,» diye cevap verdi.

«Siz mi?»

«Evet.»

«Niçin?»

«Bu kestirme yolun tarifinin onun defterinde bulunmasını istemiyordum da ondan.»

«Niçin istemiyordunuz?»

«Sonradan düşününce kimsenin bu kestirme yolu bildiğimi öğrenmesini istememiştim.»

«Hiç cinâyet işlenen kulübeye gitmiş miydiniz?»

«Bu... Bu suale cevap vermeyi reddediyorum.»

«Hangi sebeple?»

«Bu sualin beni suçlu düşürmesi ihtimali sebebiyle.»

Hakim Bagby, «Böyle bir durumda mahkeme size avantaj sağlayabilecek bir hak tanımıyor,» dedi. «İtirazınızı kabul etmiyoruz.»

Dinleyicilerin arasından bir ses duyuldu:

«Beni dinler misiniz Sayın Reis Bey?»

Uzun boylu ve ince yapılı at suratlı bir adam seyircilerin arasından kalktı ve şahidin bulunduğu tarafa yürüdü. İri ve mânâsız gözleri mâviydi. Oldukça büyük bir ağzı vardı.

«Evraklarımı göstereyim,» dedi. «Ben Wendell Parnell Jarvis'im. Mis Meade'in avukatlığını yapmak istiyorum. Zannedersen Mahkeme itirazın yapılış sebe-

bini yanlış anladı. Bu cevap vermeyişin, kulübede işlenen cinâyetle bir alâkası yoktur. Hükümetin bir kısım şubelerinin yaptıkları bir tahkikat yüzünden, şahide, sorulan suale cevap vermemesini tavsiye etmem için sebeplerim mevcuttur.»

Hakim Bagby, «Pekalâ,» diye içini çekti. «Mahkeme çok karışık olan bu durumun bir düzeltme yapıldıktan sonra, mahkemeye çıkarılmasını arzu ederdi. Bu bakımdan, mahkemeyi iki hafta geriye atsam ne dersiniz? Tabii bunu gerek müdafaanın ve gerekse Savcılığın da kabul etmesi lâzım.»

Hamilton Burger, «Zanlı nezârette mi kalacak?» diye sordu.

Hakim Bagby, «Zanlı,» dedi. «Kendi ifadesine müsteniden serbest bırakılacaktır.»

«O halde ben buna itiraz ederim.»

Mason, «Şahide bir سوال sorabilir miyim?» diye kalktı.

Hakim Bagby, «Sorun,» diye kabul etti.

Mason, «Mis Meade,» dedi. «Sizi tehdit mi ettiler? Çok mu korkuyorsunuz?»

Genç kadın cevap vermedi avukatın sorduklarına.

Mason, «Öyle değil mi?» diye ısrar etti.

Jarvis «Savın Reis Bey,» diye itiraz etti. «Bu سوالin dâvâyla hiç bir ilgisi yok.»

Hakim Bagby, «İtirazınız reddedildi,» diye cevap verdi. «Sizin bu dâvâda resnî bir sıfatınız yok. Sadece şahide tavsiyelerde bulunabilir, hakları hususunda hatırlatmalar yapabilirsiniz. Burada sadece Savcılık ve müdafaa itirazda bulunabilir. İtiraz reddedilmiştir, zira siz itiraz etmeye yetkili değilsiniz. Başka itiraz dinlemiyorum. Suale cevap verin Mis Meade.»

Jarvis, «Fakat bu hiçbirşeyi aydınlatmıyacaktır,» dedi.

«Sadece korku saikiyle mi hareket ediyor, yoksa kendi mantığını mı kullanıyor, bu aydınlığa kavuşacaktır. Sorulan suale cevap vermesini emrediyorum.»

Mauvis Meade bir müddet tereddüt ettikten sonra hafifçe başını salladı.

Mason, «Bu muhafızı siz tutmadınız değil mi Mis Meade?» diye sordu. «Bir başkası tarafından tutuldu, sizi korumak için değil de, sırf verilen talimatın haricine çıkmanıza mâni olmak ve yapacağınız açıklamayla başkalarının başını belâya sokmanızı önlemek için, öyle değil mi?»

Genç kadın cevap vermedi.

Mason, «Hakikat olan şu ki,» diye devam etti. «Tehlikedeydiniz, bunu da biliyordunuz. Bu sebeple de bir mektup yazdınız. Ölümünüz veyahutta ortadan kaybolmanız halinde mektup polise verilecekti. Bunu kendi eşyalarınızın içinde bir yere saklamaktan çekiniyordunuz, zira arayanlar bulabilirlerdi. Bunun üzerine mektubu bir zarfa koyup Gladys Doyle'e verdiniz. Size birşey olduğu takdirde, kız mektubu okuyacaktı. Sizi evinizden uzaklaştırmak ve evde bu mektubu aramak gayesiyle Tepe Han'ında bir randevu ve uydurma bir iş konusu ortaya atıldılar, öyle değil mi? Eve geldiğiniz zaman hertarafın allak bullak olduğunu ve araştırıldığını gördünüz. Telaşa kapılıp Gladys Doyle'un odasına koşunuz, mektubu bulup bulmadıklarını anlamak istediniz. Gördünüz ki mektubu bulmuş ve almışlardı. Bu anlattıklarım doğru değil mi?»

Jarvis, «Sayın Mahkeme Heyeti,» diye ileriye atıldı. «Bu tamâmen dâvânın haricinde olan bir konu. Sual sormak bahanesiyle, müdafaa avukatı burada şahidi çarmıha geriyor ve suçluymuş gibi teşhir ediyor. Savcılık da buna itiraz etmiyor.»

Hakim Bagby, «Şahit sorulan suale cevap vermeyi reddetmedi hâlen,» dedi.

Mason, «Öyle değil mi Mis Meade?» diye tekrar sordu.

Mauvis Meade tereddüt ediyordu.

Hakim Bagby birdenbire «Buraya bakın Mis Meade» diye ileriye uzandı. «Bu mahkemede kanunların koruyucu kanadı altındasınız. Şayet tehlikedeyseniz, şayet birtakım kimseler sizi tehdit ediyorlarsa, mahkemenin, dolayısıyla da kanunların tavsiyesine uyun ve herseyi açık olarak anlatın. Anlatacak mısınız? Bunu kabul etmiyecek olursanız, tehlikeden kurtulmayı bir

tarafa bırakın, başka tehlikelere de mâruz kalacaksınız.»

Birdenbire Mauvis Meade, «Evet Sayın Reis Bey,» dedi. «Herşeyi anlatmak istiyorum. Korunmak istiyorum. Mahkemenin beni korumasını talebediyorum.

Hakim Bagby «Kimden?» diye sordu.

Genç kadın, «Gregory Alson Dunkirk'den,» diye cevap verdi. «Şu adamdan, Dukes Lawton'dan, muhafızım olduğunu söyleyen adamdan ve şu avukattan. Wendell J. Jarvis'den ki, esasında her yerde Gregory Alson Dunkirk'ki temsil eder.»

Jarvis, «Bir dakika durun,» diye bağırdı. «Meslekî haklarımın dikkate alınmasını talebediyorum. Bu noktaya karşı çıkıyorum.»

Hakim Bagby, «Otur yerine,» diye aksilendi. «Şahidin söyleyeceklerini dinlemek istiyorum. Devâmedin Mis Meade, anlatın.»

Mauvis Meade, «Gregory Dunkirk'le tanıştım,» diye başladı. «Daha evvel başka erkeklerle de tanışmıştım ama Gregory farklıydı. Merhametsiz ve kuvvetliydi Beni, yaptığı kanunsuz işlerde kullanmaya başladı. O...»

Jarvis, «Mis Meade ne dediğinizi biliyor musunuz?» diye sordu.

Hakim Bagby, «Yerine otur ve birdaha kalkma,» diye emretti. «Sen bu şahidin avukatı olduğunu söylüyorsun. Halbuki şahit senden korunmasını talebediyor mahkemeden. Mahkeme bunu kabul etti. Ağzından bir kelime daha çıkacak olursa, mahkeineye hakaret suçundan hapse girersin. Devâmedin Mis Meade.»

Mauvis Meade, içini çektikten sonra, «Josh Manly'de bu dalaverenin içine karışmıştı,» dedi. «Ben bütün teferruatı bilmiyorum. Fakat Manly biliyordu. Onunla kulübede buluşurduk. Bazen beraber olurduk kulübede, bazan da kulübeye gittiğim zaman dolaptaki çaydanlığın içinde büyük miktarda paralar bulurdum.»

«Bu bulduğunuz paraları ne yapardınız?»

«Götürüp Gregory Dunkirk'e verirdim.»

«Ondan sonra?»

«Sonradan bu dalaverecilerin elinden kurtulmak istedim, fakat muvaffak olamadım. İyice batmış-

tım... ve... korkmaya başladım. Mister Mason'un biraz evvel serduğu mektubu yazdım. Onu Gladys Doyle'e bıraktım. Ben..... Ben de Tepe Han'ındaki randevudan şüphelenmeye başlamıştım. Bunun üzerine Amerikan Film Şirketine telefon ettim ve Edgar Carlisle'in şirketlerinde, reklâm kısmında çalışıp çalışmadığını sordum. Böyle bir kimsenin onlarla çalışmadığını söylediler. Bunun üzerine Tepe Han'ındaki randevuya kendi yerime Gladys Doyle'u göndermeye karar verdim. Ben de gidip sak... Saklandım. Zira çok korkmuştum.)

«Gregory Dunkirk'den korkmanızın sebebi neydi? Sadece ondan mı korkuyordunuz?»

«Sadece ondan diyemem.»

«Kimden o halde?»

«Açıklamak istemiyorum.»

Hakim Bagby kaşlarını çattı.

Mason, «Sayın Reis Bey, ben bir سوال sorabilir miyim?» dedi.

Hakim Bagby, «Bu işi aydınlığa çıkarabileceğinizi tahmin ediyor musunuz?» diye sordu.

«Öyle zannediyorum.»

Mason, «Mis Meade,» diye şahide döndü. «Siz tahsil terbiye görmüş, güzel bir kadınsınız. Josh Manly'yle olan münasebetiniz, sadece iş hususunda mı oldu?»

«Ben şahsen övle olmasına çalıştım.»

«Fakat bir müddet sonra Josh Manly size sataşmaya başladı, öyle mi?»

«Evet.»

«Acaba Josh Manly size sataştığı için mi öldürüldü?»

«Bi... Bilmiyorum.»

Mason, «Zannedersen,» diye Hakim Bagby'ye döndü. «Mis Meade'i Tepe Han'ına göndermeye teşebbüs etmelerinin sebebi, evini araştırmak ve mektubu bulmaktı. Bana kalırsa Mis Meade böyle bir mektup yazdığından Manly'ye bahsetmişti. Bu şekilde ona bir kötülük ederlerse kurtulamıyacaklarını bilmelerini istemiş-
ti Manly bu konuşmayı diğerlerine bildirdi. Şayet Mis Meade, Tepe Hanına gitseydi, yolda ölümle neticelenecek bir kazaya kurban gidecekti. Belki de otomobilini

bir uçurumun dibinde bulacaklardı. Zannedersem bu Tepe Han'ındaki iş randevusu bir tuzaktı. Mis Meade evden ayrılır ayrılmaz, hemen araştırma yapmaya başladılar. Mektubu buldukları anda artık Mis Meade'in hayatı tehlikeye girmişti. Ev arandı ve mektup bulundu. Fakat Mis Meade Tepe Han'ında değildi. Korkmuş ve gidip saklanmıştı. Evine gitmek mecburiteyindeydi de. Onun için Gladys Doyle'un döneceğini tahmin ettiği saatte, saklandığı yerden çıkıp evine gitti. Evine gidince oranın karmakarışık edildiğini görmekte kalmadı. Onun döndüğünü hemen öğrenmişler ve bir muhafız çıkarmışlardı ortaya. Görünüşte muhafız, onu koruyacaktı. Esasta ise bu adam onun hükümet memurlarıyla temas etmesine mâni olmak için tutulmuştu. Galiba bu kadın ilk defa konuşma fırsatı bulabildi.»

Hakim Bagby, «Josh Manly'yi kimin öldürdüğünü tahmin ediyorsunuz?» diye sordu.

Mason, «Herhangi bir suçlamada bulunmuyorum,» dedi. «Fakat bir parmak izi var ki, çaydanlığın üstündeki parmak izi, polis tarafından kime ait olduğu tespit edilemedi. Birisi Mauvis Meade'in evini aradı ve mektubu buldu. Artık Mauvis Meade'in ölüm ilmi haberi imzalanmıştı. Sâdece bir kaza tertibetmek kalıyordu geriye. Ondan sonra eve bir başkası gitti ve kapının zorlanmış olduğunu ve etrafın arandığını gördü. O kimse evi ikinci kere aradı ve iki şey buldu. Kulübenin yerini gösteren haritayı ve üstünde üç maymunların resmi olan eşarbi, yani Mauvis Meade'in eşarbını. Bu kimse bulduğu bu iki şeyi de aldı. Evdeki ikinci araştırma Manly öldürüldükten sonra, fakat Mis Doyle eve dönmeden evvel yapılmıştı. Zira polis kapının zorlandığını ve evin karmakarışık edildiğini görünce, sadece bir kere araştırma yapılmış olduğunu zannetti. İkinci araştırmayı düşünmedi bile. Öyle tahmin ediyorum ki, iki araştırma, iki ayrı şahıs tarafından ve ayrı ayrı zamanlarda yapıldı. Evden alınan eşarp, polis cinayeti öğrenmeden evvel alınmış olmalı. Bunun alınışının tek bir sebebi vardı: Mauvis Meade'i cinâyete karıştırmak. Onun için mantıklı bir tahminle, eşarbi alanın, Josh Manly'yi öldüren kimse olduğunu söyleyebiliriz.»

Hakim Bagby, «Kim?» diye sordu.

Mason, «Tahminimden emin değilim ama, eğer Komser Tragg Misis Josh Manly'nin parmak izini tetkik edecek olursa, çaydanlığın üstündeki kime ait olduğu tespit edilemeyen parmak izlerinin, sâhibini bulacaktır.»

Hakim Bagby'nin kaşları çatıldı. «Evet,» diye kabul etti. «Bir fikirdir. Komser Tragg, kime ait olduğunu tespit edemediğiniz parmak izini, Misis Manly'nin parmak iziyle karşılaştırdınız mı?»

Komser Tragg suçlu bir edayla yavaşça, hayır mânâsında başını salladı.

Misis Manly, «Beni itham edemezsiniz,» diye ayağa fırladı. «Kulübeye gittiğimi mi zannediyorsunuz? Gitmem hiçbir şey ispat etmez ki.»

Mason, «Bu, sizin yalan söylediğinizi ispat eder,» dedi.

Kadın bir an tereddüt ettikten sonra, mahkeme salonunun kapısına doğru koşmaya başladı.

Komser Tragg birdenbire yerinden doğruldu. Yarım kalkmışken yavaşça tekrar yerine oturdu.

Hakim Bagby, «Kadının peşinden gitmeyecekmisiniz, onu yakalayıp buraya getiriniyecek misiniz Komser Tragg? diye sordu.

Komser Tragg, «Hemen şimdi değil,» diye yavaş yavaş cevap verdi.

«Niçin şimdi değil, sorabilir miyim?»

Komser Tragg, «Vaziyet, kadının söylediği gibi,» dedi. «Kulübedeki parmak izleri kadının sâdece yalan söylediğini ispat eder. Fakat kaçmasını, Savcılık onu cinâyet suçuyla itham ederken, aleyhine bir delil olarak kullanabilir. Bu kadın kaçacak kadar aptalsa, niçin mâni olayım. Yakalamadan evvel onun bir hayli uzaklaşmasına fırsat vereceğim.»

Hakim Bagby'nin yüzündeki can sıkıntısı ifadesinin verini tebessüm aldı. «İnsan, işini bilen memurların işbaşında olduklarını görünce çok memnun oluyor,» dedi.

Perry Mason, Della Street ve Paul Drake, Mason'un yazıhanesindeki büyük masanın etrafına sıralanmışlardı.

Della kahvenin süzgecini yerine yerleştirdi.

Drake, «Şimdi,» dedi. «İşe çok az bir bilgiyle başladın bayım. Nasıl öğrendin diğer bilgileri?»

Mason, «Bir şey öğrenmedim,» diye cevap verdi. «Fakat şüphelerim her an büyüyordu.»

«Nasıl?»

«Birisi, durmadan Mauvis Meade'i suçlamaya çalışıyordu. Onu cinayete bulaştırmak istiyor, sabırla ve ısrarla hareket ediyordu. Bir kimsenin arkasından ateş edince ne olur? Kurşunun isabet etmediğini görünce birdaha, birdaha ve birdaha ateş edersiniz. Bir mektup aldım. Daktiloyla yazılmıştı. Mektubun içinde bir de harita vardı. Mauvis Meade'in evinden alınmış olan harita. Mektubu yazan, haritayı evden alan kimseydi. Manly'nin evine gittiğimiz zaman, hatırlarsanız, Misis Manly temizlik yapmakta olduğunu söylemişti. Ellerinde eldiven vardı. Eldivenleri çıkarınca parmaklarının siyah olduğunu farkettim. O halde temizlik yapmakta olan bir kadın, eldiven giyiyorsa parmakları nasıl siyah olurdu?»

Della Street, «Yani daktilo şeridinden dolayı mı demek istiyorsunuz?» diye sordu.

Mason, «Tamam,» dedi. «Onun siyah parmakları, suçlu hâlinden daha fazla bir ipucu olamazdı inamafih. Bakışları kirli parmaklarına takılınca eldivenleri hemen ellerine geçirmişti. O zaman bunun farkına vardım. Fakat bunun ne mânaya geldiğini çok sonra anlayabildim. Bana mektup yazan kimse Mauvis Meade'i cinâyet suçunun içine itmeye çalışıyordu. Mektuptaki harita Mauvis Meade'in evinden çalınmıştı. Mermi kutusu bilhassa Mauvis Meade'den şüphelenilsin diye eşarba sarılmıştı. Eşarp da Mauvis Meade'in evinden çalınmış olmalıydı. Mauvis Meade, herkesi baştan çıkarmak istemekle hatâ etti. Herhangi bir erkekle, onu baş-

tan çıkarıcı hareketler yapmadan birarada kalabilecek karakterde bir kadın değildi o. Manly'yle buluşmaları tamamen bir iş buluşmasıydı. Misis Manly, basit, kuvvetli ve karar verebilen bir tipti. Evlenmeden evvel belki de çok iyi bir sekreterdi. Fakat Mauvis Meade'in şuhluğu, güzelliği ve bu husustaki bilgisiyle rekabet edemezdi. Bir vak'a onun şüphelenmesine sebep oldu. Kocasını takibetti ve kocasının Gandarra apartmanında bir dâiresi ve bir jip steysinwagon'u olduğunu öğrendi. Ondan sonra peşine takılarak Pine Glen vadisindeki kulübeye kadar geldi. Orada Mauvis Meade'i gördü. Geriye dönüp bekledi. Ondan sonraki sefer kocası hafta sonunda gece yarısından sonra kulübeye gidecek diye tahmin etti .22 kalibrelik uzun namlulu bir tabanca aldı ve çalıkların içinde kulübeden beş altı metre uzakta saklandı, onu bekledi. Kocası yatak odasına girdi. Yatak odasının penceresi açıktı. Oradan ateş etti, sonra tabancanın üstündeki parmakizlerini temizledi ve silâhı pencereden içeriye attı. Sonra geri döndü. O zaman da, bir takım deliller bırakarak suçu Mauvis Meade'in üstüne yüklemeye karar verdi. Bunlar Gilman kulübeyi terkettikten sonra oldu. Gladys Doyle derin bir uykuya dalmıştı. Manly'nin otomobilinin gürültüsünü belki de uykusunun arasında duyar gibi oldu. Tabancanın sesini duymadı, zira kulübenin dışından ateş edilmişti, hem de on, onbeş metre uzaktan. Ufak kalibreli bir tabancayla ve bir kere ateş edilmişti. Misis Manly, tabii Gladys Doyle'un öbür yatak odasında uyuduğundan habersizdi. Bunun için kocasını öldürdükten ve tabancayı silip odaya attıktan sonra kulübeye girdi. Manly'nin Mauvis Meade için çaydanlığa koymuş olduğu parayı aldı ve eve döndü. Polis cinayet tahkikatını yürütmeye başlayınca, Mauvis Meade'den şüphelenmediler. Bunun üzerine Misis Manly, Mauvis Meade'den şüphelensinler diye birtakım deliller yerleştirmeye başladı.»

Della, «Patron bir şeyi anlatınca çok kolaylaşıyor,» dedi.

Drake, «Mauvis Meade'e ve Gladys Doyle'a ne olacak şimdi?» diye sordu.

Mason, «Onlar için üzülmenize lüzum yok,» di-

ye güldü. «Mauvis Meade'i, Irwin Durtley ve iki federal polis aldı mahkeme salonundan. Onu bir daha Büyük Jüri'nin önünde görebiliriz artık. Gregory Alson Dunkirk şimdi sâdece kendisini kurtarmayı düşünüyor. Bir başkasıyla uğraşacak durumda değil. Gladys Doyle ise tahminime göre şimdi Richard Gilman'la tekrar buluşmaya hazırlanıyor.»

Della Street, «Bütün bunlar ders verici şeyler,» dedi. «Mauvis Meade gibi seks romanları yazan bir kadın, çalıştığı sahalarda çok dikkatli hareket etmeli.»

Mason, «Hayır,» diye itiraz etti. «Mauvis Meade her şeyi atlatacaktır. Bana kalırsa düşecek olan Gregory Dunkirk. İbret alınacak olan husus da şu: İnsan kanun dışı çalışmalar yaparken, kanun adamlarının her zaman aptal olmayacaklarını hesaplamalıdır.»

79

Fiatı

7,50

Liradır.